

ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯನ ವಚನಗಳ
ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ ಅಧ್ಯಯನ

ಸಂಶೋಧಕರು:

ಉಮಾಮಹೇಶ್ವರಿ ಎಂ.ಎ.

ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕರು:

ದಾ|| ಅಮರೇಶ ಸುಗಡೋಣಿ

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಧ್ಯಯನ ವಿಭಾಗ,
ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿ, ವಿದ್ಯಾರಣ್ಯ

752

ಇದಿಗಾಗಿ ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಸಾದರ ಪಡೆದ
ಸಂಶೋಧನಾ ಸಂಪ್ರಬಂಧ - ೨೦೦೮

ಪರಾಮರ್ಶೆಗೆ ಮಾತ್ರ

"ಸಿರಿಗನ್ನಡ" ಗ್ರಂಥಾಲಯ

ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿ

ವಿದ್ಯಾರಣ್ಯ ಜಿಲ್ಲಾ ೨೭೬

ಪೊ.ಪೊ.ಕ.ವಾ.ಪ.

752

AKSHARA GRANTHALAYA

ACC.NO. 048561

752

ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯನ ವಚನಗಳ ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ ಅಧ್ಯಯನ

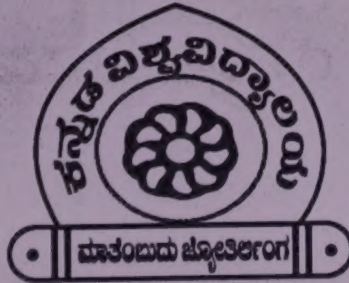
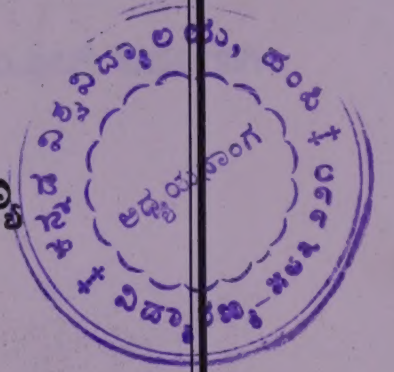
ಸಂಶೋಧಕರು:

ಉಮಾಮಹೇಶ್ವರಿ ಎಂ.ಎ.,

ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕರು:

ಡಾ|| ಅಮರೇಶ ನುಗಡೋಣಿ

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಧ್ಯಯನ ವಿಭಾಗ,
ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿ, ವಿದ್ಯಾರಣ್ಯ

ಎಂ.ಫಿಲ್. ಪದವಿಗಾಗಿ ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಸಾದರ ಪಡಿಸಿದ
ಸಂಶೋಧನಾ ಸಂಪ್ರಬಂಧ - ೨೦೦೮

81K0.9
UMA a

048561

048561 048561

ಡಾ॥ ಅಮರೇಶ ನುಗಡೋಣಿ

ಪ್ರವಾಚಕರು,

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಧ್ಯಯನ ವಿಭಾಗ,

ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿ

ವಿದ್ಯಾರಣ್ಯ

ಸಂಚಾರಿ: ೨೨೦೮೭೨

Dr. Amaresh Nugudoni

Reader

Dept. of Kannada Literature,

Kannada University Hampi,

Vidyaranya.

Phone : 220872

ದಿನಾಂಕ :

ಪ್ರಮಾಣ ಪತ್ರ

ಕುಮಾರಿ ಉಮಾಮಹೇಶ್ವರಿ ತಂದೆ ಮಲ್ಲಯ್ಯ ಎನ್. ಇವರು ಎಂ.ಫಿಲ್. ಪದವಿಗಾಗಿ ಸಾದರ ಪಡಿಸಿದ “ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯನ ವಚನಗಳ ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ ಅಧ್ಯಯನ” ಎಂಬ ಶಿರ್ಷಿಕೆಯ ಕಿರುಪ್ರಬಂಧವು ನನ್ನ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧಗೊಂಡಿದ್ದು. ಇದು ಇಡಿಯಾಗಿ ಇಲ್ಲವೇ ಬಿಡಿಯಾಗಿ ಈ ಮೊದಲು ಎಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರಕಟಗೊಂಡಿಲ್ಲ. ಈ ಸಂಪ್ರಬಂಧದ ವಿಷಯ ಕುರಿತಂತೆ ಯಾವುದೇ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಇದುವರೆಗೆ ಅಧ್ಯಯನ ನಡೆದಿಲ್ಲ. ಈ ಸಂಪ್ರಬಂಧವು ಎಂ.ಫಿಲ್. ಪದವಿಗಾಗಿ ಸಾದರ ಪಡಿಸಲು ಅರ್ಹವಾಗಿದೆಯೆಂದು ಪ್ರಮಾಣೀಕರಿಸುತ್ತೇನೆ.

ದಿನಾಂಕ :

ಸ್ಥಳ : ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿ

ವಿದ್ಯಾರಣ್ಯ

ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕರು,

(ಡಾ॥ ಅಮರೇಶ ನುಗಡೋಣಿ)

ಪ್ರವಾಚಕರು,

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಧ್ಯಯನ ವಿಭಾಗ,

ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ,

ಹಂಪಿ, ವಿದ್ಯಾರಣ್ಯ

ಘೋಷಣಾ ಪತ್ರ

“ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯನ ವಚನಗಳ ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ ಅಧ್ಯಯನ” ಎಂಬ ಈ ಸಂಶೋಧನಾ ಸಂಪ್ರಬಂಧವನ್ನು ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಹಂಪಿ, ವಿದ್ಯಾರಣ್ಯ, ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಧ್ಯಯನ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಚಕರಾಗಿರುವ “ಡಾ|| ಅಮರೇಶ ನುಗಡೋಣಿ” ಇವರ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿ ಎಂ.ಫಿಲ್. ಪದವಿಗಾಗಿ ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಸಾದರ ಪಡಿಸಿರುತ್ತೇನೆ. ಈ ಸಂಪ್ರಬಂಧದ ವಿಷಯವು ಈ ಮೊದಲು ಭಾಗಶಃವಾಗಿ ಇಲ್ಲದೇ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರಕಟಗೊಂಡಿಲ್ಲವೆಂದು ಘೋಷಿಸುತ್ತೇನೆ.

ದಿನಾಂಕ :

ಸ್ಥಳ : ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿ
ವಿದ್ಯಾರಣ್ಯ

ಸಂಶೋಧಕರು

(ಉಮಾಮಹೇಶ್ವರಿ)

ಅಂತರಾಳದಿಂದ .....

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಕ ಘಟ್ಟ ಮಧ್ಯಕಾಲೀನ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅದರಲ್ಲೂ ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯವು ಬದಲಾವಣೆಯ ಸಾಹಿತ್ಯವೆನಿಸಿಕೊಂಡಿತು. ಹಲವಾರು ವಚನಕಾರರ ಆಶಯದಿಂದ ಇಂದು ಸಮಾಜ ಪರಿವರ್ತನೆಯ ಹಂತ ತಲುಪಿತು. ಅಂತಹ ವಚನಕಾರರಲ್ಲಿ ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯ ಒಬ್ಬರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹ ನಿಜಶರಣ ಚೌಡಯ್ಯ ಬಗೆಗೆ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿದ್ದು ಮಿಷಿ ತಂದಿದೆ. ಕ್ರಾಂತಿಕಾರ ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯನ ವಚನಗಳನ್ನು ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿ ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ, ಗಂಭೀರ್ಯತೆಯ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ವಿಷಯದ ಬಗೆಗೆ ಆಸಕ್ತಿ ಮೂಡಿಸಿ, ನನ್ನ ಗಮನವನ್ನು ಸೆಳೆದವರು ನನ್ನ ವಿದ್ಯಾ ಗುರುಗಳಾದ “ಡಾ|| ಅಮರೇಶ ನುಗಡೋಣಿ” ಅವರು, ಅವರು ಈ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನವನ್ನು ನೀಡಿದ್ದಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೇ ಬರವಣಿಗೆಯುದ್ದಕ್ಕೂ ಅನೇಕ ವಿಶೇಷ, ಸೂಕ್ತ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ನೀಡಿ ಸಹಕರಿಸಿದರು. ಅವರಿಗೆ ನನ್ನ ಕೃತಜ್ಞಾಪೂರ್ವಕ ನಮಸ್ಸುಮಾಂಜಲಿ.

ಹಾಗೆಯೇ ನನ್ನ ಅಧ್ಯಯನದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೃತಜ್ಞಾಪೂರ್ವಕ ನಮಸ್ಸುಮಾಂಜಲಿ ನೀಡುತ್ತಾ ಬಂದ ಹಿರಿಯ ಸಚೇತ ಪೂಜ್ಯ ಗುರುಗಳಾದ ಈರಯ್ಯ ತಾತಾ ಹಾಗೂ ಟಿ.ಕೆ. ಕೃಷ್ಣರಾವ್ ಇವರನ್ನು ಮನಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ನೆನೆಯುತ್ತೇನೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಸಂಶೋಧನಾಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಸಲಹೆ ಸಹಕಾರವನ್ನು ನೀಡುತ್ತಾ ಬಂದಿರುವ ನನ್ನ ಆತ್ಮೀಯ ಸ್ನೇಹಿತರಾದ ಹುಸೇನಪ್ಪ ಅಮರಾಪುರ ಇವರನ್ನು ಸ್ಮರಿಸದೆ ಇರಲಾರೆ. ನನ್ನ ಈ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಪ್ರೇರಣೆ ನೀಡಿದ ಬ್ರಹ್ಮಕುಮಾರಿ ಆಶ್ರಮದ ಅಕ್ಕಂದಿರಾದ ಪೂರ್ಣಿಮ ಮತ್ತು ಶಕುಂತಲ ಇವರಿಗೆ ವಂದನೆಗಳು ಹಾಗೂ ನನ್ನ ಪ್ರೀತಿಯ ತಂದೆ - ತಾಯಿಗಳಾದ ಎನ್. ಮಲ್ಲಯ್ಯ, ಶ್ರೀಮತಿ ನಾಗರತ್ನ ಅವರನ್ನು ಸವಿನಯಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ನೆನೆಯುತ್ತೇನೆ.

ಸದಾ ನನ್ನ ಏಳಿಗೆಯನ್ನು ಬಯಸಿ ತಮ್ಮ ಶ್ರಮವನ್ನೆಲ್ಲಾ ನನ್ನ ಹಿತಕ್ಕೆ ಮೀಸಲಾಗಿಟ್ಟಿದ್ದ ನನ್ನ ಪೂಜ್ಯ ಮಾವ ಕೆ. ವೆಂಕೋಬ ಅಕ್ಕ ಶ್ರೀಮತಿ ಸರಸ್ವತಿ ಇವರ ಅಡಿಧಾವರಿಗಳಿಗೆ ಕೃತಜ್ಞತಾಪೂರ್ವಕ ಪ್ರಣಾಮಗಳು, ಹಾಗೆಯೇ ನನಗೆ ಬೆನ್ನಲುಬಾಗಿ ನಿಂತಿರುವ ನನ್ನ ಮುದ್ದಿನ ಅಣ್ಣ ರಾಜಕುಮಾರ, ಆತ್ಮೀಯ ಅತ್ತಿಗೆ ಅನಿತಾ ಇವರಿಗೆ ನಾನು ಚಿರಋಣಿ ಮತ್ತು ನನ್ನ ಸೋದರಮಾವನಾದ ಎನ್. ಹುಸೇನಪ್ಪ ಮತ್ತು ಅತ್ತೆ

ಎನ್. ಉಷಾ ಮತ್ತು ನನ್ನ ಚಿಕ್ಕಪ್ಪರಾದ ವಿಶ್ವನಾಥ ಶಾಹಾಬಾದ್ ಕುಟುಂಬವದರಿಗೆ ನನ್ನ ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕ ವಂದನೆಗಳು. ನನ್ನ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಸಹಕರಿಸಿದ ಮಾವ ಕೆ. ವೆಂಕಟೇಶ ಇವರನ್ನು ನಾನು ನೆನೆಯದೇ ಇರಲಾರೆ.

ನನ್ನ ಶ್ರೇಯಸ್ಸನ್ನು ಬಯಸುವ ಅಕ್ಕ ಮಾವಂದಿರಾದ ಈರಣ್ಣ ಭೀಮೇಶ, ಅಕ್ಕಂದಿರಾದ ಶ್ರೀಮತಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀ, ಶ್ರೀಮತಿ ಭಾರತಿ ಮತ್ತು ಅಳಿಯ ಮಣಿಕಂಠ, ಸೊಸೆಯರಾದ ಹರ್ಷಿತಾ, ಪ್ರೇಕ್ಷಾ ಅಕ್ಕನ ಮಕ್ಕಳಾದ ಅಂಕಿತಾ, ಅಭಿಲಾಷ, ಆದರ್ಶ, ಸೌಜನ್ಯ, ಸೌಮ್ಯ, ಮಂಜುನಾಥ, ರಾಜೇಶ್ ಇವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ನನ್ನ ಕೃತಜ್ಞತೆಗಳು. ನನ್ನ ಗಂಗಾಮತ ಸಮಾಜದ ಬಂಧು ಭಾಂಧವರಿಗೆಲ್ಲ ನನ್ನ ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕ ವಂದನೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಹಾಗೆಯೇ ಈ ಸಂಪ್ರಬಂಧದ ಅಕ್ಷರ ಜೋಡಣೆಯನ್ನು ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟ ವೀಕ್ಷಣ್ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್‌ನ ರಂಗನಾಥ ಇವರಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಹಾಗೂ ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿ ಸಹಕರಿಸಿದ ಎಲ್ಲ ಹಿರಿಯ ಹಾಗೂ ಕಿರಿಯ ಮಿತ್ರರಿಗೂ ನನ್ನ ಕೃತಜ್ಞತೆಗಳು.

ಉಮಾಮಹೇಶ್ವರಿ

ಪರಿವಿಡಿ

ವಿವರ	ಪುಟ ಸಂಖ್ಯೆ
ಅಧ್ಯಾಯ ಒಂದು ಅಧ್ಯಯನದ ಉದ್ದೇಶ, ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಮತ್ತು ವಿಧಾನ	೧ - ೬
ಅಧ್ಯಾಯ ಎರಡು ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯನ ಜೀವನ ಚರಿತ್ರೆ	೭ - ೧೪
ಅಧ್ಯಾಯ ಮೂರು ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯನ ವಚನಗಳ ಸ್ವರೂಪ ಮತ್ತು ಧೋರಣೆ	೧೫ - ೪೦
ಅಧ್ಯಾಯ ನಾಲ್ಕು ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯನ ವಚನಗಳ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ವಿಧಾನ	೪೧ - ೫೬
ಅಧ್ಯಾಯ ಐದು ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯನ ವಚನಗಳ ಲೋಕದೃಷ್ಟಿ	೫೭ - ೭೪
ಅಧ್ಯಾಯ ಆರು ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯನ ಕೆಲವು ವಚನಗಳ ವಿಶೇಷತೆ	೭೫ - ೯೫
ಅಧ್ಯಾಯ ಏಳು ಸಮಾರೋಪ	೯೬ - ೧೦೦

ಅನುಬಂಧ

ಭಾಯಾಚಿತ್ರಗಳು

ಆಧಾರ ಗ್ರಂಥಗಳು

ಅಧ್ಯಾಯ -೧

ಅಧ್ಯಯನದ ಉದ್ದೇಶ,
ವ್ಯಾಪ್ತಿ, ವಿಧಾನ

ಅಧ್ಯಾಯ -೧

ಅಧ್ಯಯನದ ಉದ್ದೇಶ, ವ್ಯಾಪ್ತಿ, ವಿಧಾನ

ಉದ್ದೇಶ :

ಇಲ್ಲಿ ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯನ ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಗೊಂಡ ಸಮಕಾಲೀನ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಹಾಗೂ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸುತ್ತಾ ಅವರ ವಚನಗಳನ್ನು ವಿವಿಧ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವೈಚಾರಿಕವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿದ್ದೇನೆ.

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಹನ್ನೆರಡನೆಯ ಶತಮಾನಕ್ಕೊಂದು ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ಸ್ಥಾನವಿದೆ. ಕನ್ನಡದ ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳೆಂದು ಕರೆಯುವ ವಚನಗಳು ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ರಚನೆಯಾದವು. ಈ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಬಸವಣ್ಣನವರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಕ್ರಾಂತಿಯೊಂದು ನಡೆಯಿತು. ಬಡವ-ಬಲ್ಲಿದ ಮೇಲು-ಕೀಳು ಎನ್ನುವ ವರ್ಣ-ವರ್ಗ ತಾರತಮ್ಯವನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಿ ಸಮಾನತೆಯ ತಳಹದಿಯ ಮೇಲೆ ಅನುಭವ ಮಂಟಪವೆಂಬ ಜ್ಞಾನಶಾಖೆಯನ್ನು ಕಲ್ಯಾಣದಲ್ಲಿ ಬೆಳಗಿದರು. ಆಗ ಎಲ್ಲಾರು ಸಮಾನರು ಎಂಬಂತೆ ಕೆಳವರ್ಗದ ಶರಣರಿಂದ ಬಸವಣ್ಣನವರ ವಿಚಾರಗಳು ಪ್ರಚಾರಕ್ಕೆ ಬಂದವು. ಅಂತಹವರಲ್ಲಿ ಬಂಡಾಯ ಮನೋಭಾವದ ವ್ಯಕ್ತಿ ಡಂಭದ ವೈರಿ ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯ ಒಬ್ಬನಾಗಿರುವನು.

ಅಧ್ಯಯನದಲ್ಲಿ ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯನ ವಚನಗಳನ್ನು ಸಾಹಿತ್ಯಿಕವಾಗಿ ಗುರುತಿಸಿ, ಅವುಗಳನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಣಾತ್ಮಕ ಮನೋಭಾವನೆಯಿಂದ ನೋಡಲಾಗಿದೆ. ಹಾಗೂ ಸಮಾಜದ ಓರೆ - ಕೋರೆಗಳನ್ನು ತಿದ್ದುವ ಪ್ರಮುಖ ವಚನಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲದೇ ಅಧ್ಯಯನದುದ್ದಕ್ಕೂ ಚೌಡಯ್ಯನ ನಿಷ್ಕರವಾದಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ನೋಡಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಆತನ ಕಾಯಕದ ಮಹತ್ವವನ್ನು ವಿವರಿಸಿ ಹೇಳಲಾಗಿದೆ.

ವ್ಯಾಪ್ತಿ:

ಪ್ರಸ್ತುತ ಅಧ್ಯಯನದ ವಿಷಯದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ಅತ್ಯಂತ ವಿಶಾಲ ಮತ್ತು ಆಳವಾದ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದೆ. ವ್ಯಾಪ್ತಿಯೆಂದರೆ ಆಯಾ ಕ್ಷೇತ್ರದ ದೃಷ್ಟಿ ವೈಶಾಲ್ಯತೆ ಮೇರೆ ಎಲ್ಲೆ ಹಾಗೂ ಅಧ್ಯಯನದ ಸೀಮಾರೇಖೆ ಎಂದರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಅಧ್ಯಯನದಲ್ಲಿ ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯನ ವಚನಗಳ ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಚೌಡಯ್ಯನ ವಚನಗಳನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿ ನೋಡುವ ಪ್ರಯತ್ನವೂ ಇಲ್ಲಿ ನಡೆಸಲಾಗಿದೆ. ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯನ ವಚನಗಳ ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ ಅಧ್ಯಯನ ಎಂಬ ಶಿರ್ಷಿಕೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ ಕೈಗೊಂಡಿರುವ ಅಧ್ಯಯನದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ಅತ್ಯಂತ ಗಮನಾರ್ಹವಾದುದಾಗಿದೆ. ಅಂತೆಯೇ ಚೌಡಯ್ಯನವರ ವಚನಗಳ ವಿಶೇಷತೆ, ಲೋಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿತೆಯ ಮೂಲಕ ಈ ಅಧ್ಯಯನವಾಗಿ ಪರಿಚಯಿಸಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

ಈ ಅಧ್ಯಯನದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕಂಡು ಬರುವುದೇನೆಂದರೆ ಚೌಡಯ್ಯನ ಕಾಲ ಜನ್ಮಸ್ಥಳದ ಗೊಂದಲ, ಈತನ ಕಾಲ ಯಾವುದು? ಹುಟ್ಟಿದ ಸ್ಥಳ ಯಾವುದು? ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ತರ್ಕಬದ್ಧವಾಗಿ ನೀಡಿರುವ ಹಲವಾರು ವಿದ್ವಾಂಸರ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ, ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಾಡಿ ಹಾಗೂ ಶಾಸನ, ಕಾವ್ಯ, ಪುರಾಣಗಳನ್ನಾಧರಿಸಿ, ಚೌಡಯ್ಯನ ಕಾಲ ಹಾಗೂ ಜನ್ಮಸ್ಥಳದ ಪರಿಚಯವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲದೇ ಅನೇಕ ವಿದ್ವಾಂಸರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ ಇಲ್ಲಿ ಚೌಡಯ್ಯನನ್ನು ನಿಶ್ಚಿತವಾದ ಆಧಾರಗಳಿಂದ ಗುರುತಿಸಲಾಗಿದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಈತನು 'ನಾವೆ' ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದ ಎಂಬ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಚೌಡಯ್ಯನೇ ಹೇಳಿರುವ 'ಅಂಬಿಗ ಅಂಬಿಗನೆಂದು ಕುಂದು ನುಡಿಯದಿರು' ಎಂಬ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನಾಧರಿಸಿ ಈತನು ಅಂಬಿಗರವನು ಅಂದರೆ ದೋಣಿ ನಡೆಸುವ ಕಾಯಕವನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದನೆಂದು ತಿಳಿಯಬಹುದಾಗಿದೆ. ಈತನ ಹೆಸರೇ ಸೂಚಿಸಿದಂತೆ ಈತ ಕಬ್ಬಲಿಗ (ಗಂಗಾಮತಸ್ಥ) ಕುಲದವನೆಂದು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ.

ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ತನ್ನ ಕಾಯಕದ ವೃತ್ತಿ ಅಂಬಿಗನೆಂದು ವಚನಾಂಕಿತವನ್ನಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಂಡಿದ್ದು ಇಲ್ಲಿ ಬಹಳ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಚೌಡಯ್ಯನ ವಚನಗಳನ್ನು ಸಾಹಿತ್ಯಕವಾಗಿ ನೋಡುವಾಗ ಒಂದು ಮಾತು ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ಮನವರಿಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬರುವುದೇನೆಂದರೆ ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೇ ಧಾರ್ಮಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ, ಚಾರಿತ್ರಿಕ, ಭಾಷಿಕ ಅಧ್ಯಯನದ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಅವಲೋಕಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇವರು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ತೇಜಸ್ಸು ಮತ್ತು ಹೊಸ ವಿಚಾರಗಳ ವಿಶೇಷತೆಯಿಂದ ಪ್ರಭಾವಿತರಾದವರು. ಇವರ ವಚನಗಳ ಶೈಲಿ ಜನಪದರ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಕ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ತಂದು ಕೊಟ್ಟವರು.

ಚೌಡಯ್ಯನು ಬಳಸಿದ ವಚನಗಳ ವಸ್ತು - ವಿಚಾರಗಳು ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ಬದುಕಿಗೆ ಹತ್ತಿರವಾದುದು. ಸಮಾಜದ ಬದಲಾವಣೆಗೆ ಪ್ರಮುಖ ಬಂಡಾಯದ ನುಡಿಗಳನ್ನಾಡಿದ ಚೌಡಯ್ಯ ಒಬ್ಬ ಆದರ್ಶ ನಿಶ್ಚಲನಾಗಿ ಮೆರೆದವನಾಗಿದ್ದನು. ವಚನಗಳ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಲೋಕದೃಷ್ಟಿಯ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು, ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಆಧಾರಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ ಶೈಲಿಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಚೌಡಯ್ಯನ ವಚನಗಳು ಭಾಷೆ, ಶೈಲಿ, ರೂಪಕ, ಉಪಮಾ, ಭಂದಸ್ಸುಗಳ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಅಧ್ಯಯನದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ನೋಡಲಾಗಿದೆ.

ಒಟ್ಟಾರೆಯಾಗಿ ಚೌಡಯ್ಯನವರ ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಅಂತರಂಗದ ಅರಿವು, ಮಾಯಾಲಿಂಗಾಂಗ ಸಾಮರಸ್ಯ, ಭಕ್ತಿ ಪಾರಮೃತೆ, ಕಾಯಕ - ದಾಸೋಹದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ, ಸ್ತಿಸಮಾನತೆ, ವರ್ಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಂಪ್ರಬಂಧದುದ್ದಕ್ಕೂ ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯನ ವಚನಗಳು ಏಕಕಾಲದಲ್ಲಿ ಧಾರ್ಮಿಕವೂ, ಸಾಮಾಜಿಕವೂ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕವೂ, ಸಾಹಿತ್ಯಿಕವಾಗಿಯೂ ಹಾಗೂ ಚಾರಿತ್ರಿಕವೂ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ಅದು ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಒಳಹೊರಗಿನಂತೆ ಸಮೂಹವನ್ನು ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ. ಹೀಗೆ ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯನ ವಚನಗಳ ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ ಅಧ್ಯಯನದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯು ಅಗಾಧವಾದುದಾಗಿ ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ.

ವಿಧಾನ :

ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯನ ವಚನಗಳು ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ ಅಂಶಗಳಿಂದ ಪ್ರಭಾವಿತವಾಗಿದೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ನೋಡುವ ದೃಷ್ಟಿಕೋನವೆಂದರೆ ವಚನಗಳ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿನ ಭಾಷೆ - ಶೈಲಿ, ಛಂದಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಇವರ ವಚನಗಳ ರೂಪಗಳನ್ನು ನಾವು ನೋಡಬಹುದಾಗಿದೆ. ಅಂತಹ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ, ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಬಳಸಿಕೊಂಡಾಗ ಮಾತ್ರ ಈ ಅಧ್ಯಯನದ ವಿಧಾನದ ದೃಷ್ಟಿಕೋನವನ್ನು ಗುರುತಿಸಬಹುದು. ಈ ಅಂಶಗಳನ್ನು ನಾನು ಚಾರಿತ್ರಿಕ, ಕೃತಿಕೇಂದ್ರಿತ, ಕರ್ತೃಕೇಂದ್ರಿತ ಹಾಗೂ ಸಂರಚನಾ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಈ ಮುಂದಿನಂತೆ ಕಾಣಬಹುದು.

ಪ್ರಸ್ತುತ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಬಳಸಿಕೊಂಡಿರುವುದು ಡಾ|| ಎಂ.ಎಂ. ಕಲಬುರ್ಗಿ ಅವರು ಸಂಪಾದಿಸಿ ಕನ್ನಡ ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದಿಂದ ಪ್ರಕಟಿತವಾದ 'ಸಂಕೀರ್ಣ ವಚನ ಸಂಪುಟ-೧' ಎಂಬ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಮತ್ತು ಬಿ. ಮಹಾದೇವಪ್ಪ ರಚಿಸಿದ 'ಅರಿವು ಆಚಾರ' ಎಂಬ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿನ ಹೆಚ್ಚಿನ ವಚನಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿನ ವಚನಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಬೇರೆ - ಬೇರೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಒಟ್ಟು ಸ್ಥೂಲವಾಗಿ ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯನ ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ವಚನಗಳ ವಸ್ತು-ವಿಚಾರಗಳ ಸ್ವರೂಪ ಹಾಗೂ ಧೋರಣೆಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲದೇ ಗುರು-ಲಿಂಗ-ಜಂಗಮದ ಲೋಕದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ. ಕೆಲವು ವಚನಗಳ ವಿಶೇಷತೆಯನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯನ ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ ಅಧ್ಯಯನದ ಕುರಿತು ಹೇಳಬೇಕಾದ್ದರಿಂದ, ಸಾಹಿತ್ಯವೆಂಬುದು ಬದುಕಿನ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ರೂಪ ಮತ್ತು ಜೀವನದ ಗತಿಬಿಂಬವಾಗಿದೆ. ಒಂದು ಕೃತಿಯ ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ ಗುಣವನ್ನು ವಿವರಿಸುವುದೆಂದರೆ ಬದುಕಿನ ಚಿತ್ರಣವನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದಂತೆಯೇ ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ಅಧ್ಯಯನದಲ್ಲಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ಬದುಕಿನ ಮೌಲ್ಯಗಳ ವಿಚಾರಗಳು, ವಿಶೇಷತೆಗಳು ಜೊತೆ - ಜೊತೆಯಲ್ಲೇ ಸಾಗಿ ಬಂದಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಹಾಗಾಗಿ ಚೌಡಯ್ಯನ ವಚನಗಳನ್ನು ಸಾಹಿತ್ಯಿಕವಾಗಿ ಅಭ್ಯಾಸಿಸುವುದು ಸೂಕ್ತವಾಗಿದೆ.

ಸಾಹಿತ್ಯ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ವಚನಕಾರರಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಎದ್ದು ಕಾಣುವುದೆಂದರೆ ಜೀವನ ಬದಲಾವಣೆಯ ಪ್ರಯಾಣವಾಗಿದೆ. ಸರಳ ಮತ್ತು ನೇರವಾದ ನಡೆ - ನುಡಿಯನ್ನು ಬದುಕಿನ ವಾಸ್ತವತೆಯನ್ನು ಅರಿಯಬಹುದಾಗಿದೆ ಎಂಬುದು ಶರಣರ ಸಿದ್ಧಾಂತವಾಗಿದ್ದರಿಂದ ಚೌಡಯ್ಯ ನೇರ ಮತ್ತು ನಿಷ್ಕರತೆಯ ನುಡಿಯಿಂದ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಹತ್ತಿರವಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಅಧ್ಯಯನದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಂಡ

ವಿಧಾನಗಳೆಂದರೆ ಚೌಡಯ್ಯನ ವಚನಗಳನ್ನು ಸಾಹಿತ್ಯಿಕವಾಗಿ ನೋಡುವಲ್ಲಿ ವಚನಗಳ ಉಪಮೆ, ರೂಪಕ, ವಸ್ತು, ವಿಚಾರ, ಭಾಷೆ, ಶೈಲಿಯನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಸಾಮಾಜಿಕ, ಧಾರ್ಮಿಕ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಹಾಗೂ ಸಾಹಿತ್ಯಿಕವಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುವ ವಿಧಾನವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಲಾಗಿದೆ.

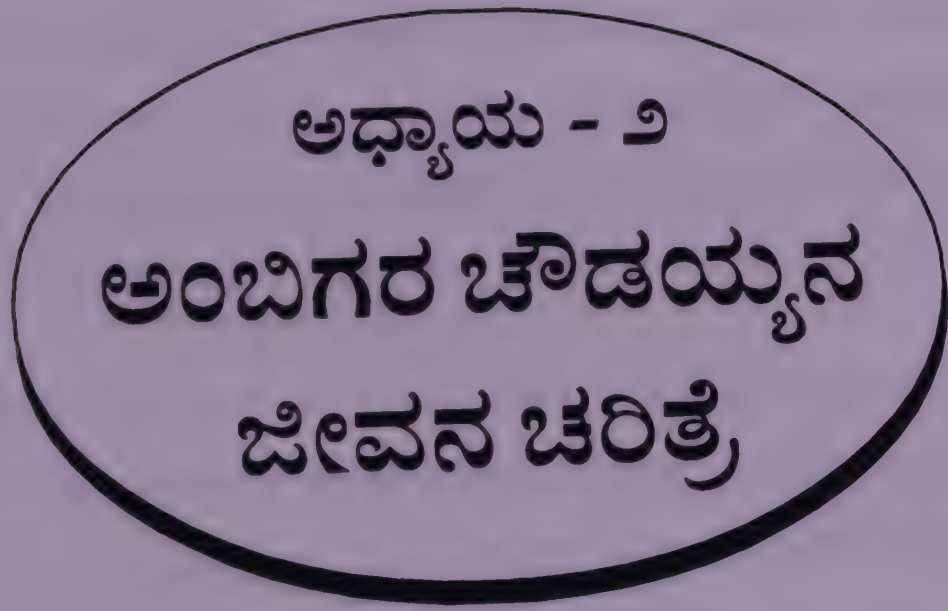
ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಆಯಾ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟಂತೆ ವಚನಗಳನ್ನು ಒಂದೆಡೆ ಸೇರಿಸಿ ಅಭ್ಯಾಸಿಸುವಾಗ ಕೆಲವು ವಚನಗಳು ಬೇರೆ - ಬೇರೆ ವಿಷಯದ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೂ ಸಮೀಪವಾಗಿವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಂಥಹ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ವಚನವನ್ನು ಇನ್ನೊಂದು ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಆಯಾ ದೃಷ್ಟಿಕೋನಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಚೌಡಯ್ಯನ ವಚನಗಳನ್ನು ಲೋಕದೃಷ್ಟಿಯ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ವಚನಗಳನ್ನು ಬಳಸಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು.

ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯನ ಇತಿವೃತ್ತ ಮತ್ತು ಸಮಾಜ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಂದ ಹಿಡಿದು ಇಡೀ ಅವನ ಬದುಕಿನ ಜೀವಂತ ಅನುಭವದಿಂದ ಹೊರ ಹೊಮ್ಮಿದ ಹಿತ ನುಡಿಗಳಲ್ಲಿ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಆತನ ವಚನಗಳನ್ನು ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅಭ್ಯಾಸಿಸುವಾಗ ಮೊದಲು ಆತನ ವಚನಗಳ ವಸ್ತು ವಿಚಾರ ಹಾಗೂ ಧೋರಣೆಗಳನ್ನು ಆಧುನಿಕ ವಿಮರ್ಶೆಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಒದಗಿ ಬಂದಿವೆ. ಆತನ ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ಚಿಂತನೆ, ಸಂಕಲ್ಪನೆ, ನ್ಯಾಯ ನಿಷ್ಠುರತೆಯ ನುಡಿ, ಸಾಮಗ್ರಿ, ಸಲಕರಣೆಗಳನ್ನು ಬಳಸಿದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯೊಂದಿಗೆ ಒಂದು ಹೊಸ ಆಯಾಮಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆ ಹೊಸ ಆಯಾಮಗಳ ಕೇಂದ್ರ ಬಿಂದು ವಚನಗಳ ವಿಶೇಷತೆಯ ಬಗೆಗೆ ಬಹಳ ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ನಾನು ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಬದ್ಧಳಾಗಿ, ವಸ್ತು ನಿಷ್ಠವಾಗಿ ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯನ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬೆಳಕನ್ನು ಚೆಲ್ಲಿದ್ದರಿಂದ ಅವನ ವಚನಗಳನ್ನು ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಾತ್ರ ನೋಡದೇ ಲೋಕದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅದರಲ್ಲೂ ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ ಕಾವ್ಯಾಂಶಗಳಿಂದ ತಿಳಿಸಿದ್ದೇನೆ.

ಕೆಲವು ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬರುವ ವೀರಶೈವ ಧರ್ಮಾಚರಣೆಗಳು ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಮಾ ವಿಧಾನದಿಂದ ಕಂಗೊಳಿಸುವ ಸಮಾಜ ವಿಡಂಬನೆಗಳು ಹಾಗೂ ಭಕ್ತಿ ಮಹೇಶ್ವರರ ಸಂಬಂಧ, ಶ್ರೇಷ್ಠತೆ ಮತ್ತು ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯನ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಸಹ ಇಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಹೀಗೆ ಈ ಚೌಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯನ ವಚನಗಳ ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ ಅಧ್ಯಯನ ಎಂಬ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸಂಶೋಧನಾ ಪ್ರಬಂಧವನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಅಧ್ಯಾಯ - ೨

ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯನ

ಜೀವನ ಚರಿತ್ರೆ

ಅಧ್ಯಾಯ - ೨

ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯನ ಜೀವನ ಚರಿತ್ರೆ

ಹನ್ನೆರಡನೆ ಶತಮಾನದ ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ನೆಲೆಯಿಂದ ಅಲ್ಪಾವಧಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಅವತರಿಸಿ ಬಂದ ಅಸಂಖ್ಯಾತ ಕ್ರಾಂತಿಯು ಇಡೀ ವಿಶ್ವವನ್ನೇ ತನ್ನೆಡೆಗೆ ನೋಡುವಂತೆ ಮಾಡಿತು. ಶಿವಶರಣರು ಈ ಕ್ರಾಂತಿ ನೇರ ನಡೆಯ ದಿಟ್ಟ ನಿಲುವಿನ, ನಿಷ್ಠುರ ನುಡಿಯ, ಯಾರ ಮುಲಾಜಿಗೂ ಒಳಗಾಗದವರು, ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಬದುಕಿಗೆ ನೇರವಾಗಿ ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದಿಸುವ ಸಾಹಿತ್ಯವೆಂದರೆ ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯ, ವಚನಕಾರರು ಪಂಡಿತರಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಹೊಸ ಆಯಾಮ ತಂದು ಕೊಟ್ಟವರು. ಜಾತಿ ಭೇದವನ್ನೆಳಿಸಿ ಮಾನವೀಯತೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಿದವರು. ಇಹದ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನೇ ಎತ್ತಿ ಹೇಳಿ ಕಾಯಕದಲ್ಲಿ ಕೈಲಾಸ ತೋರಿಸಿದವರು. ಬಡವರ ಬಾಯಿಯಾಗಿ ನೊಂದವರ ಕೂಗಾಗಿ ವಚನಕಾರರು ಧ್ವನಿಸಿದರು.

ಅಂತಹ ಶರಣರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಮಂದ ಪಕ್ಷದವರಾಗಿ, ಇನ್ನೂ ಕೆಲವರು ಉಗ್ರ ಪಕ್ಷದವರಾಗಿ ಕಂಡು ಬರುತ್ತಾರೆ. ಇಂತಹ ವಚನಕಾರರ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯ ಉಗ್ರ ಸ್ವರೂಪಿಯಾಗಿ ದುಡಿಯುವ ವರ್ಗದಿಂದ ಬಂದಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿ, ಆತನ ಹೆಸರೇ ಹೇಳುವಂತೆ ವ್ಯಕ್ತಿಯಿಂದ ಅಂಬಿಗ. ಅಂದರೆ ನದಿಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟುಹಾಕಿ ಪ್ರಯಾಣಿಕರನ್ನು ಒಂದು ದಡದಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ದಡಕ್ಕೆ ಸಾಗಿಸುವ ಕಾಯಕ, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಚಿಂತನೆಯ ಕುಲುಮೆಗೆ ಹಾಗಿ ತಿಕ್ಕಿ ತೀಡಿ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿದ ನಂತರವೇ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವಾತ. ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯ ಜನಿಸಿದ್ದು ಎಲ್ಲಿ? ಅವರ ಮಾತಾ ಪಿತೃಗಳಾರು? ಅವನ ಶಿಕ್ಷಣ, ಇವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಿಖರವಾಗಿ ಏನು ತಿಳಿದು ಬಂದಿಲ್ಲ.

ಹೆಸರೇ ಸೂಚಿಸುವಂತೆ ಈತ ಕಬ್ಬಲಿಗ (ಗಂಗಾಮತಸ್ಥ) ಕುಲದವನು. ಈತನ ವೈಯಕ್ತಿಕ ವಿಚಾರಗಳು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ದೊರಕಿಲ್ಲದಿರುವುದು ಒಂದು ಕೊರತೆ ಎನಿಸುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಕಲ್ಯಾಣದ ಬಳಿ ಯಾವ ದೊಡ್ಡ ನದಿಯೂ ಇಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ತನ್ನ ಕಾಯಕವನ್ನು ಎಲ್ಲಿ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದನು? ಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕೆ ಬರುವ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಆತ 'ನಾವೆ' ನಡೆಸುತ್ತಿರಬೇಕು. ಕೆಲವರು ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಚಾಡದಾನಪುರ ಬಳಿಯ ಭೀಮನದಿಯಲ್ಲಿ ನಾವೆ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದನೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ, ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ಸೊಲ್ಲಾಪುರ ಬಳಿಯ ಭೀಮನದಿಯಲ್ಲಿ ನಾವೆ

ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದರೆಂದು ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ. ಬಸವಣ್ಣನವರು ಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕೆ ಬರುವ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಮಂಗಳವಾಡದಲ್ಲಿ ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯನ ಸಂಪರ್ಕ ಇದ್ದಿತೆಂದು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಅಂತೂ ಕಲ್ಯಾಣದಲ್ಲಿ ಚೌಡಯ್ಯ ಮಾಜಿ ಅಂಬಿಗ, ಕಲ್ಯಾಣದಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವವರಿಗೆ ಆತನ ಭೌತಿಕ ಅಂಬಿಗ ಕಾಯಕವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿ ಅಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಅಂಬಿಗ ಕಾಯಕದಲ್ಲಿ ನಿರತನಾಗಿದ್ದನೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿ ಒಂದೆರಡು ವಚನಗಳು ಸಿಗುತ್ತವೆ.

“ತಡಿ, ತಳವಿಲ್ಲದ ಮಹಾ ನದಿಯಲ್ಲಿ ಒಡಲಿಲ್ಲದ ಅಂಬಿಗ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ

ಹಿಡಿವ - ಬಿಡುವ ಮನವ ಬೆಲೆಗೊಟ್ಟಡೆ

ಕಡೆಗೆ ಹಾಯಿಸುವ ಈ ಮಹಾ ಹೊಳೆಯ,

ನಡುವಿಲ್ಲದ ನಿಸ್ಸೀಮ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿರುವೆನೆಂದಾತ ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯ”

ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಜಿಗುಪ್ಸೆಗೊಂಡು ಈ ಸಂಸಾರವೆಂಬ ನದಿಗೆ ದಂಡೆಯೂ ಇಲ್ಲದೇ ತಳವೂ ಇಲ್ಲದೇ ಇದನ್ನು ದಾಟಿಸುವ ಚಂಚಲವಾದ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಬೆಲೆಯಾಗಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ನಿಸ್ಸೀಮ ಗ್ರಾಮವಾದ ಕೈಲಾಸದಲ್ಲಿ ಇಳುಹುವೆನೆಂಬ ಮಾತ ಚೌಡಯ್ಯ ಬಹಳ ಆತ್ಮ ವಿಶ್ವಾಸದಿಂದ ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ.

ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಮೇಲು - ಕೀಳು ಎಂಬ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಮೈಗೂಡಿಸಿಕೊಂಡವರು ಅಂಬಿಗರು ಕೀಳು ಜಾತಿಯೆಂದು ಹೀಯಾಳಿಸಿರಬೇಕು. ಮಹಾಭಾರತದಲ್ಲಿ ಕರ್ಣನನ್ನು ಹೀಯಾಳಿಸುತ್ತಿದ್ದುದು ಇದೇ ಜಾತಿಯ ಹೆಸರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಲ್ಲವೇ? ಅದಕ್ಕೆ ವೈತರಿಕ್ತವಾಗಿ ಚೌಡಯ್ಯ ಹೇಳುವುದೆಂದರೆ “ ಅಂಬಿಗ, ಅಂಬಿಗ ಎಂದು ಕುಂದು ನುಡಿಯದಿರು ನಂಬಿದರೆ ಒಂದೇ ಹುಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕಡೆಯ ಹಾಯಿಸುವ ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯ” ಎನ್ನುತ್ತಾನೆ. ತಾನು ಎಂತಹ ಅಂಬಿಗನೆಂದರೆ ಪರಿಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಂಬಿ ಬಂದವರನ್ನು ಒಂದೇ ಹುಟ್ಟಿನಿಂದ ಅಂದರೆ. ಇದೇ ಜನ್ಮ ಕಡೆಯಾಗುವಂತೆ ಮುಕ್ತಿ ಪಥ ತೋರಿಸುವುದಾಗಿ ಆಶ್ವಾಸನೆ ನೀಡುತ್ತಾನೆ. ಈ ವಚನವು ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯನ ಅಂಬಿಗ ಜಾತಿಯೆಂದರೆ ಅವನ ಮೂಲ ಜಾತಿಯನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ.

ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯನ ಕಾಲದ ಕುರಿತು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಪ್ರಾಚೀನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ಬಹುದೊಡ್ಡ ಕೊರತೆಯೆಂದರೆ ಕೆಲವೊಂದು ಕವಿಗಳ ಕಾಲಮಾನ ಜೀವನ ಚರಿತ್ರೆ ಸಿದ್ಧಿ ಸಾಧನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪರಿಪೂರ್ಣವಾದ ಮಾಹಿತಿ ದೊರಕದೇ ಇರುವುದು. ಇಂತಹ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿನ ಒಂದು ಪ್ರಕಾರವಾದ ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೂ ಈ ಮಾತು ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆ. ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಶರಣರ ವಚನಗಳಲ್ಲಿ

ಸಾಧನೆ ಸಿದ್ಧಿ ಹಾಗೂ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರದ ಸಂಗತಿಗಳು ಮಾತ್ರ ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯವಾದ ಕಾರಣವೆಂದರೆ ಅವರ ಜೀವನ ಕಥನಕ್ಕಿಂತಲೂ ಅವರ ಅನುಭಾವ ಮಧನಕ್ಕೆ ಮಹತ್ವ ನೀಡಿದ್ದರು. ಈ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಕೆಲವು ವಚನಕಾರರ ಜೀವನ ಕಾಲ, ದೇಶಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಯುವುದು ಅಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ. ಇಂತಹ ವಚನಕಾರರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಾದ ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯನ ಜೀವನದ ಬಗ್ಗೆ ಖಚಿತವಾಗಿ ಏನನ್ನೂ ಹೇಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವರ ಜೀವನ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕೆಲವು ಆಕರಗಳೆಂದರೆ,

ಅ. ಅವರ ವಚನಗಳು: ಚೌಡಯ್ಯ ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿರುವ ಹಿರಿಯ ಶರಣರ ಮತ್ತು ಸಮಕಾಲೀನ ಶರಣರ ಹೆಸರುಗಳು ಹಿರಿಯ ಶರಣರ ವಚನಗಳ ಪ್ರಭಾವ ಇವನ ವಚನಗಳ ಮೇಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಯಬಹುದು.

ಆ. ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯನ ನಂತರ ಬಂದ ಶರಣರು ತಮ್ಮ ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ಏನನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ತಿಳಿಯುವುದು, ಅರಿತು ಅವರ ಜೀವನ, ಕಾಲ, ಪರಿಸರದ ಬಗ್ಗೆ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವುದು ಸಾರ್ಥಕವೆನಿಸುತ್ತದೆ.

ಈಗಾಗಲೇ ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯನ ಕಾಲ - ದೇಶದ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ವಿದ್ವಾಂಸರು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖವೆಂದರೆ. ಆರ್. ನರಸಿಂಹಾಚಾರ್, ಹೀ.ಬಿ. ಶಾಂತವೀರಯ್ಯ, ಶ್ರೀ ಎನ್.ಎಸ್. ಭೂಸರೆಡ್ಡಿ, ಶ್ರೀ ಎ.ಎಸ್. ಶ್ರೇಷ್ಠಿ, ಡಾ|| ಎಮ್.ಎಮ್. ಕಲಬುರ್ಗಿ, ಡಾ||ಎಸ್. ವಿದ್ಯಾಶಂಕರ ಹಾಗೂ ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯನನ್ನು ಕುರಿತು ಬರೆದ ಉಳಿದ ಲೇಖಕರು, ಕವಿ ಚರಿತೆಕಾರರು ಹೇಳುವಂತೆ ಚೌಡಯ್ಯನವರ ಕಾಲ ಕ್ರಿ.ಶ. ೧೧೦೬ ಬಸವಣ್ಣನವರ ಕಾವ್ಯವನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಉಳಿದ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ಚೌಡಯ್ಯನ ಪ್ರಸ್ತಾಪವೇ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಈತನ ವಚನಗಳ ಆಧಾರದಿಂದಲೇ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಕೆಲಮಟ್ಟಿಗೆ ರೂಪಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಪ್ರೊ|| ಎನ್.ಎಸ್. ಭೂಸರೆಡ್ಡಿ ಹೇಳುವಂತೆ ಚೌಡಯ್ಯ ರಾಣಿಬೆನ್ನೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಚೌಡದಾನಪುರದವನಾಗಿದ್ದು ಅಂಬಿಗ ವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದನು. ಆತನ ಗುರು ಶಿವದೇವ. ತನ್ನ ಗುರುಗಳಿಂದಲೇ ದೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಪಡೆದು ಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕೆ ಬಂದು ಅನುಭವ ಮಂಟಪದಲ್ಲಿ ಸಾಧನೆಗಳನ್ನು ಮರೆದು ಚೌಡದಾನಪುರದಲ್ಲಿ ಲಿಂಗೈಕ್ಯನಾಗಿದ್ದಾನೆ ಎಂದಿದ್ದಾರೆ.

ಡಾ|| ವಿದ್ಯಾಶಂಕರ ಹೇಳುವಂತೆ ಅವರು “ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯನು ೧೨ನೇ ಶತಮಾನಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಶ್ರೇಷ್ಠ ವಚನಕಾರನಾಗಿದ್ದರೂ ಅವನನ್ನು ಹದಿಮೂರನೇ ಶತಮಾನದವನೆಂದು ಹೇಳುವುದಿದೆ. ಇಂದಿನ

ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪೂರ್ವಾಭಿಮುಖವಾಗಿ ಹರಿಯುವ ತುಂಗಭದ್ರ ನದಿಯ ದಡದಲ್ಲಿರುವ ಶಿವಪುರವು ಈಗಿನ ಚೌಡದಾನಪುರ ಅವನ ಜನ್ಮಸ್ಥಳವೆಂದೂ ಶಿವದೇವರ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿ ಈ ಶಿವಪುರವನ್ನು ದಾನವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವದರಿಂದ ಅದು ಚೌಡದಾನ ಪುರವಾಗಿ ಹೆಸರು ಪಡೆಯಿತು''

ಈ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳಿಗೆ ಆಧಾರ ಚೌಡದಾನ ಪುರ, ಮೈಲಾರಿ, ಕೆರೆಮಲ್ಲಾಪುರಗಳಲ್ಲಿರುವ ಶಾಸನಗಳು ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯನ ಜೀವನ, ಕಾಲ, ದೇಶಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಇತ್ಯಾದಿ ಶಾಸನಗಳಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಆ ನಂತರ ಇತ್ತೀಚಿನದಾದ 'ಶಿವದೇವ ವಿಜಯ' ಎಂಬ ಕೃತಿ ಚೌಡದಾನಪುರ ಶಾಸನದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಮಣಂಬೆನಾಯಕನೇ ಅಂಬೆ ನಾಯಕನೆಂದೂ ಈತನೇ ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯನೆಂದು ವಾದಿಸಲಾಗಿದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಮೈಲಾರ ಶಾಸನದಲ್ಲಿ ಮುಕ್ತಿನಾಥ ಲಿಂಗದಲ್ಲಿ ಉದ್ಭವಿಸಿದ ಶಿವದೇವನು ಕೊರವತ್ತಿ ನಂದೀಶ್ವರ ಹೊನ್ನಮ್ಮ ದೇವಿ ಮೈಲಾರಲಿಂಗ ಶರಣ ಚೌಡಯ್ಯ ಮೊದಲಾದವರಿಗೆ ಶಿವಲಿಂಗ ಧಾರಣೆ ಶಿವನ ಮತ್ತು ಧರ್ಮೋಪದೇಶವನ್ನು ಮಾಡಿದವರೆಂದು ಉಲ್ಲೇಖಿಸುತ್ತದೆ. ಕೆರೆ ಮಲ್ಲಾಪುರ ಶಾಸನದಲ್ಲಿಯೂ ಸಹಿತ ಶರಣ ಚೌಡಯ್ಯನ ಉಲ್ಲೇಖ ಕಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯನೇ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಗಟ್ಟಿಯಾದ ಆಧಾರ ಸಾಲದು. ಅಂಬೆ ನಾಯಕನೇ ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯನೆಂದು ವಾದಿಸುವುದರಲ್ಲಿಯೂ ಸತ್ಯಾಂಶವಿಲ್ಲ. ದೋಣಿ ನಡೆಸುವ ಕಾಯಕದ ಒಬ್ಬ ಭಕ್ತ ತನ್ನ ಗುರುವಿಗೆ ತನ್ನ ಊರನ್ನೇ ದಾನನೀಡಿದವೆಂದು ನಂಬಲಾಗದು. ಊರನ್ನು ದಾನಕೊಡಲು ಚೌಡಯ್ಯನಿಗೆ ಅಧಿಕಾರವಾದರೂ ಏನಿತ್ತು? ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಮೇಲೆ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಶಾಸನಗಳಲ್ಲಿ ಬರುವ ಚೌಡಯ್ಯ ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯನಿಗಿಂತ ಭಿನ್ನವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯನ ಜೀವನ ಚರಿತ್ರೆ ರಚಿಸಿದ ಗುರುಲಿಂಗಪ್ಪ ದಬಾಲೆ ಹೇಳುವಂತೆ, ಕಲ್ಯಾಣ ಬಸವೇಶ್ವರರ ಗೋಡೆಯ ಮೇಲೆ ಬಸವಾದಿ ಶರಣರ ಭಾವಚಿತ್ರದೊಂದಿಗೆ ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯನವರ ಚಿತ್ರವನ್ನು ನಾವು ನೋಡಬಹುದಾಗಿದೆ. ಅದರ ಕೆಳಗೆ ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯನವರ ಜನ್ಮಸ್ಥಳ ಚೌಡದಾನಪುರವೆಂದು ಮತ್ತು ಕಾಯಕ್ಷೇತ್ರ ಕಲ್ಯಾಣವೆಂದು ಬರೆಯಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಕಲ್ಯಾಣದಲ್ಲಿ ಹನ್ನೆರಡನೇ ಶತಮಾನದ ಅನೇಕ ಶರಣರ ಗವಿ ಹಾಗೂ ಮಠಗಳಿವೆ, ಗವಿಯು ತ್ರಿಪುರಾಂತಕೇಶ್ವರ ಕೆರೆಯ ದಂಡೆಯ ಮೇಲೆ ಪೂರ್ವಾಭಿಮುಖವಾಗಿ ಕಂಗೊಳಿಸಿದರೆ, ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯನವರ ಮಠವು ಕಬ್ಬಲಿಗರ ಓಣಿಯಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಇದು ಬಿಜ್ಜಳನ ಕೋಟೆಯಿಂದ ಸುಮಾರು

ಅರ್ಧ ಕಿ.ಮೀ. ದೂರದಲ್ಲಿದೆ ಸದ್ಯ ಬಸವೇಶ್ವರರ ದೇವಾಲಯಕ್ಕೆ ತೀರಾ ಹತ್ತಿರವಾಗಿದೆ. ಆ ಮಠದ ಬಾಗಿಲಿಗೆ 'ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯ ಮಠ' ಎಂಬ ನಾಮ ಫಲಕ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯನು ಹನ್ನೆರಡನೇ ಶತಮಾನದ ಶ್ರೇಷ್ಠ ವಚನಕಾರನಾಗಿದ್ದರೂ ಅವನ ಬಗೆಗೆ ನಮ್ಮ ವೀರಶೈವ ಕವಿಗಳು ತಮ್ಮ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದಂತೆ ಕಂಡು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಸಿದ್ಧ ನಂಜೇಶನು ತನ್ನ ಗುರುರಾಜ ಚಾರಿತ್ರ್ಯದಲ್ಲಿ ಗಣ ಸಹಸ್ರನಾಮ ಹೇಳುವಾಗ ಇವನ ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಳಿರುವನು. ಘನಲಿಂಗದೇವನು ಸಹಿತ ತನ್ನ ವಚನವೊಂದರಲ್ಲಿ ಡೋಹರ ಕಕ್ಕಯ್ಯ, ಮಾದಾರ ಚನ್ನಯ್ಯ, ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯ ನಂತಹ ಶಿವಶರಣರ ಮನೆಯ ಬಾಗಿಲಿಕ್ಕುವ ಸೋಣಿಗನಮಾಡಿ ಎನ್ನನಿರಿಸು ಎಂದು ಬೇಡಿಕೊಂಡಿರುವನು. ಮಹಾಲಿಂಗದೇವನು ತನ್ನ 'ಗುರುಭೋಧಾಮೃತ'ದಲ್ಲಿ ಕುಂಬಾರ ಗುಂಡಯ್ಯ, ಕೆಂಭಾವಿ ಭೋಗಣ್ಣ, ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯ ಇವರಿಗೆ ನಮಿಸಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಶಾಂತ ಮಲ್ಲೇಶನು ತನ್ನ 'ಗಣವಚನ ರತ್ನಾವಳಿ' ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯನವರ ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ. ಆದರೆ ಪಾಲ್ಕುರಿಕೆ ಸೋಮನಾಥ, ಲಕ್ಕಣ ದಂಡೇಶ. ವಿರೂಪಾಕ್ಷ ಪಂಡಿತ ಇವರುಗಳು ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯನ ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಿತ್ತು. ಇವರ ಮೌನ ಆಶ್ಚರ್ಯಕರ ಮತ್ತು ಕುತೂಹಲಕರವಾಗಿದೆ.

ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯನನ್ನು ಕುರಿತು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಬಂದ ಲೇಖನಗಳಲ್ಲಿ ಅವರ ಜೀವನ ಕಾಲ - ದೇಶದ ಕುರಿತು ಬಂದ ಹಲವಾರು ಲೇಖನಗಳಲ್ಲಿ "ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಿ ಮೇಧಾವಿ ವಚನಕಾರ ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯ" ಎಂಬ ಡಾ|| ರಾಮಚಂದ್ರ ಗಣಾಪೂರವರು ಚೌಡಯ್ಯನ ಜೀವನದ ಕೆಲವು ರಹಸ್ಯ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಬಹಿರಂಗವಾಗಿ ಬಿಚ್ಚಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಹೆಸರೇ ಸೂಚಿಸುವಂತೆ ಚೌಡಯ್ಯನು ಅಂಬಿಗರವನು ಅರ್ಧಾತ್ ಗಂಗಾಮತದವನು. ಗಂಗಾಮತವು ಸಾಕ್ಷಾತ್ ಗಂಗೆಯಿಂದಲೇ ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು, ಹಾಗೆಯೇ ಅವನ ಕಾಲ ಸುಮಾರು ಕ್ರಿ.ಶ. ೧೧೬೦ ರಲ್ಲಿ ಬಾಳಿದ ವಚನಕಾರನೆಂದು ಬಸವಣ್ಣನ ಸಮಕಾಲೀನನೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಗಣಾಪೂರವರ "ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯ ತಿರಸ್ಕರಿಸಿದ ಡಾಂಬಿಕ ಆಚರಣೆಗಳು" ಎಂಬ ಮತ್ತೊಂದು ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ಶಿವಶರಣ ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯ ಕಾಯಕದಲ್ಲಿಯೇ ಕೈಲಾಸವನ್ನು ಕಂಡವರು ಅವರಿಗೆ ಸಮಯ ದೊರೆಯುವುದೇ ಅಪರೂಪವಾಗಿತ್ತು. ಅಂಗದಲ್ಲಿ ಲಿಂಗವನ್ನು ಕಂಡು ಸ್ಥಾವರವನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸಿ ಸದಾಲನಶೀಲವಾದ ಜಂಗಮವನ್ನು ಅಪ್ಪಿಕೊಂಡವರು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಬಸವರಾಜ ಸಬರದ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಿರುವ “ವಚನ ಚಳುವಳಿ”ಯಲ್ಲಿ “ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯನ ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ಪರಂಪರೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಯೋಗತತ್ವ” ಎಂಬ ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯ ೧೨ನೇ ಶತಮಾನದ ಪ್ರಮುಖ ವಚನಕಾರರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ. ಈತನು ತನ್ನ ಹೆಸರನ್ನೇ ತನ್ನ ವಚನಾಂಕಿತವಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ವಚನಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿರುವುದಾಗಿ ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಬಸವಮಾರ್ಗ, ಬಸವ ಪಥ ಹಾಗೂ ವೀರಶೈವ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಹಾಗೂ ಗಂಗಾಗ್ನಿ, ಸ್ನೇಹಗಂಗಾ ಎಂಬಂತಹ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸಹಿತ ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯ ದೋಣಿ ನಡೆಸುವ ಕಾಯಕವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದನು. ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯ ಎಂಬ ತನ್ನ ಹೆಸರನ್ನೇ ವಚನಾಂಕಿತವನ್ನಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಸುಮಾರು ೨೯೦ ವಚನಗಳು ಮಾತ್ರ ಸಿಕ್ಕಿವೆ ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ.

ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯನು ೧೨ನೇ ಶತಮಾನದ ಬಸವಣ್ಣನವರ ಸಮಕಾಲೀನ ಶರಣನಾಗಿದ್ದು ಕಾಲ ಕ್ರಿ.ಶ. ೧೧೬೦ ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಶಿವಪುರ (ಚೌಡದಾನಪುರ) ಇವರ ಜನ್ಮಸ್ಥಳ. ಇವರು ಗುರು ಶಿವದೇವ ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಶಿವಪುರ ಗ್ರಾಮವನ್ನು ಗುರುಗಳಾದ ಶಿವದೇವರಿಗೆ ದಾನವಾಗಿ ನೀಡಿದ್ದರಿಂದ ಈ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಚೌಡದಾನಪುರ ಎಂಬ ಹೆಸರು ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಶ್ರೇಷ್ಠ ಅನುಭಾವಿಯಾದ ಚೌಡಯ್ಯ ತನ್ನ ವೃತ್ತಿಯಾದ ಅಂಬಿಗತನವನ್ನೇ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಅರ್ಥವಲಯಕ್ಕೆ ಬಳಸಿಕೊಂಡನು. ಎಂದು ಹಲವಾರು ಲೇಖನ, ಕಾವ್ಯ, ಪುರಾಣಗಳಿಂದ ಚೌಡಯ್ಯ ಜೀವನ, ಕಾಲ, ಪರಿಸರದ ಕುರಿತು ತಿಳಿಯಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಸಂದರ್ಭ ಸೂಚಿ :

೧. ಬಿ. ಮಹಾದೇವಪ್ಪ - ಅರಿವು ಆಚಾರ - ಪುಟ ೩೮೭.
೨. ಅದೇ - ಅರಿವು ಆಚಾರ - ಪುಟ ೩೮೮.
೩. ವಚನ ಚಳುವಳಿ - (ಸಂ) ಬಸವರಾಜ ಸಬರದ - ಪುಟ ೭೭.
೪. ಡಾ|| ಶ್ರೀಮತಿ ಎನ್.ಬಿ. ಬುಳ್ಳಾ - ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯನವರ ವಚನಗಳು - ಪುಟ ೭.
೫. ಕೃಪಾನಿಧಿ (ಜಿ.ಆರ್.ರಾಚಪ್ಪ) - ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯ ಒಂದು ಅಧ್ಯಯನ - ಪುಟ ೮೯.
೬. ಡಾ|| ಎನ್. ವಿದ್ಯಾಶಂಕರ - ನೆಲದ ಮರೆಯ ನಿಧಾನ - ಪುಟ ೫೯.
೭. ಬಸವಮಾರ್ಗ - (ಪ್ರ.ಸಂಪಾದಕರು) ಲಿಂಗಣ್ಣ ಸತ್ಯಂಪೇಟೆ - ಪು. ೧೦.
೮. ಗಂಗಾಗ್ನಿ - ಪುಟ ೧೩.
೯. ಸ್ನೇಹಗಂಗಾ - (ಸಂ) ಸಿ.ಎಮ್. ಪಟ್ಟೇದಾರ - ಪುಟ ೧೭.
೧೦. ಬೆಂಗಳೂರು, ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳ "ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆ"
೧೧. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆ, ರಾ.ಶ್ರೀ ಮುಗಳಿ

ಅಧ್ಯಾಯ - ೩

ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯನ
ವಚನಗಳ ವಸ್ತು, ವಿಚಾರಗಳ ಸ್ವರೂಪ
ಮತ್ತು ಧೋರಣೆ

ಅಧ್ಯಾಯ - ೩

ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯನ ವಚನಗಳ ವಸ್ತು, ವಿಚಾರಗಳ

ಸ್ವರೂಪ ಮತ್ತು ಧೋರಣೆ

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಬಹಳ ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ಸ್ಥಾನವಿದೆ. ವಿಶ್ವದ ಬಂಧಾರಕ್ಕೆ ಆಧ್ಯಾತ್ಮದ ಅರಿವಿಗೆ ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ನೀಡಿದೆ. ಈ ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಜನ ಸಾಮಾನ್ಯರನ್ನೇ ಕೇಂದ್ರವನ್ನಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಜನಸಮ್ಮುಖ ಸಾಹಿತ್ಯವಾಗಿ ಬೆಳೆಯಿತು. ೧೨ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಆರೋಗ್ಯಕರವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಜಾತಿ-ವರ್ಗಗಳ ವೈಷಮ್ಯಗಳು, ಮೇಲ್ವರ್ಗ ಮತ್ತು ಕೆಳವರ್ಗದವರ ನಡುವಿನ ಬಹುದೊಡ್ಡ ಕಂದಕವಿತ್ತು. ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ಸ್ಥಿತಿ ಚಿಂತಾಜನಕವಾಗಿತ್ತು. ಅಂದಿನ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಪಂಡಿತರೇ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಒಬ್ಬ ಕವಿಯು ಕಾವ್ಯ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಗೆ ಬರಬೇಕಾದರೆ ಆತನ ಕಾವ್ಯ ರಾಜರ ಆಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಪಂಡಿತರ ಮೆಚ್ಚುಗೆ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆ ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟಾದಶ ವರ್ಣನೆಗಳು ಬಂದು ಮಾರ್ಗ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿರಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಇಂತಹ ಸಾಹಿತ್ಯ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ನಿಲುಕದ ನಕ್ಷತ್ರವಾಗಿ ಅವರ ನೋವು-ನಲಿವುಗಳಿಗೆ ಸಮ್ಮತಿ ಸಿಗದಂತಾಗಿತ್ತು. ಹಾಗೆಯೇ ಸರಸ್ವತಿ ದೇವಿ ರಾಜರ ಆಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿಯೇ ವಿರಾಜಮಾನವಾಗಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದವಳನ್ನು ಜನ ಸಾಮಾನ್ಯರ ಮನೆ ಬಾಗಿಲಿಗೆ ಕರೆತಂದ ಕೀರ್ತಿ ವಚನಕಾರರಿಗೆ ಸಲ್ಲುತ್ತದೆ. ಅಂತಹ ಶರಣದಲ್ಲಿ ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯ ಒಬ್ಬರಾಗಿದ್ದರು.

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ 12ನೇ ಶತಮಾನವು ವಚನಕಾರರ ಸುಗ್ಗಿಯ ಕಾಲ ಮತ್ತು ಸುವರ್ಣಕಾಲ. ಅಂದಿನ ವಚನಕಾರರಲ್ಲಿ ಕೆಳವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರಾಗಿದ್ದು ಕೀಳು ಎಂಬ ಭಾವನೆಯಿಲ್ಲದೆ ತನ್ನ ಹೆಸರನ್ನೇ ವಚನಾಂಕಿತವನ್ನಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಸ್ವತಂತ್ರ ಮನೋಭಾವನೆಯನ್ನು ತೋರಿದ ವಿಶಿಷ್ಟ ವಚನಕಾರ ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯ, ವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಅಂಬಿಗನಾದರೂ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಅನುಭಾವಿಯಾಗಿದ್ದನು.

ಡಾ|| ಸಿದ್ಧಯ್ಯ ಪುರಾಣಿಕರ ಪ್ರಕಾರ ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯನು ವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಅಂಬಿಗನಾಗಿದ್ದರೂ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಕ್ಷತ್ರಿಯನಂತಿದ್ದಾನೆ, ಅವನೊಬ್ಬ ಕಾಯಕದ ಕಲಿ, ತುಂಬಿದ ಹೊಳೆಯನ್ನು ದಾಟಿಸುವಷ್ಟು ನೈಪುಣ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದವನು. ಈ ಮಾತನ್ನು ಚೌಡಯ್ಯನೇ ಆತ್ಮ ವಿಶ್ವಾಸದಿಂದ ತನ್ನ ವಚನದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು.

“ಅಂಬಿಗ ಅಂಬಿಗ ಎಂದು ಕುಂದು ನುಡಿಯದಿರು

ನಂಬಿದರೆ ಒಂದೇ ಹುಟ್ಟಲಿ

ಕಡೆಯ ಹಾಯಿಸುವನಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯ”

ಈ ವಚನದಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಹುಟ್ಟಲಿ ಎಂಬ ಪದವು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಶ್ಲೇಷಾರ್ಥದಿಂದ ಕೂಡಿದೆ. ಅಲ್ಲದೇ ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯ ತನ್ನ ಕಾಯಕವನ್ನೇ ರೂಪಕವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅಧ್ಯಾತ್ಮದ ಅರಿವಿನ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಗೊಳಿಸಿದ್ದಾನೆ.

‘ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯ ತಮ್ಮ ನೇರ ನುಡಿ, ಮೊನಚು ಮಾತುಗಳಿಂದ ಎಲ್ಲವನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ವಿಡಂಬಿಸುವ ಮಾತಿನ ಶೈಲಿ ಹಸಿ ಗೋಡೆಯಲ್ಲಿ ಹರಳೊಗೆದಂತೆ ಭಾಷೆ ಮೂಡಿಸುತ್ತದೆ. ಚೌಡಯ್ಯನವರ ವಚನಗಳ ವಸ್ತು (Content) ಮತ್ತು ಪಡೆದುಕೊಂಡ ಎಂಥದೆಂಬುದನ್ನು ಈ ಮುಂದಿನಂತೆ ತಿಳಿಯಲಾಗಿದೆ.

ಈ ವಿಶ್ವದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಸ್ತು ತನ್ನ ಅಂತಿಮ ಗುರಿಯತ್ತ ಚಲಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಎಲ್ಲ ವಸ್ತುಗಳು ದೇವರಿಂದ ನಿರ್ಮಿತವಾದ ಕಾರಣ ಅವುಗಳಿಗೆ ಒಂದೊಂದು ಆಂತರಿಕ ಕ್ರಮವಿದೆ. ದೇವರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಉಳಿದೆಲ್ಲಾ ವಸ್ತುಗಳು ಅಪರಿಪೂರ್ಣವಾಗಿದೆ. ಬಂಡಾಯ ಮನೋಭೂಮಿಕೆಯ ವಚನಕಾರ ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯ ಹೇಳುವ ಮಾತಿದು.

“ಅಂಬಿಗನು ಜಗದೊಳಗೆ ಇಂಬಿಲೋಲಾಡುವನು

ತುಂಬಿದ ಸಾಗರದೊಳಗೆ ನೋಡಯ್ಯಾ!

ನಿಂದ ದೋಣಿಯನೇರಿದಂದಿನ ಹುಟ್ಟಿ

ಕಂಡವರಂದವನರಿದಾತ ತೊಳಸುತ್ತಿದ್ದನು

ಭಂದಗೆಟ್ಟವರೆಲ್ಲಾ ಎಂದೇರಿ ದೋಣಿಯನಂ

ಶಿವನೊಂದೆ ಸಾರಿಗೊಯ್ದಿಳು ಹುವೆನೆಂದನಂಬಿಗ ಚೌಡಯ್ಯ”

ಇಲ್ಲಿನ ಭಕ್ತನ ಲಿಂಗಾಂಗ ಸಾಮರಸ್ಯದ ‘ಓಲಾಡು’ ‘ತುಂಬಿದ ಸಾಗರ’ ‘ತೊಳಸು’ ಎಂಬ ಈ ಪದಗಳು ಕೊಡುವ ರೂಪವೆಂದರೆ ಅರ್ಥಧ್ವನಿಯ ಆವರ್ತನೆಗಳಾಗಿ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅಂದಾದಿ ಬಿಂದುವಿನೊಳೊಂದಿದ ಹುಟ್ಟಿನು ಆ ಹುಟ್ಟನ್ನೇ ಹಿಡಿದು ನೀರಲ್ಲಿ ತಿರುಗಿಸುವ ಕಲೆಯೇ ಅಂದ-ಚಂದದಲ್ಲಿ ಬಳಸಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಹುಟ್ಟನ್ನು ನಾವೆಗೆ ಸಂಪರ್ಕವನ್ನಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಸಾಧನೆಯ ಸಂಕೇತವಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿನ ರೂಪವನ್ನು ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಅರ್ಥಧ್ವನಿಯನ್ನು ಸಾಧ್ಯಶ್ಯವಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಭವಸಾಗರವನ್ನು ದಾಟಬೇಕಾದರೆ ಬೇಡಾದುದನ್ನು ಹಿಡಿಯುವ ಬೇಕಾದುದನ್ನು ಬಿಡುವ ‘ಮನ’ವನ್ನು ಒಂದು ಹಂತಕ್ಕೆ ತರಬೇಕಾದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಸಾಧನೆ ಬೇಕು. ಮನಸ್ಸಿನ ಮೇಲೆ ಹಿಡಿತ ಸಾಧ್ಯವಾದ ನಂತರ ಶರಣ ಸ್ಥಲವನ್ನು ಮುಟ್ಟಿದ ಮೇಲೆ ಸಂಸಾರವೆಂಬ ಮಹಾಹೊಳೆಯನ್ನು ದಾಟಲು ಸಾಧ್ಯ. ಚೌಡಯ್ಯನ ಈ ವಚನದ ಅಶಯವೆಂದರೆ ‘ನುಡಿಯಿಲ್ಲದ ನಿಸ್ಸೀಮ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿರಿಸು’ ಎನ್ನುವ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಐಕ್ಯದ ಪರಮಾನಂದದ ನೆಲೆಯನ್ನು ಹೇಳುತ್ತದೆ.

ಮೇಲಿನ ವಚನವು ಅನುಭವವನ್ನು ಶಬ್ದದ್ರವ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಡಕಗೊಳಿಸಿದೆ, ಅನುಭವ ‘ಅಂತರಂಗದ ರತ್ನ’ ಶಿಶುಕಂಡ ಕನಸು, ದೋಣಿ ನಡೆಸುವವನ ಕಾಯಕದ ಅನುಭವವಾಗಿ ತೋರದೇ ಅನುಭಾವಿ ಚೌಡಯ್ಯನ ಅಂತರಂಗದ ಅನುಭವವಾಗಿ ತೋರುತ್ತದೆ. ಕಾರಣ ಅವು ಅನುಭಾವದ ಅಮೂರ್ತತೆಯನ್ನು ಅಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿರುತ್ತದೆ.

ಈಶ್ವರನ ಕಾಂಬುದೆಂದೊದಾಸೆಯುಳ್ಳೊಡೆ, ಪರದೇಶಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಬಳಲದಿರು. ಕಾಶಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಕಾಯವ್ಯರ್ಥ ಮಾಡಬೇಡ ಎನ್ನುವಲ್ಲಿ, ‘ಪರದೇಶಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಬಳಲಬೇಡ’ ಎಂದು ಹೇಳಿ ತೀರ್ಥಯಾತ್ರೆಯನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅಲ್ಲಗಳೆವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಹಿಂದೂಗಳು ತಮ್ಮ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬಾರಿಯಾದರೂ ಕಾಶಿಗೆ ಹೋಗಿ ವಿಶ್ವನಾಥನ ದರ್ಶನ ಪಡೆಯಬೇಕೆಂಬುದು ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ಅಭಿಲಾಷೆಯಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಚೌಡಯ್ಯ ಅದನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಗಮನಾರ್ಹವಾದ ಸಂಗತಿಯಾಗಿದೆ.. ಮುಂದುವರೆದು ‘ಕಾಶಿಗೆ ಹೋದವರು ವೇಶ್ಯೆಗೆ ಸಮಾನ’ವೆಂದೂ ಶ್ರೀಶಲ ಪರ್ವತಕ್ಕೆ ಹೋಗುವವರನ್ನು ಮಹಾಪಾತಕರೆಂದು ಕರೆದು ಅಂಥವರ ಮುಖವನ್ನು ಸಹಿತ ನೋಡಬಾರದೆಂದು ಸೂಚಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಗುಡಿ-ಗುಂಡಾರಗಳು, ಮಠ-ಮಂದಿರಗಳು, ಶೋಷಣೆಯ ತಾಣಗಳಾಗಿವೆ. ಅಜ್ಞಾನ - ಅಂಧಕಾರಗಳ ಆಗರಗಳಾಗಿವೆ, ಅಂಥಲ್ಲಿ ಹೋಗಬಾರದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ನಮ್ಮ ನಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸುವುದೇ ನಾನು ಕೈಕೊಳ್ಳಬಹುದಾದ ತೀರ್ಥಯಾತ್ರೆಯಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಆತ ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ -

“ಕಾಯವೇ ಕಾಶಿ, ಒಡಲೇ ಕೇದಾರ

ಮಾಡಿ ನೀಡುವ ಹಸ್ತವೇ ಸೇತುಬಂಧರಾಮೇಶ್ವರ

ಮಹಾಲಿಂಗವ ಹೊತ್ತಿರುವ ಶಿರಸ್ಸೇ ಶ್ರೀಶೈಲ ಪರ್ವತ ನೋಡಾ”

ಇದು ಎಂತಹ ವಿವೇಕವಾದ ಮಾತೆಂದರೆ ‘ಮಾಡುವ ಕೆಲಸವ ಬಿಟ್ಟು ಓಡಿ ಹೋದಂತೆ’ ಎಂಬ ಧೋರಣೆಯನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಒಳಾರ್ಥವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ಈ ವಚನದ ವಸ್ತು, ರೂಪಗಳು ಈ ವಚನ ಬಿಡಿಸಿದಷ್ಟೇ ಅರ್ಥವನ್ನು ಸ್ಪರಿಸುತ್ತವೆ. ತೀರ್ಥಯಾತ್ರೆ, ಕಾಯಕ, ಮಾನವನ ಶರೀರ ಈ ತ್ರಿಕರಣಕ್ಕೂ ಬರೆದಿರುವ ಹೊಸ ಭಾಷ್ಯವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

ದೇವರ ನೆಪವೊಡ್ಡಿ, ಮೈ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ, ಸುಮ್ಮ ಸುಮ್ಮನೆ ಅತ್ತಿತ್ತ ಅಲೆದಾಡುವುದು ವೃಥಾವೆಂದು ಚೌಡಯ್ಯ ಹೇಳಿರುವಲ್ಲಿ ಅಪಾರ ಅರ್ಥವನ್ನೊಳಗೊಂಡಿದೆ. ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸಾಧನೆಯ ಅತ್ಯುನ್ನತ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನೇ ದೇವಲೋಕ - ಮರ್ತ್ಯಲೋಕ ಎಂಬವು ಬೇರಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅಧ್ಯಾತ್ಮದ ಸಂಪದದ ಅಂಬಿಗ, ಆತ್ಮ ವಿಶ್ವಾಸದಂಬಿಗ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲಮ ಪ್ರಭುಗಳ ವಚನ ‘ಕೊಟ್ಟ ಕುದುರೆಯವೇರಲರಿಯದವರು ವೀರರು ಶೂರರೂ ಅಲ್ಲ’ ಎಂಬ ಮಾತಿನಂತೆ ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯನವರು ಸಹಿತ ಹೇಳುವ ಒಂದು ವಚನ -

“ಗಾಳಿ ಬಿಟ್ಟಲ್ಲಿ ತೂರಿಕೊಳ್ಳಿರಯ್ಯಾ, ಗಾಳಿ ನಿನ್ನಧೀನನಲ್ಲವಯ್ಯ

ನಾಳೆ ತೂರಿಹನೆಂದರೆ ಇಲ್ಲವಯ್ಯಾ! ಶಿವಶರಣ ಎಂಬುದೊಂದೆ ಗಾಳಿ

ಹಡದಲ್ಲಿ ಬೇರಾ ತೂರೆಂದ ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯ”

ಅಂದರೆ, ಹೊರಗೆ ಗಾಳಿ ಬಿಟ್ಟಾಗ ಹೊಟ್ಟು ತೂರಿಕೊಳ್ಳುವುದು, ಒಳಗೆ ಗಾಳಿಯಾಡುತ್ತಿರುವಾಗಲೇ, ಉಸಿರಾಡುತ್ತಿರುವಾಗಲೇ ಹುಟ್ಟಿನ ಹೊಟ್ಟು ಮಾರಿ ಮುಕ್ತಿಯ ರಾಶಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು. ಬಸಿರಿನಲ್ಲಿ ಅಲೆಯುವ ಉಸಿರು ನಿನ್ನಧೀನವೆ? ಹೊರಗೆ ಹೋದ ಉಸಿರು ಮರಳಿ ಬಸಿರೊಳಗೆ ಬರುವುದೆಂಬ ಭರವಸೆ ಇದೆಯೇ ನಿನಗೆ? ನಾಳೆ ತೂರಿಕೊಳ್ಳುವೇನೆಂದು ಹಾಗೆ ಬಿಟ್ಟರೆ ನಾಳೆ ಶಿವಶರಣಬೆಂಬ ಗಾಳಿಯು

ಬೀಸುವುದೇ? ಎಂದು ಎಚ್ಚರಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾನೆ. ಗಾಳಿಯ ರೂಪವನ್ನು ಶರಣರಿಗೆ ಹೋಲಿಕೆ ಮಾಡಿ, ಹೊಟ್ಟೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಮುಕ್ತಿಯ ರಾಶಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಡಿದ ಕೆಲಸವು ಭಲಬಿಡದೆ ಮಾಡು, ಕಾಯಕವು ಕೈಗೊಂಡರೆ ಕೈಲಾಸವೇ ಕೈಗೊಡುವುದು ಎಂಬ ಧೋರಣೆಯನ್ನು ಈ ವಚನ ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ.

ಮನುಷ್ಯನಲ್ಲಿ ನೈತಿಕ ನಿಷ್ಠೆ, ಸ್ವ-ಕಾಯಕದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಬೆಳೆಯಬೇಕಾದರೆ ಅವನಲ್ಲಿ ನಡೆ-ನುಡಿ ಒಂದಾಗಿರಬೇಕು. ವೇಷಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಭಾಷೆ ಇರಬೇಕು. ಭಾಷೆಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಮಾತಿರಬೇಕು, ಮಾತಿಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಕೃತಿಯಿರಬೇಕು. ನುಡಿಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ನಡೆ ಇರಬೇಕು. ಎಂದು ಹೇಳುವ ಚೌಡಯ್ಯನ ವಚನವು ಹೀಗಿದೆ.

“ಈಶ ಲಾಂಛನವನ ತೊಟ್ಟು ಮನ್ನದ ವೇಶ ಲಾಂಛನದ ತೊಡಲೇತಕ್ಕೆ?

ಇದು ನಿಮ್ಮ ನುಡಿ ನಡೆಗೆ ನಾಚಿಕೆಯಲ್ಲವೆ?

ಅಂಧಳ ಭತ್ತ ಆಭರಣ

ಕರಿತುರಗಂಗಳ ಗೊಂದಲ ವೇತಕ್ಕೆ

ಅದು ಘನಲಿಂಗದ ಮೆಚ್ಚು

ಎಂದನಂಬಿಗ ಚೌಡಯ್ಯ”

ಕಂಠ ತೊಟ್ಟವ ಗುರುವಲ್ಲ

ಕಾವಿ ಹೊತ್ತವ ಜಂಗಮವಲ್ಲ

ಶೀಲ ಕಟ್ಟಿದವ ಶಿವಭಕ್ತನಲ್ಲ

ನೀರು ತೀರ್ಥವಲ್ಲ

ಕೊಳು ಪ್ರಸಾದವಲ್ಲ

ಹೌದೆಂಬವನ ಬಾಯಿ ಮೇಲೆ

ಅರ್ಧ ಮಣದ ಪಾದರಕ್ಷೆಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು

ಮಾಸಿ ಕಡಿಮೆಯಿಲ್ಲದ ತೂಗಿ ತೂಗಿ ಟೊಕಟೊಕನೆ

ಹೊಡಿ ಎಂದಾತ ನಮ್ಮ ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯ!

ಕೇವಲ ಕಂಠೆಯ ತೊಟ್ಟು ಉಪದೇಶವ ಮಾಡುವವರು ಗುರುವಲ್ಲ, ಅರಿವು ಇರುವವರು ನಿಜವಾದ ಗುರುವು, ಕಾವಿಯ ಹೊತ್ತು, ವಿಭೂತಿಯ ಧರಿಸಿ, ಕೈಯಲ್ಲಿ ರುದ್ರಾಕ್ಷಿಯ ಹಿಡಿದು ಲೋಕ ಸಂಚಾರ

ಮಾಡುವವನು ಜಂಗಮನಲ್ಲ, ಅನುಭವವುಳ್ಳವನು ನಿಜವಾದ ಜಂಗಮ ಅಂಗದ ಅರಿವಿಲ್ಲದೇ ಲಿಂಗವ ಕಟ್ಟಿದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಅವನು ಶಿವಭಕ್ತನಾಗಲ್ಲ, ಪರಧನ, ಪರಸ್ತ್ರೀ ಪರದೈವಕ್ಕೆ ಎರಗದಿರುವಾತನೇ ನಿಜವಾದ ಶಿವಭಕ್ತನು. ಕೇವಲ ನೀರು ತೀರ್ಥವಲ್ಲ, ಕರುಣೆ - ವಿನಯ, ಸುಮಲಾಗುಣಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಬಿಂದುವೇ ತೀರ್ಥ (ಪಾದೋದಕ) ಅನ್ನಾ, ಅಕ್ರಮಗುಣಗಳಿಂದ ತನ್ನ ಒಡಲಿಗೆ ತುಂಬಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಪ್ರಸಾದವಲ್ಲ - ಅದುಕೊಳು ಎನಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಸತ್ಯ, ಶುದ್ಧ ಕಾಯಕದಿಂದ ತಾನಾಗಿಯೇ ಬಂದೊದಗಿದ ಶುದ್ಧ - ಸಿದ್ಧ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಪ್ರಸಾದವೇ ನಿಜವಾದ ಪ್ರಸಾದ ಅದನ್ನು ತಾನು ತನಗಿನ್ನದೇ ಗುರು-ಲಿಂಗ-ಜಂಗಮರಿಗೆ ಸಂತರ್ಪಣೆ ಮಾಡಿ ದಾಸೋಹ ಮಾಡುವುದೇ ಅರಿವಿನ ಪ್ರಸಾದವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ನಿಜವಾದ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ಅರಿತು ಆಚರಿಸದೇ ಕೇವಲ ಮನಃತೃಪ್ತಿಗೆ ಡಾಂಭಿಕತೆಯತ್ತ ತಿರುಗುವವರನ್ನು ಕಂಡು ಚೌಡಯ್ಯ ಉಗ್ರವಾಗಿ ಖಂಡಿಸುತ್ತಾನೆ.

ಈ ವಚನದಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬರುವ ವಸ್ತು-ರೂಪಗಳೇನೆಂದರೆ ಕಂಠೆಗೆ ಗುರುವನ್ನು ರೂಪವಾಗಿ, ಕಾವಿಗೆ ಜಂಗಮನನ್ನು, ಶೀಲಕ್ಕೆ - ಶಿವಭಕ್ತನನ್ನು ಸೂಚಿಸುವುದು ಇದು ರೂಪದ ಹೋಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ. ಅಲ್ಲದೇ ಶಿವಶರಣರ ಕಾಯಕ ದಾಸೋಹದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಈ ವಚನ ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಸಂಪ್ರದಾಯಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುವವರನ್ನು ಅರ್ಧಮಣಿದ ಚಪ್ಪಲಿ (ಪಾದರಕ್ಷೆ)ಗಳ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಸಮಾನವಾದ ತೂಕ ಮಾಡಿ ಟೊಕ ಟೊಕನೆ ಹೊಡಿ ಎಂದು ನಿಷ್ಕರವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅಂತೆಯೇ ಚೌಡಯ್ಯನನ್ನು ನಿಷ್ಕರವಾದಿ ವಚನಕಾರನೆಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಟೊಕ ಟೊಕನೆ ಎಂದು ಬಳಸುವ ಶಬ್ದ ಬಹಳ ಅರ್ಥಗರ್ಭಿತವಾಗಿ ಕೂಡಿರುತ್ತದೆ.

ಮುಂದೆ ಚೌಡಯ್ಯನ ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ಪರಂಪರೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಯೋಗ ತತ್ವದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಗುರು-ಲಿಂಗ-ಜಂಗಮ, ದೇವರು , ಅಧ್ಯಾತ್ಮ ಭಕ್ತಿ, ಪೂಜೆ, ಅರುಹು, ಕುರುಹು, ಗುರು ಶಿಷ್ಯರ ಸಂಬಂಧಗಳಂತಹ ಹಲವಾರು ಪರಂಪರಾಗತ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಚೌಡಯ್ಯನು ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಪರಂಪರೆಯಿಂದ ಬಂದ ಇತಂಹ ಹಲವಾರು ವೈಚಾರಿಕತೆಯ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಚೌಡಯ್ಯ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರೂ ಸಹಿತ ಅದರಲ್ಲಿ ಅವರ ಸ್ವಂತಿಕೆ, ಹೊಸದೃಷ್ಟಿಯ ವಿಧಾನವನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ.

ಅರ್ಚನೆಯ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಆವೇಶ ಅರಿತಿರಬೇಕು, ಪೂಜೆಯ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣಮೂರ್ತಿಯಾಗಿರಬೇಕು ಎಂಬಂತಹ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇಷ್ಟಲಿಂಗವೇ

ಪರಶಿವನೆಂಬುದನ್ನು ದೃಢವಾಗಿ ನಂಬಿದವರು. ಭಕ್ತಿಗೆ ಚೌಡಯ್ಯನವರೂ ಎಂದು ಹೊರತಾಗಿಲ್ಲ ಆದರೆ ಅವರ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಕೆಲವು ಹೊಸ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಅವರು ಹೇಳದೇ ಬಿಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಇವರು ಹೊಸದೃಷ್ಟಿಯ ವಿಚಾರಗಳೆಂದರೆ ಆಸಕ್ತಿ ವಿಡಿದಾದವರೆಲ್ಲರೂ ಜಂಗಮವಲ್ಲವೆನ್ನುವ ಚೌಡಯ್ಯನವರು ತಾವು ಒಪ್ಪುವ ಜಂಗಮನನ್ನು ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಸ್ಪಷ್ಟ ಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ -

“ಜಂಗಮವೆಂದರೆ ನಡೆ-ನುಡಿ ಸಿದ್ಧಿಯಾಗಿರಬೇಕು
ಮೂರು ಮುಖಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕದಿ, ಆರಡಿಗರೆಡು ಮೈಯಾಗದೆ
ಆ ಗುಣ ತೋರುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲೆ
ಮೀರಿ ಇರಬೇಕೆಂದ ನಂಬಿಗ ಚೌಡಯ್ಯ”

ಇಂತಹ ಜಂಗಮನಿಗೆ ನಮಿಸುತ್ತಾರೆ. ಪೂಜಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಲೋಕದ ಪರಿಜ್ಞಾನವೇ ಇಲ್ಲದೆ ನಸುಕಿನಲ್ಲೆದ್ದು ಪತ್ರ, ಪುಷ್ಪ, ಹಸಿಯ ತೊಪ್ಪಲ ತಂದು ದೇವರ ತಲೆಯ ಮೇಲೊಟ್ಟೆ ಪೂಜೆ ಮಾಡುವ ವಿಧಾನವನ್ನು ಅಲ್ಲಗಳೆದವರು. ತಂದಂತಹ ತೊಪ್ಪಲನ್ನೇ ಬಿಸಿಮಾಡಿ ಪಶುಪತಿಯೆಂಬ ಜಂಗಮಕ್ಕೆ ದಾನ ಮಾಡಿದರೆ. ಆ ಜಂಗಮನಿಗೆ ತೃಪ್ತಿಯಾದರೆ ಅದೇ ಲಿಂಗದ ತೃಪ್ತಿಯೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದ ಪೂಜಾ ವಿಧಾನ ಕ್ರಮವನ್ನು ಚೌಡಯ್ಯ ಹೊಸ ವಿಧಾನದ ಮೂಲಕ ಬದಲಾವಣೆ ಗುರು-ಜಂಗಮ, ದೇವರೆಂದು ಲಾಂಛನವೇ ಆಧಾರಿಯಾಗಿ, ಅಂತರಂಗದಲ್ಲಿ ಕಾಯ ವಿಕಾರತನಕ್ಕೆ ಹಂಬಲಿಸುವವರನ್ನು ಕಂಡು ನಿಜಶರಣ ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯ ಅಂಥಹವರಿಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಬಾಹ್ಯಜೀವನಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಆಂತರಿಕ ಒಳ ಬದುಕು ಸಹಿತ ಒಂದೇಯಾಗಿರಬೇಕು. ಅದಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಇದು ಘನಲಿಂಗ (ಪರಶಿವನು) ಮೆಚ್ಚುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿದೆ ಎಂದು ಎಚ್ಚರಿಕೆಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತಾರೆ.

ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿನ ಜೀವನದ ದೋಷಗಳನ್ನು ಕಂಡು ಸಮಾಜದ ವೈದ್ಯರಾಗಿ ರೋಗ-ರುಜಿನಗಳನ್ನು ಗುಣಪಡಿಸಿದವರು, ಸಾಮಾಜಿಕ ಅನಿಷ್ಟ ಪದ್ಧತಿಗಳಾದ, ವರ್ಣಭೇದ, ಆಶ್ರಮಭೇದ, ಲಿಂಗ ಭೇದ, ವರ್ಗಭೇದಗಳನ್ನು ನಿಷ್ಕರವಾಗಿ ಖಂಡಿಸಿದವರು. ಸಮಾಜದಲ್ಲಿನ ಮಡಿ-ಮೈಲಿಗೆ, ಶೀಲವಂತಿಕೆ ಎಂದು ಬಹಿರಂಗವಾಗಿ ಆಚರಿಸುವ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳನ್ನು ಧಿಕ್ಕರಿಸಿದವರು. ಜಾತಿ-ಜಂಗಮ, ಲಿಂಗವೆಂಬ ಭೇದ-ಭಾವವನ್ನು ತೋರುವವರ ಚಿತ್ರಣವನ್ನು ಶರಣ ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯ ನೀಡಿದ್ದಾನೆ.

“ಶೀಲವಂತರು ಶೀಲವಂತರು ಎಂದು

ಶೀಲದಲ್ಲಿ ಆಚರಿಸುವ ಅಣ್ಣಿಗ(ಳೇ)

ನಿಮ್ಮ ಶೀಲವಾವುದು ಹೇಳಿರೋ
 ಅರಿಯದಿದ್ದರೆ ಕೇಳಿರೋ
 ಶಿರಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಶಿವನಿಷ್ಠ
 ಕಟೆಯಲ್ಲಿ ವಿಷ್ಣುವಿಷ್ಣು
 ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ಬ್ರಹ್ಮನಿಷ್ಠ
 ಲಲಾಟದಲ್ಲಿ ವಿಭೂತಿ ರುದ್ರಾಕ್ಷಿ
 ಜಿಹ್ವೆಯಲ್ಲಿ ಪಂಚಾಕ್ಷರಿಯು
 ಇಂತಪ್ಪ ಅಷ್ಟಾವರಣದಲ್ಲಿ ಸವೆಯದೆ
 ಸಂಸಾರವೆಂಬ ಶರಧಿಯಲ್ಲಿ ಮುಳುಕೊಳುವರು ಶೀಲವಂತರಲ್ಲ
 ಬರಿದೆ ನಾವು ಶೀಲವಂತರೆಂಬುವ ಮನುಜ ಕೇಳು
 ಕಣ್ಣೇ ಕಂಚುಗಾರ, ಕರ್ಣವೇ ಬಣಜಿಗ, ಮೂಗೇ ಈಳಿಗ
 ಕೊರಳೇ ಕುಂಬಾರ, ತುಟಿಯೇ ಹೆಂಡಗಾರ, ಹಲ್ಲೆ ಕಲ್ಲು ಕುಟಿಗ,
 ತಲೆಯೇ ಮೇಪುಗಾರ, ಬೆನ್ನೇ ಜೇಡ, ಅಂಗೈಯೇ ಅಕ್ಕನಾಲಿಗ
 ಮುಂಗೈಯೇ ಬಡಿಗ ಕರವೇ ಕೋಮಟಿಗ
 ಮೊಣಕಾಲೇ ಕಾಳಿಂಗ, ಕುಂಡಿಯೇ ಕುಡುವೊಕ್ಕಲಿಗ
 ಒಳದೊಡೆಯೇ ಸಮಗಾರ, ಹೊರದೊಡೆಯೇ ಮಚ್ಚಿಗ
 ಮೇಗಾಡಿ ಹೊಲೆಯ, ಬುದ್ಧಿಯೇ ಬಯಲಗಂಬಾರ
 ಇಂತಪ್ಪ ಕುಲ ಹದಿನೆಂಟು ಜಾತಿ
 ಎಲು ಮಾಂಸವನು ತುಂಬಿಟ್ಟುಕೊಂಡು
 ನನ್ನ ಕುಲ ಹೆಚ್ಚು, ನಿನ್ನಕುಲ ಕಡಿಮೆ ಎಂದು
 ಹೊಡೆದಾಡುವಂತಹ ಅಣ್ಣಗಳನ್ನು ಹಿಡಿ ತಂದು
 ಮೂಗನೆ ಸವರಿ ಮೆಣಸಿನ ಹಿಟ್ಟು ತುಪ್ಪವ ತುಂಬಿ
 ನಮ್ಮ ಪಡಿಹಾರಿ ಉತ್ತಣ್ಣನ ವಾಮಪಾದುಕೆಯಿಂದ
 ಪಡಪಡನೆ ಹೊಡಿ ಎಂದಾತ
 ನಮ್ಮ ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯ ನಿಜಶರಣನು"

ಇಲ್ಲಿ ಚೌಡಯ್ಯನ ವಿಶ್ವೇಷಣೆಯು ಅನೇಕ ವಸ್ತು, ರೂಪ, ಹಾಗೂ ವೈಚಾರಿಕತೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದ ಬಹಳ ನಿಷ್ಕರವಾದ ನುಡಿಯಾಗಿದೆ., ನಮ್ಮ ವಚನದಲ್ಲಿಯೇ ಕಣ್ಣು, ಕಿವಿ, ಶಿರ, ನಾಲಿಗೆ, ಕಣ್ಣು, ಕೊರಳು, ತಲೆ, ಹಲ್ಲು, ಮುಂಗೈ, ಕಾಲು, ಕುಂಡಿ ಎಂಬ ಹದಿನೆಂಟು ಜಾತಿಗಳಿವೆ ಇವೆಲ್ಲವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಶೀಲವಂತರು ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಹೇಸಿಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವರನ್ನು ಇಟ್ಟಂಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮೂಗಿಗೆ ಸವರಿಸಿಕೊಂಡು ಮೆಣಸಿನ ಪುಡಿ ಮತ್ತು ಜೇನಿನ ರಸವನ್ನು ಪಾದುಕೆಗಳಿಗೆ ಹಚ್ಚಿ ಲಟ ಲೊಟನೆ ಪಡಪಡನೆ ಹೊಡೆಯಬೇಕು ಎಂಬುದು ಹಳ ವೈಚಾರಿಕತೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದ ಅಂಶಗಳೇ ಆಗಿವೆ. ಈ ವಚನದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮತ್ತೊಂದಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಿ ಹೇಳಿರುವುದರಿಂದ ಒಂದು ವಸ್ತು ಮತ್ತೊಂದು ವಸ್ತುವಿಗೆ ಜೀವನ ಕೊಟ್ಟಂತಾಗಿದೆ. ಇದು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿನ ಜಾತಿ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಖಂಡಾತುಂಡವಾಗಿ ವಿರೋಧಿಸುವ ನಿಷ್ಕರವಾದ ವಚನವಾಗಿದೆ.

ಗುರು-ಲಿಂಗ-ಜಂಗಮ ಭಕ್ತ ತೀರ್ಥಪ್ರಸಾದ, ಕಾಯಕಗಳಂತಹ ತತ್ವಗಳನ್ನರಿಯದೇ ಕೇವಲ ತೋರಿಕೆಗಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಆಚಾರ-ವಿಚಾರ, ಸಂಪ್ರದಾಯ, ವೇಷ-ಭೂಷಣ, ಆಡಂಬರಗಳಿಂದ ಬಳಸುವ ದುರಾಚಾರಗಳನ್ನು ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯ ವಿರೋಧಿಸುತ್ತಾನೆ. ನಿರ್ಜೀವ ವಸ್ತುಗಳ ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಹಾಲನೆರೆದು ಆಹಾರ, ಕಾಣಿಕೆಯನ್ನು ಅರ್ಪಿಸುವುದರಿಂದ ಏನನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದಂತಾಗಲೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಜೀವಂತವಿರುವ ಮನುಷ್ಯ-ಮನುಷ್ಯರಲ್ಲಿಯ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಗಟ್ಟಿಗೊಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣದ ಮುಕ್ತಿ ಕೈಲಾಸಗಳಿಗಿಂತ ನಮ್ಮೆದುರಿಗಿರುವ ಬದುಕು ಬಹಳ ಮಹತ್ವದಂದು ಹೇಳುವರು. ಈ ಪರಂಪಾರಗತವಾಗಿ ಬಂದ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಸತನವನ್ನು ತುಂಬಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದವರು.

ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯ ಬಳಸಿದ ಬಾಷೆಯ ರಭಸವು ಇಂದಿನ ಯಾವ ಎಡಪಂಥೀಯನೂ, ಬಂಡಾಯಗಾರನೂ, ಉಗ್ರಹೋರಾಟಗಾರನೂ ಬಳಸಲು ಹಿಂದೆ ಮುಂದೆ ನೋಡುವಂತಹ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಯಾವ ಎಗ್ಗಿಲ್ಲದೇ, ಭಯವಿಲ್ಲದೇ ನಿರ್ಭಯದಿಂದ ಬಳಸಿದನು. ಆತ ಎಂಥ ಕೋಪದ ಕೆಂಡವೆಂದರೆ ಆತನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಪಡಿಗಾರಿ ಉತ್ತಣ್ಣನ ಮಣಭಾರಕ್ಕೆ ಒಂದು ಜತೆ ಕಮ್ಮಿ ಇಲ್ಲದಂಥ ಎಡ ಪಾದರಕ್ಷೆಗಳು ಲಟಲಟ, ಒಟಒಟ ಗುಟ್ಟಲು ಸದಾ ಜಾಗೃತವಾಗಿದ್ದವು.

ಯಾವ ಪಟ್ಟಭದ್ರ ಪುರೋಹಿತ ಶಾಹಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಬಗ್ಗು ಬಡಿಯಲೆಂದು ಆ ಚಳುವಳಿ ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡಿತ್ತೋ, ಯಾವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುವ ಮೂಲಕ ಅಂದಿನ ಅರಸೊತ್ತಿಗೆಗೂ ಬಿಸಿ ಮುಟ್ಟಿಸಿದರು. ಆ ಚಳುವಳಿಯೇ ಒಳಗೊಳಗೆ ವೈರಿಗಳ ಆಹಾರವಾಗುತ್ತಿದ್ದುದನ್ನು ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ

ಗುರುತಿಸಿದ ಚೌಡಯ್ಯ ಅವುಗಳ ವಿರುದ್ಧ ಸಮರವನ್ನೇ ಸಾರುತ್ತಾನೆ. ಆಗ ಸಹಜವಾಗಿಯೇ ಆತನ ಭಾಷೆ ಕೋಪ, ಕಾದ ಕಬ್ಬಿಣದಂತಾಗಿತ್ತು. ಆಕ್ರೋಶದಿಂದ ಹಾರಿ ನೀರಾಗಿ ಹರಿಯಿತು. ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಒರಟಾಗಿಯೂ ಸಹಿತ ಆತನ ಭಾಷೆ ಇರುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ವಿಚಾರಗಳು ಮಾತ್ರ ಸರ್ವರ ಸಮ್ಮತಿಗೆ ಸಹಕಾರವಾಗಿದ್ದವು.

ಮನುಷ್ಯ ಸಮಾನತೆಯ ಸಂಕೇತವಾಗಿದ್ದ ಇಷ್ಟಲಿಂಗ ಧಾರಣೆಯಿಂದ ಸುಧಾರಣಾವಾದಿ ಕ್ರಮವನ್ನು ಕೂಡ ಪುನಃ ಶೋಷಣೆಯ ಸಾಧನವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಹೊಸ ಪುರೋಹಿತರಾದ ಗುರು-ಜಂಗಮರು ಮತ್ತೆ ಅದೇ ಹಾದಿಗಳಿಗಿಳಿದು ಸುಲಿಗೆ ಆರಂಭಿಸಿದಾಗ ಸಹಜವಾಗಿಯೇ ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯನ ರಕ್ತ ಕುದಿದು ಕೆಂಪಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ಕಳ್ಳ ಗುರು, ಸುಳ್ಳು ಜಂಗಮರ ಮೂಗ ಕೊಯ್ದು ತಿಕ್ಕಿ, ಸಾಸಿವೆ ಹಿಟ್ಟಿನ ತಳಿದು ಲಿಂಬಯ ಹುಳಿ ಹಿಂಡುವದಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಇಟ್ಟುಂಗಿ ಕತ್ತಿ ಕುಡುಗೋಲುಗಳೊಂದಿಗೆ ಅವರ ಮೇಲೆ ಎರಗುತ್ತಾನೆ.

“ಕುಲಹೀನ ಶಿಷ್ಯರಿಗೆ ಅನುಗ್ರಹವ ಮಾಡಿ

ತಿರುಗಿ ಅವನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಉಣ್ಣಬಾರದೆಂದು

ಅಕ್ಕಿ ಕಣಕವ ಕೊಂಡು ಹೋಗುವ ಗುರುವಿನ ಕಂಡರೆ

ಕೆಡವಿ ಹಾಕಿ ಮೂಗನೆ ಕೊಯ್ದು

ಇಟ್ಟುಂಗಿಯ ಕಲ್ಲಲೆ ತಿಕ್ಕಿ

ಸಾಸಿವೆಯ ಹಿಟ್ಟಿನ ತಳಿದು

ಮೇಲೆ ಲಿಂಬಿ ಹುಳಿಯನೆ ಹಿಂಡಿ

ಪಡವನಗಳಿಗೆ ಹಿಡಿಯೆಂದಾತ ನಮ್ಮ ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯ”

ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಪಂಚಾಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾದ ಲಿಂಗಾಚಾರದಲ್ಲಿ ಗುರುವು ದೀಕ್ಷಾಕಾಲದಲ್ಲಿ ನೀಡಿದ್ದು ಇಷ್ಟಲಿಂಗವೇ ಸರ್ವಸ್ವವೆಂದು ಭಾವಿಸಿ ಭಕ್ತನು ಲಿಂಗಪೂಜೆ, ಲಿಂಗಧ್ಯಾನ, ಪೂಜೆ, ಯಜ್ಞ-ಹೋಮಗಳ ಮೂಲಕ ಲಿಂಗೈಕ್ಯನಾಗುತ್ತಾನೆ. ಇದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಭಕ್ತನು ಅನ್ಯದೈವಕ್ಕೆ ಎರಗಿದರೆ ನಾಯಕನರಕ ಎಂದಿದ್ದಾನೆ ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯ.

ಇಷ್ಟದೈವವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಅನ್ಯಲಿಂಗಕ್ಕೆ ಎರಗುವುದನ್ನು ಶರಣರು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲದೇ ಮನವೇ ದೈವವೆಂದು ಬಾಳಬೇಕು ಎಂದಿದ್ದಾನೆ. ಈ ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ತಮ್ಮ ಒಂದು ವಚನದಲ್ಲಿ ಲೌಕಿಕ ದೃಷ್ಟಾಂತದ ಮೂಲಕ ಇಲ್ಲಿ ನಯವಾಗಿ ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆ ವಚನದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಸೆರಗು ಹಾಸುವವಳು

ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ಬಳಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ತನ್ನಂತೆ ಕೆಳವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಜನರಿಗೆ ತಾನು ಬೋಧಿಸುವ ತತ್ವ ಸುಲಭವಾಗಿ ಅರ್ಥವಾಗಬೇಕು. ಮತ್ತು ಆ ವರ್ಗದ ಜನರು ಬಳಸುವ ಭಾಷೆಯನ್ನೇ ಬಳಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಂತೆಯೇ ಆ ವಚನ ಹೀಗಿದೆ -

“ಒಬ್ಬ ತಂದೆಯ ಬಸಿರಲ್ಲಿ ಒಂಬತ್ತು ಮಕ್ಕಳು ಹುಟ್ಟಿದಡೇನಯಾ?
ಅವರೊಳಗೊಬ್ಬಾತಂಗ ಸೆರಗ ಕಟ್ಟಿ ಮದುವೆಯ ಮಾಡಿದ ಬಳಿಕ
ಆತಂಗ ತನ್ನಂಗದ ಸುಖವನಪ್ಪಿಸಬೇಕಲ್ಲದೆ
ಉಳಿದಿದರ್ನರೆಲ್ಲ ತನ್ನ ಮಾವನ ಮಾವನ ಮಕ್ಕಳೆಂದು
ಅವರಿಗೆ ಸೆರಗು ಹಾಸುವವರು ಒಪ್ಪುವರೆ ಲೋಕದೊಳು?
ಪರಮಾತ್ಮನೆಂಬ ಶಿವನಿಗೆ ಆಶ್ರವಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿತ್ತು ಲಿಂಗ,
ಆತಂಗ ವಾಹವನಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿದಾತ ವಿನಾಯಕ
ಆತಂಗ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಹುಟ್ಟಿದಾತ ವೀರಭದ್ರ
ಇಂತವರೆಲ್ಲ ಪ್ರಾಣಲಿಂಗವೆಂದು ಕಂಕಣ ಕಟ್ಟಿ
ಕರಸ್ಥಲಕ್ಕೆ ಬಂದ ಬಳಿಕ ಅದನು ನಂಬಲರಿಯದೆ
ಮತ್ತೆನ್ಯದೈವಕ್ಕರಗಿದಡೆ ನಾಯಕ ನರಕವೆಂದಾತ
ನಮ್ಮ ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯ”

ಈ ವಚನದಲ್ಲಿ ಭಾಷೆಯ ಸಂಸ್ಕಾರರಹಿತವಾಗಿದ್ದರೂ ವಚನಕಾರರ ಉದ್ದೇಶವು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೇ ಕಟ್ಟಿದ ಕಂಕಣ ಕಳಚಿ ಅನ್ಯ ದೈವಕ್ಕೆ ಎರಗಿದವರನ್ನು ನರಕಕ್ಕೆ ಸಮಾನವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ರೂಪ ಮತ್ತು ಭಾಷೆಯ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಪರಂಪರಾಗತವಾಗಿ ಲಿಂಗ, ಯೋಗದ ಕುರುಹನ್ನು ಚೌಡಯ್ಯ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರಾದರೂ ಲಿಂಗವೆಂಬುದು ಬರೇ ಆತ್ಮದಲ್ಲಿ ಅಡಗಿದ ವಸ್ತುವಲ್ಲ ಡಾಂಭಿಕತೆಗೆ ಬಳಸುವ ಜಡವಸ್ತು ಅಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತಾ -

“ನೇಮಸ್ಥನೇನು ಬಲ್ಲನಯ್ಯ ಲಿಂಗದ ಕುರುಹು?
ಸೂಳೆಯ ಮಗನೇನು ಬಲ್ಲನಯ್ಯ ತಂದೆಯ ಕುರುಹು?

ಜಂಗಮದ ಅನುವ ತೊತ್ತಿನ ಮಗನೇನು ಬಲ್ಲನಯ್ಯ?

ಇಂತವು ಅಂಗವೇ ಲಿಂಗ, ಲಿಂಗವೇ ಅಂಗ

ಲಿಂಗವೇ ಜಂಗಮವು, ಜಂಗಮನೇ ಲಿಂಗವೆಂದರಿಯದವನ

ಭಕ್ತರೆಂದರೆ ಅಘೋರ ನರಕವೆಂದಾತ ನಮ್ಮ ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯ”

ಇಲ್ಲಿ ಬಳಸಲಾಗಿರುವ ಸೂಳೆಯ ಮಗನ ಸಂಭೋದನಾ ಅರ್ಥದ ಬಹಳ ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಲೋಕಾನುಭವದಲ್ಲೇ, ಶಿವಾನುಭವ ಕಾಣುವ ಕಣ್ಣು ಶರಣರಿಗಿತ್ತು ಅಂತೆಯೇ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಶರಣರು ಇಹದ ಬದುಕನ್ನು ಮುಂದಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅದರಲ್ಲಿಯೇ ಪರದ ಅನುಭವ ಕಂಡುಕೊಂಡವರು ಶತಶತಮಾನಗಳಿಂದ ನಂಬಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದ ಜನರ ಸ್ವರ್ಗ ನರಕಗಳ ಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಕಿತ್ತೊಗೆದು ಹೊಸತನ್ನೇ ನಿತ್ಯ ಬದುಕಿನಲ್ಲ ತೋರಿಸಿದರು. ಜಂಗಮವೇ ಲಿಂಗ, ಲಿಂಗವೇ ಅಂಗ ಎನ್ನುವ ಈ ವಚನದಲ್ಲಿನ ಅರ್ಥ ಗಂಭೀರ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದೆ. ದೇವ-ಜಂಗಮ ಲಿಂಗ ಎಲ್ಲವೂ ಅಂಗವೇ ಆದಾಗ ತನ್ನನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ದೇವರಿಗಾಗಿ ಹಂಬಲಿಸುವ ಆಗತ್ಯವೇ ಕಂಡು ಬರುವುದಿಲ್ಲ.

ಮನುಷ್ಯನ ಪ್ರಯತ್ನಕ್ಕೆ ಹೋರಾಟ, ಸಾಧನೆ, ಇದೇ ದೇವರು ಎಂಬ ಹೊಸ ಕಲ್ಪನೆಯೊಂದಿಗೆ ಶರಣರ ಮಾನವೀಯತೆಯನ್ನು ಮೆರೆದರು. ಮಾನವನೇ ಮಹಾದೈವವೆಂದು ಬಾಳಿದವರು. ಮಾನವಶಕ್ತಿಯೇ ಅದ್ಭುತ ಶಕ್ತಿಯೊಂದು ತೋರಿಸಿ ಕೊಟ್ಟವರು. ಎಲ್ಲ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಶಿವನನ್ನು ಪೂಜಿಸಿದರೆ ಎಲ್ಲವೂ ಸರಿಹೋಗುತ್ತದೆಂಬ ಮಾತಿಗೆ ಕಡಿವಾಣ ಹಾಕಿದರು ಈ ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯ. ಈ ವಚನದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕಂಡು ಬರುವ ವಸ್ತು, ವಿಚಾರಗಳೆಂದರೆ ತಂದೆ ಇಲ್ಲದೇ ಮಕ್ಕಳು ಹುಟ್ಟುಹರೆಂತು ಜಂಗಮದ ಅನುವ ಸೇವಕನ ಮಗನಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಶರಣರು ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸುವ ವೈಚಾರಿಕ ವಿಚಾರಗಳಾಗಿವೆ.

ತನ್ನ ಅಂಗದಲ್ಲಿಯೇ ಲಿಂಗದ ಗುರುತನ್ನು ಹಾಗೂ ತನ್ನ ಅರಿವೇ ತನಗೆ ಗುರು ಎಂಬುದನ್ನು ಚೌಡಯ್ಯ ಸಾಧಿಸಿ ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕಟ್ಟಿದ ಲಿಂಗವ ಬಿಟ್ಟು ಅನ್ಯದೈವಗಳಿಗೆ ಎರಗುವವರಿಗೆ ಬಿಟ್ಟಿ ಹಾದರದ ಸ್ತ್ರೀಗೆ ಹೋಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಗುರುವನ್ನು ಅಭಿಮಾನದಿಂದ ನೆನೆಯುವುದನ್ನು ಅವರ ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ. ಪತಿವ್ರತೆಗೆ ಗಂಡನೊಬ್ಬನೇ ಎಂಬುದನ್ನು ನಿಷ್ಪಾವಂತ ಶಿಷ್ಯನಿಗೆ ಗುರುವು ಒಬ್ಬನೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಮಾರ್ಮಿಕವಾಗಿ ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಚನದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ.

“ಗಂಡನೆಂಜಲಿಗೆ ಹೇಸುವಳು, ಮಿಂಡನ ತೊಂಬಲವ ತಿಂಬುವ ತೆರೆದಂತೆ
 ಗುರುವಿನುವದೇಶವ ಕೊಂಡು ಅನೇತಿ ದೇವರುಗಳ
 ಎಡೆಯನ್ನು ತಿನ್ನುವಂತಹ ಮಾಡಿಗರು ನೀವು ಕೇಳಿರೋ
 ಅಂಡಜ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಎಲ್ಲ ದೇವರಿಂದಾಯಿತ್ತು
 ಮೈಲಾರ, ಬೀರ, ಬೈರವ, ಧೂಳ ಕೇತನೆಂಬ
 ಕಿರಿದೈವಕ್ಕಾಗಿ ಭಕ್ತರೆನಿಸಿಕೊಂಬುವ
 ಚಂಡಿ ನಾಯಿಗಳ ಕಂಡು
 ಮನ ಹೇಸಿತ್ತೆಂದಾತ ನಮ್ಮ ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯ!”

ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯನು ತನ್ನ ಗುರುವನ್ನು ಮರೆತು ಅನ್ನ ದೈವಕ್ಕೆ ಎರಗುವವರನ್ನು ಹಾದರದ
 ಹೆಣ್ಣಿಗೆ ಹೋಲಿಸುತ್ತಾನೆ. ಅನ್ನಾಯ, ಅತ್ಯಾಚಾರ, ಅನೈತಿಕ, ಅನಾಚಾರ, ಗೊಡ್ಡು ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳನ್ನು
 ಕಂಡಕಂಡಲ್ಲಿ ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯ ಖಂಡಾತುಂಡವಾಗಿ ಧಿಕ್ಕರಿಸುತ್ತಾನೆ. ನೇರ ನುಡಿಗೆ ಹೆಸರಾದ ಚೌಡಯ್ಯನ
 ಮಾತುಗಳು ಬಂಡಾಯದಲ್ಲಿ ಮಿಂದು ಹೋಗಿದ್ದು, ಮೊನಚಾದ ಆಕ್ರೋಶದ ಅಂಶಗಳಿರುವುದನ್ನು
 ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ. ತನ್ನ ಮಾತುಗಳಿಗೆ ತಾನೇ ನಿಜ ಸಾಕ್ಷಿಯಾದ ಚೌಡಯ್ಯ ಶರಣರಲ್ಲಿಯೇ
 ನಿಜಶರಣನೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ.

ಹೀಗೆ ಈ ವಚನದಲ್ಲಿ ಬಳಸಲಾಗಿರುವ ವಸ್ತುಗಳು ಗಂಡ-ಹೆಂಡತಿ, ಮಿಂಡ ಎಂಬಂತಹ ಐಹಿಕ
 ಜೀವನದ ಕುರುಹನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಸಾಂಕೇತಿಕವಾಗಿ ತೋರಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲದೇ ಜಾತಿಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಮೇಲು-
 ಕೀಳು ಎಂಬ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಮೈಗೂಡಿಸಿಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಕುಲದೇವತೆಗಳೆಂದು, ಮೈಲಾರ ಬೀರ,
 ಬೈರವ, ಧೂಳಕೇತನೆಂಬ ಕಿರಿದೇವರುಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅಜ್ಞಾನದ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಗುವವರನ್ನು
 ಜ್ಞಾನದ ಹಾದಿಗೆ ಕರೆತಂದವರು.

ಅಂದಿನ ಶರಣರು ತಮ್ಮ ಕಾಯಕದಲ್ಲಿ ಕೈಲಾಸ ಕಂಡವರು ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಿ ಮೇಧಾವಿ ವಚನಕಾರರಾದ
 ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿನ ಡಂಬಾಚಾರ, ಧಾರ್ಮಿಕ ಶೋಷಣೆ, ಮೂಢನಂಬಿಕೆ, ಹುಸಿ
 ಮುಖವಾಡ, ಗೊಡ್ಡು ಮಡಿವಂತಿಕೆಗಳಂತ ಆಚರಣೆಗಳನ್ನು ಕಂಡು ಕೆಂಡಮಂಡಲವಾಗುತ್ತಾರೆ. ಜನ
 ಸಾಮಾನ್ಯರನ್ನು ಶೋಷಿಸುವ ಪುರೋಹಿತ ವರ್ಗ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲದ ಆಚರಣೆಗಳಿಂದ ಜನರ ಮೋಡಿ ಮಾಡುವ

ಕರ್ಮಲರನ್ನು ಅವರ ವೃಥಾ ಆಚರಣೆಯನ್ನು ನೋಡಿ ಅವರ ಸಹನೆಯ ಕಟ್ಟೆಯೊಡೆದು ಅಂತಹವರನ್ನು ಮುಲಾಜಿಲ್ಲದೇ ದಂಡಿಸುವ ರೀತಿ, ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಚನದಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ.

“ಕಲ್ಲದೇವರ ಪೂಜೆಯ ಮಾಡಿ

ಕಲಿಯುಗದ ಕತ್ತೆಗಳಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿದರು

ಮಣ್ಣದೇವರ ಪೂಜಿಸಿ ಮಾನಹೀನರಾದರು

ಮರದ ದೇವರೆಂದು ಪೂಜಿಸಿ ಮಣ್ಣುಕೂಡಿದರು

ದೇವರ ಪೂಜಿಸಿ ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕೇರದೇ ಹೋದರು

ಜನದ್ವರಿತನಾದ ಪರಶಿವನೊಳಗೆ ಕಿಂಕರನಾದ

ಶಿವಭಕ್ತನೇ ಶ್ರೇಷ್ಠನೆಂದಾತ ನಮ್ಮ ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯ”

ಹೀಗೆ ನಿಸ್ವಾರ್ಥ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಕಲ್ಲು-ಮಣ್ಣು, ಮರಗಳನ್ನು ದೇವರೆಂದು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಪೂಜಿಸುವಂತಹ ಭಕ್ತ ಹಾಗೂ ಜಗತ್ತಿಗೆ ದೇವನೊಬ್ಬನೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯ ಶಿವಭಕ್ತನ ಬಗ್ಗೆ ಮಂಡಿಸುತ್ತಾನೆ. ಶಿವಭಕ್ತನ ಬಗ್ಗೆ ಅಧರ್ಮವಾದ ಆಧಾರವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವ ಶೈಲಿ ಮಹತ್ವದ್ದಾಗಿದೆ. ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯ ಒಬ್ಬ ವಿಶಿಷ್ಟ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಿ ನ್ಯಾಯ ನಿಷ್ಠರ ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯ ಪರನಲ್ಲದೆ ಲೋಕ ವಿರೋಧಿ ಶರಣಾರಿಗೂ ಅಂಜುವವನಲ್ಲ ಎಂದು ತನ್ನನ್ನು ತಾನೇ ಸಂತೈಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಶಾಂತಿ ಮೂಡಿಸುವುದು, ಸಮಾನತೆ ತರುವುದು, ಸಹನೆ, ಸಹಬಾಳ್ವೆಯನ್ನು ಕಾಪಾಡುವಲ್ಲಿ ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯನ ಚಿಲುಮೆ ಚೇತನ ಕಾರಂಜಿಯಾಗಿ ಬೆಂಕಿಯ ಜ್ವಾಲೆಯಂತೆ ಅವರ ವಿಚಾರಗಳು ಮಹತ್ವದ ಸ್ವರೂಪ ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿವೆ.

ಹೆಣ್ಣು ಮಾಯೆಯಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿದ ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯ ಹೆಣ್ಣಿಗೆ ತಮ್ಮೊಡನೆ ಸಹಕಾರ ಸಮಾನತೆಯನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಚಳುವಳಿಯನ್ನು ರೂಪಿಸಿದರು. ಇವರು ಕೊಟ್ಟ ಸಮಾನತೆ ನುಡಿಯಲ್ಲಿರದೇ ನಡೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿತ್ತು. ಅಕ್ಕ ಮಹಾದೇವಿ ಕೇವಲ ಮಹಾ ಶರಣೆ ಆಗಿರುವುದಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೇ ಅನುಭವ ಮಂಟಪದ ಮಹಾ ಮೂರ್ತಿಯು ಆಗಿದ್ದಳು ಎಂಬುದು ಗಮನಾರ್ಹವಾದ ಸಂಗತಿಯಾಗಿದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯನವರು ಅತ್ಯಂತ ಮಹತ್ವ ವಚನಕಾರನೆನಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ವಚನಗಳೂ ಸ್ತ್ರೀ ಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿವೆ.

“ಶುಕ್ಲ ಶೋಣಿತ ಪಿಂಡದಲ್ಲಿಯೇ ಉತ್ಪತ್ತಿ
 ಬೆಚ್ಚ, ವಾಯು, ಪ್ರಾಣ, ಅಪ್ಪದಳ, ಪದ್ಮದಲ್ಲಿ ಹುದು
 ಮಾಲೆ ಮಾಡಿದರೆ ಹೆಣ್ಣೆಂಬರು
 ಗಿಡ್ಡ ಮೀಸೆಯಾಗಲು ಗಂಡೆಂಬರು
 ನಡುವೆ ಸುಳಿವಾತ್ಮನು ಹೆಣ್ಣಲ್ಲ, ಗಂಡಲ್ಲ
 ಇದರಂತುವ ತಿಳಿಯಲೈ ಶೃತಿಗಳಿಗಗೋಚರ
 ವೆಂದಾತ ನಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯ”

ಈ ವಚನವು ಶತ-ಶತಮಾನಗಳಿಂದ ಹಿಡಿದ ಜಾಡ್ಯಕ್ಕೆ ಚುಚ್ಚುಮದ್ದಿನಂತಿದೆ. ನಡುವೆ ಸುಳಿವ ಆತ್ಮಹೆಣ್ಣಲ್ಲ-
 ಗಂಡಲ್ಲ ಎಂಬ ಮಾತು ಎಷ್ಟು ಮುಖ್ಯವೋ ಇದರಂತುವ ತಿಳಿಯಲೈ ಶೃತಿಗಳಿಗಗೋಚರ ಎನ್ನುವ ಕಡೆಯ
 ನುಡಿ ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಮಹತ್ವವಾದದ್ದು ಮತ್ತು ಅಷ್ಟೇ ಸತ್ಯವಾದದ್ದು. ಈ ವಚನದಲ್ಲಿ ಬದುಕಿನ ನೈಜ
 ನುಡಿಯನ್ನೇ ಹಿಡಿದು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಸ್ತ್ರೀಯ ಮೇಲೆ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಅನ್ಯಾಯ, ಅತ್ಯಾಚಾರ,
 ಅಕ್ರಮಗಳು ತಪ್ಪಿ ಹೋಗಿ ಸತ್ಯಾಸತ್ಯತೆಗಳು ಹೊರಬಿದ್ದವು. ಈ ಶತಮಾನಗಳಿಂದ ಹೆಣ್ಣಿಗಾದ ಮೋಸ
 ಬಯಲಾಯಿತು. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಹೆಣ್ಣನ್ನು ಸಾಕ್ಷಾತ್ ಮಹಾದೇವಿಯೆಂದು ಗೌರವಿಸಿ ಪೂಜಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಹೆಣ್ಣು - ಗಂಡಿನಲ್ಲಿ, ಸತಿ-ಪತಿಯರಲ್ಲಿ ತಾರತಮ್ಯ ಸಲ್ಲದೆಂದು ಈ ಮೇಲಿನ ವಚನ ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸುತ್ತದೆ.
 ಈ ವಚನದಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರ, ವಾಯು, ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಹೆಣ್ಣು ಗಂಡಿನ ನಡುವಿನ ಆತ್ಮವನ್ನು ವಚನಗಳ
 ವಸ್ತುವಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಆಸೆಯೇ ದುಃಖಕ್ಕೆ ಮೂಲಕಾರಣ ಎಂಬ ಬಸವಣ್ಣನವರ ವಚನದಂತೆ ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯನವರು
 ಸಹಿತ ಮುಂದುವರೆದು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಅಂತರಂಗ - ಬಹಿರಂಗದ ವಿಚಾರಗಳು ಜನರು
 ಆಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು. ಸರ್ವೇಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿದೆ. ಅವರಾಡುವ ಮಾತುಗಳಿಗೆ ಕಿವಿಗೊಡಬಾರದು ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.

“ಬಡತನಕ್ಕೆ ಉಂಬುವ ಚಿಂತೆ, ಉಂಡರೆ ಉಡುವ ಚಿಂತೆ
 ಉಡಲಾದರೆ ಇರುವ ಚಿಂತೆ, ಇಡಲಾದರೆ ಹೆಂಡತಿ ಚಿಂತೆ
 ಹೆಂಡಿರಾದರೆ ಮಕ್ಕಳ ಚಿಂತೆ, ಮಕ್ಕಳಾದರೆ ಬದುಕಿನ ಚಿಂತೆ

ಬದುಕಾರದೆ ಕೇಡಿನ ಚಿಂತೆ, ಕೇಡಾದರೆ ಮರಣದ ಚಿಂತೆ

ಇಂತೀ ಹಲವು ಚಿಂತೆಯಲ್ಲಿರುವವರ ಕಂಡೆ

ಶಿವಚಿಂತೆಯಲ್ಲಿರುವ ನರನೊಬ್ಬನನ್ನೂ ಕಾಣನೆಂದಾತ ನಮ್ಮ ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯ”

ಮಾನವನ ಮನಸ್ಸು ಬಹಳ ವಿಚಿತ್ರವಾದದ್ದು ಮತ್ತು ಬಹಳ ಚಂಚಲ ಸ್ವಭಾವದ್ದು ಒಂದು ಪಡೆದರೆ ಮತ್ತೊಂದು ಪಡೆಯಬೇಕೆಂಬ ಹಂಬಲವಿರುವಂತಹದ್ದು, ಅವನ ಬಯಕೆಗಳಿಗೆ ಕೊನೆಯೇ ಇಲ್ಲ. ಮನದ ಕೊರತೆ ತೃಪ್ತಿಗಾಗಿಯೇ ವಿನಃ ಜಂಜಾಟವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಶಿವಚಿಂತನೆಯನ್ನು ಮಾಡುವ ಮನುಷ್ಯನನ್ನಾದರೂ ನಾನು ನೋಡಲಿಲ್ಲ ಎನ್ನುತ್ತಾನೆ.

ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯನವರು ಈ ವಚನದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವ ವಸ್ತುವೆಂದರೆ ಬಡತನ, ಬಡತನಕ್ಕೆ ಬೆಲೆಯೇ ಇಲ್ಲ ಎಂಬಂತೆ ಎಷ್ಟು ಕೊಟ್ಟರೂ ಪಡೆದರೂ ಸಾಲದೇ ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಬಯಸುವಂತಹದ್ದು. ಇಂತಹ ಅಪಚಾರವನ್ನು ಇವರು ಬಹಳ ಅರ್ಥವತ್ತಾಗಿ ನಿರೂಪಿಸಿರುವದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಸಮಯ-ಸಂದರ್ಭಗಳನ್ನು ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದುಕೊಳ್ಳದಿರುವುದಕ್ಕೆ ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯನವರು ಹೇಳುವ ಮಾತೇನೆಂದರೆ “ಉದಾಸೀನದ ಮಾಡುವ ಸಮಯ ಹೀನದ ಒರಳಿಲ್ಲ ಶಿವಲಿಂಗವ ಕಟ್ಟಿದೊಡೇನಯ್ಯ ಪಡುವಲ ಕಾಯಿಗೆ ಕಲ್ಲು ಕಟ್ಟಿದಂತೆ” ಎಂದು ಪರಿಹಾಸ್ಯ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ವಚನದಲ್ಲಿ ಸಮಯ, ಕಲ್ಲು, ಪಡವಲ ಕಾಯಿಗಳು ಸನ್ನಿವೇಶವನ್ನು ಸಂದರ್ಭಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ವಸ್ತುಗಳನ್ನಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಚನ ವಿಚಾರವೆಂದರೆ ಬಂದ ಕಾಯಕವ ಕೈಗೂಡಿಸುವುದು. ಕಲ್ಪದರಲ್ಲಿಯೇ ಕೈಲಾಸವನ್ನು ಕಾಣುವದು ಎಂದು ಒಳರ್ಥವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತದೆ.

ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಬಾಳಿ ಬದುಕುವ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಕೂಡ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಜೀವನವನ್ನು ಕುರಿತು ಹಲವಾರು ಚಿಂತೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಶಿವಚಿಂತೆಯಲ್ಲಿರುವವರನ್ನು ಒಬ್ಬರೂ ಸಹಿತ ಕಾಣಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆನ್ನುತ್ತಾ ಚೌಡಯ್ಯ ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಚನದಲ್ಲಿ ನಿರೂಪಿಸಿದ್ದಾರೆ.

“ಬಡತನಕ್ಕೆ ಉಂಬುವ ಚಿಂತೆ, ಉಂಡರೆ ಉಡುವ ಚಿಂತೆ

ಉಡಲಾದರೆ ಇರುವ ಚಿಂತೆ, ಇಡಲಾದರೆ ಹೆಂಡತಿ ಚಿಂತೆ

ಹೆಂಡಿರಾದರೆ ಮಕ್ಕಳ ಚಿಂತೆ, ಮಕ್ಕಳಾದರೆ ಬದುಕಿನ ಚಿಂತೆ

ಬದುಕಾರದೆ ಕೇಡಿನ ಚಿಂತೆ, ಕೇಡಾದರೆ ಮರಣದ ಚಿಂತೆ

ಇಂತೀ ಹಲವು ಚಿಂತೆಯಲ್ಲಿರುವವರ ಕಂಡೆ

ಶಿವಚಿಂತೆಯಲ್ಲಿರುವ ನರನೊಬ್ಬನನ್ನೂ ಕಾಣನೆಂದಾತ ನಮ್ಮ ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯ”

ಇದೊಂದು ಅತ್ಯಂತ ಸುಂದರ ಮತ್ತು ಸುಮಧುರವಾದ ವಚನ. ಈ ವಚನದಲ್ಲಿ ಒಂದಾದರೂ ಸಂಸ್ಕೃತದ ಶಬ್ದಗಳಿಲ್ಲ, ಹಳಗನ್ನಡದ ಶಬ್ದ ಇಲ್ಲ, ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಫಾರಸಿಗಳಂತಹ ಪದಗಳಂತೂ ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ. ಇದು ಸುಲಭವಾಗಿ ಅರ್ಥವಾಗುವ ವಚನವಾದರೂ ಎಷ್ಟೇ ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ವಚನ ಸಾದಾ, ಸರಳ ಎನಿಸಿದರೂ ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯ ಒಬ್ಬ ಮನೋ ವಿಜ್ಞಾನಿಯಾಗಿ ಬಹಳ ಅರ್ಥಗರ್ಭಿತವಾಗಿ ಈ ವಚನ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬರುವ ಪ್ರಮುಖವಾದುದಾಗಿದೆ.

ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯ ಕೆಳವರ್ಗದಿಂದ ಬಂದವರು, ಜನರಾಡುವ ಭಾಷೆ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ವಚನದ ತತ್ವಗಳನ್ನಾಗಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದವರು, ಆ ಭಾಷೆ, ಸೊಗಡು, ಗಂಡು - ನುಡಿ, ಹಂಗಿಲ್ಲದೇ ಹೇಳುವ ಸ್ವಭಾವ, ಶುದ್ಧ ಜನಪದವೇ ಎನಿಸುತ್ತದೆ. ಈತನ ವಚನಗಳು ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಆಗರಗಳಾಗಿವೆ ಎಂದರೂ ತಪ್ಪಾಗಲಕ್ಕಿಲ್ಲ ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ಗಾದೆಗಳು, ಉಪಮೆಗಳು, ನಾಣ್ಣಡಿಗಳು, ಬಯ್ಯಳು ಪದಗಳು, ಮೂಢನಂಬಿಕೆಗಳು ಆಡು ನುಡಿಗಳು, ಆಹಾರ ಉಪಕರಣಗಳು ಅತ್ಯಂತ ಸಹಜವಾಗಿಯೇ ಮೂಡಿಬಂದಿದೆ.

ಗಾದೆಗಳು ವೇದಕ್ಕೆ ಸಮಾನ ಎಂಬಂತೆ ಗಾದೆಗಳು ಚಿಕ್ಕವಾಗಿದ್ದರೂ ಲೋಕದ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಿರುತ್ತವೆ. ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ಚೌಡಯ್ಯ ಬಳಸಿದ ಗಾದೆಗಳು ಹೀಗಿವೆ. “ಅಂದು ನುಡಿದು ನಡದರೆ ಜ್ಞಾನಿ” ‘ಎತ್ತ ಸುತ್ತ ಬಂದಡೆ ಊರಿಗೆ ಬಪ್ಪದು ತಪ್ಪದು’, ‘ಬೆಲ್ಲ ಮೆದ್ದಡೆ ಬಾಯಲ್ಲಿಗೆ ಸಿಹಿ’, ‘ಬೀಜ ಮೊಳೆಯುದಲ್ಲದೆ ಮೂಳೆ ಮೂಳೆತುದುಂಟೆ’, ‘ಬಜಾರಿ ತೊತ್ತಿಗೆಯಲ್ಲಿಯು ನಿಜ ಮುತ್ತೈದೆತನ’, ‘ನಾಯಬಲ್ಲುದೇ ದೇವರ ಬೋನವ’, ‘ಸೂಳೆಯ ಮಗನೇನು ಬಲ್ಲನು ತಂದೆಯ ಕುರುಹು’, ‘ಕುಂಟಿಯಾಗಲಿ, ಕುರುಡಿಯಾಗಲಿ, ಮನೆಯ ಹೆಂಡತಿಯೇ ಲೇಸು’, ‘ಹರಿಭಕ್ತನಾದರೆ ಹಡಕಿಣಿ ಹರಿವುದು ಮಾಣ್ಣದೆ?’ ‘ಹಂದಿಗಳೆತ್ತ ಬಲ್ಲವಯ್ಯ ಸತ್ತರ ನೆಲೆಯಾ’, ಇಂತಹ ಹಲವಾರು ಗಾದೆಗಳು ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯನ ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬಂದಿದೆ.

ಹಾಗೆಯೇ ಇವರ ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ಆಡು ನುಡಿಗಳ ಬಳಕೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕಂಡು ಬರುತ್ತವೆ. ಅರ್ಥಮಣ, ಮಾಸಿ, ತಲೆಯತಿಂಡಿ, ದೊಡ್ಡ ಮಾನವ, ಹೊಲೆ ಮಾದಿಗ, ತತ್ತೇಸಕೋಟೆ ಗಳಂತಹ ಹಲವಾರು ಪದಗಳನ್ನು

ಬಳಸಿದ್ದಾರೆ. ಈತನ ವಚನಗಳು ಬಾಷೆ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಒರಟಾಗಿ ಕಂಡರೂ ವಿಚಾರ ಶ್ರೇಷ್ಠತೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದೆ. ಅಂದಿನ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಜನರು ಬಳಸುವ ಪದಗಳನ್ನೇ ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯರು ತನ್ನ ವಚನಗಳ ವಸ್ತುಗಳನ್ನಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ಬದಲಾವಣೆಯೇ ವಚನಕಾರರ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿಯುವಂತೆ ನಯವಿನಯವಿಲ್ಲದೆ ಒರಟಾದಿ ಬಯ್ಯಳ ಪದಗಳೊಂದಿಗೆ ವೈಚಾರಿಕತೆಯ ಕ್ರಾಂತಿಯನ್ನು ಮಾಡಿಸಿದವರು ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯ ಬಹಳ ನಿಷ್ಠುರವಾದಿ ವಚನಕಾರರೆಂದು ಕರೆಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇವರ ಈ ವಚನಗಳ ವಸ್ತು, ವಿಚಾರಗಳ ಸ್ವರೂಪವು, ಸಾಮಾಜಿಕ ಬದಲಾವಣೆಗೆ ಹೆಸರಾದ ಅಲೆಯನ್ನು ಹಬ್ಬಿದಂತಿವೆ.

ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯನವರ ವಚನಗಳ ಧೋರಣೆ :

ಡಂಬದ ವೈರಿ, ನಿಜದ ನಗಾರಿ, ನಿರ್ಭಯತೆಯ ಭೇರಿ, ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯನ ವಚನಗಳು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಾನತೆಗೆ ಹೊಸದಾದ ಗಾಳಿಯನ್ನು ಬೀಸಿರುವಂತಹಗಳಾಗಿವೆ. ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯ ಆವೃತ್ತಿಗೆ ಇಡೀ ಶರಣ ಸಂದೋಹದಲ್ಲಿಯೇ ತುಂಬಾ ವಿಶಿಷ್ಟನಾದ ವ್ಯಕ್ತಿ, ಮುಖವು ಕನ್ನಡಿಯ ಭಾಷೆ ಎಂದು ಹೇಳಿರುವಂತೆ ಆತನ ವಚನಗಳು ಹೊಸ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಸುತ್ತವೆ. ಆತನ ಭಾಷೆಯೇ ಒಂದು ತರಹ ಕಠೋರ, ಆತ ನ್ಯಾಯ ನಿಷ್ಠೂರ. ಎಷ್ಟು ಕಠೋರ ಎಂಬುದನ್ನು ಇವರ ವಚನಗಳ ಮೂಲಕವೇ ನೋಡಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಗುರುಲಿಂಗ ಜಂಗಮರ ಬಗ್ಗೆ ಅಭಿಮಾನವಿದ್ದರೂ ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯನಿಗೆ ಹೊಸದಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅವರ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತಾನೆ. ಅಲ್ಲದೇ ಹಳೆಯ ಸಂಪ್ರದಾಯ, ಅಂಧ ಶ್ರದ್ಧೆ, ಆಚಾರ-ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಧಿಕ್ಕರಿಸುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮ ಜನರಿಂದು ಅಜ್ಞಾನದಿಂದ ಶೋಷಣೆಗೆ ಬಲಿಯಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ತಮ್ಮ ಹಣ, ಆರೋಗ್ಯ, ನೆಮ್ಮದಿ, ಅಮೂಲ್ಯ ಸಮಯವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಎಂಬುದರ ವಚನದ ಹಿಂದೆ ಅಡಗಿರುವ ಧೋರಣೆಯನ್ನು ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಚನದಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ.

“ಅರಳಿಮರ, ವಿಷ್ಣುಕಾಂತಿ, ಬನ್ನಿ ಮುತ್ತುಗೆ, ತುಳಸಿ

ಹರಿ-ಹರಿ ಎಂದು ಹೊಮ್ಮುವಿರಿ, ಎಲ್ಲಭೋ, ಎಲ್ಲಿಭೋ

ನಿಮ್ಮ ಹೊಡೆದಾಡುವ ದೈವಂಗಳೆಲ್ಲ ಗಿಡಮರವಾಗಿ ಹೋದುವಲ್ಲ”

ನಮ್ಮ ಇಷ್ಟಾರ್ಥಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಗಿಡಿ-ಮರಗಳು ಈಡೇರಿಸುತ್ತವೆ ಎಂದು ಪ್ರತಿನಿತ್ಯ ಮರಗಿಡ, ಮಣ್ಣುಗಳಿಗೆ ಪೂಜೆ. ಪುನಸ್ಕಾರ ಇಂದಿಗೂ ಹಳ್ಳಿಗಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಮನೆ ಮಾಡಿದೆ, ಹರಕೆ ಹೊತ್ತು ಗಿಡ - ಮರಸುತ್ತುವುದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿದೆ. ಇವೆಲ್ಲವೂ ನಿರುಪಯುಕ್ತ ಕೆಲಸ ಇನ್ನು ಮುಂದಾದರೂ ನಿಮ್ಮ ಅಜ್ಞಾನ - ಅಂಧಕಾರ, ಅನ್ಯಾಯ ಆತ್ಮಾಚಾರಗಳನ್ನು ಮರೆತು ಬಿಡಿರಿ ಎಂದು ಆತ ಹೇಳುವ ಈ ಮೇಲಿನ ವಚನದ ಧೋರಣೆಯಾಗಿದೆ. ಅರ್ಥವಿಲ್ಲದೇ ವೃಥಾ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದು ಇರಿವೆಯು ಕೊಂಡು ಹರವಿಯೊಳಗೆ ಬಿಟ್ಟುಕೊಂಡಂತೆ ಎಂದು ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯನು ವಚನದಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ನಿಲುವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಪರವಸ್ತು ಅಥವಾ ಪರಬ್ರಹ್ಮನ ಬಗೆಗೆ ಉಪನಿಷತ್ತಾರರು, ಕಂಡುಕೊಂಡ ಸತ್ಯದ ದರ್ಶನವನ್ನು ವಚನಕಾರರು ತಮ್ಮ ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ಪಿಂಡಸ್ಥಲದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವರು. ಕುರುಹಿಲ್ಲವಾತಂಗೆ ಹೆಸರಾವುದು ಇಲ್ಲ, ರೂಪಿಲ್ಲದಾತವನ್ನು ಮಂತ್ರದಿಂದಾಗಲೀ, ಆಗಮದಿಂದಾಗಲಿ, ಮಾತಿನಿಂದಾಗಲೀ ಒಪ್ಪಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ವೇದಗಳೇ ಆಗಲಿ, ಶಾಸ್ತ್ರಗಳೇ ಆಗಲಿ, ಸಮಯಗಳೇ ಆಗಲಿ ಆತನನ್ನು ಕಂಡಿಲ್ಲ, ಮಾತಿನ ಬಣವೆಯ ಮುಂದಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಆತನ ಕಂಡಿಗನೆಂದೆಡೆ ಆತ ಸತ್ಯಲಿಷ್ಟದ್ವಾಂಗುಲ, ಆ ಪರವಸ್ತು ಹೇಗಿರುವನೆಂಬುದನ್ನು ಚೌಡಯ್ಯ ಹೀಗೆ ಹೇಳುವನು. ನೀರೊಳಗಿಕ್ಕಿದ ಕೋಲಿನಂತೆ ಭೇದವನೊಳಗೊಂಡ ವಾದ್ಯದಂತೆ, ನಾದದಲ್ಲಿ ಸೋಂಕಿದ ಶೂನ್ಯದಂತೆ, ಭೇದಾದಿ ಭೇದಗಳಲ್ಲಿ ಅಬೇದ್ಯವ ಭೇದಿಸಲಲ್ಲದೆ ನಾದ ಬಿಂದು ಕಳೆಗೆ ಅತೀತನು. ಪರಬ್ರಹ್ಮನು ಅವ್ಯಕ್ತನಾದರೂ ಭಾವಕ್ಕೆ ವ್ಯಕ್ತನೆಂಬುದನ್ನು ಚೌಡಯ್ಯ ಹೇಳುತ್ತಾ ಗಂಧದ ವಾಯು ಕೊಂಬಾಗ ಅದು ತಂದು ಕೂಡಿದವರಾರು? ನಿಂದ ಮರಕ್ಕೆ ಸುಗಂಧ ಹುಟ್ಟುವಾಗ ಅದ ಬಂಧಿಸಿ ತಂದಿರಿಸಿದವರಾರು? ಅವು ತಮ್ಮಗದ ಸ್ವಭಾವದಂತೆ ನಿಂದ ನಿಜವೆ ತಾನಾಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಬೇರೊಂದು ಸಂದೇಹವ ಸಂಧಿಸಲಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವರು. ಈ ವಚನಗಳ ಧೋರಣೆಯೆಂದರೆ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಭೇದ-ಭಾವದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಮೂಡಿಸುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೇ ಅಂತಹ ಸಮಾಜವನ್ನು ಧಿಕ್ಕರಿಸಿ, ಸಮಾನತೆಯ ಸರ್ವತೋಮುಖ ಸಮಾಜ ನಿರ್ಮಿಸಬೇಕು ಎಂಬುದು ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯನ ವಚನಗಳ ಆಶಯವಾಗಿದೆ.

ಡಾಂಭಿಕತೆಗೆ ಕಟ್ಟಿದ ಲಿಂಗವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಅನ್ಯದೈವಗಳಿಗೆ ಎರಗುವವರಿಗೆ ಯಮಲೋಕ, ಅಂತಹವರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆ ಎಂದು ಚೌಡಯ್ಯ ಬೆದರಿಕೆ ಒಡ್ಡುತ್ತಾನೆ. ಮೈಲಾರ, ಬೀರ, ಭೈರವ, ದೂಳಿಕೇತ ಇವರೇ ಮೊದಲಾದ ಕ್ಷುದ್ರ ದೈವಗಳನ್ನು ಪೂಜಿಸುವ, ಆರಾಧಿಸುವ ಅವುಗಳ ಪ್ರಸಾದ ಸ್ವೀಕರಿಸುವವರನ್ನು ಮಾದಿಗರೆಂದು ಕರೆದು ಹೀಯಾಳಿಸುವನು. ಪತಿವ್ರತೆಗೆ ಗಂಡನೊಬ್ಬನೆ ಇರುವಂತೆ ಭಕ್ತನಿಗೆ ಶಿವನೊಬ್ಬನೇ ದೈವ ಎಂದು ಹೇಳುವ ಚೌಡಯ್ಯನ ವಚನವು ಅಂಗದಲ್ಲಿ ಲಿಂಗವ ಕಾಣಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬೇಕು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದ ದೇವರನ್ನು ಕಲ್ಲು-ಮುಳ್ಳು-ಗುಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಹುಡುಕಾಡುವ ವೃಥಾ ಪ್ರಯತ್ನ ಸಲ್ಲದು, ಕಾಳ-ಬೀರ, ಕೇಳ, ಧೂಳ, ಮೈಲಾರವೆಂಬ ದೇವರಗಳ ಹೆಸರನ್ನೇ ದೇವನೆಂದು ತಿಳಿದು ಪೂಜಿಸಲೂ ಬಾರದು. ಗಂಡನೇ ಬ್ರಹ್ಮನೆಂದು ತಿಳಿದು ಸ್ತ್ರೀ ಪತಿವ್ರತೆಯನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ತನ್ನ ದೇವರಿಗೆ, ಗಂಡನಿಗೆ ಪೂಜಿಸಿ ಆರಾಧಿಸದೇ ಬೇರೆಯವರ ಸಂಗ ಬಯಸಿದವರನ್ನು 'ಮೆಟ್ಟಿದ್ದ ಎಡ ಪಾದರಕ್ಷೆಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಲೊಟ ಲೊಟನೆ ಹೊಡಿ' ಎಂದು ನಿರ್ಭಯವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೇ ಬೆಟ್ಟದ ಮೇಲಣ ಸ್ಥಾವರ ಲಿಂಗಕ್ಕೆ

ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಹತ್ವವನ್ನು ನೀಡಿ, ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುವವರನ್ನು ತಡೆದು ನಿಲ್ಲಿಸುವ ಚೌಡಯ್ಯ 'ಬಿಟ್ಟುಕೊಡಿ ನಿಮ್ಮ ಇಷ್ಟಲಿಂಗವ ನಮ್ಮ ಕೈಗೆ, ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ನಟ್ಟನಡುನೀರೊಳಗೊಯ್ದು ಕಟ್ಟಿ ಮುಳುಗಿಸಿ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಲಿಂಗೈಕ್ಯ ಮಾಡುವೆ' ಎಂದು ಬೆದರಿಸುವನು. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಈ ವಚನದ ಧೋರಣೆ - ಮನವೇ ಮಂದಿರ, ಗಂಡನೇ ಸಲಗೆ ದೈವ ಎಂಬ ಆಶಯವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.

ಹೊಲೆ ಮಾದಿಗರು ಊರಿನ ಹೊರಭಾಗದಲ್ಲಿಲ್ಲ - ನಮ್ಮನಿಮ್ಮನಡುವೆಯೂ ಇರುವನೆಂದು ಹೇಳುವ ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯ ತಂದೆ - ತಾಯಿಯರನ್ನು ಬಯ್ಯುವವನು, ತಂದೆ ಎದುರುತ್ತವರ ಕೊಡುವವನು, ಕೊಡವ ದಾನಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡ ಬರುವವನು, ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ವಧೆ ಮಾಡುವವನು, ಸುಳ್ಳು ಹೇಳುವವನು, ನಡೆವ ದಾರಿಗೆ ಮುಳ್ಳ ಹಚ್ಚುವವನು ಪರಸತಿಯನ್ನು ಬಯಸುವವನು, ಲಿಂಗ ಮುದ್ರೆಯನ್ನು ಕೀಳುವವನು, ಬಸವನನ್ನು ಕೊಂದವನು, ದೇಹದ ಮೇಲೆ ಧರಿಸದೇ ತಿರುಗಾಡುವವನು, ಧರ್ಮ ದಾಸೋಹವ ಮಾಡದವನು, ಇವರೆಲ್ಲರೂ ಹೊಲೆ ಮಾದಿಗರು ಎಂದು ಹೇಳುವನು. ಹುರಿಗೋಲು, ಬಾರುಕೋಲು, ಮೃದಂಗ, ವೀಣೆ, ಚಮ್ಮಾವುಗೆ, ನಗಾರಿ, ಡೋಲು, ಎಣ್ಣೆ ತುಂಬುವ ಬದ್ದಲಿಕೆ ಮತ್ತು ತುಪ್ಪ ತುಂಬುವ ಸಿದಲಿಕೆ ಹೀಗೆ ಜನೋಪಯೋಗಿ ವಸ್ತುಗಳೆಲ್ಲಾ ಹೊಲೆಯರಿಂದಲೇ ತಯಾರಾದವು. ಆದ ಕಾರಣ ಅವರು ಪರೋಪಕಾರಿಗಳೇ ಉತ್ತಮರೆನ್ನುವವರು ಅವರು ಮಾಡಿದ್ದನ್ನು ಬಳಸುವವರೇ ಎಂದು ಅಂಬಿದರ ಚೌಡಯ್ಯ ವ್ಯಂಗ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಪಾಪ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ತಡೆದು ನ್ಯಾಯ, ಧರ್ಮ, ಸತ್ಯ, ನಿಷ್ಠೆಗಳಿಗಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ಜೀವನವನ್ನು ಮುಡುಪಾಗಿಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಮೇಲ್ವಾತಿ ಕೆಳಜಾತಿಗಳೆಂದು ಬಡಿದಾಡುವ ಅಣ್ಣಗಳಿಗೆ ಕುಲಯಾವುದು? ಎಂದು ಹಲವಾರು ಉದಾಹರಣೆಗಳ ಮೂಲಕ ಸೋದಾಹರಣವಾಗಿ ದುಷ್ಟ ಶಿಕ್ಷಕ - ಶಿಷ್ಯ ರಕ್ಷಕನೆಂಬ ತತ್ವವನ್ನು ಅವಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಿವೆ, ಬದಲಾದ ಪರಿವರ್ತನೆಯ ಕುರಿತು ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯನ ಹಲವಾರು ವಚನಗಳ ಧೋರಣೆಯು ಬಹುಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕಂಡು ಬಂದಿದೆ.

ಜನಪದ ಕಲೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟಂತಹ ವಚನದಲ್ಲಿ ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯನು ನೀಡಿದ ಸಂದೇಶಗಳೆಂದರೆ ಡೊಂಬ ಜಾತಿಗಾರನಂತೆ ವೇಷವ ತೊಟ್ಟು ಗಣಿಯನ್ನೇರಿದ ಡೊಂಬವ, ಉಚ್ಚಂಗಿ ದುರ್ಗಿಗೆ ಬಿಟ್ಟು ಪೋತರಾಜನಂತೆ, ಇವುಗಳೆಲ್ಲದೇ ಕೊರಳೊಳಗೆ ಕವಡೆಯ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಬೇವಿನ ಉಡುಗೆಯನ್ನುಟ್ಟು ಹಡಗಲಿಗೆ ಹೊತ್ತು ಉಧೋ ಉಧೋ ಎಂಬುದು ಅದಾವ ವಿಚಾರವಯ್ಯಾ? ಎನ್ನುವ ನುಡಿ

ಸ್ವಭಾಷೋಕ್ತಿಯಾಗಿದ್ದು ಇವತ್ತಿಗೂ ಎಲ್ಲಮ್ಮನ ಭಕ್ತರು ಇದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲೇ ವೇಷ-ಭೂಷಣಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ಕಂಡಾಗ ಚೌಡಯ್ಯನ ಲೋಕಾನುಭವ ಪರಿಚಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಸಮಾಜವನ್ನು ಎಷ್ಟೊಂದು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಗಮನಿಸಿ ತನ್ನ ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ತನ್ನ ವಿಚಾರವನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡು ವಚನಗಳ ರಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಜನರಲ್ಲಿ ಮನೆ ಮಾಡಿದ ಸಂಪ್ರದಾಯವೆಂದರೆ ಇವತ್ತಿಗೂ ಎಲ್ಲಮ್ಮನ ಜಾತ್ರೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಭಕ್ತರು ಕೊರಳಿನಲ್ಲಿ ಕವಡೆಯ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು, ಮೈಗೆಲ್ಲಾ ಬೇವಿನ ತಪ್ಪಲು ಉಡುಗೆಯನ್ನು ಧರಿಸಿ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಹಡಗಲಿ ಹಿಡಿದು ಉಧೋ ಉಧೋ ಉಧೋ ಎಂದು ಎಲ್ಲಮ್ಮನ ಗುಡ್ಡಕ್ಕೆ ಸಾಗುವ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯನು ಖಂಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇಂತಹ ಆಚರಣೆಯು ಮನೋಧರ್ಮಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾದುದು ಎಂದು ಆಕ್ರೋಶ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಾನೆ. ಮನುಷ್ಯ ತನ್ನ ಉಪ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಪದ್ಧತಿಗಳು ಇವು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಹಲವು ದೇವತೆಗಳನ್ನು ಪೂಜಿಸುವ ಬದಲು 'ಅಹಂ ಬ್ರಹ್ಮಾಸ್ಮಿ' ಎಂಬ ತತ್ವವನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಿರಿ ಎಂದು ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯನು ಈ ವಚನದ ಮೂಲಕ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾನೆ.

ಚೌಡಯ್ಯನ ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಸೆಲೆ ತುಂಬಿಕೊಂಡಿದೆ. ಉಪಮೆ, ಸಂಕೇತ, ಪ್ರತೀಕ, ಹೋಲಿಕೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುವಾಗ ಯಾವುದೇ ಕಾವ್ಯಗಳಿಂದ ಕೂಡದೇ ಜನಪದರ ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ತನ್ನ ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ. ಅವರ ಅನುಭವ ಶ್ರೀಮಂತಿಕೆ ಹೆಚ್ಚಾದುದಾಗಿದೆ. ಚೌಡಯ್ಯನಂಥಹ ಕೆಳವರ್ಗದ ವಚನಕಾರ ತಾನು ಕಂಡು ಎರಡವಸ್ಥೆ, ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲಿನ ಆತನ ವಚನಗಳ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿದೆ.

“ಆರೂಢ ಜ್ಞಾನಿಯಾದವರಿಗೆ ಅನುಭಾವವೇಕಯ್ಯಾ?

ಮೀರಿದ ಸ್ಥಲದಲ್ಲಿ ನಿಂದವರಿಗೆ ನೀರೇನು, ನೆಲವೇನು?

ಎಂದಾತ ನಂಬಿಗ ಚೌಡಯ್ಯ”

ಸರ್ವಗುಣ ಸಂಕಲ್ಪ ಸಂಪನ್ನನಾದ ಚೌಡಯ್ಯನು ಆರೂಢ ಜ್ಞಾನಿಯಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಅಲ್ಲದೇ ಆತನಿಗೆ ನಿಂದ ನೆಲವೇ ಕೈಲಾಸವಾಗಿ ತೋರುತ್ತಿರುವಾಗ ಅನುಭಾವವೇಕೆ? ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸುತ್ತಾನೆ. ಅನುಭಾವವನ್ನು ಮೀರಿ ಬೆಳೆದವನಿಗೆ ನೀರಿನ ಹಾಗೂ ನೆಲದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಏಕೆ? ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಅನುಭಾವಿಯಾಗಿ ಮರೆದ

ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯನ ವಚನಗಳನ್ನು ಅನುಭಾವಕ್ಕೆ ಮೀರಿದ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತವೆ. ಅಂತಯೇ ಚೌಡಯ್ಯ 'ಅಂಗದೊಳಗಿಷ್ಟುದು ಲಿಂಗವಲ್ಲ, ಅಂಗದ ಹೊರಗಿಷ್ಟುದು ಲಿಂಗವಲ್ಲ' ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಎಲ್ಲಾ ಅಂಶಗಳಲ್ಲಿ ಅಡಗಿದ ಲಿಂಗ ಶಾಶ್ವತವಲ್ಲ. ಸಂದೇಹವೇ ಸಾಮೀಪ್ಯವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಹೀಗೆ ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯನ ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾದ ಧೋರಣೆಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಕೆಳಗಿನಂತೆ ಗುರುತಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯ ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟಲಿಂಗ ದೀಕ್ಷೆಯ ಮೂಲಕ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸಮಾನತೆಯನ್ನು ತಂದುಕೊಟ್ಟರು, ಅಸ್ಪೃಷ್ಯ, ಜಾತಿ ಪದ್ಧತಿಯ ನಿವಾರಣೆಯ ಮೂಲಕ ಮನುಕುಲದ ಗೌರವವನ್ನು ಮತ್ತಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿಸಿದರು. ವೃತ್ತಿ ಗೌರವವನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿಯುವುದರ ಮೂಲಕ ಜನರಲ್ಲಿ ಮೇಲು-ಕೀಳು ಎಂಬ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಿದರು. ಕಾಯಕ, ದಾಸೋಹದ ನಿರ್ಭಂಧದ ಮೂಲಕ ಆರ್ಥಿಕತೆಯ ಸಮಾನತೆಯನ್ನು ತಂದುಕೊಟ್ಟರು. ಸರಳ ಜನಪದ ಹಾಗೂ ಆಡುಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ವೀರಶೈವ ತತ್ತ್ವ, ಧರ್ಮ, ನೀತಿ, ಆಚಾರ-ವಿಚಾರ, ಸಾಮಾಜಿಕ ತತ್ತ್ವಶಾಸ್ತ್ರಗಳ ನಿರೂಪಣೆ ಹಾಗೂ ಪ್ರಚಾರಕ್ಕಾಗಿ ವಚನಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿದರು. ಹಾಗೂ ಸ್ತ್ರೀಗೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ತಂದುಕೊಡುವುದರ ಮೂಲಕ ಸಾಮಾಜಿಕ, ಧಾರ್ಮಿಕ, ಆರ್ಥಿಕ ಹಾಗೂ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಆಕೆಗೆ ಪುರುಷರಿಗೆ ಸಮಾನವಾದ ಸ್ಥಾನಮಾನವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿರುವುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಒಟ್ಟಾರೆಯಾಗಿ ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯನ ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬರುವ ವಸ್ತು, ವಿಚಾರಗಳ ಸ್ವರೂಪವು ಬಹಳ ವಿಸ್ತಾರವಾದುದು. ಚೌಡಯ್ಯನವರ ಭಾಷೆ ಒರಟಾಗಿ ಕಂಡರೂ ವಿಚಾರಗಳಿಂದ ಹೊಸ ಆಯಾಮಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ಅಂಚೆಯೇ ಆತನನ್ನು ನಿಷ್ಕರವಾಗಿ ನಿಜರಣ ಎಂದು ಹೇಳಿರುವುದು. "ಸತ್ಯಂಭೂಯಾತ್ ಪ್ರಿಯಂ ಭೂಯಾತ್" ಎಂಬ ಮಾತು ಈತನಿಗೆ ಒಪ್ಪುವಂತಹದ್ದು. ಅಪ್ರಿಯವಾದ ಸತ್ಯವನ್ನು ಹೇಳಲು ಹಿಂಜರಿಯಲಾರ ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮಭಾಷೆ, ಆಹಾರ-ಪದಾರ್ಥಗಳಾದ ಜನಪದರ ರೊಟ್ಟಿ, ಮುಟೆಗೆ ಹಣ್ಣು, ಗುಗ್ಗರಿ, ಸೀತನಿಗಳು, ಹಾಲು, ಮೊಸರು, ಬದನೆಕಾಯಿ, ಮೆಣಸಿನಕಾಯಿ, ತುಪ್ಪ, ಅಂಬಲಿ, ಎಣ್ಣೆ ಹೋಳಿಗೆ, ಉದುರನ್ನು ಎಲ್ಲವನ್ನು ವಚನಗಳ ವಸ್ತುಗಳಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದ್ದದರಲ್ಲಿಯೇ ತೃಪ್ತರಾಗುತ್ತಿದ್ದನು ಎಂಬುದಕ್ಕೆ 'ಹರಕಾಗಲಿ - ಮುರುಕಾಗಲಿ ಎಣ್ಣೆ ಹೋಳಿಗೆ ಲೇಸು, ಕುಂಟಿಯಾಗಲಿ, ಕುರುಡಿಯಾಗಲಿ ಮನೆಯ ಹೆಂಡತಿಯೇ ಲೇಸು' ಎನ್ನುವ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಪರಸ್ತ್ರೀಯರನ್ನು ಸೋದರಿಯನ್ನು ಕಾಣಬೇಕು ಎಂಬ ಧೋರಣೆಯನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ.

ಅಲ್ಲದೇ ಚೌಡಯ್ಯನವರು ಅಳತೆ ಮಾಪನಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಕೆಲವು ವಚನಗಳನ್ನು ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಒಮ್ಮಾನ, ಮೂರುವೇಳ, ಮಾಸಿ, ತೆತ್ತೀಸಕೋಟ, ಅರ್ಧಮಣ ಮುಂತಾದವು ಸಿದ್ಧಲಿಕೆ, ಖಣಿ-ಬಾರುಕೋಲು ವ್ಯದಂಗ, ಡೋಲು, ಹರಿಗೋಲು ಇಂತಹವುಗಳನ್ನು ತನ್ನ ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಸಿರುವುದು ವಿಶೇಷವಾಗಿದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಅವರ ವಚನಗಳ ಧೋರಣೆಗಳ ಸರ್ವಧರ್ಮ ಸಮಾನತೆ ಸರ್ವಗುಣ ಕುಶಲತೆ, ಏಕದೇವೋಪಾಸನೆಯನ್ನು ಸಾರುತ್ತವೆ. ಚೌಡಯ್ಯನ ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ವಸ್ತು-ವಿಚಾರ ಹಾಗೂ ಸಮಾಜದ ಧೈಯ-ಧೋರಣೆಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.

ಅಡಿ ಟಿಪ್ಪಣಿ :

೧. ಡಾ|| ಎಸ್. ವಿದ್ಯಾಶಂಕರ - ನೆಲದ ಮರೆಯ ನಿಧಾನ - ಪುಟ ೬೭
೨. ಡಾ|| ಎಸ್. ವಿದ್ಯಾಶಂಕರ - ನೆಲದ ಮರೆಯ ನಿಧಾನ - ಪುಟ ೬೩
೩. ಬಸವಮಾರ್ಗ (ಪುಸಂ.) ಲಿಂಗಣ್ಣ ಸತ್ಯಂಪೇಟೆ - ಪುಟ ೨೨
೪. ಬಸವಮಾರ್ಗ (ಪುಸಂ.) ಲಿಂಗಣ್ಣ ಸತ್ಯಂಪೇಟೆ - ಪುಟ ೨೩
೫. ಡಾ|| ಎಂ.ಎಂ. ಕಲಬುರ್ಗಿ (ಸಂ) - ಸರ್ಕೀರ್ಣ ವಚನ ಸಂಪುಟ-1 - ಪುಟ ೨೭
೬. ಡಾ|| ಎಂ.ಎಂ. ಕಲಬುರ್ಗಿ (ಸಂ) - ಸರ್ಕೀರ್ಣ ವಚನ ಸಂಪುಟ-1 - ಪುಟ ೮೫
೭. ಡಾ|| ಎಂ.ಎಂ. ಕಲಬುರ್ಗಿ (ಸಂ) - ಸರ್ಕೀರ್ಣ ವಚನ ಸಂಪುಟ-1 - ಪುಟ ೧೮
೮. ಡಾ|| ಎಂ.ಎಂ. ಕಲಬುರ್ಗಿ (ಸಂ) - ಸರ್ಕೀರ್ಣ ವಚನ ಸಂಪುಟ-1 - ಪುಟ ೨೨
೯. ಡಾ|| ಎಂ.ಎಂ. ಕಲಬುರ್ಗಿ (ಸಂ) - ಸರ್ಕೀರ್ಣ ವಚನ ಸಂಪುಟ-1 - ಪುಟ ೮೯
೧೦. ಸ್ನೇಹಗಂಗಾ (ಸಂ) - ಪ್ರೊ ಸಿ.ಎಂ. ಪಟ್ಟೇದಾರ - ಪುಟ - ೧೦
೧೧. ಡಾ|| ಎಸ್. ವಿದ್ಯಾಶಂಕರ - ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯನ ವಚನಗಳು - ಪುಟ ೫೨೨
೧೨. ವಚನವಾಹಿನಿ (ಸಂ) - ಡಾ|| ವಿಜಯಶ್ರೀ ಸಬರದ - ಪುಟ ೧೨೪
೧೩. ವಚನಕಮ್ಮಟ (ಸಂ) - ಕೆ. ಮರುಳಸಿದ್ದಪ್ಪ - ಪುಟ - ೮೫

ಕೆ.ರಂ. ನಾಗರಾಜ

೧೪. ಸಿದ್ಧಯ್ಯ ಪುರಾಣಿಕರು - ಶರಣ ಚರಿತಾಮೃತ ಚರಿತ್ರೆ - ಪುಟ - ೪೨೧
೧೫. ಡಾ|| ಶ್ರೀಮತಿ ಎನ್‌ಬಿ. ಬುಳ್ಳಾ - ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯನವರ ವಚನಗಳು - ಪುಟ ೩೭
೧೬. ಡಾ|| ಶ್ರೀಮತಿ ಎನ್‌ಬಿ. ಬುಳ್ಳಾ - ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯನವರ ವಚನಗಳು - ಪುಟ ೩೮
೧೭. ಡಾ|| ಶ್ರೀಮತಿ ಎನ್‌ಬಿ. ಬುಳ್ಳಾ - ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯನವರ ವಚನಗಳು - ಪುಟ ೪೦
೧೮. ಅರಿವು - ಆಚಾರ - ಬಿ. ಮಹಾದೇವಪ್ಪ - ಪುಟ ೪೦೪

ಅಧ್ಯಾಯ - ೪

ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯನ ವಚನಗಳ
ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ವಿಧಾನ

ಅಧ್ಯಾಯ - ೪

ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯನ ವಚನಗಳ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ವಿಧಾನ

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ರಾಜಸತ್ತೆಯ ಸ್ಥಾಪನೆಗಾಗಿ ರಾಜರು, ಮತಸತ್ತೆಯು ಸ್ಥಾಪನೆಗಾಗಿ ಧರ್ಮಗಳು ಪರಸ್ಪರ ಸಂಘರ್ಷಕ್ಕೆ ಅಣಿಯಾಗಿವೆ. ಆದರೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಾನತೆಯ ಸ್ಥಾಪನೆಗಾಗಿ ಈ ರಾಜಸತ್ತೆ ಮತ್ತು ಮತಸತ್ತೆಗಳನ್ನು ಧಿಕ್ಕರಿಸಿ, ವಿವಿಧ ವರ್ಗಗಳ ಜನತೆ ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ದೀನ ದಲಿತರು, ಮಹಿಳೆಯರು ಬೀದಿಗಳಿಗಿಳಿದು ನಡೆಸಿದ ಕ್ರಾಂತಿಯೇ ಈ ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯ. ಆದರೆ ಅಂದಿನ ಸನ್ನಿವೇಶಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ಧಾರ್ಮಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದ ಈ ಆಂದೋಲನ ಸಾಮಾಜಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ಅವತರಿಸಿದ ಕಾರಣ ಇದನ್ನು 'ಸಮಾಜೋದ್ಧಾರ್ಮಿಕ ಆಂದೋಲನ'ವೆಂದು ಕರೆಯಲಾಯಿತು.

ಇಂಥಹ ಕ್ರಾಂತಿಯಲ್ಲಿ ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯ ಒಬ್ಬ ಆತ್ಮಾಭಿಮಾನದ ಶರಣರಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತಾರೆ. ಶಿವಪಾರಮ್ಯವನ್ನು ತನ್ನ ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿದಿರುವ ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯನು ಮನಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿ ಆಚರಿಸಿದ ಶಿವಭಕ್ತಿ ಮುಕ್ತಿಯ ಸೋಪಾನವೆಂದು ಹೇಳಿರುವುದಲ್ಲದೇ ಘಟವುಳ್ಳ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಶಿವಭಕ್ತಿಯ ನಟಿಸಿ ಮುಕ್ತಿಯನ್ನು ಗಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದು ಮೃದು ವಚನ ಹೇಳಿರುವುದು ಜನರ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಅವನಿಗಿದ್ದ ಕಳಕಳಿಯನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ಆತ್ಮಜ್ಞಾನದ ಪರಮೋಚ್ಚತೆಯನ್ನು "ನಿನ್ನ ಆತ್ಮವ ನೀ ತಿಳಿ ಜಗ ನಿನ್ನೊಳಗೆಂದು ನಂಬಿಗ ಚೌಡಯ್ಯ" ಎಂಬ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಆತ್ಮದ ಬಗೆಗೆ ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿದಿದ್ದಾನೆ. ಇಲ್ಲಿ ಈತನು ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯ ತಾನೊಬ್ಬ 'ನಿಜಶರಣ'ನೆಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ. ಇದು ಆತ್ಮ ಪ್ರರಾಸೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಮಾತಲ್ಲ. ಶರಣ ಧರ್ಮದ ಆದರ್ಶಗಳನ್ನು ಬಾಳಿ ಬದುಕುವ ರೀತಿಯನ್ನು ತೋರಿದುದರ ಫಲ.

ಆತ್ಮ ಅಭಿಮಾನದ ಮೂಲಕ ಶರಣರು ವ್ಯಕ್ತಿ ಸ್ವಾಂತ್ರ್ಯ ಪಡೆದ ಜನವರ್ಗವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿ ಆಚಾರವು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಫಲ, ಹೀಗಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಆತ್ಮ ವಿಮರ್ಶೆಯ ಜೊತೆಗೆ, ಸಮಾಜ ವಿಮರ್ಶೆಯನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ವರ್ಣಭೇದ ನಿರಾಕರಣೆ, ಲಿಂಗಭೇದ ನಿರಾಕರಣೆ, ವರ್ಗನಿರಾಕರಣೆಗಳಂಥ ವಿಚಾರಗಳು

ಹೊರಬಂದವು. ಅಂತೆಯೇ ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯನು ತನ್ನ ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಸಿದ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ವಿಧಾನ, ಕಾಯಕ, ದಾಸೋಹ ಸಾಮಾಜಿಕ ವಿಡಂಬನೆ, ಜಾತಿ ಪದ್ಧತಿಯ ನಿರಾಕರಣೆ, ಲಿಂಗಭೇದ ಡಾಂಭಿಕತೆ, ಗುರು ಶಿಷ್ಯರ ಸಂಬಂಧ, ಸತಿ-ಪತಿ ತನ್ನನೇ ತಾನೇ ಅನುಸರಿಸಿಕೊಂಡ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇವರು ವಚನಗಳು ರಚಿಸಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಜಾತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಚೌಡಯ್ಯನು ಹೇಳಿರುವ ವಚನಗಳ ವಿಚಾರವೆಂದರೆ ಚೌಡಯ್ಯ ಕುಲಹದಿನೆಂಟು ಜಾತಿಗಳನ್ನು ದೇಹದಲ್ಲಿ ಅವುಗಳ ಮಹತ್ವವನ್ನು ತನ್ನದೊಂದು ವಚನದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವನು. ಜಾತಿ ಅಥವಾ ವರ್ಣವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಬಲವಾಗಿ ವಿರೋಧಿಸಿದ ಚೌಡಯ್ಯ “ಕುಲಹಲವಾದಡೇನು ಉತ್ಪತ್ತಿ ಸ್ಥಿತಿ -ಲಯ ಒಂದೇ ಭಾವ” ಎಂಬುದು ಚೌಡಯ್ಯನ ಸಿದ್ಧಾಂತ. ಕುಲಭೇದಗಳನ್ನು ಮಾಡುವವರನ್ನು ಕಂಡು ಸಿದ್ಧಿದೇಳು ‘ನನ್ನ ಕುಲ ಹೆಚ್ಚು ನಿನ್ನ ಕುಲ ಕಡಿಮೆ ಎಂದು ಹೊಡೆದಾಡುವ ಅಣ್ಣಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದು ತಂದು’ ಮೂಗನೆ ಸವರಿ ಮೆಣಸಿನ ಹಿಟ್ಟಿನು ತುಂಬಿ ನಮ್ಮ ಪಡಿಹಾರಿ ಉತ್ತಣ್ಣನ ವಾಮಪಾದುಕೆಯಿಂದ ಫಡ ಫಡನೆ ಹೊಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುವರು. ಜಾತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕಂಡು ಶ್ರೇಷ್ಠ - ಶ್ರೀಮಂತ ಬಡವ- ಎಂದು ಆಚರಿಸುವವರನ್ನು ಕಂಡು ಚೌಡಯ್ಯ ಅಂಥವರಿಗೆ ಪಾದರಕ್ಷೆಗಳಿಂದ ಹೊಡೆದು ಹೊರದಬ್ಬಿರಿ ಎಂಬ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲದೇ ಕುಲದ ಶ್ರೇಷ್ಠತೆಯ ಬಗೆಗೆ ಮಾತನಾಡುವ ಮಡಿವಂತರನ್ನು ಕಂಡು ಕಷ್ಟನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಸೃಷ್ಟಿಗೀಶ್ವರನು ಉಂಡಾಗ ಎತ್ತ ಹೋದವು ನಿಮ್ಮ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳು? ಕೆತ್ತ ಮುಚ್ಚಳು ಬೇಡಗಚ್ಚರಿದರೆವಾಗ ಇಕ್ಕಿದ ಜನಿವಾರ ಬೀನ್ನವಾದವು! ಮುಕ್ಕಳಿಸುದುದಕವ ತಂದೆರೆದಡೆ ಎತ್ತಲಿದ್ದವು ನಿಮ್ಮ ವೇದಗಳು? ಎಂದು ಕೇಳಿ ಬಾಯಿ ಮುಚ್ಚಿಸಿರುವನು.

ಶೀಲವಂತರೆಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಹೇಸಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುವವರ ಬಗೆಗೆ ಹೇಳಿರುವ ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯನ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯ ವಚನ ಈ ಕೆಳಗಿನಂತಿದೆ.

“ಶೀಲವಂತನೆಂಬುವ ಶಿವದ್ರೋಹಿ

ಭಾಷೆವಂತನೆಂಬುವ ಬ್ರಹ್ಮೇತಿಕಾರ

ಸಮಸ್ತನೆಂಬುವ ನೇಮಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾದ

ಅಚ್ಚ ಪ್ರಸಾದ ನಿಚ್ಚಕುನ್ನಿ

ಇವರು ನಾಲ್ವರು ಹೋದಲ್ಲಿ ಹೋಗಲಾರದು, ಬಂದಲ್ಲಿ ಬರಲಾರದು

ನಿಂತಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಲಾರದು, ಕುಳಿತಲ್ಲಿ ಕುಳಿರಲಾರದು

ಈ ನಾಲ್ವರಿಗೂ ಲಿಂಗವಿಲ್ಲ, ಗುರುವಿಲ್ಲ, ಜಂಗಮವಿಲ್ಲ

ಪಾದೋದಕ ಪ್ರಸಾದವಿಲ್ಲ, ನಾಮೋದಲೇ ಇಲ್ಲ

ಅದೇನು ಕಾರಣವೆಂದಡೆ

ನಿರಂತರ ಜಂಗಮ ಕೈ ಕಡ (ಫಸ)ವಾಗಿ ಬರುತ್ತಿರಲು

ಅವರ ಕಪ್ಪರ ಬಟ್ಟಲು

ನಮ್ಮ ಭಾಜನ ಭಾಂಡವ ಮುಚ್ಚಬಾರದು ಎಂಬ

(ಮನದ) ಹೊಲಯರಿಗೆಲ್ಲಿಯ ಶೀಲವೋ ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯ "

ಇಲ್ಲಿ ಶೀಲವಂತನೆಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಶಿವದ್ರೋಹವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಶಿವದ್ರೋಹಿ, ದಾಸೋಹವ ಮಾಡುವನೆಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ತಿರುಗುವ ನೇಮಸ್ತ, ಭಾಷೆಯ ಪ್ರವರ್ತಕ, ಜ್ಞಾನದ ದಾಸೋಹ ಎಂದು ಅಲೆಯುವ ಬ್ರಹ್ಮತಿಕಾರ, ಇವರು ನಾಲ್ವರು ಶೀಲವಂತರೆಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಪಾದೋದಕವಿಲ್ಲದೇ ಪ್ರಸಾದವಿಲ್ಲ - ಗುರು - ಲಿಂಗ - ಜಂಗಮವಿಲ್ಲದೇ ಅಲೆಯುವರು ಇವರೆಂಥ ಶೀಲವಂತರು ಎಂದು ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯ ಪ್ರಶ್ನಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯನವರ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯ ವಿಧಾನವು ಅತ್ಯಂತ ಕಠೋರವಾದುದಾಗಿದ್ದರೂ ವಿಚಾರಗಳಿಂದ ಕೂಡಿರುವಂತಹದಾಗಿದೆ. ಶೀಲವಂತರು, ಶೀಲವಂತರು ಎಂದು ಶೀಲದಲ್ಲಿ ಆಚರಿಸುವವರನ್ನು ಕುರಿತು ಹೇಳಿ ನಿಮ್ಮದಾವ ಶೀಲ, ನಿಮ್ಮದಾವ ಕುಲ ಎಂದು ಕೇಳುವ ಪರಿಯು ಅತ್ಯಂತ ಮಾರ್ಮಿಕವಾದುದಾಗಿದೆ.

ಗುರು - ಲಿಂಗ - ಜಂಗಮರ ಬಗೆಗೆ ರಚಿಸಿರುವ ಅನೇಕ ವಚನಗಳಿವೆ. ಲಿಂಗವಂತ ಧರ್ಮ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದ ಮೌಲ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಗುರು-ಲಿಂಗ-ಜಂಗಮಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಮಹತ್ವದ ಸ್ಥಾನವಿದೆ. ಸಾಧನೆಯಲ್ಲಿ ಶ್ರದ್ಧೆ ಏಕಾಗ್ರತೆಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿರುವ ಅಷ್ಟಾವರಣ ತತ್ವಗಳಲ್ಲಿ ಗುರು-ಲಿಂಗ-ಜಂಗಮಗಳ ಸಂಬಂಧ ಅಗತ್ಯವಾದದ್ದು ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯ ತನ್ನ ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಸಂಬಂಧದ ಕುರಿತು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದ್ದಾನೆ.

ಶತ ಶತಮಾನಗಳಿಂದ ಬೇರು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದ ಜಾತಿಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ನಿವಾರಿಸುವ ಮಹತ್ತರವಾದ ಆಸೆ ಬಸವಾದಿ ಶರಣರದಾಗಿತ್ತು. ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಸಾಮೂಹಿಕ ಚಳುವಳಿಯನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಆದರೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ದುರಂತವೆಂದರೆ ಜಾತೀಯತೆಯು ಇಂದಿಗೂ ಆಚರಣೆಯಲ್ಲಿ ಉಳಿದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದು. ಆ ಭಾವನೆ

ಗುರುಶಿಷ್ಯರಲ್ಲಿಯ ಭಾವನೆಯ ಸತ್ಕಾಂಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯ ತನ್ನ ವಚನದಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಅಂದಿನ ಸಾಮಾಜಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಎಷ್ಟು ಭದ್ರವಾಗಿತ್ತೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಚೌಡಯ್ಯನ ಈ ವಚನ ನಿದರ್ಶನವಾಗಿದೆ.

‘ಕುಲಹೀನ ಶಿಷ್ಯರಿಗೆ ಅನುಗ್ರಹ ಮಾಡಿ

ತಿರುಗಿ ಅವನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಉಣ್ಣಬಾರದೆಂದು

ಅಕ್ಕಿ ಕಣಕವ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವ ಗುರುವಿನ ಕಂಡರೆ

ಕೆಡವಿ ಹಾಕಿ ಮೂಗನೇ ಕೊಯ್ದು

ಇಟ್ಟಿಂಗಿಯ ಕಲ್ಲಲೆ ತಿಕ್ಕಿ ಸಾವಿಯ

ಹಿಟ್ಟಿನ ತಳಿದು ಮೇಲೆ ನಿಂಬಿಯ ಹುಳಿಯನ್ನೇ ಹಿಂಡಿ

ಪಡುವಣೆ ಗಾಳಿಗೆ ಹಿಡಿ ಎಂದಾತ ನಮ್ಮ ಅಂಬಿಗ ಚೌಡಯ್ಯ”

ಇಲ್ಲಿ ಗುರು - ಶಿಷ್ಯರಲ್ಲಿಯೇ ಮೇಲು-ಕೀಳು ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಕೀಳುಜಾತಿಯ ಶಿಷ್ಯನಿಗೆ ಮೇಲ್ಜಾತಿಯ ಗುರು ಜ್ಞಾನದ ಅನುಗ್ರಹ ಮಾಡಿ, ಅವನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಉಣ್ಣದೇ ಅಕ್ಕಿ, ಕಣಗಳೆಂಬ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಕಳುಹಿಸುವಲ್ಲಿ ಗುರುವಿನ ಮತೀಯ ಭಾವನೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಗುರು ಶಿಷ್ಯನ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿ, ಅವನನ್ನು ಭೌತಿಕ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಮುಟ್ಟಿಸುವುದು ಆಗಿರುವುದೇ ಹೊರತು ಆತನ ಕುಲವನ್ನಲ್ಲ, ಕುಲಜ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ ಮುಖ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಆದರೆ ಶಿಷ್ಯನನ್ನು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯನನ್ನಾಗಿ ಕಾಣುವ ಗುರುವಿಗೆ ತಕ್ಕ ಶಿಕ್ಷೆಯಾಗಬೇಕು. ಗುರುವನ್ನು ಕೆಡವಿಹಾಕಿ ಅವನ ಮೂಗನ್ನು ಕೊಯ್ದು ಡಿಟ್ಟಿಂಗಿಯಿಂದ ತಿಕ್ಕಿ ನಿಂಬಿಯ ಹುಳಿಯನ್ನು ಹಿಂಡಿ ಗಾಳಿಗೆ ಬಿಡಬೇಕು ಎಂದು ಚೌಡಯ್ಯ ಇಲ್ಲಿ ಖಾರವಾಗಿ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಗುರುಶಿಷ್ಯರಲ್ಲಿ ಭೇದ-ಭಾವ ಶರಣ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಲ್ಲಿಲ್ಲ, ಗುರು-ಶಿಷ್ಯರಲ್ಲಿ ಸಂಬಂಧ ಮಾನವೀಯತೆ ಸಂಬಂಧಗಳು ಕಂಡು ಬರುತ್ತವೆ. ಶಿಷ್ಯತನ್ನ ಸಾಧನೆಯಿಂದ ಗುರುವನ್ನು ಮೀರಿ ಬೆಳೆಯಬೇಕೆಂಬ ಆಸೆ ಅವಕಾಶಗಳಿವೆ. ಆದರೆ ಗುರುವನ್ನು ದೇವರೆಂದು ಕಂಡು ಆತನು ಗುಲಾಮನಾಗುವುದನ್ನು ಚೌಡಯ್ಯನವರು ವಿರೋಧಿಸಿ ಗುರುವಿನ ಸಮಾನ ಶಿಷ್ಯ ಯಾರು ಮೇಲಲ್ಲ, ಯಾರೂ ಕೀಳಲ್ಲ ಎಂಬ ವಿಚಾರವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅರಿವು-ಜ್ಞಾನ ಒಳ್ಳೆಯ ಗುಣಗಳಿದ್ದಾಗ ಮಾತ್ರ ಅವನು ನಿಜವಾದ ಗುರುವಾಗುತ್ತಾನೆ.

ಚೌಡಯ್ಯನವರು ಗುರುವಿನ ಲಕ್ಷಣಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಶಿಷ್ಯನ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಸಹಿತ ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆಸೆಯಿಂದ ಮುಕ್ತವಾಗಿರಬೇಕು. ಲೋಭ, ಮದ, ಮತ್ಸರಗಳಂತಹ ದುರ್ಗುಣ ಹೋಗಲಾಡಿಸಬೇಕು.

ಪರಧನ, ಪರಸ್ತ್ರೀ, ಪರಭೂಮಿಯ ಆಸೆ ಹೊಂದಿರಬಾರದು. ಒಂದು ವೇಳೆ ಶಿಷ್ಯನಾದವನು ಇಂತಹ ಗುಣಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರೆ ಆತನಿಗೆ ನರಕವೇ ಗತಿ ಎಂಬ ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳುವ ಮೂಲಕ ಗುರುವಿನ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಹಾಗೂ ಶಿಷ್ಯನ ಕರ್ತವ್ಯಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಅಲ್ಲದೇ ಗುರು-ಶಿಷ್ಯರ ಸಂಬಂಧದ ಹಾಗೆ ಜಂಗಮದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಸಹಿತ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿರುವ ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯ ವಚನ

“ಜಂಗಮವೆಂದರೆ ನಡೆನುಡಿ ಸಿದ್ಧಿಯಾಗಿರಬೇಕು
ಮೂರು ಮೆಲಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕದೆ, ಆರಡಿಗಿರಡು ಮೈಯಾಗದೆ
ಆ ಗುಣ ತೋರುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲೆ
ಮೀರಿ ಇರಬೇಕೆಂದ ನಂಬಿಗ ಚೌಡಯ್ಯ ”

ಕಮಲ ಕುಂಡವನ್ನು ಹಿಡಿದವರು ಜಂಗಮರಲ್ಲವೆನ್ನುವ ಚೌಡಯ್ಯ ತಾನು ಅಪ್ಪಟ ಜಂಗಮನನ್ನು ಕುರಿತು ಈ ಮೇಲಿನ ವಚನದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯನ ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ಬರುವಂತಹ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಮೆಚ್ಚುವಂತಹವು. ಉಣ್ಣದ ಲಿಂಗಕ್ಕೆ ಫಲಭಕ್ಷ ಭೋಜನವಮಾಡಿ ಬಡಿಸಿದರೆ ಲಿಂಗವು ಉಣ್ಣುವುದಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಹಸಿವೆಂದು ಬಳಲಿದ ಜಂಗಮನಿಗೆ ಊಣಬಡಿಸಿದರೆ ಲಿಂಗದ ಹಸಿವು ಹಿಂಗುವುದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಶರಣರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ತ್ರಿವಿಧ ಸಂಕೇತಗಳಾದ ಗುರು-ಲಿಂಗ-ಜಂಗಮರನ್ನು ತನು-ಮನ-ಧನದಿಂದ ಪೂಜಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವ ಜಂಗಮ ಪವಿತ್ರನೂ ಅಲ್ಲ, ಪೂಜ್ಯನೂ ಆಗಿರುತ್ತಾನೆ. ಕಂಠೆ ತೊಟ್ಟು ಬೊಪ್ಪರವನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಪಾದರಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ಮೆಟ್ಟಿ ಕರದಲ್ಲಿ ಕಮಲ ಕುಂಡಲಗಳನ್ನಿಡಿದು ಬಾಹ್ಯದ ಆಡಂಬರೀಕೆಯ ವೇಷ ಹಾಕಿ ಜಂಗಮನೆನಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಆದರೆ ಚೌಡಯ್ಯ ಹೇಳುವ ರೀತಿ ಏನೆಂದರೆ ಕಂಠೆ ತೊಟ್ಟವ ಗುರುವಲ್ಲ, ಕಾವಿ ಹೊತ್ತವ ಜಂಗಮನಲ್ಲ, ಆದಿಶಕ್ತಿ ಅನಾದಿ ಶಕ್ತಿಯನ್ನಿಡಿದವರು ಜಂಗಮರಲ್ಲ. ಆದಿ ಅನಾದಿಗಳನ್ನು ಮೀರಿ ನಿಂತವನು ನಿಜವಾದ ಜಂಗಮನು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಸಮಾಜದಲ್ಲಿಯ ಗುರು-ಲಿಂಗ - ಜಂಗಮದ ಡಾಂಬಿಕತೆಯು, ಅಂಧಶ್ರದ್ಧೆಯ ಕಂದಾಚಾರ, ಗೊಡ್ಡು ಸಂಪ್ರದಾಯ, ಗುರುಶಿಷ್ಯರ ಸಂಬಂಧದ ಬಗೆಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾ ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯ ,

“ಅರಿಯದ ಗುರು ಅರಿಯದ ಶಿಷ್ಯಂಗೆ
ಅನುಗ್ರಹವ ಮಾಡಿದಡೇನಪ್ಪುದಲ್ಲವೇ

ಅಂಧಕನ ಕೈಯನಂಧಕ ಹಿಡಿದಡೆ ಮುಂದನಾರು ಕಾಬರು ಹೇಳಲೆಯಳ
ತೊರೆಯಲದ್ದವನ ನೀಸಲರಿಯದವ
ತೆಗೆವ ತೆರೆನಂತೆಂದ ನಂಬಿಗ ಚೌಡಯ್ಯ "

ಇಲ್ಲಿ ಗುರು - ಶಿಷ್ಯರ ಸಂಬಂಧದ ಬಗೆಗೆ ವ್ಯಕ್ತ ಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಒಳ್ಳೆಯ ಶಿಷ್ಯನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯ. 'ಯಥಾಗುರು ತಥಾ ಶಿಷ್ಯ' ಎಂಬಂತೆ ಗುರುಗಳ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ, ಜ್ಞಾನ, ಒಳ್ಳೆಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಕಲಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ, ಶಿಷ್ಯ ಒಳ್ಳೆಯವನಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾನೆ. ಆದರೆ ಗುರುಗಳೇ ಮೂಢನಾಗಿದ್ದರೆ, ಶಿಷ್ಯನು ಹೇಗೆ ಆರೂಢನಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾನೆ? ಈಜು ಬಾರದವ ನೀರಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದವನ ಹೇಗೆ ತೆಗೆಯಲು ಸಾಧ್ಯ. ಅಂತಹ ಗುರು-ಶಿಷ್ಯರ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯ ಕುರುಡನ ಕೈಯನ್ನು ಕುರುಡನೇ ಹಿಡಿದಂತೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಹಾಗೆಯೇ ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯನು ವಚನಗಳ ವಿಡಂಬನೆಯಲ್ಲಿ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತ ಪಡಿಸಿದ ವಿಧಾನ ವಚನಕಾರರಲ್ಲಿಯೇ ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯನ ವಿಡಂಬಕನೆಂದು ಹೆಸರುವಾಸಿಯಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಸಮಾಜ ಹಾಗೂ ಅಂಧ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳನ್ನು ಪರಿಹಾಸಕ್ಕೆ ಗುರಿಮಾಡುವುದೇ ವಿಡಂಬನೆ. ವಿಡಂಬನೆಯ ಉದ್ದೇಶ ಸಮಾಜವನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವುದು. ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯನ ಮಾತು "ಅಧರಕ್ಕೆ ಕಹಿ ಉದರಕ್ಕೆ ಸಿಹಿ" ಅವನೊಬ್ಬ ಭವರೋಗದ ವ್ಯಧ್ಯನಂತಿದ್ದಾನೆ. ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯನ ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ಎದ್ದು ಕಾಣುವ ವಿಡಂಬನಾ ಶೈಲಿ ಎಂದರೆ

"ಬ್ರಹ್ಮದ ಮಾತನಾಡಿ

ಕನ್ನೆಯರ ಕಾಲ ದಸೆಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಡೆ

ಪರಬೊಮ್ಮದ ಮಾತು ಅಲ್ಲಿಯೇ ನಿಂದಿತ್ತೆಂದ ನಂಬಿಗ ಚೌಡಯ್ಯ"

ಇಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಎದ್ದು ಕಾಣುವುದೇನೆಂದರೇ ಆಡುವುದು ಆಚಾರಿ..... ಬಾಯಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಮಾತನಾಡುವ ಆಚಾರ ಭ್ರಷ್ಟರು, ಸ್ತ್ರೀಯರ ಸಂಗವ ಬಯಸಿ ಹೋದರೆ ಅವರು ಆಡಿದ ಮಾತುಗಳು ವೃಥಾ. ಅಂತಹವರನ್ನು ಆಚಾರಭ್ರಷ್ಟರೆಂದು, ವಚನಭ್ರಷ್ಟರೆಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಅಂತವರನ್ನು ತೀಕ್ಷ್ಣ ಹಾಗೂ ರೋಚಕವಾಗಿ ಈ ವಚನವನ್ನು ವಿಡಂಬಿಸಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಚೌಡಯ್ಯನ ಮೂಲಭೂತ ಉದ್ದೇಶ ಈ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿನ ಮೂಢನಂಬಿಕೆಗಳನ್ನು ಖಂಡಿಸುವುದಾಗಿತ್ತು. ಸಮಾಜ ಯಾವುದನ್ನು ಕೇಳೆಂದು ತಿಳಿದಿತ್ತೋ ಅದನ್ನು ಮೇಲೆಂದು ಸಾಧಿಸಿ ತೋರಿಸಿದ ಶ್ರೇಯಸ್ಸು ಚೌಡಯ್ಯನಿಗಿದೆ. ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಕೀಳು ಕುಲದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದರೇನಾಯಿತು ಅವರ ಸಿದ್ಧಿ ಸಾಧನೆಗಳು ಕೀಳಾಗಲಾರವು. ಅಂದು ಆಚರಣೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಹಲವು ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳನ್ನು ಚೌಡಯ್ಯ ವಿರೋಧಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಅರ್ಚಕರ ಶೋಷಣೆ, ಭಕ್ತರ ಡಾಂಭಿಕತೆ, ಸಂಪ್ರದಾಯದಲ್ಲಿನ ಮೂಢತನ ಇಂತಹ ಹಲವಾರು ಮೌಢ್ಯಗಳ ವಿರುದ್ಧ ತನ್ನ ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತ ಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ.

“ಅರಿಕೆ ಬಿತ್ತಿದ ಗಿಡುವಿನ ಹೂವು ಕೊಯ್ಲು

ಊರೆಲ್ಲರೂ ಕಟ್ಟಿಸಿದ ಕೆರೆಯ ನೀರು ತಂದು

ನಾಡೆಲ್ಲರೂ ನೋಡಿಯೆಂದು ಪೂಜಿಸುತ್ತ

ಪೂಜಿಸಿದ ಪುಣ್ಯ ಹೂವಿಗೋ? ನೀರಿಗೋ?

ನಾಡೆಲ್ಲಕ್ಕೂ? ಪೂಜಿಸಿದಾತಗೋ?

ಇದನಾನರಿಯೆ ನೀ ಹೇಳೆಂದನಂಬಿಗ ಚೌಡಯ್ಯ”

ಈ ವಚನದಲ್ಲಿ ಚೌಡಯ್ಯ ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಯಾರೋ ಬೆಳೆಸಿದ ಗಿಡದ ಹೂ, ಮತ್ತಾರೋ ಕಟ್ಟಿಸಿದ ಕೆರೆಯ ನೀರು ತಂದು ಸುತ್ತ ಮುತ್ತಲಿನವರೆಲ್ಲಾ ನೋಡಲೆಂದು ನಸುಕಿನಲ್ಲಿದ್ದು ಪೂಜಿಸುವ ಭಕ್ತನ ಬಕ್ತಿಯ ಫಲ ಹೂವಿಗೋ, ನಾಡಿನವರಿಗೋ ಅಥವಾ ಅದೆಲ್ಲಾ ಶಿವನಿಗೋ, ಇಲ್ಲವೋ ಭಕ್ತನಿಗೆ ಎಂಬ ಉಕ್ತಿ ಇಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ತೋರಿಕೆಯು ಪೂಜೆ - ಪುನಸ್ಕಾರಗಳು ಯಜ್ಞ - ಹೋಮ - ಹವನಗಳು ನಿಜವಾದ ಭಕ್ತಿಯಲ್ಲ, ನಿಜವಾದ ಭಕ್ತಿ ನಿರಾಳ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಆತ್ಮ ಪರಿಶುದ್ಧತೆಯಿಂದ ಒಡ ಮೂಡಿ ಬರುವುದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅದು ನಿಜವಾದ ಭಕ್ತಿ ಎಂದು ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯನವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾಗಿದೆ.

ತನ್ನ ಕಾಲದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಆಚರಣೆಯಲ್ಲಿರುವ ಹುಳುಕುಗಳನ್ನು ಡಾಂಭಿಕತೆಯನ್ನು ಕೈಮಾಡಿ ತೋರಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಚೌಡಯ್ಯ ಹಿಂಜರಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಆಚರಣೆಯಲ್ಲಿರುವ ಕ್ರಿಯೆಗಳು ಹಾಗೂ ಆಚರಿಸುವವರನ್ನು ಗೇಲಿ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ.

ಬಂಡಾಯದ ಮನೋಧರ್ಮದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತ ಪಡಿಸಿದ ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯ ವಿಚಾರಗಳ ಸಮಾಜದ ಓರೆಕೋರೆಗಳನ್ನು ಹೇಳುವಲ್ಲಿ ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯ ಸಮಾಜದ ವಿಮರ್ಶಕನಂತೆ ಕಾರ್ಯ

ಮಾಡಿದ್ದಾನೆ. ಪ್ರಗತಿಪರ ದೃಷ್ಟಿಯಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವ ಚೌಡಯ್ಯನು ಒಬ್ಬ ಅಪ್ಪಟ ಬಂಡಾಯಕಾರನಾಗಿ ಕಂಡು ಬರುತ್ತಾನೆ. ಹಾಗೆ ನೋಡಿದರೆ ಇಡೀ ವಚನ ಚಳುವಳಿಯೇ ಒಂದು ಮಹಾನ್ ಬಂಡಾಯದ ಹೋರಾಟವಾಗಿದೆ. ಬಹುದೇವೋಪಾಸನೆಯನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸಿ ಏಕದೇವೋಪಾಸನೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲದೇ ತೀರ್ಥಯಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ಬೆಟ್ಟದ ಮೇಲಿರುವ ಗುಡಿ ಗುಂಡಾರವನ್ನು, ಸ್ಥಾವರ ಲಿಂಗ ಪೂಜೆಯನ್ನು ಮಾಡುವಂತಹವರನ್ನು ಎಡಗಾಲದ ಎಕ್ಕಡದಿಂದ ಹೊಡಿ ಎಂದಿದ್ದಾನೆ.

ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಮನೆ ಮಾಡಿರುವ ಅಜ್ಞಾನ - ಅಂಧಕರುಣೆ, ಮೂಢನಂಬಿಕೆಗಳನ್ನು ಚೌಡಯ್ಯ ಖಾರವಾಗಿ ತಿರಸ್ಕರಿಸಿದ್ದಾನೆ. ನಮ್ಮ ಜನರು ಇಂದು ಶೋಷಣೆಗೆ ಬಲಿಯಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ತಮ್ಮ ಹಣ, ಆರೋಗ್ಯ, ನೆಮ್ಮದಿ ಅಮೂಲ್ಯವಾದ ಸಮಯವನ್ನು ಹಾಳು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬ ವಿಚಾರವನ್ನು ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಚನದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

“ಅರಳಿಮರ, ವಿಷ್ಣುಕಾಂತಿ, ಬನ್ನಿ, ಮುತ್ತುಗ, ತುಳಸಿ

ಹರಿ ಹರ ಎಂದು ಹೊಡೆದಾಡಿ ಹೊಮ್ಮುವಿರಿ, ಎಲ್ಲಭೋ, ಎಲ್ಲಭೋ

ನಿಮ್ಮ ಹೊಡೆದಾಡುವ ದೈವಂಗಳೆಲ್ಲ ಗಿಡ ಮರವಾಗಿ ಹೋದುವಲ್ಲ”

ಇಂದು ಹಳ್ಳಿ - ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ನಿತ್ಯಪೂಜೆ ಪುನಸ್ಕಾರಗಳು ಗಿಡ-ಮರಗಳಿಗೂ ಆವರಿಸಿ ಬಿಟ್ಟಿದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೊರಬಂದು ನಿಮ್ಮ ನಿಮ್ಮ ಆತ್ಮ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿರಿ ಎಂದು ಕರೆಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ. ಹಣದಾಸೆಗೆ ಸಮಯ ಹಾಳು ಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ ಆಚಾರಕ್ಕೂ ಹಣದಾಸೆಗೂ ಸರಿಯೇ? ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸುತ್ತಾನೆ. ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಮುದ್ದಾಡುವ ಮಾನವ ತನ್ನಂತಿರುವ ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಅಸ್ಪೃಷ್ಯನನ್ನಾಗಿಸಿದ್ದು ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೇ ಕಾರಣವೆಂದು ಚೌಡಯ್ಯ ಪ್ರತಿಭಟಿಸುತ್ತಾನೆ. ಜಾತಿಯ ವಿಷಯ ಬಂದಾಗಲೆಲ್ಲಾ ಚೌಡಯ್ಯ ಊರೂಳಗಿಲ್ಲದೆ ಅಯ್ಯಾ ಹೊಲೆಯರು? ಎಂದು ಅಂತಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸುತ್ತಾನೆ.

ಚೌಡಯ್ಯ ಸಮಕಾಲೀನ ಶರಣರೆಲ್ಲರೂ ಶರಣ ಸತಿ - ಲಿಂಗ ಪತಿ ಎಂಬ ತತ್ವವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಚೌಡಯ್ಯ ಈ ಮಾತನ್ನು ಒಪ್ಪದೇ ತನ್ನದೇ ಆದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸತಿ-ಪತಿ ಭಾವದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಾನೆ.

“ಶರಣ ಸತಿ, ಲಿಂಗ ಪತಿ ಎಂಬರು

ಶರಣ ಹೆಣ್ಣಾದ ಪರಿಯಿನ್ನೆಂತು? ಲಿಂಗ ಗಂಡಾದ ಪರಿಯಿನ್ನೆಂತೂ?

ನೀರು ನೀರು ಕೂಡಿ ಬೆರೆದಲ್ಲಿ ಭೇದಿಸಿ?

ಬೇರೆ ಮಾಡಬಹುದೇ?

ಗಂಡು ಹೆಣ್ಣು ಯೋಗವಾದಲ್ಲಿ ಆತುರ ಸಿಂಹ ಘಟಬೇರಾಯಿತ್ತು

ಇದು ಕಾರಣ ಶರಣ ಸತಿ, ಲಿಂಗ ಪತಿ ಎಂಬ ಮೊದಲಿಂಗ”

ಮೋಸ ಲಾಭಕ್ಕಧೀನವುಂಟೆ? ಎಂದ ನಂಬಿಗ ಚೌಡಯ್ಯ

ಈ ವಚನದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವ ವಿಶೇಷತೆ ಏನೆಂದರೆ ಲಿಂಗಾಂಗ ಸಾಮರಸ್ಯವೇ ಬೇರೆ, ಗಂಡು - ಹೆಣ್ಣಿನ ನಡುವಿನ ಸಂಬಂಧವೇ ಬೇರೆ ನೀರಿಗೆ ನೀರು ಬೆರೆತರೆ ಅದು ಕಣ್ಮರೆಯಾಗಿ ಅಭೇದ್ಯವನ್ನುಂಟು ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಹೆಣ್ಣು ಕೀಳು ಗಂಡು ಮೇಲು ಎಂಬ ಪಾರಂಪರಿಕವಾದ ಬೇದವನ್ನುಂಟು ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಶರಣರ ವಿಚಾರವನ್ನು ಚೌಡಯ್ಯ ಖಂಡಿಸುತ್ತಾನೆ.

ಮನ, ವಚನ, ಶುದ್ಧವಾಗಿರುವಾತನಲ್ಲಿ ಸಕಲವು ಸಂಪದ್ಭರಿತವಾಗಿರುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ಸರ್ವಕಾಲಿಕ ಸತ್ಯ ಎಂಬುದು ಚೌಡಯ್ಯನ ವಚನಗಳಿಂದ ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತದೆ. ಚೌಡಯ್ಯ ಶೋಷಿತ ವರ್ಗದವನಾಗಿದ್ದರಿಂದ ಶೋಷಿತ ಜನತೆಯ ಪರವಾಗಿ ಧ್ವನಿ ಎತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಜಾತಿ - ನಿಂದನೆ - ಲಿಂಗ ಸಮಸ್ಯೆಯು ಎಲ್ಲ ಕಾಲಕ್ಕೂ ಇದ್ದದ್ದು. ಆದರೆ ಮೇಲ್ವರ್ಗದವರು ಮಡಿವಂತಿಕೆಯನ್ನು ಕಂಡು ಕೆಂಡಾಮಂಡಲವಾಗುತ್ತಾರೆ. ಅದನ್ನು ಉಗ್ರವಾಗಿ ಪ್ರತಿಭಟಿಸುತ್ತಾರೆ.

“ವಚನಾರ್ಥವ ಕಂಡುಹರಂದು

ರಚನೆಯ ಮರೆಮಾಡಿ ಮಡಿಯಲೇತಕ್ಕೆ?

ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಸರಕು ಮರೆಯಲ್ಲದೆ

ಮಾರುವಲ್ಲಿ ಮರೆ ಉಂಟೆ

ತಾನರಿವಲ್ಲಿ ಮರೆಯಲ್ಲದೆ

ಭೋದಿಗೆ ಮರೆಯಿಲ್ಲ ಎಂದನಂಬಿಗ ಚೌಡಯ್ಯ”

ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಠ - ಮಂದಿರಗಳಲ್ಲಿ ಗುಡಿ - ಗುಂಡಾರಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಮೋಸ ವಂಚನೆ ಕಂಡು ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಮೇಲ್ವಾತಿಯವರ ಸೊತ್ತಾದ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ದೇವದಾಸಿಯರು ಸೇವಕಿಯರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ವೈಶ್ಯವಾಟಕ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದವು. ಆ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಅರ್ಚಕರು ದಲ್ಲಾಳಿಗಳಾಗಿ ಸೂಲಿಗೆಯ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಶತಮಾನಗಳಿಂದ ನಂಬಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದ ದೇವರನ್ನು ಬಿಡುವ ಪದ್ಧತಿ ಅಂದಿನ ಜನರಲ್ಲಿ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ದೇವಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ 'ದೇವರು ವರಕೊಟ್ಟರೂ ಪೂಜಾರಿ ಪ್ರಸಾದ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ' ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ದೇವಾಲಯಗಳು ಶೋಷಣೆಯ ಪ್ರಮುಖ ಕೇಂದ್ರಗಳಾಗಿದ್ದವು.

ಇಂತಹ ದೇವಾಲಯಗಳಿಗೆ ಹೋಗುವವರನ್ನು ಚೌಡಯ್ಯ ಉಗ್ರವಾಗಿ ಟೀಕಿಸುತ್ತಾನೆ. ಯಾವುದೇ ದಯ - ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯ ಬೇಡದ ನಮ್ಮೊಂದಿಗೆ ನಡೆದಾಡುವ ದೇವರನ್ನು ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ. ಇಷ್ಟಲಿಂಗದ ಮೂಲಕ ಸುಲಭವಾದ ಮುಕ್ತಿಯನ್ನು ದೊರಕಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ. ಅಜ್ಞಾನ, ಅಂಧಶ್ರದ್ಧೆಯ ಜೊತೆಗೆ ಅಹಂಕಾರ ಅರ್ಥರಹಿತವಾದ ಆಚರಣೆಗಳನ್ನು ಧಕ್ಕಸಿದ್ದಾನೆ. ಚೌಡಯ್ಯನ ವಿಚಾರಶೀಲ ಚೇತನಕ್ಕೆ ಸುತ್ತ - ಮುತ್ತಲಿನ ಸನ್ನಿವೇಶವೊಂದು ಸ್ಫಾಗತಿಸಿತು. ಧರ್ಮದ ಆಚರಣೆಯು ವ್ಯಕ್ತಿಗತ ಹಾಗೂ ಏಕಾಂತ ಸಿದ್ಧಿಯ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿರದೆ ಲೋಕಕಲ್ಯಾಣದ ಮಾರ್ಗ ಎಂಬ ನಂಬಿದ ಅವನು ಧರ್ಮದ ಬಗೆಯಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಬಿತ್ತಿ ಜನರನ್ನು ಸನ್ಮಾರ್ಗದ ಕಡೆಗೆ ಒಲಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ತನ್ನದೆಂದು ಜೀವನದುದ್ದಕ್ಕೂ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದನು.

ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ದುಡ್ಡಿದ್ದವರನ್ನು ಹಿಂಬಾಲಿಸುವ ಸಂಪ್ರದಾಯವು ಎಂದಿನಿಂದಲೂ ಅನುಚಾನವಾಗಿ ಸಾಗಿ ಬಂದಿದೆ. ದುಡ್ಡಿನ ಸಲುವಾಗಿ ಗುಲಾಮರಾಗುವ, ಸೇವಕರಾಗುವ, ದಾಸಿಯರಾಗುವ, ವೈಶ್ಯರಾಗುವ ಕೆಟ್ಟ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಇವತ್ತಿಗೂ ಸಹ ನಾವು ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲದೇ ಧರ್ಮಗುರುಗಳು, ಸ್ವಾಮಿಗಳು - ಸನ್ಯಾಸಿಗಳು ಸಹ ಲೌಕಿಕರಂತೆ ಧನಿಕರಿಗೆ ಮಣೆ ಹಾಕುವುದನ್ನು ಕಂಡು ಶರಣ ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯ ಕನಲಿ ಕೋಪ ಕೆಂಪಾಗಿ ಕಿಡಿ ನುಡಿಗಳ ಜ್ವಾಲೆಯನ್ನೇ ಸುರಿಸಿದ್ದಾರೆ.

“ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಶೆಟ್ಟಿಗಳ ಕಂಡು

ಅಡ್ಡಗಟ್ಟಿ ಹೋಗಿ ಶರಣಾರ್ಥಿ ಎಂಬ

ಎಡ್ಡುಗಳ್ಳತನಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಮಠಕ್ಕೆ ಬನ್ನಿ

ಹಿರಿಯರೇ ಎಂಬರು

ಹೋಗಿ ಶರಣಾರ್ಥಿ ಭಕ್ತನೆಂದೊಡೆ
ಕೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಮೋರೆಯನಿಕ್ಕಿಕೊಂಡು
ಸುಮ್ಮನೆ ಹೋಗುವ ಹೆಡ್ಡ ಮೂಳರಿಗೆ
ದುಡ್ಡೇ ಪ್ರಾಣವಾಯಿತ್ತು
ದುಡ್ಡಿಸ್ತರ ಕುರುಹನರಿಂದೆ ಮೊಳವಾದದ ಮೇಲೆ
ಹೊಡ ಹೊಡಕೊಂಡು ನಗುತಿರ್ದಾತ ನಮ್ಮ
ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯ"

048561

ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಅಂಧಶ್ರದ್ಧೆಯ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲದೇ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ದೊರೆಗಳ ಆಗಮನದಿಂದ ನಾವು ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಮಠಗಳ ಉದ್ಧಾರವಾಗುತ್ತವೆ. ಎಂದು ನಂಬಿದ ಧರ್ಮಗುರುಗಳು ಅರ್ಚಕರನ್ನು ಕಂಡು ಕೆಂಡ ಮಂಡಲವಾದ ಚೌಡಯ್ಯ. ಅಂಧವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ತೀರ್ಥ, ಪ್ರಸಾದವನ್ನು ನೀಡಿ ಗೌರವಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ನಿರ್ಮಲವಾದ ಮನಸ್ಸಿನ ಭಕ್ತನು ದೇವರ ದರ್ಶನಕ್ಕೇಂದು ಹೋಗಿ ಎದುರಿಗೆ ಹೋಗಿ ನಿಂತರೆ ಅರ್ಚಕರು ಆ ಕಡೆ ಮುಖವ ಹೊರಳಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಇವರಿಗೆ ದುಡ್ಡೇ ಬಂಡವಾಳವಾಗಿದ್ದರಿಂದ ದುಡ್ಡನ್ನು ಕೊಟ್ಟವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ದರ್ಶನ, ಪ್ರಸಾದವನ್ನು ನೀಡುವುದು ಕಂಡು ಚೌಡಯ್ಯ ಟೀಕಿಸುತ್ತಾರೆ. ಕೇವಲ ಗುಣ-ದೋಷಗಳನ್ನು ಹೇಳದೆ ಅವುಗಳಿಗೆ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಸಹಿತ ತಿಳಿಸುವ ಕಳಕಳಿಯುಳ್ಳವನಾಗಿದ್ದಾನೆ.

ಹಿಂಸಾಚಾರವನ್ನು ಕಂಡ ಚೌಡಯ್ಯನು ವಿರೋಧ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಾನೆ. ವ್ಯಕ್ತ ಸಮಾಜ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಮೋಸ - ವಂಚನೆಗಳು ಮೂರ್ತಿಗಳ ಪೂಜೆ ಮನೆ ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ. ವ್ಯಕ್ತಿ ಸ್ವಾರ್ಥಕ್ಕಾಗಿ ಆಡಂಬರ, ಡಂಬಾಚಾರಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿ ಕಪಟತನ, ನಾಟಕೀಯತೆಯಿಂದ ಹಲವಾರು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವೇಶ್ಯಯ ಸೋಗು ಹಾಕುತ್ತಾನೆ. ಧಾರ್ಮಿಕ ಸಾಮಾಜಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಡಂಬಾಚಾರ - ಭೂಟಾಟಿಕೆಯನ್ನು ಕಂಡು ಶರಣ ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಟೀಕಿಸುತ್ತಾನೆ. ಒಂದೇಟಿಗೆ ಎರಡು ತುಂಡು ಎಂಬ ಸ್ವಭಾವದ ಈತ ತನ್ನ ನೇರ ಸ್ವಭಾವದ ಅವನು ವೇಷದಾರಿಗಳನ್ನು, ಸೋಗುಲಾಡಿಗಳನ್ನು ನಿಸ್ಸಂಕೋಚವಾಗಿ ಪ್ರಶ್ನಿಸುತ್ತಾನೆ. ಈಶ ಲಾಂಭಚನವ ತೊಟ್ಟು, ಮನ್ಮಥ ವೇಶ ಲಾಂಭನವ ತೊಡಲೇತಕ್ಕೆ? ಇದು ನಿಮ್ಮ ನುಡಿ ನಡೆಗೆ ನಾಚಿಕೆಯಲ್ಲವೇ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಮುಂದುವರೆದು ಚೌಡಯ್ಯ ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ -

“ಅಂಧಭಂದದ ಬಿಟ್ಟು, ಮಂಡ ಬೋಳಾದ ಮತ್ತೆ
ಲಿಂಗಕ್ಕೆ ಚಂದ ಅಲಂಕಾರವುಂಟೆ?
ತಮ್ಮಂಗದ ಸಂಗವನರಿಯದೆ ಲಿಂಗ ಸಂಗಿಯೆಂಬ
ಭಂಡರನೇನೆಂಬೆನಂದಾತ ನಂಬಿಗ ಚೌಡಯ್ಯ”

ಲೌಕಿಕ ಮತ್ತು ಅಲೌಕಿಕ ಜೀವನದ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳ ಬಗೆಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾ ಲೌಕಿಕ ಜೀವನದ ಭೋಗ-ಭಾಗ್ಯಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ದೊರೆಯುತ್ತವೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿ, ತಲೆ ಬೋಳಿಸಿಕೊಂಡು ಸನ್ಯಾಸಿ ವಿರಕ್ತನಾದ ಬಳಿಕ ಮತ್ತೆ ಅಂಗಕ್ಕೆ ಅಲಂಕಾರಗಳಿಂದ ಯಾಕೆ ಭಂದ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇಂತಹ ಅಂತರಂಗದ ಭಂದವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬಹಿರಂಗವನ್ನು ಅಂದ - ಭಂದ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ನಟಿಸುವ ಭಂಡಾರವನ್ನು ಕಂಡು ಶರಣ ಚೌಡಯ್ಯ ಕಠೋರವಾಗಿ ಖಂಡಿಸುತ್ತಾನೆ. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಈತ ತನನ್ನು ನಿಷ್ಕರವಾದಿ ಎಂದು ಕರೆದಿರುವರು.

ಡಂಬಾಚಾರದಲ್ಲಿ ಮೂಢ ಗುರುಗಳು ಅಜ್ಞಾನಿಯಾಗಿ ಆಡಂಬರ ಮತ್ತು ತೋರಿಕೆಗಾಗಿ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಘನತೆಗೆ ಶೀಘ್ರರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಅಂತಹ ಅಜ್ಞಾನಿ ಗುರು - ಅಜ್ಞಾನಿ ಶಿಷ್ಯರ ಡಂಬಾಚಾರವನ್ನು ಸಹ ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯ ವಿರೋಧಿಸುತ್ತಾನೆ. ಅಲ್ಲದೇ ಗುರುಗಳ ಕೆಟ್ಟ ಹವ್ಯಾಸಗಳಿಗೆ ಬಲಿಯಾಗಿ, ಶಿಷ್ಯರನ್ನು ಸಹಿತ ಸರಿಯಾದ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಸಲಾರದು ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ

“ಅಡ್ಡ ಬಿದ್ದು ಶಿಷ್ಯನ ಮಾಡಿಕೊಂಬ
ದಡ್ಡ ಪ್ರಾಣಿಗಳನೇನೆಂಬನಯ್ಯಾ
ಏನೇನೂ ಅರಿಯದ ಎಡ್ಡ ಮಾನವರಿಗೆ
ಉಪದೇಶವ ಮಾಡುವ
ಗೊಡ್ಡ ಮಾನವರ ಮುಖವ ತೋರದಿರಯ್ಯ
ಅದೇನು ಕಾರಣವೆಂದರೆ,
ಆ ಮೂಢ ಜೀವಿಯ ಪ್ರಪಂಚವ ಕಳೆಯಲಿಲ್ಲ
ಅವನ ಪಂಚೇಂದ್ರಿಯಗಳು, ಸಪ್ತ ವ್ಯಸನಗಳು
ಅಷ್ಟ ಮದಂಗಳೆಂಬ ಖೊಟ್ಟು ಗುಣಂಗಳ ಬಿಡಿಸಲಿಲ್ಲ

ಸೂತಕ ಪಾತಕಗಳ ಕೆಡೆಸಿ
 ಮೂರು ಮಲಂಗಳ ಬಿಡಿಸಿ
 ಮುಕ್ತಿ ಪಥವನರುಹಲಿಲ್ಲ
 ಮಹಾಕಾವ್ಯ ನಿರಾಳ ನಿರಂಜನ ಲಿಂಗವ
 ಕರ-ಮನ-ಭಾವ ಸರ್ವಾಂಗದಲ್ಲಿ ತುಂಬಿ ನಿತ್ಯನೆಂದೆನಿಸಲಿಲ್ಲ
 ಇದನರಿಯದ ವೃಥಾಕಾಯರುಗಳ ಗುರುವೆಂದಡೆ ಪ್ರಮಥರು ಮೆಚ್ಚುವರೆ?
 ಇಂತಪ್ಪ ಗುರುಶಿಷ್ಯರೀರ್ವರು ಅಜ್ಞಾನಿಗಳು
 ಅವರು ಇಹಲೋಕ ಪರಲೋಕಕ್ಕೆ ಹೊರಗಿಂದಾತ ನಂಬಿಗ ಚೌಡಯ್ಯ"

ಹಿಂದೆ ಇದ್ದಂತಹ ಗುರುಕುಲ ಪದ್ಧತಿಯ ಆಚರಣೆಯೂ ಸಹಿತ ಕೆಲವಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವುದನ್ನು ಕುರಿತು
 ವಿವರಿಸುತ್ತಾ ಚೌಡಯ್ಯನವರು, ಇನ್ನೂ ಕೆಲವರು ಅದ್ವೈತಿಗಳೆಂದು ಬಾಯಿ ಮಾತಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಾ, ಆ ತತ್ವಕ್ಕೆ
 ಬದ್ಧನಾಗಿ ಬಾಳದೇ ಬೂಟಾಟಿಕೆಯಂಥಹ ಆಡಂಬರಿಗಳಾಗಿ ಹೇಯ ಜೀವನ ಬದುಕುವುದನ್ನು ಕುಂಡು
 ಶರಣ ಚೌಡಯ್ಯ ಟೀಕಿಸುತ್ತಾರೆ - ಅದ್ವೈತ ನುಡಿದು ಅಬದ್ಧ ಬರಹಕ್ಕಾಗಿ, ಬದ್ಧರ ಬಾಗಿಲಲ್ಲಿ,
 ಹೊದ್ದುಕೊಂಬರಲ್ಲಾ ಎಂದು ಪುನಃ ಅದ್ವೈತಕ್ಕೆ ಕದ್ದಿಹನವೇ? ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗೆಯೇ 'ಇಂತೀ
 ಅಬದ್ಧರ ಕಂಡು ಮುನ್ನವೇ ಹೆದ್ದಬೇಡ' ಎಂದು ಸಮಾಜವನ್ನು ಎಚ್ಚರಿಸುತ್ತಾನೆ.

ಸಂಸಾರದ ಕುರಿತು ಚೌಡಯ್ಯ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ ವಿಚಾರಗಳು ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಚನಗಳಲ್ಲಿ
 ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ. ಸಂಸಾರ ಎಂಬುದನ್ನು ಶರಣರು ಎರಡು ಅರ್ಥಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಸಿರುವುದನ್ನು
 ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ. ಲೌಕಿಕ ವಸ್ತುಗಳ ಭೋಗದಲ್ಲಿ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಹರಿಬಿಟ್ಟು ಪಂಚೇಂದ್ರಿಯಗಳ ತೃಪ್ತಿಗಾಗಿ
 ಜೀವನದ ಐಷಾರಾಮದಲ್ಲಿ ನಿರತರಾಗಿರುವುದು ಲೌಕಿಕ ಸಂಸಾರ ಇಂತಪ್ಪ ಲೌಕಿಕ ಸಂಸಾರವನ್ನು
 ಸಂಸ್ಕಾರದಿಂದ ಬದಲಾಯಿಸಿ ಭೋಗೇಂದ್ರಿಯಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಲಿಂಗೇಂದ್ರಿಯಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು
 ಬದುಕುವುದು ಶರಣರ ಸಂಸಾರವಾಗಿದೆ.

ವ್ಯಕ್ತಿಯ ನಿಲುವಿನಲ್ಲಿ ಸಂಸಾರ ಎಂದರೆ ಕುಟುಂಬ ಎಂಬ ಅರ್ಥ ಅಗ ಇದ್ದರೂ ಅದು ಒಟ್ಟಾರೆಯಾಗಿ
 ಐಹಿಕತೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುವ ಪದವಾಗಿದೆ. ವಚನಗಾರರೂ ವ್ಯಾಪಕ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಸಂಸಾರ ದ ಅರ್ಥವನ್ನು
 ಬಳಸಿರುವುದನ್ನು ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯನವರ ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ. ಸಂಸಾರ ಎಂಬ ಪದವನ್ನು

ಅನೇಕ ಶರಣರು ಹಲವಾರು ಶಬ್ದಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಸಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ. ಸಂಸಾರವೆಂಬುದು 'ವಿಷವೃಕ್ಷ' ಎಂದು ಷಣ್ಮುಖ ಶಿವಯೋಗಿಗಳು ಅಕ್ಕಮಹಾದೇವಿಯು ಸಂಸಾರವೆಂಬುದು 'ಹಗೆ' , ಅಲ್ಲಮಪ್ರಭುಗಳು ಸಂಸಾರವೆಂಬುದು 'ಸಂಸಾರವೆಂಬ ಹೆಣ' ಸ್ವತಂತ್ರ ಸಿದ್ಧಲಿಂಗೇಶ್ವರರೂ ಸಂಸಾರವೆಂಬುದು 'ಘೋರಾರಣ್ಯ' ಎಂದು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯನವರು ಸಂಸಾರವನ್ನು ಹೊಲೆ ಸಂಸಾರ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ

“ಐಶ್ವರ್ಯ ದುಃಖದಲ್ಲಿ ಬೇಯುವ
ಹೊಲೆ ಸಂಸಾರವನೇ ಕಚ್ಚಿ ಕೊಲೆಗೀಡಾಗದೆ
ಸತಿ ಸತ್ಯ ಸದಾಚಾರದಲ್ಲಿ ನಡೆ
ಸಟಯನು ಬಿಡು, ದಿಟವನೆ ಹಿಡಿ
ಈ ಘಟವುಳ್ಳನಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಶಿವಭಕ್ತಿಯ ನಟಿಸಿ ನಡೆ
ಎಂದಾತ ನಮ್ಮ ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯ”

ಸುಖದ ಸುಪತ್ತಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಬಾಳಿ ಬದುಕುವ ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿ, ಕೆಳಜಾತಿಯವರ ಸಂಸಾರ ದುಃಖದಲ್ಲಿ ಬೇಯುವ ಹೊಲೆಯಂತಾಗಿದೆ. ಭೋಗಲಾಲಸೆಯಲ್ಲಿ ಬಾಳುವ ಜನರನ್ನು ಅವರ ಸ್ಥಿತಿಯನು ಕಂಡು ಚೌಡಯ್ಯ ಶಿವಭಕ್ತನಿಗೆ ನಡೆ - ನುಡಿಯಿಂದ ಬಾಳಿ ಎಂದು ಎಚ್ಚರಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾನೆ.

ಹೀಗೆ ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯನ ವಚನಗಳ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯೇ ವಿಧಾನದ ಕಾಯಕ - ದಾಸೋಹ, ಸಂಸಾರ, ಸಾಮಾಜಿಕ ವಿಡಂಬನೆ, ಡಾಂಬಕತೆ, ಗುರು-ಲಿಂಗ-ಜಂಗಮದ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಈತನ ವಚನಗಳ ಶೈಲಿಯೂ ಗಂಭೀರವಾದುದು. ಚೌಡಯ್ಯನ ಬಂಡಾಯಗಾರಿಕೆ ಅದ್ಭುತವಾದದ್ದು ಅವನ ವೈಚಾರಿಕತೆ ಪ್ರತಿ ವಚನಕ್ಕೂ ಹೊಸತನವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ವಚನಗಳ ಕೊನೆಯ ಸಾಲುಗಳಲ್ಲಿ ತನ್ನ ನಿಷ್ಕರತೆ ಛಾಯೆಯನ್ನು ತುಂಬಿದ್ದಾನೆ. 'ಬೆಟ್ಟದ ಲಿಂಗವ ಹಿರಿದು ಮಾಡಿ ಹರಿವ ಖೊಚ್ಚಿ ಮೂಳರಿರಾ, ಕೊಟ್ಟು ಬಿಡಿ ನಿಮ್ಮ ಇಷ್ಟಲಿಂಗವ, ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ನಟ್ಟ ನಡು ನೀರಿನಲ್ಲದ್ದಿ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಲಿಂಗೈಕ್ಯವ ಮಾಡುವೆನೆಂದು ತುದಿನಾಲಿಗೆಯಲಿ ಲಿಂಗವ ನಂಬಿದನೆಂದು ಗಳಹುವ ಗೊಡ್ಡ ಮೂಳರ ಕಂಡಡೆ ಎದೆ ಎದೆಯನು ಬದ್ಲೊದ್ದೂ ತುಳಿಯೆಂದಾತ” ಇಂತಹ ನಿಷ್ಕರವಾದ ಶರಣ ಜನರ ಮನದಲ್ಲಿ ಭಯದ ವಾತಾವರಣ ಮೂಡಿಸಿರಬೇಕು. ಇವಲ್ಲದೇ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯ ತನ್ನ ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು.

ಅಡಿ ಟಿಪ್ಪಣಿ :

೧. ಸಂಕೀರ್ಣ ವಚನ ಸಂಪುಟ ೧ (ಸಂ) ಎಂ.ಎಂ. ಕಲಬುರ್ಗಿ ಪುಟ - ೫೨
೨. ಸಂಕೀರ್ಣ ವಚನ ಸಂಪುಟ ೧ (ಸಂ) ಎಂ.ಎಂ. ಕಲಬುರ್ಗಿ ಪುಟ - ೧೧
೩. ಸಂಕೀರ್ಣ ವಚನ ಸಂಪುಟ ೧ (ಸಂ) ಎಂ.ಎಂ. ಕಲಬುರ್ಗಿ ಪುಟ - ೮೨
೪. ಸಂಕೀರ್ಣ ವಚನ ಸಂಪುಟ ೧ (ಸಂ) ಎಂ.ಎಂ. ಕಲಬುರ್ಗಿ ಪುಟ - ೯೦
೫. ಸಂಕೀರ್ಣ ವಚನ ಸಂಪುಟ ೧ (ಸಂ) ಎಂ.ಎಂ. ಕಲಬುರ್ಗಿ ಪುಟ - ೬೬
೬. ಸಂಕೀರ್ಣ ವಚನ ಸಂಪುಟ ೧ (ಸಂ) ಎಂ.ಎಂ. ಕಲಬುರ್ಗಿ ಪುಟ - ೮೪
೭. ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯ ಒಂದು ಅಧ್ಯಯನ - ಕೃಪಾನಿಧಿ (ಜಿ.ಆರ್. ರಾಚಪ್ಪ) - ಪುಟ ೧೩೬
೮. ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯ ಒಂದು ಅಧ್ಯಯನ - ಕೃಪಾನಿಧಿ (ಜಿ.ಆರ್. ರಾಚಪ್ಪ) - ಪುಟ ೧೭೫
೯. ಡಾ|| ಎಸ್. ವಿದ್ಯಾಶಂಕರ - ನೆಲದ ಮರೆಯ ನಿಧಾನ - ಪುಟ ೬೭
೧೦. ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯನವರ ವಚನಗಳು - ಡಾ|| ಶ್ರೀಮತಿ ಎನ್.ಬಿ. ಬುಳ್ಳಾ - ಪುಟ ೧೫
೧೧. ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯನವರ ವಚನಗಳು - ಡಾ|| ಶ್ರೀಮತಿ ಎನ್.ಬಿ. ಬುಳ್ಳಾ - ಪುಟ ೧೭
೧೨. ಬಸವಮಾರ್ಗ (ಪ್ರ.ಸಂ.) ಲಿಂಗಣ್ಣ ಸತ್ಯಂಪೇಟೆ - ಪುಟ ೨೩
೧೩. ವಿ. ಮಹಾದೇವಪ್ಪ - ಅರಿವು ಆಚಾರ - ಪುಟ ೩೮೮.

ಅಧ್ಯಾಯ - ೫

ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯನ
ವಚನಗಳ ಲೋಕದೃಷ್ಟಿ

ಅಧ್ಯಾಯ - ೫

ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯನ ವಚನಗಳ ಲೋಕದೃಷ್ಟಿ

ಬಸವಾದಿ ಶಿವಶರಣರು ವೃಷ್ಟಿ- ಸಮಿಷ್ಟಿಯ ಹಿತವನ್ನು ಬಯಸಿದವರು. ಅಲ್ಲದೆ ಲೋಕಶುದ್ಧಿ - ಲೋಕೋದ್ಧಾರ ಬಯಸುವ ವೃತ್ತಿಯು ಮೊದಲು ತನ್ನ ಆತ್ಮಶುದ್ಧಿಯನ್ನು ಮೊದಲು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಲೋಕದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು, ಸವಾಲುಗಳನ್ನು ಬಹಳ ಸರಾಗವಾಗಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ, ಅವುಗಳಿಗೆ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಸಹಿತ ಹೇಳಿದವರು ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯ ತನ್ನ ತನು-ಮನ-ಧನವನ್ನು ಶುದ್ಧೀಕರಿಸಿಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ ಅಂಥಹವರಿಗೆ ಯಾವ ಲೋಕ ಕಲ್ಯಾಣದ ಕಾರ್ಯಗಳೂ ಸಹಿತ ಆಗಲಾರವು ಎಂಬುದನ್ನು ಶಿವಶರಣ ಚೌಡಯ್ಯ ಮನಗೊಂಡವರು. ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ವೈದ್ಯನಂತಿದ್ದ ಇವರು ಅನೇಕ ಕಥೆ ಲೋಕೋತ್ತರವಾದ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಬಿತ್ತರಿಸಿದವರು. ಚೌಡಯ್ಯನಲ್ಲಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಕಳಕಳಿ ಆಗಾಧವಾಗಿದೆ. ಹಾಗೆಂದೇ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿಯೆ ಅಸಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಆಚರಣೆಗಳನ್ನು ಬಯಲಿಗೆಳೆದಿದ್ದಾರೆ.

ಅಂತೆಯೇ ಚೌಡಯ್ಯನ ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ಲೋಕದ ಪರಿಜ್ಞಾನದ ವಿಚಾರಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕಂಡು ಬಂದಿವೆ. ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಹೇಗೆ ಇದ್ದರೂ ಸಹಿತ ಲೋಕ ಸಮ್ಮತಿಸುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಚೌಡಯ್ಯನ ವಚನದ ವಿಚಾರ ಹೀಗಿದೆ -

“ಉಂಡರೆ ಭೂತನೆಂಬರು, ಉಣದಿದೊಡೆ ಚಕೋರನೆಂಬರು

ಭೋಗಿಸಿದರೆ ಕಾಮಿಯೆಂಬರು, ಭೋಗಿಸದಿದೊಡೆ ಮುನ್ನ ಮಾಡಿದ

ಕರ್ಮಿಯೆಂಬರು

ಊರೊಳಗಿದ್ದರೆ ಸಂಸಾರಿಯೆಂಬರು, ಅಡವಿಯೊಳಗಿದ್ದರೆ ಮೃಗಜಾತಿಯೆಂಬರು

ನಿದ್ರೆಗೈದರೆ ಸಂಸಾರಿ ಎಂಬರು

ಉದ್ದಿದ್ದರೆ ಚಕೋರನೆಂಬರು

ಇಂತೀ ಜನಮೆಚ್ಚಿ ನಡೆದವರ

ಎಡದ ಪಾದ ಕಿರುಗುಣಿಯಲ್ಲಿ ಮನೆಮಾಡು, ಮನೆ ಮಾಡು

ಎಂದಾತ ನಮ್ಮ ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯ"

ಮನುಷ್ಯನು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಬಾಳಿ ಬದುಕಲು ಹಲವಾರು ಮಾರ್ಗಗಳಿದ್ದರೂ ನಾನು ಅನುಸರಿಸಿ ಬಾಳಬೇಕಾದದ್ದು ಒಂದೇ ಮಾರ್ಗ. ಅಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿ ನಾವು ಯಾವ ರೀತಿ ಬದುಕಿದರೂ ಸಹಿತ ಜನರ ನಿಂದನೆಗೆ ಗುರಿಯಾಗುತ್ತೇವೆ. 'ಉಂಡರೆ ಹುಂಬನೆಂಬರು, ಉಣ್ಣದಿದ್ದರೆ ಚಕೋರ' ಎಂಬರು ಎಂಬ ಮೊದಲ ಸಾಲಲ್ಲೇ ನಮಗೆ ವಚನದ ಎಲ್ಲಾ ಧೋರಣೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಚೌಡಯ್ಯನು ಜನರಾಡುವ ಚುಚ್ಚು ಮಾತುಗಳಿಗೆ ಕಿವಿಗೊಡದೆ ಸ್ತುತಿ ನಿಂದೆಗಳಿಂದ ದೃತಿಗಡದೇ ಶಿವನ ಸಾನಿಧ್ಯಕ್ಕೆ ಒಗ್ಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಚೌಡಯ್ಯ ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ. ಹಾಗೂ ಲೋಕದ ಜ್ಞಾನ ಅರಿತು ಬಾಳಬೇಕು ಎಂದು ಎಚ್ಚರಿಸಿದ್ದಾನೆ.

ಮಾಯೆಯೆಂಬುದು ಸಂಸಾರದ ಜಂಜಾಟವಲ್ಲ, ಹೆಣ್ಣು - ಹೊನ್ನು - ಮಣ್ಣು ಮಾತ್ರ ಮಾಯೆಯಲ್ಲ, ಮನುಷ್ಯನಲ್ಲಿ ಗರ್ವಹುಟ್ಟಿಸಿ, ಜ್ಞಾನ ದೀಪವನ್ನು ಆರಿಸುವುದೆಲ್ಲವೂ ಮಾಯೆಯೇ. ಒಬ್ಬರಿಗೆ ಸಂಸಾರ ಮಾಯೆಯಾದರೆ ಮತ್ತೊಬ್ಬರಿಗೆ ಸನ್ಯಾಸವೂ ಮಾಯಾಲೀಲೆಯೋ ಮಾಯೆಗೆ ಬಲಿಯಾದವರು, ಯಾರಲ್ಲಿಯೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ, ಅಡವಿಯಲ್ಲಿಯೂ ತಪೋವನದಲ್ಲಿಯೂ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಎಂದು ಲೋಕದೃಷ್ಟಿಯ ಬಗೆಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯ ಲೋಕದೃಷ್ಟಿಯ ಮಾಯೆಯ ತಿಳಿಸುವ ಒಂದು ಸುಂದರ ವಚನ ಈ ಕೆಳಗಿನಂತಿದೆ.

"ಅಡವಿಯ ಹೊಗಿಸಿತ್ತು, ನೀರಿಲ್ಲದಿತ್ತು, ಜಡೆಗಟ್ಟಿ

ಭಸ್ಮಹೂಸಿ, ರುದ್ರಾಕ್ಷಿ ತೊಡಿಸಿ, ಕಾಪು ಕಷಾಯವ ನುಡಿಸಿತ್ತು

ಹಿಡಿದೆತ್ತಿ ಕೇಶವ ಕೀಳಿಸಿ, ಹುಡಿ ಹುಚ್ಚುಗೊಳಿಸಿತ್ತು ಜಗಕ್ಕೆಲ್ಲ

ಬೆಡಗು - ಬೆರಗಿನ ವಚನ ಈ ಮಾಯೆಗೆ ನಾಚುವೆನೆಂದ

ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯ"

ಶರಣ ಚೌಡಯ್ಯನವರು ಪ್ರಸ್ತುತ ವಚನದಲ್ಲಿ ಮಾಯೆಯ ಬೆಡಗನ್ನು ಕಂಡು ದಿಗ್ಭ್ರಮೆಯಾಗಿ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ತುಂಬಾ ಒಳ್ಳೆಯ ರಾಜನಾಗಿದ್ದರೂ ನಳ ಮಹಾರಾಜ ಅಡವಿಯ ಪಾಲಾಗಬೇಕಾಯಿತು. ಬಹಳ ಸಮರ್ಥ ಶಾಲಿಯಾಗಿದ್ದರೂ ದುರ್ಯೋಧನ ಸರೋವರದಲ್ಲಿ ಅಡಗಿ ಕೂಡಬೇಕಾಯಿತು, ವೀರಾಧಿವೀರ ಅರ್ಜುನ ಸುಭದ್ರಾ ಹರನದ ಪ್ರಸಂಗದಲ್ಲಿ ಜಡೆಗಟ್ಟಿ, ಭಸ್ಮಪೂಸಿ, ರುದ್ರಾಕ್ಷಿ ಧರಿಸಿ ಸನ್ಯಾಸಿಯಾಗಬೇಕಾಯಿತು.

ಕಪಿಲವಸ್ತು ಮಹಾರಾಜ ಗೌತಮಬುದ್ಧನು ಕಾಪುಕಾಷಯಾಂಬರ ತೊಡಬೇಕಾಯಿತು. ಇವರೆಲ್ಲರೂ ತಮ್ಮ ದೊಡ್ಡ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದಲೇ ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಜನರ ಕಣ್ಣಲ್ಲಿ ಹುಡಿ ಹುಚ್ಚು ಎನಿಸಿತ್ತು. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಇದು ಮಾಯೆಯ ಪ್ರತಾಪವೇ?

ಸಾವಿರಾರು ಜನರು ಉಂಡು - ತಿಂದು ತೇಗುವಷ್ಟು ದವಸ ಧಾನ್ಯ - ಧನವಿದ್ದರೂ ವ್ರತಾಚರಣೆ ಎಂಬ ಭ್ರಮೆಯನ್ನು ತಲೆಗೆ ಹೋಗಿಸಿ ಮಾಯೆ ಉಪವಾಸ ಇರಿಸುತ್ತದೆ. ವಿಚಿತ್ರಾಕಾರವಾಗಿ ಮನುಷ್ಯ ಹುಚ್ಚುತನಕ್ಕೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಾದಂತಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದೆಲ್ಲಾ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ನೋಡಿದಾಗ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲವೂ ಶೂನ್ಯ ಎನಿಸುತ್ತದೆ. ಇದ್ದುದರಲ್ಲಿಯೇ ತೃಪ್ತಿ ಪಡಬೇಕೆನಿಸುತ್ತದೆ. ಮಾಯೆಯ ಆರ್ಭಟವನ್ನು ಎದುರಿಸಬೇಕಾದರೆ ಅಲ್ಪಮರಂತಹ ಮಾಯಾ ಕೋಲಾಹಲಗಳೇ ಆಗಬೇಕು ಎಂದೆನಿಸುತ್ತದೆ.

ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯ ಆತ್ಮಶುದ್ಧಿ - ಲೋಕ ದೃಷ್ಟಿಗಳೆರಡನ್ನೂ ಏಕಕಾಲಕ್ಕೆ ಕೈಗೊಂಡ ದಿಟ್ಟ ಧೀರ ಶರಣನಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಅಂತೆಯೇ ಲೋಕಶುದ್ಧಿಯ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಕುರಿತಾದ ವಿಧಾನವನ್ನು ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಚನದಲ್ಲಿ ನೇರವಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾನೆ.

“ಅಷ್ಟಮದಂಗಳ ಘಟ್ಟಿಯನೆ ಕರಗಿಸಿ

ಸತ್ವರಜ ತಮಂಗಳ ಬಿಟ್ಟು ಕಳೆದು

ಸುತ್ತುವ ಮನದ ಸುಳಿಯ ತಪ್ಪಿಸಿ

ಮುಂದೆ ಹುಟ್ಟದೆ ಹೋಗೊಂದನಂಬಿಗ ಚೌಡಯ್ಯ”

ಮನುಷ್ಯನು ಪರಿಶುದ್ಧನಾಗಬೇಕಾದರೆ, ರೂಪಮದ, ಯೌವನಮದ, ಕುಲಮಖ, ಧನಮದ, ರಾಜ್ಯಮದ, ಭಲಮದ, ವಿದ್ಯಾಮದ, ಭಲಮದ, ತಪಮದ ಎಂಬ ಬಹಿರಂಗದ ಎಂಟು ಮದಗಳನ್ನು ಸಂಸ್ಥಿತಮದ, ತೃಣೇಕೃತ ಮದ, ವರ್ತಿನಿಮದ, ಕ್ರೋಧಿನಿಮದ, ಮೋಹಿನಿ ಮದ, ಅಲೆಚಾರಿಣಿಮದ, ಗಂಧಚಾರಿಣಿಮದ, ವಾಸಿನಿಮದ ಎಂಬ ಎಂಟು ಅಂತರಂಗದ ಮದಗಳನ್ನು ನಾಶಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಈ ಅಂತರಂಗ ಮತ್ತು ಬಹಿರಂಗದ ಅಷ್ಟಮದಗಳನ್ನು ಮೆಟ್ಟಿ ನಿಲ್ಲುವನು ನಿಜವಾದ ಯೋಗಿ ಎನಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಅವುಗಳಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ಸಾಗುವವನಿಗೆ ಭೋಗಿ ಎಂದು ಕರೆಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ.

ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಮಾನವನ ಅಂತರಂಗದ ಮತ್ತು ಬಹಿರಂಗದ ಜ್ಞಾನದ ಅರುಹಿಗೆ ಅಷ್ಟಮದಗಳನ್ನು ಮೆಟ್ಟಿ ನಿಂತಾಗ ಮಾತ್ರ ಲೋಕದ ಪರಿಜ್ಞಾನ ಅರಿವು ಮೂಡುವುದು ಎಂದು ನಿಜಶರಣ ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ.

ಇನ್ನು ಸತ್ಯ, ರಜ, ತಮ ಎಂಬ ಮೂರು ಗುರುಗಳಿಂದ ಆವೃತವಾಗಿರುವ ಜೀವಾತ್ಮನು ಅನೇಕ ದುಷ್ಟಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ಹೇಸುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಈ ಗುಣತ್ರಯಗಳನ್ನು ಬಿಡಬೇಕು. ಅನಂತರ ಚಂಚಲವಾಗಿರುವ ಮನದ ಅಲೆದಾಟವನ್ನು ತಡೆಯಬೇಕು. ಹೀಗೆ ನಮ್ಮ ಅಂತರದ ಶುದ್ಧಿ (ಆತ್ಮಶುದ್ಧಿ) ಮಾಡಿಕೊಂಡಾಗ ಬಹಿರಂಗದ ಲೋಕಶುದ್ಧಿಗೆ ಸುಲಭವಾದ ಮಾರ್ಗ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಿಜಶರಣ ಚೌಡಯ್ಯನ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ನಿಲುವಾಗಿದೆ.

ಚೌಡಯ್ಯನು ಲೋಕದ ಕುರಿತು ಹೇಳುವ ವಿಚಾರವೆಂದರೆ ಪ್ರಾಣಿ ಮಾಂಸವ ತಿಂಬುವರ ಜಾತಿಯನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸುತ್ತಾ ಆ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಂದ ಆಗುವ ಉಪಯೋಗದ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಲೋಕಾಭಿವೃದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅದು ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಚನದಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ.

“ಕುರಿ ಕೋಳಿ, ಕಿರುಮೀನ ತಿಂಬವರ

ಊರೊಳಗೆ ಇರು ಎಂಬರು

ಅಮೃತಾನ್ನವ ಕರವ ಗೋವ ತಿಂಬವರ

ಊರಿಂದ ಹೊರಗಿರು ಎಂಬರು

ಆ ತನು ಹರಿಗೋಲಾಯಿತ್ತು

ಬೊಕ್ಕಗ, ಸಿದಿಕೆ, ಬಾರುಕೋಲು, ಪಾದರಕ್ಕೆ

ದೇವರ ಮುಂದೆ ಬಾರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮದ್ದಳೆಯಾಯಿತ್ತು

ಈ ಬದ್ದಲಿಕೆಯೊಳಗಣ ತುಪ್ಪವ ಶುದ್ಧಮಾಡು

ತಿಂಬ ಗುಜ್ಜ ಹೊಳೆಯರ ಕಂಡಡೆ

ಊದ್ದನ ಚಮ್ಮಾಳಿಗೆಯ ತೆಕ್ಕೊಂಡು

ಬಾಯಿ ಕೊಯ್ಯುವೆನು ಎಂದಾತ ನಮ್ಮ ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯ”

ಅಂದಿನ ಶರಣರು ಲೋಕದ ಪರಿಜ್ಞಾನವಿರುವುದರಿಂದಲೇ ಮೂರ್ತಿಪೂಜೆಯನ್ನು ಖಂಡಿಸುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಪ್ರಾಣಿಯ ಮಾಂಸವ ತಿರಸ್ಕರಿಸಿದರು. ಪ್ರಾಣಿಯನ್ನು ಹಿಂಸಿಸುವುದು ಬೇಟೆಯಾಡಿ ಕೊಲ್ಲುವುದು ಮಹಾಪರಾಧ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿದವರು. ಪ್ರಾಣಿಯ ಚರ್ಮದಿಂದಲೇ ನಮ್ಮ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾದ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಎಂದೇಳುತ್ತಾ ಬೊಕ್ಕಣ, ಬಾರುಕೋಲು, ಪಾದರಕ್ಷೆ, ಬೊಕ್ಕಣ, ದೇವರ ಮುಂದೆ ಬಾರಿಸಲು ಮದ್ದಳೆಯನ್ನು ತಯಾರಿಸಬಹುದು. ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನೇ ದೇವರೆಂದು ಭಾವಿಸಿದರು. ಚೌಡಯ್ಯ ಪ್ರಾಣಿಯ ಮಾಂಸವನ್ನು ತಿನ್ನುವವರು ಹೊಲೆಯ ಅಂತಹವರನ್ನು ಊದ್ದವಾದ ಚಮ್ಮಾಳಿಗೆಯಿಂದ ಅವರ ಬಾಯಿಯನ್ನು ಕೊಯ್ದುಬಿಡುವೆನು ಎಂದು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯನ್ನು ನೀಡುವ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.

ಓದಿನ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯನು ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಚನದಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅನ್ಯರಿಂದ ಪಡೆದು ಸಂಪಾದಿಸಿದ ಜ್ಞಾನವು ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾದುದು. ತನ್ನ ತಾನು ಅರಿತು ಪಡೆದ ಅನುಭವವು ಶಾಶ್ವತವಾದುದು ಎಂಬ ಮಾತಿದೆ ಅದು -

“ಓದಿ ಭೋದಿಸಿ ಇದಿರಿಗೆ ಹೇಳುವನ್ನಬರ ಚದುರತೆಯಲ್ಲವೆ?

ತಾತನ್ನರಿದಲ್ಲಿ ಆ ಅರಿಕೆ ಇದಿರಿಗೆ ತೋರಿದಲ್ಲಿ

ಅದೇ ದೈವತ್ವವೆಂದ ನಂಬಿಗ ಚೌಡಯ್ಯ”

ಇಲ್ಲಿ ದೈವದ ಸಂಕಲ್ಪಕ್ಕೇರಬೇಕಾದರೆ ಓದಿಸಿ, ಭೋದಿಸಿ, ಹೇಳುವವರು ಆಧ್ಯಾತ್ಮದ ಸಂಕಲ್ಪಕ್ಕೆ ಏರಲಾರರು. ಆದರೆ ದೈವತ್ವವು ಮನದಲ್ಲಿ ಮೂಡಿ ಅನೇಕ ಹಂಗಿಗೆ ಒಳಗಾಗದೇ, ಪರರ ಆಶ್ರಯ ಬಯಸದೇ ಪರಸ್ತ್ರೀ, ಧನವನ್ನು ಆಪೇಕ್ಷಿಸದೇ ತನ್ನತಾನರಿತ ಮೇಲೆ ಇನ್ನೇನಿನ್ನೇನೂ ಎಂಬಂತೆ ತನ್ನ ತಾ ತಿಳಿದುಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ದೈವತ್ವದ ಸಂಕಲ್ಪಕ್ಕೆ ಮೆಟ್ಟಿ ಆತ್ಮಾನಂದವನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದೆಂದು ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯನವರು ಲೋಕದ ಪರಿಜ್ಞಾನದ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಬಿಚ್ಚಿ ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲದೇ ಅದನ್ನು ಸಾಧಿಸಿ ತೋರಿಸಿದವರೂ ಅವರು ಆಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ.

ಆತ್ಮಜ್ಞಾನ ಶುದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಲೋಕ ಶುದ್ಧಿಗಳಾದಾಗ ಮಾತ್ರ ಲೋಕೋದ್ಧಾರವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬಂತೆ ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಚನದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

“ಅರಿವಿನ ಪಥವನಿರಿಯದಿದರ್ಡೆ

ಮುಂದೆ ಹರರಿಗೆ ದೀಕ್ಷೆಯ ಮಾಡಲೇಕೆ?

ತೊರೆಯಲದ್ದವನ ನೀ ಸಲರಿಯದವ

ತೆಗೆಯ ಹೊಂದಲಾಯಿತ್ತೆಂದ ನಂಬಿಗ ಚೌಡಯ್ಯ”

ಈ ವಚನದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕಂಡು ಬರುವ ವಿಚಾರವೇನೆಂದರೆ ಲೋಕೋದ್ಧಾರವಾಗಬೇಕಾದರೆ ಮಾನವನಲ್ಲಿಯ ಅಜ್ಞಾನವು ಹೋಗಬೇಕು. ಆಗ ಅರಿವಿನ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅರಿವಿನ ಆಚಾರದ ಗುರುವಾಗಬೇಕು. ಅಂದರೆ ಸರ್ವಗುಣ ಸಕಲ ಸಂಪನ್ನನೆಂಬಂತೆ ಆದ್ಯಾತ್ಮದ ಬಗೆಗೆ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯು ಮೂಡುತ್ತದೆ. ಅಂದರೆ ಲೋಕದ ಅನಂತ ದೇವರುಗಳ ಬಗೆಗೆ ಇದ್ದ ಮಾನವನ ಅಜ್ಞಾನವನ್ನು ಹೊಡೆದೋಡಿಸಬೇಕು. ಆಗ ಸಂಸ್ಕಾರ ನೀಡಲು ಅರ್ಹತೆಯುಳ್ಳವನಾಗಿ ಕಂಡು ಬರುತ್ತಾನೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ‘ಅಂಧಕನ ಕೈಯನ್ನು ಅಂಧಕನೇ ಹಿಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ’. ಲೋಕೋದ್ಧಾರವಾಗಬೇಕಾದರೆ ಮೊದಲು ಮನೆ ಗೆದ್ದು ಮಾರು ಗೆಲ್ಲು ಎಂಬಂತೆ, ಆತ್ಮಶುದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಲೋಕಶುದ್ಧಿಯ ನಿಜಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡವನು ಮಾತ್ರ ಸಮರ್ಥವಾದ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯ. ಲೋಕೋದ್ಧಾರಕ್ಕಾಗಿ ಶಿವಶರಣ ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯನು ತಮ್ಮ ಬಾಳನ್ನೇ ಮೀಸಲಿಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ.

ಲೋಕದೃಷ್ಟಿಯ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯನು ಕೇವಲ ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟೆ ಹೇಳಿರದೇ ಕಾಯದಲ್ಲಿ ನಿರತನಾಗಿ ಲೋಕೋದ್ಧಾರದ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಆತನ ವಚನ

“ತಡಿ ತಳವಿಲ್ಲದ ಮಹಾನದಿಯಲ್ಲಿ ಒಡಲಿಲ್ಲದ ಅಂಬಿಗ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ

ಹಿಡಿವ ಬಿಡುವ ಮನವ ಬೆಲೆಗೊಟ್ಟೊಡೆ

ಕಡೆಗೆ ಹಾಯಿಸುವೆ ಈ ಮಹಾಹೊಳೆಯ

ನಡುವಿಲ್ಲದ ನಿಸ್ಸೀಮ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿರುವೆನೆಂದಾತ ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯ”

ಈ ಸಂಸಾರವೆಂಬ ಮಹಾನದಿಗೆ ದಂಡೆಯೂ ಇಲ್ಲ, ತಳವೂ ಇಲ್ಲ ಇಂತಹ ಸಂಸಾರವನ್ನು ದಾಟಿಸಲು ಚಂಚಲವಾದ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಬೆಲೆಯಾಗಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ನಿಸ್ಸೀಮ ಗ್ರಾಮಾನಾದ ಕೈಲಾಸಕ್ಕೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವೆನು ಎಂದು ಲೋಕದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾನವೀಯತೆಯನ್ನು ಮೆರೆದಿದ್ದಾನೆ. ಅಂಬಿಗರ ಕೀಳು ಜಾತಿಯವರು ಎಂದು ಯಾರೋ ಬಳಸಿರಬೇಕು. ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸಿದ ಚೌಡಯ್ಯ “ಅಂಬಿಗ, ಅಂಬಿಗ

ಎಂದು ಕುಂದ ನುಡಿಯದಿರು ನಂಬಿದರೆ ಒಂದೇ ಹುಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕಡೆಗೆ ಹಾಯಿಸುವ ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯ” ಉತ್ತರಿಸುತ್ತಾನೆ. ತಾನು ಎಂತಹ ಅಂಬಿಗನೆಂದರೆ ತನ್ನನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಂಬಿಬಂದವರಿಗೆ ಮುಕ್ತಿಯ ಸುಲಭ ದಾರಿ ಸೋರಿಸುವೆನು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ.

ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯ ಕಲ್ಯಾಣದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಪರಿಚಿತವಾದದ್ದು, ಆತನ ನೇರ ನುಡಿ, ದಿಟ್ಟ ನಿಲುವು, ನಿಷ್ಕರದ ಮತ್ತು ಯಾವುದೇ ಮುಲಾಜಿಲ್ಲದೇ ಇದ್ದದ್ದನ್ನು ಇದ್ದಂತೆ ಹೇಳುವ ಮಾತುಗಾರಿಕೆ ತನದಿಂದ, ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತರ, ಜಂಭಗಾರರು ಆಡಂಬರವನ್ನು ಬಯಲಿಗೆಳೆದವನೇ ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯ, ಆತನನ್ನು ಕಂಡವರೇ ಹುಲಿಯನ್ನು ಕಂಡ ಹುಲ್ಲೆ ಚೆಲ್ಲಾಪಿಲ್ಲಿಯಾಗುವಂತೆ ಓಡಿಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಷ್ಟು ಗರ್ಜನೆಯ ನುಡಿಗಳು ಚೌಡಯ್ಯನವು. ಜಿಪುಣರಿಗೆ ಈತ ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ “ಒಂದು ಕಾಸನ್ನಾದರೂ ಪರರಿಗೆ ಕೊಡದೆ ತಾನೇ ತಿಂದು ನೆಲದಲ್ಲಿ ಹುದುಗಿ, ಹೆಂಡಿರು ಮಕ್ಕಗೆರಲೆಂದಡೆ ನರಕ ಕೊಂಡದಲ್ಲಿ ಮಳುಗುವುದೇ ನಿಶ್ಚಯ” ಎಂದು ಲೋಕದ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಉತ್ತರಿಸುತ್ತಾನೆ.

ಅಲ್ಲದೇ ನೀರು ತೀರ್ಥವಲ್ಲ ಎಂಬುವನ, ಕೂಳು ಪ್ರಸಾದವಲ್ಲ ಹೌದೆಂಬವ ಹಿಡಿದು ತಂದು ‘ಪಾದರಕ್ಷೆಯ ತೂಗಿ ಒಂದು ಮಾಸಿಗೆ ಕಡಿಮೆಯಿಲ್ಲದೆ ತೂಗಿ ತೂಗಿ ಟೊಕಟೊಕನೆ ಹೊಡೆಯಬೇಕು’ ಎಂದು ನಿಷ್ಕರವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಇಷ್ಟಲಿಂಗವ ಬಿಟ್ಟು ಅನ್ಯದೈವಕ್ಕೆರಗುವನು ಹಿಡಿದು ತಂದು ನೀರಿನಲ್ಲಿಯೇ ಲಿಂಗೈಕ್ಯನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಲೋಕವೇ ಈತನ ನಡೆ - ನುಡಿಗಳನ್ನು ಕಂಡು ಭಯಭೀತರಾಗಬೇಕು. ಎನಿಸುವಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಈತನ ವಚನಗಳು ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಬೀರಿದವು.

ಲೋಕದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಡಂಬಾಚಾರವ, ತೋರಿಕೆಯ ಬದುಕನ್ನು ಕಂಡು ಆಕ್ರೋಶ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ ಚೌಡಯ್ಯನು ಹೇಳುವ ಮಾತೇನೆಂದರೆ -

“ಸ್ವಲ್ಪ ಅಮೃತಾನ್ನವ ನೊಯ್ದು ಹುತ್ತವೆಂದು

ಬಿಲದ್ವಾರದಲ್ಲಿ ಹೊಯ್ದು ತೊತ್ತಿಂಗಲ್ಲಿಯದೊ ಶಿವಾಚಾರ ಅದೆಂತೆಂದಡೆ -

ಕಲ್ಲು ನಾಗರ ಕಂಡರೆ ಹಾಲು ಹೊಯ್ಯೆಂಬಳು

ಬದುಕಿದ ನಾಗರ ಕಂಡಡೆ ಕೊಲ್ಲು ಕೊಲ್ಲೆಂಬಳು

ಎಂಬ ದೇವರ ಬಂದಡೆ ಇಲ್ಲವೆಂದಟ್ಟುವಳು

ಉಣ್ಣದ ಕಲ್ಲು ಪ್ರತಿಮೆಯ ಮುಂದಿಟ್ಟು ಉಣ್ಣೆಂಬಳು

ಇಂತಹ ವೇಶದ ಡಂಬ ತೊತ್ತಿಗೆ

ವಿಚಾರಿಸದ ಲಿಂಗವ ಕೊಡಲಾಗದೆಂದಾತ ನಂಬಿಗ ಚೌಡಯ್ಯ”

ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಅಂದಿನಿಂದ ಇವತ್ತಿಗೂ ನಡೆಯುವ ಈ ಮೂಢನಂಬಿಕೆ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಾ ಇದೆ. ಇಂತಹ ಸಂಪ್ರದಾಯ, ಆಚರಣೆಗಳನ್ನು ಚೌಡಯ್ಯ ಅಂದೇ ತಿರಸ್ಕರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮೃಷ್ಟಾನ್ನವ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಉಣ್ಣದ ಲಿಂಗಕ್ಕೆ ಎರೆದರೆ ಊಟ ಮಾಡುವುದೇ? ಅದನ್ನೇ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜಂಗಮನಿಗೆ ನೀಡಿ ಕಳುಹಿಸಿದರೆ ಅದೇ ಪ್ರಸಾದವೆಂದು ಶಿವನನ್ನು ಮುಟ್ಟುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯನು, ಉಣ್ಣುವ ಭಕ್ತನನ್ನು ಅಟ್ಟುತ್ತಾನೆ. ಉಣ್ಣದ ಲಿಂಗಕ್ಕೆ ಮುಟ್ಟುತ್ತಾನೆ. ಇಂತಹ ಆಚರಣೆಯನ್ನು ಕಂಡ ಚೌಡಯ್ಯ ಕಂಡ ಮಂಡಲವಾಗುತ್ತಾನೆ.

ಹಾಲನೆರೆಯುವುದು ಹುತ್ತಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಆದರೆ ಹುತ್ತಿನೊಳಗಿರುವ ಹಾವಿಗೆ ಹಾಲು ಯಾರೂ ಎರೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಆ ಹಾವು ಹುತ್ತಿನೊಳಗಿಂದ ಹೊರಬಂದರೆ ಅದನ್ನು ಕೊಲ್ಲು ಕೊಲ್ಲು ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಲೋಕದ ನಡವಳಿಕೆ ಇಂತಹ ವೇಷವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಡಾಂಬಕತನವನ್ನು ಮನುಷ್ಯನು ಮುಂದುವರೆಸಿಕೊಂಡು ಹೊರಟಿದ್ದಾನೆ. ಈ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳ ವಿರುದ್ಧ ಪ್ರತಿಭಟನೆಯನ್ನು ಚೌಡಯ್ಯ ಸಾರುತ್ತಾನೆ.

ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯನು ಇಹವನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸಿ ಪರವನ್ನು ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸಿದವರು. ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಜನರು ಶಿವಚಿಂತೆಯ ಬಿಟ್ಟು ಬದುಕು ಬವಣೆಯ ಚಿಂತೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಹುಟ್ಟಿ ಅದರಲ್ಲಿಯೇ ಮಣ್ಣಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತಿಗೆ.

“ಬಡತನಕ್ಕೆ ಉಂಬುವ ಚಿಂತೆ, ಉಣಲಾದರೆ ಉಡುವ ಚಿಂತೆ,

ಉಡಲಾದರೆ ಇಡುವ ಚಿಂತೆ, ಇಡಲಾದರೆ ಹೆಂಡಿರಚಿಂತೆ

ಹೆಂಡಿರಾದರೆ ಮಕ್ಕಳ ಚಿಂತೆ, ಮಕ್ಕಳಾದರೆ ಬದುಕಿನ ಚಿಂತೆ

ಬದುಕಾದರೆ ಕೇಡಿನ ಚಿಂತೆ, ಕೇಡಾದರೆ ಮರಣದ ಚಿಂತೆ

ಇಂತೀ ಸದಾ ಹಲವು ಚಿಂತೆಗಳಲ್ಲಿ ಇಪ್ಪವರ ಕಂಡೆನು

ಶಿವ ಚಿಂತೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದವರನೊಬ್ಬರನೂ ಕಾಣನೆಂದಾತ ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯ”

ಈ ವಚನ ನೋಡಲಿಕ್ಕೆ ಸರಳ ಸಾದಾ ಎನಿಸಿದರೂ, ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯ ಒಬ್ಬ ಮನೋವೈದ್ಯನಾಗಿ ಬಹಳ ಅರ್ಥಗರ್ಭಿತವಾದ ವಚನವನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ.

‘ಬಡತನಕ್ಕೆ ಉಂಬುವಚಿಂತೆ’ ಎಂದರೆ ಮನುಷ್ಯ ಬಡತನದಲ್ಲಿಯೇ ಹುಟ್ಟಿ ಅವನಿಗೆ ಬಂದ ಕಷ್ಟಗಳು ಪರಿಹಾರವಾಗದೇ ಅವನು ಚಿಂತಿಸುವುದು ತನ್ನ ಹೊಟ್ಟೆಗಾಗಿ ಮೇಲಾಗಿ ತನಗೆ ಮನೆ ಇದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ, ಎಂಬುದನ್ನು ಗಮನಿಸುವುದಿಲ್ಲ ಮೈಮೇಲೆ ಬಟ್ಟೆಗಳಿವೆ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂಬುದನ್ನು ಗಮನಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ಅನ್ನವೇ ಬಂಡವಾಳವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವಶ್ಯವಾಗಿ ಹೋರಾಟ ನಡೆಸುತ್ತಾನೆ. ಯಾವುದೋ ರೂಪದಲ್ಲಿ, ಕೃಪೆಯಲ್ಲಿ, ಹೊಟ್ಟೆ ತುಂಬಿದ ನಂತರ ಮರ್ಯಾದೆ ಕಾಪಾಡಲು, ಚಳಿ-ಮಳೆಯಿಂದ ರಕ್ಷಿಸಲು ಉಡುಪುಗಳ ಬೇಕಾಗಿರುವುದರಿಂದ ದುಡಿದೋ ಇಲ್ಲವೇ, ಬೇಡಿ ಪಡೆದೋ ಬಟ್ಟೆ ದೊರಕಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಈ ಎರಡು ಸಿಕ್ಕ ಮೇಲೆ ಕಾಲಿನ ರಕ್ಷಣೆಯ ಚಪ್ಪಲಿಯ ಕಡೆಗೆ, ಹೀಗೆ ಹಲವಾರು ಕಡೆಗೆ ಅವನ ಮನಸ್ಸು ಹರಿಯುತ್ತದೆ.

ಇಷ್ಟು ದೂರತ ಮೇಲಾದರೂ ಶಿವಧ್ಯಾನದ ಕಡೆಗೆ ಗಮನಕೊಡದೇ ಹೆಣ್ಣಿನ ಕಡೆಗೆ ಗಮನ ಹರಿಸಿ, ಮದುವೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ನಂತರ ಮಕ್ಕಳು ಇರದಿದ್ದರೆ ಸದ್ಗತಿ ಇಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿದು ಮಕ್ಕಳ ಚಿಂತೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆಯೇ ವಂಶದ ಬಳ್ಳಿಯೂ ಮುಂದುವರೆಯಲೆಂದು ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಮುಂದೆ ಕೇಡಿನ ಕಾಲ ಬಂದು ಮರಣದ ಬಗೆಗೆ ಚಿಂತಿಸಿ, ಕೊನೆಗೆ ಇಹಲೋಕ ಯಾತ್ರೆಯನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಆಸೆ - ಆಕಾಂಕ್ಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಶಿವಧ್ಯಾನವ ಮರೆತು ಹೋಗುತ್ತಾನೆ. ಹೀಗೆ ಮಾನವನಿಗೆ ಬಯಕೆಗಳಿಗೆ ಮಿತಿ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಶಿವಧ್ಯಾನವ ಮಾಡದೇ ಇದ್ದರೆ ಗತಿ ಎಂಬ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಚೌಡಯ್ಯ ಈ ವಚನದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ. ಈ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಧ್ಯಾನವ ಮಾಡುವವರು ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರೂ ಸಹಿತ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಮರುಗುತ್ತಾನೆ.

ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಆಚರಿಸುವ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲದ ವೃಥಾ ಆಚರಣೆಗಳನ್ನು ಕಂಡು ಚೌಡಯ್ಯ ವಾರ - ಹುಣ್ಣಿಮೆ - ತಿಥಿಗಳ ವಿಶೇಷ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಉಪವಾಸವಿದ್ದು ಅದು ಶಿವನಿಗೆ ಅರ್ಪಿತವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

“ಸೋಮವಾರ, ಹುಣ್ಣಿಮೆ, ಅಮವಾಸ್ಯೆ ಎಂದು ಉಪವಾಸವಿದು

ಶಿವನಿಗೆ ಅರ್ಪಿತ ಎಂದು ನುಡಿವರು

ಕಾಮ ಕ್ರೋಧ(ಲೋಭ) ಮೋಹ, ಮದ, ಮತ್ಸರಗಳಿರು
 ಶಿವನ ನೆಲೆಯನರಿಯದೆ
 ನನಗೆ ಗತಿಕೊಡುವ ಲಿಂಗವದೇ ಎಂದು ತಿಳಿಯದೇ
 ಗ್ರಾಮದ ಹೊರತಾಯದಲ್ಲಿರುವ ದೇವರುಗಳು - ಅಧಿಕವೆಂದು ಪೂಜಿಸಿ
 ಅವರಿಕ್ಕಿದ ಕೂಳು ತಾ ತಿಂಬುವರು
 ಇನ್ನು ಸೋಮಧರಗರ್ವಿತವೆಂದು ಭುಂಜಿಸುವವರು ತೆರನಂತೆ
 ದೊಡ್ಡ ಗ್ರಾಮದ ಸೂಕರನು ಗಂಗೆಯಲ್ಲಿ ಮಿಂದು ಬಂದು
 ಅಮೇದ್ಯಪಿ ಭುಜಿಸಿದ ತೆರನಾಯಿತೆಂದಾತ
 ನಮ್ಮ ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯ"

ಸಮಾಜವು ಕೆಟ್ಟ ಆಚಾರ-ವಿಚಾರ, ಧಾರ್ಮಿಕ ಅಂಧ ಶ್ರದ್ಧೆಗಳಿಗೆ ಅಂಟಿಕೊಂಡು ಬಿಟ್ಟಿದೆ. ಇಂತಹ ಮೂಢ ನಂಬಿಕೆಗಳನ್ನು ಚೌಡಯ್ಯ ತಿರಸ್ಕರಿಸುತ್ತಾನೆ. ಸೋಮವಾರ ಹುಣ್ಣಿಮೆ, ಅಮವಾಸ್ಯೆ ಎಂದು ಊಟವ ಮಾಡದೇ ಉಪವಾಸವಿದ್ದು, ಹೊಟ್ಟೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಅದೆಲ್ಲವೂ ಶಿವನಿಗೆ ಅರ್ಪಿಸಲಾಗಿದೆ, ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ, ಕಾಮ, ಕ್ರೋಧ, ಲೋಭ, ಮೋಹ, ಮದ, ಮತ್ಸರವನಳಿಯದೇ ಹಾಗೂ ಶಿವನ ಕುರುಹನ್ನು ಅರಿಯದೇ ನಮಗೆ ಗತಿಯನ್ನು ನೀಡು ಎಂದು ದೇವನಲ್ಲಿ ಮೊರೆಯಿಡುವುದು ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿನ ಎಲ್ಲಾ ದೇವರಿಗೆ ಪೂಜೆ - ಪುನಸ್ಕಾರಗಳು ಮುಗಿದ ನಂತರ ಊಟ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇದೆಲ್ಲಾ ಸಂಪ್ರದಾಯಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲದು, ಇದು ಅಮೇದ್ಯವ ಭುಂಜಿಸಿದ ಹಾಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಿಜಶರಣರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಇಲ್ಲಿ ಲೋಕೋತ್ತರವಾದ ಜ್ಞಾನವೆಂದರೆ ಉಪವಾಸವಿದ್ದು ಶಿವನಲ್ಲಿ ಮೊರೆ ಹೋಗುವುದು ಬೇಡ, ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿನ ಅಧಿಕ ದೇವರುಗಳಿಗೆ ಸ್ತುತಿಸುವುದು ಬೇಡ, ದೇವರಿಗೆ ಇಟ್ಟ ಹೆಡೆಯ ಕೂಳನ್ನು (ಪ್ರಸಾದ) ತಾವು ತಿನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಧಾರ್ಮಿಕ ಆಚರಣೆಯಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬರುವ ಸಂಪ್ರದಾಯವಾಗಿದೆ. ಇಂತಹ ಪದ್ಧತಿಗೆ ಬದ್ಧರಾಗದ ಚೌಡಯ್ಯನವರು ತನ್ನ ತಾನೇ ದೇವನೆಂದು ತಿಳಿದು ನಿತ್ಯವೂ ಬಾಳಬೇಕು ಎಂಬ ಲೋಕಜ್ಞಾನವನ್ನು ಅಭಿವ್ಯಕ್ತ ಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಆಚರಣೆಯಲ್ಲಿರುವ ಜಾತಿ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ಹೇಳಿರುವ ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯನ ವಚನದಲ್ಲಿ ಹೊಲೆಯ ಯಾರು? ಊರ ಹೊರಗೆ ವಾಸಿಸುವವನು ಹೊಲೆಯನೆ? ಹುಟ್ಟಿನಿಂದ ಹೊಲೆಯ

ತನವೇ? ಅಥವಾ ದುರ್ಗುಣ ಡಂಭಾಚಾರದಿಂದ ಹೊಲೆತನವೇ? ಹೇಗೆ ಹೊಲೆತನ ಬರುತ್ತದೆ. ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತನ್ನ ವಚನದಲ್ಲಿ ನಿಷ್ಕರವಾದ ಅನೇಕ ವರ್ಗದ ಅನಾಚಾರದ ಮಾನವರ ಹೊಲೆತನವನ್ನು ವಿವರಿಸಿ ತನ್ನ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪ್ರಜ್ಞೆಯನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಮೂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ.

“ಹೊಲೆಯ ಹೊಲೆಯ ಎಂದಡೆ ಹೊಲೆಯರೆಂತಪ್ಪರಯ್ಯಾ?

ಹೊಲೆಯ ಹೊರಕೇರಿಯಲ್ಲಿರುವನು

ಊರೊಳಗಿಲ್ಲವೆ ಆಯ್ಯಾ ಹೊಲೆಯರು?

ತಾಯಿಗೆ ಬೈದವನೇ ಹೊಲೆಯ

ತಂದೆಗೆ ಎದುರುತ್ತರವ ಕೊಟ್ಟವನೇ ಹೊಲೆಯ

ತಂದೆಗೆ ಬೈದವನೇ ಹೊಲೆಯ

ಕೊಡುವ ದಾನಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡ ಬಂದವನೇ ಹೊಲೆಯ

ನಡವೆ ದಾರಿಗೆ ಮುಳ್ಳು ಹಚ್ಚಿದವನೇ ಹೊಲೆಯ

ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಕುತ್ತಿಗೆಯ ಕೊಯ್ದವನೇ ಹೊಲೆಯ

ಹತ್ತು ಅಡಿದರೆ ಒಂದು ನಿಜವಿಲ್ಲದವನೇ ಹೊಲೆಯ

ಚಿತ್ತದಲ್ಲಿ ಪರಸತಿಯ ಬಯಸಿದವನೇ ಹೊಲೆಯ

ಲಿಂಗ ಮುದ್ರೆಯ ಕಿತ್ತಿದವನೇ ಹೊಲೆಯ

ಲಿಂಗವ ಬಿಟ್ಟು ತಿರುಗುವವನೇ ಹೊಲೆಯ

ಧರ್ಮವ ಮಾಡದವನೇ ಹೊಲೆಯ

ಬಸವನ ಕೊಂದವನೇ ಹೊಲೆಯ

ಬಸವನ ಇರಿದವನೇ ಹೊಲೆಯ

ಲಿಂಗಪೂಜೆಯ ಮಾಡದವನೇ ಹೊಲೆಯ

ಇಂತಪ್ಪ ಹೊಲೆಯರು ಊರ ತುಂಬ ಇರಲಾಗಿ

ಹೊರಕೇರಿಯವರಿಗೆ ಹೊಲೆಯರೆನಬಹುದೆ?

ಹೊಲೆ ಹುಟ್ಟಿದ ಮೂರು ದಿನಕ್ಕೆ ಪಿಂಡಕ್ಕೆ ನಲೆಯಾಯಿತ್ತು

ಹಿಪ್ಪೆಯನುಂಡ ತೊಗಲು ಹಿರಿಗೋಲವಾಯಿತ್ತು

ಗುರುಗಳಿಗೆ ಚಿಮ್ಮಾಪುಣೆಯಾಯಿತ್ತು

ಹುಡಲಿಕೆ ಮಣಿಯಾಯಿತ್ತು

ಹೊಡೆಯಲಿಕೆ ಬಾರಕೋಲವಾಯಿತ್ತು

ಬಂಡಿಗೆ ಮಣಿಯಾಯಿತ್ತು

ಅರಸರಿಗೆ ಮೃದಂಗವಾಯಿತ್ತು

ತುಪ್ಪ ತುಂಬಲಿಕೆ, ಸಿದ್ಧಲಿಕೆ, ಎಣ್ಣೆ ತುಂಬಲಿಕೆ, ಬದ್ದಲಿಕೆ (ಯಾಯಿತ್ತು)

ಸಿದ್ಧಲಿಕೇನ ತುಪ್ಪ, ಬುದ್ದಲಿಕೇನ ಎಣ್ಣೆ

ಕಲ್ಲಶೆಟ್ಟಿ ಮಲ್ಲಿ ಶೆಟ್ಟಿಗಳು ಕೂಡಿ

ನಾ ಶೀಲವಂತ ತಾ ಶೀಲವಂತ ಎಂದು ಶುದ್ಧಿಸಿಕೊಂಡು ತಿಂದುಬಂದು

ಜಗಳ ಬಂದಾಗ ನನ್ನ ಕುಲ ಹೆಚ್ಚು ನಿನ್ನ ಕುಲ ಹೆಚ್ಚು - ಕಡಿಮೆ

ಎಂದು ಬಡಿದಾಡುವ ಕುನ್ನಿ ನಾಯಿಗಳ ಮೋರೆ ಮೋರೆಯ ಮೇಲೆ

ನಮ್ಮ ಪಡಿಹಾರಿ ಉತ್ತಣ್ಣಗಳ ವಾಮ ಪಾದುಕೆಯ ಕೊಂಡು

ಅವರ ಅಂಗುಳ ಮೆಟ್ಟಿ ಫಡಫಡನೆ ಹೊಡಿ ಎಂದಾತ

ನಮ್ಮ ದಿಟ್ಟ ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯ ನಿಜ ಶರಣನು"

ಎಂದು ಶರಣ ಚೌಡಯ್ಯನು ಅಂದಿನ ಕಾಲದ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿದ್ದ ಜಾತಿ ಪದ್ಧತಿಯ ವಿರುದ್ಧ ಧ್ವನಿ ಎತ್ತಿದ್ದಲ್ಲದೇ ವಾಸ್ತವಿಕವಾಗಿ ಹೊಲೆಯರೆನ್ನಬೇಕು. ಯಾರನ್ನು ಜ್ಞಾನಿಗಳೆನ್ನಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಈ ಧೀರ್ಘವಾದ ಮೇಲಿನ ವಚನದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ. ಬದಲಾಗಿ ಒಬ್ಬರನ್ನು ಕಂಡು ಹೀಯಾಳಿಸುವವರನ್ನು ಕೀಳು ನಡತೆಯ ಜನತೆಯನ್ನು, ತಂದೆ ತಾಯಿಯನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸದವರನ್ನು, ಗುರು-ಹಿರಿಯರನ್ನು ಗೌರವಿಸದವರನ್ನು, ದಾನ-ಧರ್ಮ ನೀಡದೆ ಇರುವವರನ್ನು, ಪರಸ್ಪರಿಕೆ - ಧನವನ್ನು ಬಯಸುವವರನ್ನು, ಹೊಲೆಯರೆನ್ನಬೇಕೆ ಹೊರತು ಊರಕೇರಿಯ ಹೊರಗಿರುವವರನ್ನಲ್ಲ ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಚನವು ಜಾತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಮೇಲು-ಕೀಳು, ಶ್ರೇಷ್ಠ - ಕನಿಷ್ಠ ಎಂಬ ಭಾವನೆಯನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಗುರು-ಹಿರಿಯರಿಗೆ ಗೌರವಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಚೌಡಯ್ಯನು ರಚಿಸಿರುವ ವಚನದ ಆಶಯವಾಗಿದೆ.

ಲೋಕ ಕಲ್ಯಾಣದ ಮಹಾಮೂರ್ತಿಯೆನಿಸಿಕೊಂಡ ಶ್ರೀ ಬಸವೇಶ್ವರರನ್ನು ಸ್ಮರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲದೇ ಅವರು ಪ್ರಸಾದದ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಂಡಾಡಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ.

“ಗುರು ಲಿಂಗ ಜಂಗಮಕ್ಕೆ ಆಧಾರ ಬಸವಣ್ಣ
 ಪಾದೋದಕ ಪ್ರಸಾದಕ್ಕೆ ಆಧಾರ ಬಸವಣ್ಣ
 ಸರ್ವಾಪತ್ತಿಗಾಧಾರ ಬಸವಣ್ಣ
 (ಸ್ವರ್ಗ) ಮರ್ತ್ಯ ಪಾತಾಳಕ್ಕೆ ಬಸವಣ್ಣನ ಚೈತನ್ಯವಲ್ಲದ್ದು
 ಆ ಬಸವಣ್ಣನ ಶ್ರೀ ಪಾದಕ್ಕೆ ನಮೋ ನಮೋ
 ಎನುತಿದರ್ಶನ ನಂಬಿಗ ಚೌಡಯ್ಯ”

ದಾಸೋಹ ವೆಂದರೆ ಸದಾಚಾರ, ಸದುವಿಯದಿಂದ ಶಂಕರ ಸ್ವರೂಪಿ, ಗುರು-ಲಿಂಗ ಜಂಗಮಕ್ಕೆ ಅರ್ಪಿಸುವುದಾಗಿದೆ. ಇಂತಹ ಕಲ್ಯಾಣದ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಶಿವಶರಣರು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಪ್ರಸಾದದ ಮಹಿಮೆಗೆ ಆಧಾರವಾದ ಬಸವಣ್ಣನು ಸರ್ವ-ಸಕಲ ಚೇತನ ಜೀವಿಗಳಿಗೆ ಸಹಕಾರವಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಬಸವನಿಲ್ಲದ ಮಹಾಮನೆ ವನವಾಸದ ಸೆರೆವಾಸದಂತಿರುತ್ತಿತ್ತು. ಬಸವಣ್ಣನಿಂದಲೇ ಸಕಲ ಸಂಪದವೆಂದು ಚೌಡಯ್ಯ ಬಸವಣ್ಣನವರಿಗೆ ನಮೋ ನಮೋ ಎಂದು ನಮಿಸುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಈ ಮೇಲಿನ ವಚನದಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು.

ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಸತಿ-ಪತಿಗಳ ಸಂಬಂಧ ಎಂಥಹದ್ದು ಎಂಬುದನ್ನು ಶರಣರ ವಾಣಿಯಿಂದಲೇ ತಿಳಿಯಬೇಕು. “ಸತಿಪತಿಗಳೊಂದಾದ ಭಕ್ತಿ ಹಿತವಷ್ಟುದು ಶಿವಂಗ” ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಸತಿಪತಿಯರಲ್ಲಿ ತಾರತಮ್ಯ ಸಲ್ಲದು. ಎಂದು ಹೇಳುವ ಚೌಡಯ್ಯನ ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಚನವು ಉಳಿದೆಲ್ಲ ಶರಣರಿಗಿಂತ ತೀರಾ ಭಿನ್ನವಾಗಿ ಗೋಚರಿಸುತ್ತದೆ. ಹೆಣ್ಣನ್ನು ಗಂಡಿನ ಸಮಾನ ಕಾಣುವ ಚೌಡಯ್ಯನವರ ವಿಶಾಲಗುಣ ಇಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವೆನಿಸುತ್ತದೆ.

“ಶರಣ ಸತಿ ಲಿಂಗ ಪತಿ ಎಂಬರು

ಶರಣ ಹೆಣ್ಣಾದ ಪರಿಯನ್ನೆಂತು

ಲಿಂಗ ಗಂಡಾದ ಪರಿಯನ್ನೆಂತು

ಹೆಣ್ಣು ಗಂಡು ಯೋಗವಾದಲ್ಲಿ ಆತುರ ಹಿಂಗೆ ಘಟಬೇರಾಯಿತ್ತು

ಇದು ಕಾರಣ

ಶರಣ ಸತಿ, ಲಿಂಗ ಪತಿ ಎಂಬ ಮಾತು ಮೊದಲಿಂಗ ಮೋಸ, ಲಾಭಕ್ಕದೀನವುಂಟೆ?

ಎಂದ ನಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯ”

ಚೌಡಯ್ಯನ ಸಮಕಾಲೀನ ಶರಣರೆಲ್ಲರೂ ಶರಣ ಸತಿ ಲಿಂಗಪತಿ ಎಂಬ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಚೌಡಯ್ಯ ಇದನ್ನೊಪ್ಪದೇ ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ.

ಲಿಂಗಾಂಗದ ಸಾಮರಸ್ಯವೇ ಬೇರೆ. ಗಂಡು - ಹೆಣ್ಣಿನ ಸಂಬಂಧವೇ ಬೇರೆ. ನೀರಿಗೆ ನೀರು ಬೆರೆತಾಗ ಅಭೇದ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಹೆಣ್ಣು ಕೀಳು ಗಂಡು ಮೇಲು ಭಾವನೆ ಮನದಲ್ಲಿ ಮೂಡಿರುವುದರಿಂದ ಶರಮರ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಚೌಡಯ್ಯ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಇಲ್ಲಿ ಶರಣರಲ್ಲಿಯೇ ಭೇದ ಭಾವವಿಲ್ಲ. ಈ ಹೆಣ್ಣು - ಗಂಡಿಗೆ ಭೇದಭಾವ, ಶರಣನೇ ಹೆಣ್ಣಾದ ಬಳಿಕ ಸತಿಪತಿ ಸಂಬಂಧ ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯ? ಎಂಬ ತಾರ್ಕಿಕವಾದ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಚೌಡಯ್ಯ ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ.

ವೀರಶೈವದಲ್ಲಿದ್ದುಕೊಂಡೇ ಆ ಧರ್ಮದ ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಗಳೆದ ದಿಟ್ಟ ದಿಟ್ಟ ವಚನಕಾರ ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯ. ಶರಣ ಸತಿ - ಲಿಂಗ ಪತಿ ಎಂಬ ಮಾತೇ ಮೊಟ್ಟ ಮೊದಲಿಗೆ ಮೋಸ ಎಂಬುದು ಬಯಲಾದದ್ದು ಚೌಡಯ್ಯನಿಂದ ಮಾತ್ರ. ಹೆಣ್ಣನ್ನು ತೀರಾ ಹತ್ತಿರದಿಂದ ಕಂಡು ಎಲ್ಲಾ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸಮಾನತೆಯ ತರಬಯಸುವ ನಿಜವಾದ ಸಮತಾವಾದಿ ನುಡಿಯಿದು. ಹೆಣ್ಣಿನ ಗೌರವ ಸ್ಥಾನಮಾನದ ಬಗೆಗೆ ಒಂದು ಹೆಜ್ಜೆ ಮುಂದೆ ಹೋಗಿ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ಸನ್ನು ದೊರಕಿಸಿಕೊಟ್ಟವರಲ್ಲಿ ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯನವರು ಪ್ರಮುಖರಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಾರೆ.

ಲೋಕದಲ್ಲಿ ತುಳಿತಕ್ಕೊಳಗಾದ ಹೆಣ್ಣಿನ ಸ್ಥಾನಮಾನಗಳನ್ನು ಮೇಲಕ್ಕೇತ್ತಲು ಚೌಡಯ್ಯ ಮತ್ತು ಹಲವಾರು ಶರಣರು ಸಮಾಜದ ಇನ್ನೊಂದು ಮುಖವಾದ ಗಂಡಿಗೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾನೆ. ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುವಾಗ ಮಹಾಭಾರತದಂತಹ ಸನ್ನಿವೇಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅಂತಹವರಿಗೆ ನರಕ ತಪ್ಪಿದ್ದಲ್ಲವೆನ್ನುತ್ತಾ ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಚನದಲ್ಲಿ ನಿರೂಪಿಸಿದ್ದಾರೆ.

“ಪರಧನ, ಪರಸತಿ, ಪರನಿಂದೆಗಳಿಗೆ

ಮುಂದೆ ನರಕವು ಎಂದು ಗುರು ಗುರುವಾಕ್ಯ ಸಾರುತ್ತಿವೆ

ಪರಧನ, ಪರಸತಿ, ಪರಭೂಮಿಗಳು

ಹಿತವಾಗಿ ಹೋದ ದುರ್ಯೋಧನ

ಪರಸತಿಯ ನಿಂದೆಯೇ ನರಕ - ಎನ್ನುವ”

ಗುರುವಾಕ್ಯದ ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ಸಮಾಜದ ಆರೋಗ್ಯ ಪೂರ್ಣ ಬೆಳವಣಿಗೆಗಾಗಿ ಆದರ್ಶಕ್ಕಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡ ಚೌಡಯ್ಯನವರ ಕುಶಲಾಗ್ರಯನ್ನು ಮೆಚ್ಚಲೇಬೇಕು. ಕುಕ್ಕಿತ್ತದಿಂದಾಗಿ ಮರಣ ಹೊಂದಿದ ಮಹಾಭಾರತದ ದುರ್ಯೋಧನನ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಮೂಡಿಸಿ, ಅಂತಹ ಅವಗುಣಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ ಎಲ್ಲಾ ಮನುಷ್ಯ ಜಾತಿಯವರಲ್ಲಿ ಜಾಗೃತಿಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ದುರಾಸೆ, ಈರ್ಶ, ಅಸೂಯೆಯಂತಹ ದುಷ್ಟಗುಣಗಳು ಮಾನವನನ್ನು ಹಾಳು ಮಾಡದೆ ಬಿಡಲಾರವು ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿದ ಚೌಡಯ್ಯನವರ ಹಲವಾರು ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯನ ಇಹದ ಬದುಕಿಗೆ ಇಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಬೇಕಾದ ಶಾಂತಿ - ಸಮಾನತೆಗೆ ಬಹಳ ಪ್ರಮುಖವಾದ ಸ್ಥಾನ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

ಒಲವಿನ ತಾಯಿಯಾಗಿ, ಪ್ರೀತಿಯ ಸತಿಯಾಗಿ, ಮುದ್ದಿನ ಮಗಳಾಗಿ ಬದುಕಿನ ವಿವಿಧ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಜ್ವಲಿಸುವ ಸ್ತ್ರೀಯನ್ನು ನಮ್ಮ ಲೋಕದ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಕಡೆಗಣಿಸಿದ್ದು ಹೆಣ್ಣಿನ ದೊಡ್ಡ ದುರಂತವಾಗಿದೆ. ಹೆಣ್ಣನ್ನು ಕೇವಲ ಭೋಗದ ವಸ್ತುವನ್ನಾಗಿ ತನ್ನ ವಾಸಿಯಂತೆ ಕಂಡ ವೈದಿಕ ಗೊಡ್ಡತನ ಹನ್ನೆರಡನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಹೇಳಹೆಸರಿಲ್ಲದಂತಾಗುತ್ತಿದ್ದದ್ದು ಇದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಚೌಡಯ್ಯನವರು ಹೆಣ್ಣಿಗೆ ಪ್ರಥಮ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟವರಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಮರಾಗಿ ಚೌಡಯ್ಯ ಕಂಡು ಬರುತ್ತಾರೆ.

“ರತಿಯಿಂದ ರತ್ನ ಗತಿಯಿಂದ ವಾದ್ಯ

ಸದ್ಗತಿಯಿಂದ ಮುಕ್ತಿ ನಿರ್ಗತಿಯಿಂದ ವಿರಕ್ತಿ

ಈ ನಾಲ್ಕರ ಮತಿಯ ತಿಳಿಯಬೇಕೆಂದ ನಂಬಿಗ ಚೌಡಯ್ಯ”

ಎಂಬ ವಚನವೂ ಸಹಿತ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಕೀಳಾಗಿ ಕಾಣುವ ಗಂಡಿಗೆ ಹೆಣ್ಣಿನ ಹಿರಿಮೆಯನ್ನು ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಶಾಂತಿ - ಸಹನೆ, ಮಮತೆ - ಮಮಕಾರಗಳಿಗೆ ಪ್ರತೀಕವಾದ ಹೆಣ್ಣು ತನಗೆ ಎಷ್ಟೇ ಕಷ್ಟಗಳು ಬಂದರೂ ತನ್ನನ್ನು ತಾನು ಸುಟ್ಟುಕೊಂಡು ಲೋಕಕ್ಕೆ ಜ್ಯೋತಿಯಂತೆ ಬೆಳಕು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾಳೆ. ಅಂಥಹ ಬೆಳಕಿನಲ್ಲಿಯೇ ಬೆಳೆದ ಇತಿಹಾಸ ಮಾತ್ರ ಹೆಣ್ಣನ್ನು ಮರೆತಿದೆ. ಯಾರೂ ಮರೆತರೂ ವಚನಕಾರರು ಮಾತ್ರ ಹೆಚ್ಚು ಮರೆಯಲಿಲ್ಲ. ಅಕ್ಕಮಹಾದೇವಿಯ ಶ್ರೀಪಾದ ಪದ್ಮಗಳಿಗೆ ನಮೋ ನಮಃ ಎಂದು ನಮಿಸಿ ಪ್ರಭುದೇವರಿಂದ ಹಿಡಿದು ಎಲ್ಲಾ ವಚನಕಾರರು ಹೆಣ್ಣಿಗೆ ಮಹತ್ವದ ಪೂಜ್ಯನೀಯ ಸ್ಥಾನಮಾನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ಹೆಣ್ಣಿಗೆ ಇನ್ನೊಂದು ಹೆಸರೇ ತ್ಯಾಗ ಎಂದು ಶರಣರ ಸಿದ್ಧಾಂತವಾಗಿದೆ.

ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯನು ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ಲೋಕದ ದೃಷ್ಟಿ ನೇರವಾಗಿ ಮತ್ತು ನಿಷ್ಠುರವಾಗಿಯೇ ಚಿತ್ರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸಮಾಜದ ಬದಲಾವಣೆಯಲ್ಲಿ 'ಗುರು ಲಿಂಗ - ಜಂಗಮದ ಮಹತ್ವವೇನು' ಎಂಬುದನ್ನು ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಜಾತಿ ಪದ್ಧತಿಯ ಆಚರಣೆಯ ಕ್ರಮವನ್ನು ಅಂಧ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳ ಆಚಿಸಿರುವುದನ್ನು ಚೌಡಯ್ಯ ಖಂಡಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಸ್ಥಾನಮಾನ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡುವಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಬದುಕನ್ನೇ ಸವೆಸಿದ್ದಾರೆ ಅಲ್ಲದೇ ಲೋಕದ ರೀತಿ ನೀತಿ ನಡವಳಿಕೆಗಳು ಸಹಿತ ಆಧ್ಯಾತ್ಮದ ಅರಿವಿನಿಂದ ಕೂಡಿರಲಿ ಎಂದು ಎಚ್ಚರಿಸಿ ಸಮಾಜದ ಕಲ್ಯಾಣದಲ್ಲಿ ವಿಚಾರದ ಬಗೆಗೆ, ಸ್ತ್ರೀಯರ, ಗುರು-ಲಿಂಗ-ಜಂಗಮದ ಬಗೆಗೆ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ಕ್ರಾಂತಿಯನ್ನೇ ಮಾಡಿದವರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಅಡಿ ಟಿಪ್ಪಣಿ :

೧. ಸಂಕೀರ್ಣ ವಚನ ಸಂಪುಟ ೧ (ಸಂ) ಎಂ.ಎಂ. ಕಲಬುರ್ಗಿ ಪುಟ - ೨೪
೨. ಬ. ಮಹಾದೇವಪ್ಪ - ಅರಿವು ಗಿಚಾರ - ಪುಟ ೩೮೯
೩. ಬ. ಮಹಾದೇವಪ್ಪ - ಅರಿವು ಗಿಚಾರ - ಪುಟ ೪೦೪
೪. ಸಂಕೀರ್ಣ ವಚನ ಸಂಪುಟ ೧ (ಸಂ) ಎಂ.ಎಂ. ಕಲಬುರ್ಗಿ ಪುಟ - ೩೯
೫. ಸಂಕೀರ್ಣ ವಚನ ಸಂಪುಟ ೧ (ಸಂ) ಎಂ.ಎಂ. ಕಲಬುರ್ಗಿ ಪುಟ - ೩೦
೬. ಸಂಕೀರ್ಣ ವಚನ ಸಂಪುಟ ೧ (ಸಂ) ಎಂ.ಎಂ. ಕಲಬುರ್ಗಿ ಪುಟ - ೯೦
೭. ಸಂಕೀರ್ಣ ವಚನ ಸಂಪುಟ ೧ (ಸಂ) ಎಂ.ಎಂ. ಕಲಬುರ್ಗಿ ಪುಟ - ೪೦೪- ೪೦೫.
೮. ಸಂಕೀರ್ಣ ವಚನ ಸಂಪುಟ ೧ (ಸಂ) ಎಂ.ಎಂ. ಕಲಬುರ್ಗಿ ಪುಟ - ೮೪
೯. ಸಂಕೀರ್ಣ ವಚನ ಸಂಪುಟ ೧ (ಸಂ) ಎಂ.ಎಂ. ಕಲಬುರ್ಗಿ ಪುಟ - ೯೩
೧೦. ಸಂಕೀರ್ಣ ವಚನ ಸಂಪುಟ ೧ (ಸಂ) ಎಂ.ಎಂ. ಕಲಬುರ್ಗಿ ಪುಟ - ೧೨೪
೧೧. ಸಂಕೀರ್ಣ ವಚನ ಸಂಪುಟ ೧ (ಸಂ) ಎಂ.ಎಂ. ಕಲಬುರ್ಗಿ ಪುಟ - ೨೫೪
೧೨. ವಚನ ವಾಹಿನಿ (ಸಂ) ಡಾ|| ವಿಜಯಶ್ರೀ ಸಬರದ ಪುಟ - ೧೨೬

ಅಧ್ಯಾಯ - ೬

ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯನ ಕೆಲವು
ವಚನಗಳ ವಿಶೇಷತೆ

ಅಧ್ಯಾಯ - ೬

ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯನ ಕೆಲವು ವಚನಗಳ ವಿಶೇಷತೆ

ಹನ್ನೆರಡನೆಯ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಶಿವಶರಣರ ಕ್ರಾಂತಿಯು ಇಡೀ ವಿಶ್ವದಲ್ಲಿಯೇ ಉಜ್ವಲವಾಗಿ ಬೆಳೆದು ಬಂದುದಾಗಿದೆ. ಈ ಕ್ರಾಂತಿಯ ಅತಿ ಮಹತ್ವದ ವಿಶೇಷತೆಗಳೇನೆಂದರೆ ಒಂದನೆಯದಾಗಿ ಇದು ಒಂದು ಸಮಗ್ರ ಕ್ರಾಂತಿ. ಏಕೆಂದರೆ ಮಾನವನ ಬದುಕಿನ ಎಲ್ಲಾ ಮಗ್ಗಲುಗಳನ್ನು ಅದು ಒಳಗೊಂಡಿತ್ತು. ಡಾ|| ಬಿ.ಸಿ. ಜವಳಿಯವರ ಪ್ರಕಾರ ಇತರ ನಾಡಿನಲ್ಲಿಯೇ ಆಗಲಿ, ಅದು ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನಲ್ಲಿಯೇ ಆಗಲಿ ಕ್ರಾಂತಿಗಳು ಸಂಭವಿಸಿವೆ. ಆದರೆ ಅವು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಒಂದೊಂದು ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಮೀಸಲಾಗಿವೆ. ಆದರೆ ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಶಿವಶರಣರ ಕ್ರಾಂತಿಯು ಮಾತ್ರ ಆರ್ಥಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ, ಧಾರ್ಮಿಕ, ರಾಜಕೀಯ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಹಾಗೂ ಇನ್ನಿತರ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಿಸಿರುವುದು ವಿಶೇಷತೆಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು.

ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ವಚನ ಕ್ರಾಂತಿಯು ಮೊದಲು ಆರಂಭವಾದುದು ವೈಚಾರಿಕ ಕ್ರಾಂತಿಯಿಂದ ಏಕೆಂದರೆ ವೈಚಾರಿಕತೆಯ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಸಮಾಜ ಮತ್ತು ಧರ್ಮವನ್ನು ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ಸರಿಪಡಿಸಿದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ವಿಶ್ವದ ಯಾವ ಶಕ್ತಿಯೂ ಬದಲಾಯಿಸಲಾರದೆಂದು ಬಸವಾದಿ ಶಿವಶರಣರ ಮನವರಿಕೆಯಾಗಿತ್ತು.

ಮೂರನೆಯದಾಗಿ ಈ ಕ್ರಾಂತಿಯ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶ ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾದ ಸಮಾಜವನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುವುದಾಗಿತ್ತು. ಹನ್ನೆರಡನೆಯ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಆಗ ಅದರೇ ನಿವಾರ್ಯತೆ ಇತ್ತು. ಸಮಾಜದ ಅಸ್ತ - ವ್ಯಸ್ತ ಬದುಕಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಕ್ರಾಂತಿಗೆ ಮೂಲ ಬೀಜರೂಪವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಶರಣರ ಕ್ರಾಂತಿಯ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಸಮಾಜ ಒಂದು ನಿರ್ಧಿಷ್ಟವಾದ ಗೊತ್ತು - ಗುರಿಯಿಲ್ಲದೆ ಸಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಬಹಳ ಕಾಲ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ

ಮೇಲೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಅನ್ಯಾಯ, ಅತ್ಯಾಚಾರ, ಶೋಷಣೆ, ದೌರ್ಜನ್ಯ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಗಳ ವಿರುದ್ಧ ಸಾರಿದ ಶರಣರ ಸಮಯ ಸಮಾನವಾದ ಶಿವಶರಣರ ಪ್ರತಿಭಟನೆ ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಗಳು ಕ್ರಾಂತಿಯಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡವು. ವಿಲ್‌ಡೂಂಟ್ ಹೇಳಿರುವ ಮಾತು ಶರಣ ಸಮರಕ್ಕೆ ಸರಿಯೆನಿಸುತ್ತದೆ. ಶಿವಶರಣರ ಆಂದೋಲನ ಕೇವಲ ವಿನಾಶಕಾರಕವಾಗಿರದೇ ರಚನಾತ್ಮಕವೂ ಆಗಿತ್ತು. ಎಂದು ಹೇಳುವ ಮಾತು ಸತ್ಯ.

ನಾಲ್ಕನೆಯದಾಗಿ ಶರಣರ ಕ್ರಾಂತಿಯು ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಕಾಲ ಹಾಗೂ ಭೌಗೋಳಿಕ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡಿದ್ದರೂ ಅದರ ಸಂದೇಶ ವಿಶ್ವವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಬೆಳೆದಿದ್ದು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ, ಸಮಾನತೆ ಹಾಗೂ ಸರ್ವಭೂತ ಹಿತ ಇವುಗಳ ಶರಣರ ಕ್ರಾಂತಿಯ ತ್ರಿಕರಣಗಳಾಗಿದ್ದವು.

ಐದನೆಯದಾಗಿ ಶರಣರ ಕ್ರಾಂತಿಯು ಒಂದು ಹಿಂಸಾತ್ಮಕವಾಗಿರದೇ ಅಹಿಂಸಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಬೆಳೆದು ಬಂದಿದೆ. ಗೌತಮ ಬುದ್ಧನ ಅನಂತರದ ಬಸವಣ್ಣನವರೆಗೆ ಯಾರೂ ದೇಶದ ಸಮಗ್ರ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಪರಿವರ್ತಿಸುವಲ್ಲಿ ಹೆಜ್ಜೆಯನ್ನಿಟ್ಟಿರಲಿಲ್ಲ. ಅಂಥಹ ಹೆಜ್ಜೆಯನ್ನಿಡುವಾಗ ಖಡ್ಗದ ಬದಲು ಹರಿತವಾದ ಲೇಖನಿಯನ್ನು ಬಳಸಿದ ಮಹಾನ; ಚೇತನರು ಈ ಶರಣರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಇಂತಹ ಹಲವಾರು ಶರಣರಲ್ಲಿ ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯ ಒಬ್ಬರಾಗಿದ್ದರು. ಇವರ ವಚನಗಳ ವಿಚಾರವೇ ಒಂದು ವಿಶೇಷತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ. ಲೋಕದಲ್ಲಿನ ಕೆಟ್ಟದಾದ ಸಂಪ್ರದಾಯ, ನೀತಿ, ನಿಯಮ ಅಂಥ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸಿ, ಅವುಗಳಿಗೆ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ನೀಡುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆತನ ವಚನಗಳು ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿವೆ. ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯನಿಂದ ರಚಿತವಾಗಿ ಪ್ರಕಟಗೊಂಡಿರುವ ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡು ಎಪತ್ತೊಂಬತ್ತು ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡು ಸಾಲುಗಳಿರುವ ಅತ್ಯಂತ ಚಿಕ್ಕ ವಚನದಿಂದ ಹಿಡಿದು ಐವತ್ತೊಂಬತ್ತು ಸಾಲುಗಳಿರುವ ಅತ್ಯಂತ ದೊಡ್ಡ ವಚನಗಳನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಹೀಗೇ ಚೌಡಯ್ಯನಿಂದ ರಚಿತವಾದ ವಚನಗಳು ಇತ್ತೀಚಿನ ಹೊಸ ಹೊಸ ಆಯಾಮಗಳನ್ನು ವಸ್ತು, ವಿಚಾರಗಳ ತಾತ್ವಿಕ ಸಮೀಕ್ಷೆಯ ವಿಶೇಷತೆಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯನ ವಚನಗಳ ವಿಶೇಷತೆ ಎಂದರೆ ತನ್ನ ಹೆಸರನ್ನೇ ವಚನಾಂಕಿತವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ವಚನ ರಚನೆಗೆ ತೊಡಗಿರುವುದು.

ವಚನಾಂಕಿತ ವಿಶೇಷತೆ:

ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯನು 'ಅಂಬಿಗ' ಅಂದರೆ ದೋಣಿ (ನಾವೆ) ನಡೆಸುವ ಕಾಯಕದ ವಿಶೇಷಣದೊಂದಿಗೆ ತನ್ನ ಹೆಸರನ್ನೇ ತನ್ನ ವಚನಾಂಕಿತವನ್ನಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವುದಾಗಿದೆ. ಈ ವಚನಾಂಕಿತದ ವಿಶೇಷತೆಯನ್ನು ತಿಳಿಯಲು ಚೌಡಯ್ಯನಿಗೆ ಆ ಹೆಸರು ಹೇಗೆ ಬಂದಿರಬಹುದೆಂದು ತಿಳಿಯುವದು ಉಚಿತವಾದದು. ಹನ್ನೆರಡನೆಯ ಶತಮಾನದ ಪ್ರಭಾವಶಾಲಿ ಶರಣರಲ್ಲೊಬ್ಬರಾದ ಸಿದ್ಧರಾಮೇಶ್ವರ ಶಿವಯೋಗಿಗಳ ಪೂವಾವಶ್ರಮದ ಹೆಸರು "ಧೂಳಿಮಾಕಾಳಿ" ಇದು ಅವರ ಮನೆಯ ಆರಾಧ್ಯದೈವದ ಹೆಸರಾಗಿದೆ. ಈ ಹೆಸರು ಅವರ ಸಿದ್ಧಿ ಸಾಧನೆಗಳಿಂದ ಮಾಯವಾಗಿ ಶಿವಶರಣರಿಂದ ಶಿವಯೋಗಿ ಸಿದ್ಧರಾಮನೆನಿಸಿಕೊಂಡನು. ಇದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ನಮ್ಮ ಪೂರ್ವಿಕರು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಆರಾಧ್ಯ ದೈವಗಳ ಹೆಸರನ್ನೂ ಅಥವಾ ತಮಗೆ ಇಷ್ಟವಾದ ದೇವತೆಗಳ ನಾಮಕರಣವನ್ನೂ ಯಾವ ದೇವರುಗಳ ವರ ಪ್ರಸಾದದಿಂದ ತಮಗೆ ಸಂತಾನ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಯಿತೆಂದು ನಂಬುತ್ತಾರೆಯೇ ಆ ದೇವರುಗಳ ಹೆಸರಿಡುವುದು ವಾಡಿಕೆ. ಇದು ಅನುಭವಕ್ಕೆ ಬಂದ ವಿಷಯ. ಗುಣ, ವೃತ್ತಿ ಅಥವಾ ಅನ್ವರ್ಥಗಳನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಹೆಸರಿಸುವುದು ವಿರಳ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಹೆಸರುಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ದೇವತೆಗಳ ಹೆಸರುಗಳೇ ಕಂಡು ಬರುತ್ತವೆ.

ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಸಮಾಜದ ಕೆಳವರ್ಗದಿಂದ ಬರುವ ಆಸ್ತಿಕರಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಜನ ತಾವು ನಂಬಿ ಪೂಜಿಸುತ್ತಿದ್ದ ದೇವರುಗಳ ಹೆಸರುಗಳನ್ನೇ ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ಇಡುವುದು ಅಪರೂಪವೇನಲ್ಲ. ಬಸವಣ್ಣನವರ ವಚನವೊಂದರಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿತವಾದ ಬೀರಯ್ಯ, ಕಾಳಯ್ಯ, ಮಾಳಯ್ಯ, ಕೇತಯ್ಯ, ಈ ದೇವತೆಗಳಂತೆ 'ಚೌಡಯ್ಯ' ಕೂಡ (ಚೌಡೇಶ್ವರಿಯಂತಹ) ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯನ ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳ ಆರಾಧ್ಯ ದೈವವಾಗಿದ್ದಿರಬಹುದು. ಆ ಹೆಸರನ್ನೇ ಆತನ ತಂದೆ - ತಾಯಿಗಳು ಅವನಿಗೆಟ್ಟಿರುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಈ ಹೆಸರು ಆತನು ನಜಶರಣನಾಗಿ ರೂಪಗೊಂಡ ಮೇಲೂ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ತನ್ನ ಹೆಸರಿನ ಮೂಲಕವೇ 'ಅಂಬಿಗ' ಕಾಯಕದ ವಿಶೇಷತೆಯನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಅದನ್ನೇ ತನ್ನ ವಚನಾಂಕಿತವನ್ನಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ವಚನಗಳ ರಚನೆಗೆ ತೊಡಗಿದನು. ಈ ತೆರನಾದ ವಚನಾಂಕಿತವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲು ಕಾರಣ, ಕಾಯಕದಲ್ಲಿ ಚೌಡಯ್ಯನಿದ್ದ ನಿಷ್ಠೆ. ಗೌರವ ಮತ್ತು ಅದು ಅವನಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದ ಆತ್ಮ ಸಂತೃಪ್ತಿ ಎನ್ನಬಹುದು.

ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಸ್ಥಾವರ ಲಿಂಗ ಪೂಜೆಯನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿದ ಶರಣರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಸ್ಥಾವರಲಿಂಗಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ತನ್ನ ವಚನಾಂಕಿಗಳನ್ನಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ಕಾಣಬಹುದು.

ಇದು ತಾವು ಬೋಧಿಸಿದ ಇಷ್ಟಲಿಂಗ ನಿಷ್ಠೆಗೆ ವಿರೋಧವಾದದ್ದು. ಹೀಗೆ ಆಗಬಾರದೆಂದು ತಿಳಿದೋ, ತಿಳಿಯದೋ ಏನೋ ಚೌಡಯ್ಯನು ತನ್ನ ಹೆಸರನ್ನೇ 'ಅಂಬಿಗ' ಕಾಯಕದ ವಿಶೇಷತೆಯೊಂದಿಗೆ ಬಳಸಿ ತನ್ನ ವಚನಾಂಕಿಗಳನ್ನಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ. ಹಿ.ಚಿ. ಶಾಂತವೀರಯ್ಯನವರು ಹೇಳುವಂತೆ ವಚನಕಾರರು ತಮ್ಮ ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಆರಾಧ್ಯ ದೈವವನ್ನು ಅಂಕಿತವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬರೆಯುವುದು ವಿಧಿತವಾದುದಾಗಿದೆ.

ಆದರೆ ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯ ಯಾವ ಇಷ್ಟ ದೈವಕ್ಕೂ ಬಗ್ಗದೇ, ತನ್ನ ಹೆಸರನ್ನೇ ವಚನಗಳ ಅಂಕಿತವಾಗಿಯೂ ಬಳಸಿಕೊಂಡು ದಿಟ್ಟತನದ ಎದೆಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ತೋರಿಸಿದ್ದಾನೆ. ನಮಗೆ ತಿಳಿದ ಮಟ್ಟಿಗೆ 'ಚೌಡಯ್ಯ' ಎಂಬ ಹೆಸರು ಯಾವ ಸ್ಥಾವರ ಲಿಂಗಕ್ಕೂ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲ. ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯ ಸ್ಥಾವರ ಲಿಂಗ ಪೂಜೆಯನ್ನು ಕಟುವಾಗಿ ಟೀಕಿಸಿ, ಇಷ್ಟಲಿಂಗೋಪಾಸನೆಯನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿದಿದ್ದಾರೆ.

“ಕಟ್ಟಿದ ಲಿಂಗವ ಕಿರಿದು ಮಾಡಿ

ಬೆಟ್ಟದ ಲಿಂಗವ ಹಿರಿದು ಮಾಡುವ ಪರಿಯ ನೋಡಾ

ಇಂತಪ್ಪ ರೋಟ್ಟಿ ಮೂಳರ ಕಂಡರೆ

ಗಟ್ಟಿವುಳ್ಳ ಪಾದರಕ್ಷೆಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು

ಲೊಟ ಲೊಟನೆ ಹೊಡಿಯೆಂದಾತ ನಮ್ಮ ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯ”

ಈ ವಚನದಲ್ಲಿ ಕಾಣುವ ವಿಶೇಷತೆಯೆಂದರೆ, ಮಾನವತ್ವ ಮತ್ತು ದೈವತ್ವಗಳ ಸಾಮರಸ್ಯವನ್ನು ಹೇಳಿರುವುದು. ಕಟ್ಟಿದ ಲಿಂಗವ ಕಿರಿದು ಮಾಡಿ, ಬೆಟ್ಟದ ಲಿಂಗವ ಹಿರಿದು ಮಾಡಿ ಅಂದರೆ ತನ್ನ ತನವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಅನ್ಯರ ಹಣದ ಆಸೆ - ಆಮಿಷಗಳಿಗೆ ಅವರನ್ನು ಮೇಲೆಂದು ಮಾತನಾಡುವವರನ್ನು 'ಲೊಟ್ಟಿಮೂಳರೆಂದು' ಹೀಯಾಳಿಸಿ ಅಂತಹವರಿಗೆ ಪಾದರಕ್ಷೆಯಿಂದ ಲೊಟಲೊಟನೆ ಹೊಡೆಯಬೇಕೆಂದಿದ್ದಾನೆ. ಸ್ಥಾವರಲಿಂಗ ಪೂಜೆಯನ್ನು ಖಡಾ - ಖಂಡಿತವಾಗಿ ವಿರೋಧಿಸಿದ ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯ ಇಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಸ್ವಂತಿಕೆಯನ್ನು ಮರೆದುದು ವಿಶೇಷವಾಗಿದೆ. 'ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯ' ಎಂಬ ವಚನಾಂಕಿತದಲ್ಲಿ ಮಾನವ - ದೇವರ ನಡುವಿನ ಸಾಮರಸ್ಯವನ್ನು ಈ ವಚನದಲ್ಲಿ ಕಾಣುವುದು ವಿಶೇಷವಾಗಿದೆ.

ಹೀಗೆ ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯನ ವಿಶೇಷತೆ ಆತನ ವಚನಾಂಕಿತದ ಮೂಲಕವೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಮುಂದೆ ಚೌಡಯ್ಯನ ವಚನಗಳ ವಿಶೇಷತೆಯನ್ನು ಸಹಿತ ಈ ಮುಂದಿನಂತೆ ಕಾಣುತ್ತೇವೆ.

ಚೌಡಯ್ಯನು ಬಹಳ ಕಠೋರವಾದಿಯಾಗಿದ್ದರೂ ಸಹಿತ ಭಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಶಿವ ಪಾರಮ್ಯ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಯಾಗಿದ್ದಾನೆ. ತನಗಿಂತ ಹಿರಿಯರಾದ ಬೇಡರ ಕಣ್ಣಪ್ಪ, ಜೇಡರ ದಾಸಿಮಯ್ಯ, ಡೋಹರ ಕಕ್ಕಯ್ಯ, ಮಾದಾರ ಚೆನ್ನಯ್ಯ ಇವರನ್ನು ತನ್ನ ವಚನದಲ್ಲಿ ಸ್ತುತಿಸಿರುವುದನ್ನು ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಚನದಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ.

“ಜೇಡಂಗಿ, ಬೇಡಂಗಿ, ಡೋಹರಂಗಿ, ಹೊಲೆಯಂಗಿ

ರೂಢಿಗಿಶ್ವರನೊಲಿದ ಪರಿಯ ನೋಡಾ!

ಲೋಕದ ಮಾನವರು ಮಾಡುವರೇ ಸಮಯಂಗಳನು?

ಮಾಡಲಿಕೆ ಅವರೇನು ಸ್ವತಂತ್ರರೇ ಹೇಳಾ?

ಇವರೊಡ್ಡಿದ ತಾವಿನಲಿ ಕಲ್ಲು-ಮುಳ್ಳು ಎಂದಾತ ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯ”

ಈ ವಚನದ ವಿಶೇಷತೆಯೆಂದರೆ, ‘ಜೇಡರನಾದ’ ಎಂದರೆ ಬಟ್ಟಿನೇಯುವ ಕಾಯಕವ ಮಾಡುವ ದಾಸಿಮಾರ್ಯರಿಗೆ ಪರಮಾತ್ಮನು ಎಂದೂ, ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ತನ್ನ ಎರಡೂ ಕಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಶಿವನಿಗೆ ಸಮರ್ಪಿಸಿದ ಬೇಡರ ಕಣ್ಣಪ್ಪನನ್ನು, ಕೀಳು ಜಾತಿಯ ಡೋಹರ ಕಕ್ಕಯ್ಯನಿಗೂ, ಹೊಲೆಯರ ಜಾತಿಗೆ ಸೇರಿದ ಶಿವನಾಗಮಯ್ಯನವರಿಗೂ ಪರಮಾತ್ಮನ ಪೂರ್ವಾನುಗ್ರವಾಗಿತ್ತು. ಅನೇಕ ಧರ್ಮಗಳು ಸಾರುವು ಸಂದೇಶವೇನೆಂದರೆ ಪಾಪದ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡುವವರು ಕೀಳು ಕುಲದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸುತ್ತವೆ. ಇಂತಹ ‘ಪಾಪಿಗಳಿಗೆ’ ಶಿವನೊಲಿದಿದ್ದ ಬಳಿಕ ಧರ್ಮಗಳು ಸುಳ್ಳಾದವು. ಹಾಗೆ ಬರದಿದ್ದರೆ ಅವು ಧರ್ಮಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ, ಪರಮಾತ್ಮನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ ಮಾನವ ಧರ್ಮ ಮಾತ್ರ ನಿಜವಾದ ಧರ್ಮ. ಮಿಕ್ಕಿದವು ಹೊಟ್ಟೆ ಹೊರೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಧರ್ಮಗಳು ಎಂದು ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ನಿಜ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ಮಾನವರ ನಡುವೆ ಉದಾತ್ತ ಚಿಂತನೆಗಳು ಬೆಳೆದ ಸಹಜ ಧರ್ಮವೇ ನಿಜವಾದ ಧರ್ಮ. ಅದೇ ಮಾನವ ಧರ್ಮ ಎಂಬ ವಿಶೇಷತೆಯನ್ನು ಈ ವಚನವು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯ ತನಗಿಂತ ಹಿರಿಯ ಶಿವಶರಣರು ನೆನೆದಿರುವುದು ವಿಶೇಷವಾಗಿದೆ. ಈ ವಚನದ ಆಯಾಮವೆಂದರೆ ಗುರು, ಹಿರಿಯರ ಸ್ಮರಿಸಿ ಅವರ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನದಂತೆ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಾಗಿದೆ ಎಂದು ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯನವರ ವಾದವಾಗಿದೆ.

ಇವರ ಜೊತೆಗೆ ಬಸವಣ್ಣನವರನ್ನು ಸಹಿತ ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯ ತನ್ನ ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ಅವನು ಧನ್ಯತೆಯಿಂದ ಸ್ಮರಿಸಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣುವುದು ವಿಶೇಷವಾಗಿದೆ. ಬಸವಣ್ಣನನ್ನು ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ಸಾರುತ್ತಾ ಸಕಲಜೀವಿಗಳ ಚೇತನಕ್ಕೆ ಆಧಾರ ಎಂದು ಅವರನ್ನು ಬಣ್ಣಿಸಿರುವುದನ್ನು ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಚನದಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ.

“ಗುರುಲಿಂಗ ಜಂಗಮಕ್ಕೆ ಆಧಾರ ಬಸವಣ್ಣ
ಪಾದೋದಕ ಪ್ರಸಾದಕ್ಕೆ ಆಧಾರ ಬಸವಣ್ಣ
ಸರ್ವಪತ್ತಿಗಾಧಾರ ಬಸವಣ್ಣ
ಸ್ವರ್ಗ-ಮತಾ ಪಾತಾಳಕ್ಕೆ ಬಸವಣ್ಣನ ಚೈತನ್ಯವಿಲ್ಲದಿಲ್ಲ
ಆ ಬಸವಣ್ಣನ ಶ್ರೀ ಪಾದಕ್ಕೆ ನಮೋ ನಮೋ
ಎನುತಿದರ್ಶನ ನಂಬಿಗ ಚೌಡಯ್ಯ”

ಈ ವಚನದಲ್ಲಿ ಬಸವಣ್ಣನವರನ್ನು ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯ ಬಹಳ ಸಮೀಪದಿಂದ ಕಂಡಿರಬಹುದು. ಗುರು-ಲಿಂಗ-ಜಂಗಮಕ್ಕೆ ಮತ್ತೊಂದು ಹೆಸರೇ ಈ ಬಸವಣ್ಣನವರು. ಇವರಿಂದಲೇ ಶರಣರ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಪಾದೋದಕ, ಪ್ರಸಾದದ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ಮೆರೆದರು. ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಜೀವಿಸುವ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜೀವಿಗೂ ಬಸವಣ್ಣನವರ ಉಸಿರಿದೆ, ಹೆಸರಿದೆ, ಸರ್ವಸಂಪತ್ತಿಗೆ, ಸರ್ವಪತ್ತಿಗೆ ಬಸವಣ್ಣನೇ ಆಧಾರ ಎಂದು ಹೇಳಿರುವನು. ಹಾಗೆಯೇ ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯನ ಮೇಲೆ ಬಸವಣ್ಣನವರ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿದೆ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಬಸವಣ್ಣನ ಶ್ರೀ ಪಾದಗಳಿಗೆ ನಮೋ ನಮೋ ಎಂದು ನಮಿಸುವ ಚೌಡಯ್ಯನ ವಿನಯತೆ ಗೌರವವೇ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಹೀಗೆ ಈ ವಚನದಲ್ಲಿ ಹಿರಿಯ ಶರಣರ ಸ್ಮರಿಸಿರುವುದು ಬಹಳ ಗಂಭೀರವಾದದ್ದು. ಇಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬರುವ ಹೊಸ ಆಯಾಮವೆಂದರೆ ಬಸವಣ್ಣನವರ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವಗಿಂತ ಬಹಳ ನಿಷ್ಠೂರವಾಗಿ ಬೆಳೆದ ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯನು ಕಠೋರವಾಗಿ ಸಮಾಜವನ್ನು ಟೀಕಿಸುವುದು. ಅಲ್ಲದೇ ಅವುಗಳಿಗೆ ಪೂರಕವಾದಂತಹ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಸೂಚಿಸುವುದು ಈತನ ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷತೆಯಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.

‘ತನ್ನ ತಾ ಅಂತ ಮೇಲೆ ಇನ್ನೇನಿನ್ನೇನೋ’ ಎಂಬಂತೆ, ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯ ತನ್ನ ಕುರಿತು ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಕೊಂಡಿರುವುದೇ ಒಂದು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ತೋರುತ್ತದೆ. ತನ್ನನ್ನು ತಾನು ಮರೆತು ದೇವರನ್ನು ಕಾಣುವೆನೆಂದು

ಹರಿಹರ ಬ್ರಹ್ಮಾದಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹರಸುವುದು ತರವಲ್ಲವಲ್ಲ. ತನ್ನ ತಾ ತಿಳಿದ ಮೇಲೆ ತಾನೇ ದೇವರು. ತನ್ನ ಮನವೇ ಮಂದಿರ ಎಂದು ಹೇಳುವ ಚೌಡಯ್ಯನ ಒಂದು ವಚನ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿದೆ.

“ತನ್ನವ ಮರೆದು ದೇವರ ಕಂಡೇನೆಂಬ ಕಾರಣ

ಹರಿಸುರ ಬ್ರಹ್ಮಾದಿಗಳೆಲ್ಲರು ತಲೆ ಕೆಳಗಾಗಿ ಹೋದರು!

ಆ ದೇವರ ಮರೆದು ತನ್ನವರಿದು ದುಂಟಾದರೆ

ತಾನೆ ದಿಟವೆಂದ ನಂಬಿಗ ಚೌಡಯ್ಯ”

ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಜೀವಿಸುವ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ತನ್ನತನವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬದುಕುತ್ತಾರೆ. ಅರ್ಥವಿಲ್ಲದೇ ವೃಥಾ ಸುತ್ತಾಡಿ ದೇವರಿಲ್ಲದ ಮಣ್ಣು - ಉಸುಕಿನ ದೇವಾಲಯಗಳಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ತನ್ನಲ್ಲಿಯೇ ದೇವನಿದ್ದಾನೆಂಬ ಅರಿವು ಅವರಿಗಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ತನ್ನ ತಾನು ತಿಳಿದು ಅರಿತು ನಡೆದರೆ ತಾನೇ ದೇವರು ಎಂದಿದ್ದಾರೆ. ಆಗ ಹರಿಸುರರು, ಬ್ರಹ್ಮಾದಿಗಳೆಲ್ಲರೂ ತಲೆಕೆಳಗಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಅಂತಹ ದೇವರನ್ನು ಮರೆತು ತಾನೇ ದಿಟ (ಸ್ಥಾವರ)ವೆಂದು ತಿಳಿದ ಮೇಲೆ ಸರ್ವರ ಕಾಯೋ ಮಹಾದೇವ ತಾನೇ ಆಗುತ್ತಾನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹ ಕಲ್ಪನೆಯ ಪ್ರಭಾವವು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕತೆಯ ಪರಿಜ್ಞಾನವನ್ನು ಬೆಳೆಸುತ್ತದೆ ಎಂದು ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಚನದ ಹೊಸ ಆಯಾಮವೇನೆಂದರೆ “ಅಹಂ ಬ್ರಹ್ಮಾಸ್ಮಿ” ಎಂಬ ಆಶಯವನ್ನು ಈ ವಚನ ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.

ಮುಂದುವರೆದು ತನ್ನಲ್ಲಿ ತನಗೆ ನಂಬುಗೆ ಇಲ್ಲದವನು ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ಮೇಲೆ ನಂಬುಗೆ ಇಟ್ಟು ಹೇಗೆ ಬದುಕಲು ಸಾಧ್ಯ? ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸುತ್ತಾ

“ತನ್ನವ ಹುಸಿ ಮಾಡಿ ಇನ್ನೊಂದು ದಿಟ ಮಾಡುವ ಅಣ್ಣಂಗೆ

ನಂಬುಗೆ ಇನ್ನಾವುದಯ್ಯಾ?

ತನ್ನೊಳಗಿದ್ದ ಘನವ ತಾ ತಿಳಿಯಲರಿಯದೆ

ಪರಬ್ರಹ್ಮಕ್ಕೆ ತಲೆಯಿಕ್ಕಿ ತೆಗೆದನೆಂಬ ಅಣ್ಣ

ಗಾವಿಲನೆಂದ ನಂಬಿಗ ಚೌಡಯ್ಯ”

ಈ ವಚನದಲ್ಲಿ ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯ ತನ್ನ ದಿಟ್ಟತನದ ನಿಲುವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ತನ್ನಲ್ಲಿಯೇ ತನಗೆ ಇಲ್ಲದ ಮನುಷ್ಯ ಸಮಾಜವನ್ನವಲಂಬಿಸಿ ಬದುಕುವುದು ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯ? ಲೋಕದ ಪರಿಜ್ಞಾನದ ಅರಿಯುವುದು

ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯ? ತನ್ನಲ್ಲಿ ನಂಬುಗೆ ಇಲ್ಲದೇ ಬದುಕುವುದು ಅಸಾಧ್ಯವಾದ ಮಾತಾಗಿದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ತನ್ನನ್ನು ತಾನು ಸುಳ್ಳು ಮಾಡಿ ಹೊರಗಿನದನ್ನು ಸತ್ಯವೆಂದು ನಂಬುವವನ ನಂಬುಗೆ ಹುಸಿಯ ನಂಬಿಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಪರಾತ್ಪರ ವಸ್ತುವೆಂಬ ಘನವು ಅವನ ಆತ್ಮದಲ್ಲಿಯೇ ಅಡಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ಅವನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳದೇ ಪರಮಾತ್ಮನೇ ಬೇರೆ ಆತ್ಮನೇ ಬೇರೆ ಎಂದು ತಲೆ ತಗ್ಗಿಸಿ ನಮಸ್ಕರಿಸುವವರನ್ನು ಚೌಡಯ್ಯ 'ದಡ್ಡರು' ಎಂದು ಝೇಂಕರಿಸುತ್ತಾನೆ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯರು ಪರಮಾತ್ಮನ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಎಂಬುದು ಈ ವಚನದ ವಿಶೇಷತೆಯಾಗಿದೆ. ಅಂತರಂಗ ಅರಿವನ್ನು ಈ ವಚನವು ಮೂಡಿಸುವುದೇ ಹೊಸ ಆಯಾಮವಾಗಿದೆ.

ಕಲ್ಯಾಣದ ಶಿವಶರಣರು ಮತ್ತು ಅವರ ಅನುಯಾಯಿಗಳಾದ ವೀರಶೈವ ಲಿಂಗಾಯಿತರು ಸಾಕಾರ ನಿಷ್ಠರೋ, ನಿರಾಕಾರ ನಿಷ್ಠರೋ ಎಂಬುದು ತೀವ್ರಜಿಜ್ಞಾಸೆಯ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ. ವೀರಶೈವ ಧರ್ಮ ಸರ್ವ ಸಮನ್ವಯ ಆಧಾರಿತ ಧರ್ಮವಾಗಿರುವುದರಿಂದ 'ಇದಮಿತ್ಥಂ' ಎಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಿ ಹೇಳಿರುವುದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಅವರವರ ಅನುಭಾವ, ವ್ಯಕ್ತಿ ವಿಚಾರಗಳಿಂದ ಸಾಕಾರ ಮೂರ್ತಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ. ನಿರಾಕಾರಿಗಳೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಸಾವಿಲ್ಲದ, ಕೇಡಿಲ್ಲದ, ರೂಹಿಲ್ಲದ, ಚೆಲುವಂಗಾಲಿದೆನವ್ವಾ ಎಂಬ ಪರಮಾತ್ಮನಿಗೆ ನಿರಾಕಾರ ಎಂದು ಹೇಳಿದ ಮಹಾದೇವಿಯಕ್ಕ ತಮ್ಮ ಇನ್ನೊಂದು ವಚನದಲ್ಲಿ ಹೊಳೆವ ಕೆಂಚೆಡೆಗಳ, ತ್ರಿಶೂಲ ಡಮರುಗದ, ಸುಲಪಲ್ಲಗೊರವ ಎಂದು ಸಾಕಾರವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕಲ್ಯಾಣದಲ್ಲಿನ ಶಿವಶರಣರು ಮೂಲತಃ ನಿರಾಕಾರವಾದಿಗಳಾದರೂ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರಿಗೆ ಪರಮಾತ್ಮನ ಸ್ವರೂಪದ ಕಲ್ಪನೆ ಬರಲಿ ಎಂದು ಸಾರುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯ ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ವೈಚಾರಿಕವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾ ಹೋದಂತೆಲ್ಲಾ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣದ, ಸಂಸಾರದ ಗುರುತೇ ಇಲ್ಲದ ದೇವರಗೆ ಹೆಸರೇ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಪರಮಾತ್ಮನ ಬಗೆಗಿದ್ದ ಪೌರಾಣಿಕ ಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಅಲ್ಲಗಳೆಯುತ್ತಾನೆ.

“ಅಸುರ ಮಾಲೆಗಳಿಲ್ಲ, ತ್ರಿಶೂಲ ಡಮರುಗವಿಲ್ಲ

ಬ್ರಹ್ಮ ಕಪಾಲವಿಲ್ಲ, ಭಸ್ಮ ಭೂಷಣವಿಲ್ಲ

ವೃಷಭ ವಾಹನನಲ್ಲ, ಋಷಿಗಳೊಡನೆ ಇದ್ದಾತನಲ್ಲ

ಎಸಗುವ ಸಂಸಾರದ ಕುರುಹಿಲ್ಲದಾತಂಗಿ

ಹೆಸರಾವುದೂ ಇಲ್ಲವೆಂದ ನಂಬಿಗ ಚೌಡಯ್ಯ”

ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಬೇರು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದ ಪೌರಾಣಿಕ ಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಚೌಡಯ್ಯನ ಎಂಟುನೂರು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆಯೇ ಇಷ್ಟು ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ಹೇಳಿರುವುದು ಅಚ್ಚರಿಯದ ಸಂಗತಿಯ ಜೊತೆಗೆ ಗಮನಾರ್ಹವೂ ಹೌದು. ಇಂದಿಗೂ ಪರಮಾತ್ಮನ ಕಪಾಲದೊಂದಿಗೆ ವೃಷಭವನ್ನು ಹತ್ತಿ ನಿಂತ ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ನೋಡಿದವರಾರು? ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸುತ್ತಾನೆ. ಚೌಡಯ್ಯ ಈ ವಿಚಾರಗಳು ಇಂದಿಗೂ ಪ್ರಸ್ತುತವೆನಿಸುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೇ ಈ ವಚನದಲ್ಲಿ ಜನರಲ್ಲಿ ಮನೆಮಾಡಿದ್ದ ಪರಮಾತ್ಮನ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ದಿಕ್ಕಿಸುತ್ತದೆ. ಆತ್ಮನೇ ಪರಮಾತ್ಮನೆಂಬ ಪರಿಹಾರದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಮೂಡಿಸುವುದು ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯನವರ ವಚನದ ವಿಶೇಷವಾಗಿದೆ.

ಪರಂಪರಾಗತವಾಗಿ ಬಂದ ಪೂಜೆಯ ಹಿಂದಿರುವ ಮೌಢ್ಯತೆ ಮತ್ತು ಮೋಸವನ್ನು ಕಂಡು ಚೌಡಯ್ಯ ಅಂತಹ ಅಂಧ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳನ್ನು ಬಯಲಿಗೆಳೆಯುತ್ತಾನೆ. ಇನ್ನು ಹಲವಾರು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಶರಣ ಚೌಡಯ್ಯನ ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ಅಡಕವಾಗಿದೆ.

“ನಾಯಿ ಬಲ್ಲದೇ ದೇವರ ಬೋನವ?

ದ್ರೋಹಿ ಬಲ್ಲನೇ - ಗುರುಲಿಂಗ - ಜಂಗಮದ ನೆಲೆಯ?

ಅಜ್ಞಾನಿ ಬಲ್ಲನೇ ಸುಜ್ಞಾನಿಯ ನೆಲೆಯ?

ಕುಕ್ಕರ ಬಲ್ಲದೇ ಸುಭಿಕ್ಷದ ಸವಿಯ?

ಇಂತಪ್ಪ ಆಚಾರ ಭ್ರಷ್ಟರ ಕಡೆಗೆ ನೋಡೆಂದಾತ

ನಮ್ಮ ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯ ನಿಜಶರಣನು”

ದೇವರಿಗೆ ಮೀಸಲೆಂದು ಮಾಡಿದ ಅಡುಗೆ, ಶಿವನಿಗೆ ಪೂಜೆ, ಪುನಸ್ಕಾರಗಳು ಮುಗಿದ ನಂತರ ಇತರರಿಗೆ ಬಡಿಸುವ ಸಂಪ್ರದಾಯ, ಗುರು-ಲಿಂಗ-ಜಂಗಮರ ಜ್ಞಾನವ ತಿಳಿಯಲಾರದ ದ್ರೋಹಿಯ ಕಡೆಗೆ ಸುಜ್ಞಾನಿಯೆಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಅಜ್ಞಾನಿಗಳಂತೆ ಅಲೆದಾಡುವವರನ್ನು ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯನವರ ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಶರಣರ ನೀತಿ - ನಿಯಮಗಳಿಗೆ ಚೌಡಯ್ಯನವರು ಬದ್ಧರಾಗಿದ್ದಾಗ ಪರಂಪರೆಯ ಹಲವಾರು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಅವರು ಒಪ್ಪುವುದೇ ಇಲ್ಲ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಕಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಆದರೆ ವ್ಯಕ್ತಿಗಿರುವ ಸ್ವಂತ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಗಳೆಯಲಿಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ವೈಚಾರಿಕ ಅವನು ಬೆಳೆಯುತ್ತಾ ಹೋದಂತೆಲ್ಲಾ ಭೂತ-ವರ್ತಮಾನಗಳನ್ನು ಸಂಶಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡುವುದು ಸಹಜವಾಗಿಯೇ ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ.

ಆದರೆ ಚೌಡಯ್ಯ ಇಂತಹ ಆಚರಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವವರ ಕಡೆಗೆ ತಿರುಗಿ ಸಹ ನೋಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂತಹವರನ್ನು ಆಚಾರ ಭ್ರಷ್ಟರೆಂದು ನಿಜಶರಣ ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯನವರು ನುಡಿದಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಚನದ ಹೊಸ ಆಯಾಮವೇನೆಂದರೆ ಅಂಗದ ಅರಿವಿಲ್ಲದೇ ಕಾಣದ ಲಿಂಗಕ್ಕೆ ಅರಕೆ, ಪೂಜೆ-ಪುನಸ್ಕಾರಗಳನ್ನು ಮಾಡುವವರನ್ನು ಕಂಡು ಚೌಡಯ್ಯ ಅಂಥವರನ್ನು ಆಚಾರಗೇಡಿಗಳೆಂದು ವಿಡಂಬಿಸಿರುವುದು ಹೀಗೆ ಚೌಡಯ್ಯ ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹೊಸದಾದ ಆಯಾಮಗಳು ಕಂಡು ಬರುತ್ತವೆ.

ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯನು ತನ್ನ ಒಂದೆರಡು ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತದ ಶ್ಲೋಕಗಳನ್ನು ಬಳಸಿರುವುದು ಒಂದು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಊದಾಹರಣೆಗೆ ಇಷ್ಟಲಿಂಗವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಅನ್ಯ (ಸ್ಥಾವರ) ಲಿಂಗವನ್ನು ಆರಾಧಿಸುವ ಜನರಿಗೆ ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಚನದಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ.

“ಇಷ್ಟಲಿಂಗ ವಿಶ್ವಸ್ಯ ಅನ್ಯಲಿಂಗಮುಪಾಸತೇ

ಶ್ವಾನಯೋಗಿ ಶತಂಗತ್ವಾ ಚಂಡಾಲ ಬ್ರಹ್ಮಮಾಚರೇತ”

ಈ ಶ್ಲೋಕವು ಚೌಡಯ್ಯನ ವಚನಗಳ ಭಾಷೆ ಶೈಲಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ಹೇಳುವುದು. ಶಿವಭಕ್ತನು ಜಂಗಮನನ್ನು ಪ್ರಸಾದವ ಸ್ವೀಕರಿಸಲು ಕರೆತಂದು ಆತನಿಂದ ಪಾದೋದಕವನ್ನು ವಿದ್ಯುಕ್ತವಾಗಿ ಪಡೆಯುವ ಸನ್ನಿವೇಶವನ್ನು ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಚನದಿಂದ ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತದೆ.

“..... ದೇಶಿಕಂ ಚರಣಾಂಗುಪ್ತ ಶ್ರಭಸಿ) ತಂ ಪ್ರಣಾಯಿಸ್ತಥಾ

ಪಾದ ಪೂಜಾಮಿಮಾಂ ಕುರ್ಯಾತ ಗೋಪ್ಯಂ ಗೋಪ್ಯಂ ವರಾನನೇ॥

..... ಜಂಗಮಂ ಪರಾತತ್ವಂ ಪಾದಾಗುಪ್ಯ ತೀರ್ಥತಥಾ।

ಸ್ವಯಂ ಲಿಂಗಾರ್ಪಿತಂ ಪೀತ್ವಾಜಂಗಮ : ಪರಮೇಶ್ವರೌ

ಮತ್ತಿಂ

ಸ್ವ ಪಾದೋದಕ ತೀರ್ಥಂ ಚ ಸ್ವಲಿಂಗಸ್ಯ ಸಮರ್ಪ(ಗಂ)

ಕೃತ್ವಾ ವಿಭೇದ್ಯಕ್ತಾ ಅರ್ಪಮೀಯಮನಂತರಂ”

ಹೀಗೆ ಈ ವಚನವು ಸುದೀರ್ಘವಾದ ವಚನವಾಗಿದೆ. ಈ ವಚನದಲ್ಲಿ ಎದ್ದು ಕಾಣುವ ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಶೇಷತೆಯೆಂದರೆ ಭಕ್ತ ಮತ್ತು ಜಂಗಮದಲ್ಲಿ ಭೇದವಿಲ್ಲವೆಂಬ ಭಾವವು ಅಂತರ್ಗತವಾಗಿ ಮೂಡಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಭಕ್ತ - ಜಂಗಮರೆಂಬ ಭಾವನು ಕರನಿ ಎರಡು ದೇಹ ಒಂದೇ ಆತ್ಮ ಎಂಬಂತಾಗಿದೆ. ಈ ವಚನದಿಂದ

ನಮಗೆ ತಿಳಿದು ಬರುವುದೇನೆಂದರೆ ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯನಿಗೆ ಸಂಸ್ಕೃತದ ಜ್ಞಾನವು ಇತ್ತೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೇ ಕೆಲವು ಸಂಸ್ಕೃತದ ಶ್ಲೋಕಗಳನ್ನು ಕಂಠಪಾಠ ಮಾಡಿರಬಹುದೆಂದು ತೋಚುತ್ತದೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ಉದ್ದರಿಸುವುದು ತನ್ನ ಮಾತಿನ ಸಮರ್ಥನೆಗಾಗಿ ತಿಳಿಯಬೇಕಲ್ಲದೇ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಆತನಿಗೆ ಬಳಲಿಕೆಯಿತ್ತು ಎಂದಲ್ಲ.

ಈ ವಚನದಲ್ಲಿ ಕಾಣುವ ಹೊಸ ಆಯಾಮವೆಂದರೆ ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಮೂಡಿ ಬಂದಿರುವುದಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲದೇ ಆ ಬಾಷೆಗೆ ಆತ ಅಂಟಿಕೊಂಡಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿಯಬಹುದಾಗಿದೆ. ಜಂಗಮ ಭಕ್ತರ ನಡುವಿನ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ತಿಳಿಸುವ ಈ ಸಂಸ್ಕೃತದ ವಚನವು ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿಯೇ ಒಂದು ವಿಶೇಷತೆಯನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿರುವುದಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲದೇ ಚೌಡಯ್ಯನ ವಚನಗಳ ವಿಶೇಷತೆಯನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿರುವುದಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲದೇ ಚೌಡಯ್ಯನ ವಚನಗಳ ವಿಶೇಷತೆ ನೋಡುವಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕಂಡುಬರುವ ವಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಧಾರ್ಮಿಕ ಸಮಾನತೆ, ಅಸ್ತುತ್ಯ ನಿವಾರಣೆ, ವೃತ್ತಿ ಸಮಾನತೆ, ಕಾಯಕ, ಸ್ತ್ರೀ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ, ಸಾಹಿತ್ಯಕ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯತೆಗಳ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಬಹುದಾಗಿದೆ. ಚೌಡಯ್ಯನವರ ವಚನಗಳ ವಿಶೇಷತೆ ವೈಚಾರಿಕತೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದವುಗಳಾಗಿವೆ. ಅಂತಹ ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಶೇಷತೆಗಳೆಂದರೆ,

ಧಾರ್ಮಿಕ ಸಮಾನತೆ :

ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಸರ್ವರೂ ಸಮಾನರು ಎಂಬುದನ್ನು ತಾತ್ವಿಕವಾಗಿ ಶೋಧಿಸಿ, ಸಾಧಿಸಿ, ತೋರಿಸಿದವರು ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯ ಇದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಲಿಂಗೋಪಾಸನೆಯು ಒಂದು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾದ ಮಾಧ್ಯಮವಾಗಿದೆ. ಆಸಕ್ತರಾದ ಸಕಲರಿಗೂ ಎಲ್ಲಾ ಬಗೆಯ ತಾರತಮ್ಯಗಳನ್ನು ತೊಡೆದುಹಾಕಿಸಿ, ಇಷ್ಟಲಿಂಗವನ್ನು ತನ್ನಿಷ್ಟದಂತೆ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲು ತಿಳಿಸಿದರು. ದೇವರೊಬ್ಬನೇ ನಾಮ ಹಲವು, ಸರ್ವ ಶಕ್ತನಾದವನು ಒಬ್ಬನೇ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ, ಪರಮ ಪತಿವ್ರತೆಗೆ ಗಂಡನೊಬ್ಬನೇ ನೆಚ್ಚಿರುವಂತೆ ಆತನೇ ದೈವವೆಂದು ಭಾವಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಇಷ್ಟಲಿಂಗವು ದೈವತ್ವವದ ಪ್ರತೀಕವೆಂದು ಭಾವಿಸಬೇಕು. ಇಷ್ಟಲಿಂಗದ ಪೂಜೆಯಿಂದ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಹಿಡಿತದಲ್ಲಿಟ್ಟು ದೇವರಲ್ಲಿ ತನ್ಮಯತೆಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಬಹುದು. ಇಷ್ಟಲಿಂಗ ಪೂಜೆ ಮೂರ್ತಿ ಪೂಜೆಯಾಗಿರದೇ ಮನ ಪೂಜೆಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಚೌಡಯ್ಯನವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಭಕ್ತರನ್ನು ಶೋಷಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಪುರೋಹಿತಶಾಹಿಗಳಿಗೆ ಧರ್ಮದ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಯಜ್ಞ - ಯಾಗಾದಿಗಳಿಗೆ ಯಜ್ಞದ ಆಚರಣೆಯಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಪ್ರಾಣಿವಧೆಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಪೆಟ್ಟುಬಿತ್ತು, ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ಬದಲಾಗಿ ಇಷ್ಟಲಿಂಗದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ದೇಹಗಳೇ ದೇವಾಲಯಗಳಾದವು. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯನ ವಚನಗಳ ಕ್ರಾಂತಿಯು ಜಿಡ್ಡುಗಟ್ಟಿದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿತ್ತು. ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯಿಕವಾಗಿ ಹೊಸ ಆಯಾಮಗಳಿಗೆ ರೂಪಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ವಿಶೇಷವಾಗಿದೆ.

ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯ ನಿವಾರಣೆ :

ಮಾನವೋದ್ಧಾರಣೆ ಧೇಯ - ಧೋರಣಿಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದ ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮ ತನ್ನ ಅಧೋಗತಿಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ವರ್ಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಮೂಲಕ ಮೇಲು - ಕೀಳೆಂಬ ಅಸಮಾನತೆಯನ್ನು ಬಿತ್ತಿ ಬೆಳೆಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯ ಕಳಂಕಕ್ಕೆ ದಾರಿ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಂತಾಯಿತು. "ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯ ಪಾಪ, ಅದು ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮದ ಜೀವತಂತಿಗಳನ್ನೇ ತಿನ್ನುತ್ತದೆ. ನಾವು ಎಚ್ಚರಿಕೆ ವಹಿಸದಿದ್ದರೆ, ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮ ನಾಶವಾದೀತೆಂಬ ಭಯ ನನಗಿದೆ" ಎಂದು ಗಾಂಧೀಜಿಯವರು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತಾ ನಿವಾರಣೆಯ ಅವಶ್ಯಕತೆಯನ್ನು ಹೇಳಿರುವರು. ಬುದ್ಧನ ನಂತರ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರಿಗೂ ಮೊದಲೇ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರನ್ನು ಲಿಂಗವಂತರನ್ನಾಗಿಸಿ ಆ ಮೂಲಕ ಧಾರ್ಮಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮತೆಯನ್ನು ಅವರಿಗೆ ತಂದುಕೊಟ್ಟವರು ಶಿವಶರಣರು ಆದ್ದರಿಂದ ಜಾತ್ಯಾತೀತ ಸಮಾಜದ ರೂಪಾರಿಗಳೆಂದು ಶಿವಶರಣರನ್ನು ಗುರುತಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಅಂತಹ ಶಿವಶರಣರಲ್ಲಿ ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯ ಒಬ್ಬರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಜಾತಿಯತೆ ತುಂಬಿ ತುಳುಕಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಅಂದಿನ ಸಂದಿಗ್ಧ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಚೌಡಯ್ಯ ಕುಲಜಾತಿಯ ಬಗೆಗೆ ಹೇಳುವ ಬಂಡಾಯ ಮನೋಭಾವವು ವಿಶೇಷವಾದುದಾಗಿದೆ.

'ನನ್ನ ಕುಲ ಶ್ರೇಷ್ಠ, ನಿನ್ನ ಕುಲ ಕನಿಷ್ಠ' ಎಂದು ಬಡಿದಾಡುವವರನು ತಂದು ಪಡಿಹಾರಿ ಉತ್ತಣ್ಣನ ವಾಮಪಾದುಕೆಯಿಂದ ಫಡಫಡನೆ ಹೊಡಿ ಎಂದು ಮೇಲು - ಕೀಳು ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಹೊಂದಿರುವವರನ್ನು ಕಂಡು ಸಿಡಿಮಿಡಿಗೊಂಡಿದ್ದಾನೆ. ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವರನ್ನು ಊರ ಹೊರಗಿಟ್ಟು ಮುಟ್ಟಿಸಿಕೊಳ್ಳದಿರುವವರನ್ನು ಕಂಡು ಚೌಡಯ್ಯ ಊರ ಹೊರಗಿರುವವ ಹೊಲೆಯ ಅಲ್ಲ ಊರೊಳಗಿದ್ದಾನೆ ಎಂದು ಬಸವಣ್ಣನವರ ಮಾತನ್ನೇ ಶರಣ ಚೌಡಯ್ಯನೂ ಆಕ್ರೋಶದಿಂದ ಹೇಳಿರುತ್ತಾನೆ.

“ಹೊಲೆಯ ಹೊಲೆಯ ಎಂದಡೆ ಹೊಲೆಯರಂತಪ್ಪರಯ್ಯಾ?
 ಹೊಲೆಯ ಹೊರಕೇರಿಯಲ್ಲಿರುವನು
 ಊರೊಳಗಿಲ್ಲವೇ ಅಯ್ಯಾ, ಹೊಲೆಯರು?
 ತಾಯಿಗೆ ಬೈದವನೇ ಹೊಲೆಯ
 ಕೊಡುವ ದಾನಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡ ಬಂದವನೇ ಹೊಲೆಯ
 ಜಗಳ ಬಂದಾಗ ನನ್ನ ಕುಲ ಹೆಚ್ಚು ನಿನ್ನ ಕುಲ ಕಡಿಮೆ
 ಎಂದು ಬಡಿದಾಡುವ ಕುನ್ನಿ ನಾಯಿಗಳ ಮೋರೆ ಮೋರೆಯ
 ಮೇಲೆ ನನ್ನ ಪಡಿಹಾರಿ ಉತ್ತಣ್ಣಗಳ ವಾಮಪಾದುಕೆಯ
 ಕೊಂಡು ಅವರ ಅಂಗಳ ಮೆಟ್ಟಿ ಫಡ - ಫಡನೆ ಹೊಡಿ ಎಂದಾತ
 ನಮ್ಮ ದಿಟ್ಟ ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯ ನಿಜ ಶರಣನು.....”

ಯಾರೂ ಹುಟ್ಟಿನಿಂದ ಹೊಲೆಯರಲ್ಲ, ಹೀನ ಕೃತ್ಯವ ಮಾಡುವವರು ನಿಜವಾದ ಹೊಲೆಯರು ಅವರವರ
 ವೃತ್ತಿಯಿಂದ ಜಾತಿ ಬರುತ್ತದೆಯೇ ಹೊರತು ಅವನ ಹುಟ್ಟಿನಿಂದ ಬಂದಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಬಸವಣ್ಣನವರು
 ಹೊಲಸು ತಿಂಬುವವನೇ ಹೊಲೆಯ, ಕೊಲ್ಲುವವನೇ ಮಾದಿಗ ಎಂದು ಜಾತಿಯ ಕುರಿತಾದ ಸ್ಪಷ್ಟ
 ಮಾತುಗಳನ್ನೇ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಜಾತಿಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಎಂಟುನೂರು ವರ್ಷಗಳು ಹೋದಲ್ಲಿ ಇಂದಿಗೂ ಹಾಗೆ
 ಉಳಿದುಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವುದು ಎಂತಹ ಸೋಜಿಗದ ಸಂಗತಿ.

ಅಲ್ಲದೇ ಮುಂದುವರೆದು ಚೌಡಯ್ಯನವರು ಜನರು ಯಾವುದನ್ನು ಕೀಳೆಂದು ತಿಳಿದಿದ್ದರೂ ಅದನ್ನು
 ಮೇಲೆಂದು ಸಾಧಿಸಿದ ಶ್ರೇಯಸ್ಸು ಚೌಡಯ್ಯನದಾಗಿದೆ. ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಕೀಳು ಕುಲದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದರೇನಾಯಿತು.
 ಅವರ ಪ್ರಯತ್ನ ಸಾಧನಗಳು ಕೀಳಾಗಲಾರವು ಎಂದು ಹೇಳಿರುವುದು ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯನ ವಚನಗಳ
 ವಿಶೇಷತೆಯಾಗಿದೆ.

ವೃತ್ತಿ ಸಮಾನತೆ :

ಶಿವಶರಣರು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವೃತ್ತಿಯಿಂದಲೇ ಬಂದು ಲೋಕೋದ್ಧಾರದ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕೈಗೊಂಡವರು.
 ಮನುಕುಲದ ಕಲ್ಯಾಣವನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಸಾಧನವಾಗುವಂತಹ ಎಲ್ಲಾ ಉದ್ಯೋಗಗಳು ಗೌರವಾರ್ಹ ಅಂತಹ

ಉದ್ಯೋಗಗಳನ್ನು ಮಾಡುವವರೆಲ್ಲರೂ ಸಮಾನರು ಎಂಬ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಕ ಭಾವನೆಯ ಬೀಜವನ್ನು ನಾಡಿನ ತುಂಬ ಭಿತ್ತಿದವರು ಶಿವಶರಣರು. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಉದ್ಯೋಗಗಳಲ್ಲಿ ಮೇಲು - ಕೀಳೆಂಬ ಭಾವನೆ ಹೋಗಿ ಜನರನ್ನು ಅವರ ನಡೆ - ನುಡಿಗಳಿಂದ, ಮೇಲು ಕೀಳು, ಭಕ್ತ - ಭವಿ ಎಂದು ನೋಡುವದು ಶರಣರ ಸಿದ್ಧಾಂತವಾಯಿತು. “ಜಾತಿ ಗೋತ್ರಗಳೊಳಗೆ ನೀಚ-ಶ್ರೇಷ್ಠವೆಂಬ ಎರಡು ಕುಲವಲ್ಲದೆ ಹೊಲೆ ಹದಿನೆಂಟು ಜಾತಿ ಎಂಬ ಕುಲವಿಲ್ಲ” ಎಂಬುದು ಮಾದಾರ ಚನ್ನಯ್ಯನ ಹೇಳಿಕೆಯಂತೆ ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯನು ಸಹಿತ ಮನುಷ್ಯನ ಯೋಗ್ಯತೆಯನ್ನು ಅವರವರ ಹುಟ್ಟಿನಿಂದಾಗಲಿ, ವೃತ್ತಿಯಿಂದಾಗಲಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರ ಆಚಾರ - ವಿಚಾರಗಳಿಂದ ಬಂದಿವೆ ಎಂದು ಹೇಳುವ ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯನ ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ವಿಶೇಷತೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿದೆ.

ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ ವಿಶೇಷತೆ :

ಸಾಮಾಜಿಕ ಹಾಗೂ ಧಾರ್ಮಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ವಿಶಿಷ್ಟ ಕ್ರಾಂತಿಯನ್ನು ಮಾಡಿದ ಶರಣರು ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿಯೂ ಸಹಿತ ಕ್ರಾಂತಿಯನ್ನೆಸಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗಿಂತ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯವೂ ಚಂಪೂ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿತ್ತು. ಕ್ರಿ.ಶ. ಹತ್ತನೆಯ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಪಂಪನಿಂದ ಆರಂಭಗೊಂಡ ಚಂಪೂ ಶೈಲಿ ಹನ್ನೆರಡನೆಯ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಪ್ರತಿಭಾ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಸಂಸ್ಕೃತ ಭೂಯಿಷ್ಠವಾಗಿತ್ತು. ಪ್ರೌಢ ಪಾಂಡಿತ್ಯ ಪ್ರದರ್ಶನದ ಸಾಧನವಾಗಿತ್ತು. ರಾಜರ ಮನೋರಂಜನೆಗಾಗಿ ಮೀಸಲಾಗಿತ್ತು. ಮುಂದೆ ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಬಂದದ್ದು ಈ ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯ.

ವಚನಗಳು ಸರಳವಾದ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿದ್ದು ಸಾಮಾನ್ಯರ ಜನಜೀವನಕ್ಕೆ ಕೈಗೆಟುಕುವಂತಹವುಳ್ಳದ್ದಾಗಿದೆ. ಪದ್ಯದ ಭಾವ ಸೌಂದರ್ಯ ಗದ್ಯದ ವಿಚಾರಗಳೆರಡೂ ಮೇಳೈಸುವ ಒಂದು ರೀತಿಯ ವಿಶಿಷ್ಟ ರೀತಿಯ ಗದ್ಯಗೀತೆಗಳಂತಿರುವ ವಚನಗಳು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ರೂಪವನ್ನೇ ಬದಲಿಸಿ, ಆತ್ಮೋನ್ನತಿಯ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನಗಳಂತಾದವು. ವಚನಗಳು ಶರಣರ ವಿಶಿಷ್ಟ ಕೊಡುಗೆಗಳಾದವು. ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯನ ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬರುವ ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ ವಿಶೇಷತೆಗಳೆಂದರೆ ಅಂದಿನ ವಚನಕಾರರಲ್ಲಿ ಕೆಳವರ್ಗದ ಶರಣರೆಲ್ಲರೂ ಯಾವ ಕೀಳರಿಮೆಯಿಲ್ಲದ ತನ್ನ ಹೆಸರನ್ನೇ ವಚನಾಂಕಿತವನ್ನಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಸ್ವತಂತ್ರನಾದ ಮನೋಭಿಲಾಷೆಯನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ತೋರಿದ ವಿಶಿಷ್ಟ ವಚನಕಾರ ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯ ವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿ

ಅಂಬಿಗನಾದರೂ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ನಿಜಶರಣನಾಗಿ, ಅನುಭಾವಿಯಾಗಿದ್ದನು. ಚೌಡಯ್ಯನ ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ ಎದ್ದು ಕಾಣುವುದೇನೆಂದರೆ ಭಾಷೆ, ಶೈಲಿ, ಉಪಮೆ, ರೂಪಕಾಲಂಕಾರಗಳ ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಚೌಡಯ್ಯ ವಚನಗಳು ಈ ಕೆಳಗಿನಂತೆ ವಿಶೇಷತೆಯನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ. 'ಅಂಬಿಗ ಅಂಬಿಗ ಎಂದು ಕುಂದು ನುಡಿಯದಿರು ನಂಬಿದರೆ ಒಂದೆ ಹುಟ್ಟಲಿ ಕಡೆಯ ಹಾಯಿಸುತಿನೆಂದ ನಂಬಿಗ ಚೌಡಯ್ಯ' ಎಂಬ ಈ ವಚನದಲ್ಲಿ ಚೌಡಯ್ಯ ಒಂದೆ ಹುಟ್ಟಲಿ ಎಂಬ ಪದ ಶ್ಲೇಷಾಲಂಕಾರದಿಂದ ಕೂಡಿದೆ. ಅಲ್ಲದೇ ತನ್ನ ಕಾಯಕವನ್ನೇ ರೂಪಕವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅಧ್ಯಾತ್ಮದ ಭಾವನೆಯನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತಾನೆ.

ಅಲ್ಲದೇ ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯ ಜನಪದದ ಭಾಷೆಯನ್ನೇ ತನ್ನ ವಚನದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬಳಸಿದಂತೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ ಅದೇನೆಂದರೆ -

“ತಳ ನೆಲೆ ಇಲ್ಲದ ಮಹಾನದಿಯಲ್ಲಿ

ಒಡಲಿಲ್ಲದಂಬಿಗ ಬಂದಿದ್ದಾನೆ

ಗಿಡಿದು ಬಿಡುವ ಮನದ ಬೆಲೆಗೊಟ್ಟಿದೆ

ಗಡಗವಿಲ್ಲದೆ ಹಾಯಿಸುವೆ ಹೊಳೆಯ

ನುಡಿಯಿಲ್ಲದ ನಿಸ್ಸೀಮ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿರಿಸುವೆನೆಂದಾತ ನಂಬಿಗ ಚೌಡಯ್ಯ”

ಈ ವಚನದಲ್ಲಿ ನಿಸ್ಸೀಮಗ್ರಾಮ ಎಂಬುದು ಅವರ್ಣನೀಯವಾದ ಮೋಕ್ಷದ ಕುರಿತು ಶರಣರ ಕಾಯಕ ಬಾಳಿನ ಮಹತ್ಕಾರ್ಯವೆಂದರೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಮೋಕ್ಷದ ಹಾದಿಯನ್ನು ತೋರಿಸುವುದಾಗಿತ್ತು. ಇದು ಚೌಡಯ್ಯನ ಕಾಯಕದ ಸಂಕೇತವಾಗಿದೆ. ನಿಸ್ಸೀಮ ಗ್ರಾಮ ಎಂದರೆ ಶರಣರ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ವಿಶ್ವಾಸವಿಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ನಿಸ್ಸೀಮ ಗ್ರಾಮ ಎಂಬ ಪದದಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮ ಎಂಬ ಶಬ್ದದಿಂದ ಆತನು ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದಿಂದ ಬಂದಿರಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಗ್ರಾಮ ಶಬ್ದಕ್ಕೆ ಪರ್ಯಾಯವಾಗಿ ಬೇರೆ ಶಬ್ದ ಬಳಸಬಹುದಾಗಿತ್ತು.

ಚೌಡಯ್ಯನು ಬಳಸಿರುವ ಇನ್ನೊಂದು ವಚನದಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತದ ಶ್ಲೋಕಗಳನ್ನು ಬಳಸಿರುವುದರಿಂದ ಆತನಿಗೆ ಸಂಸ್ಕೃತದ ಜ್ಞಾನ ಇರಬಹುದು. ಆದರೆ ಆತನಿಗೆ ಸಂಸ್ಕೃತದ ಮೇಲೆ ವ್ಯಾಮೋಹವಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೇ ಚೌಡಯ್ಯನ ವಚನದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಶೇಷತೆ ಎಂದರೆ ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಚನದಲ್ಲಿ ಒಂದು

ಸಂಸ್ಕೃತದ ಬಳಕೆ ಇಲ್ಲದ್ದು ಮತ್ತು ಹಳಗನ್ನ, ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಹಾಗೂ ಪಾರಸಿ ಪದಗಳು ಇಲ್ಲದ್ದು ಅತ್ಯಂತ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಈ ವಚನವು ವಿಶೇಷತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.

“ಬಡತನಕ್ಕೆ ಉಂಬುವ ಚಿಂತೆ, ಉಡಲಾದರೆ ಉಡುವ ಚಿಂತೆ

ಉಡಲಾದರೆ ಇಡುವ ಚಿಂತೆ, ಇಡಲಾದರೆ ಹೆಂಡಿರಚಿಂತೆ

ಹೆಂಡಿರಾದರೆ ಮಕ್ಕಳ ಚಿಂತೆ, ಮಕ್ಕಳಾದರೆ ಬದುಕಿನ ಚಿಂತೆ

ಬದುಕಾದರೆ ಕೇಡಿನ ಚಿಂತೆ, ಕೇಡಾದರೆ ಮರಣದ ಚಿಂತೆ

ಇಂತೀ ಸದಾ ಹಲವು ಚಿಂತೆಗಳಲ್ಲಿ ಇಪ್ಪವರ ಕಂಡೆನು

ಶಿವಚಿಂತೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದವರನೊಬ್ಬರನೂ ಕಾಣನಂದಾತ ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯ”

ಈ ವಚನ ಅತ್ಯಂತ ಸರಳ ಮತ್ತು ಸುಂದರವಾಗಿದೆ. ಇದು ಸುಲಭವಾಗಿ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಾದರೂ ಎಷ್ಟೋ ಜನ ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೆ ಈ ವಚನದ ಒಳ ತಿರುಳು ಅರಿತಿಲ್ಲ. ವಚನ ನೋಡಲಿಕ್ಕೆ ಸರಳ, ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಇದ್ದರೂ, ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯ ನಿಜಶರಣನು ತನ್ನ ಕಾಯಕದ ಅನುಭವವನ್ನು ಅರಿತುಕೊಂಡು, ಒಬ್ಬ ಮನೋವಿಜ್ಞಾನಿಯಾಗಿ ಬಹಳ ಅರ್ಥಗರ್ಭಿತವಾದ ವಚನವನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾನೆ. ಈ ವಚನದ ಹೊಸ ಆಯಾಮವೆಂದರೆ ಮನುಷ್ಯನು ಬಡತನದಲ್ಲಿದ್ದು ಹೊಟ್ಟೆಗಾಗಿ ಚಿಂತಿಸಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಒಂದೊಂದಾಗಿ ತನ್ನ ಆಸೆ ಈಡೇರಿದಾಗ ಆತನ ಆಸೆ ಗಗನ ಕುಸುಮವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಎಂಬುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತೋರುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯನ ವಚನಗಳು ಸಾಹಿತ್ಯಿಕವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಭಾವಿತವಾಗಿವೆ.

ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯನು ವ್ಯಕ್ತಿ - ಕುಟುಂಬ - ಸಮಾಜ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಮೋಸ - ವಂಚನೆಗಳು ತಾಂಡವಾಡುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಅಂತಹ ಮೂಡನಂಬಿಕೆ, ಆಚಾರಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಿ ತನ್ನ ಸ್ವಾರ್ಥಕ್ಕಾಗಿ ಆಡಂಬರ, ಡಂಬಾಚಾರಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿ ಕಪಟತನ, ನಾಟಕೀಯತೆಯಿಂದ ಹಲವಾರು ರೀತಿಯ ವೇಷಗಳನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಾನೆ. ಸಾಮಾಜಿಕ - ಧಾರ್ಮಿಕ ರಂಗಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಡಂಬಾಚಾರವನ್ನು ಶರಣ ಚೌಡಯ್ಯ ಕಟುವಾಗಿ ಖಂಡಿಸುತ್ತಾನೆ. ನೇರ ಸ್ವಭಾವದವರಾಗಿದ್ದ ಇವರು ಸೋಗು ಹಾಕುವವರನ್ನು ನಿಸ್ಸಂಕೋಚವಾಗಿ ಪ್ರಶ್ನಿಸುವುದು ಚೌಡಯ್ಯನ ಸ್ವಭಾವ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಈಶ ಲಾಂಛನವ ತೊಟ್ಟು ಮನ್ನಣೆ ವೇಷ ಲಾಂಛನವ ತೊಡಲೇತಕ್ಕೇ? ಇದು ನಿಮ್ಮ ನಡೆ - ನುಡಿಗೆ ನಾಚಿಕೆಯಿಲ್ಲವೇ ಕೇಳುತ್ತಾನೆ ಮುಂದುವರೆದು

“ಅಂದಭಂದವ ಬಿಟ್ಟು, ಮಂಡೆ ಬೋಳಾದ ಮೇಲೆ
ಲಿಂಗಕ್ಕೆ ಭಂದ ಅಲಂಕಾರವುಂಟೆ?
ತಮ್ಮಿಗದ ಸಂಗವನರಿಯದೆ ಲಿಂಗ ಸಂಗಿಯೆಂಬ
ಭಂಡರ ನೇನೆಂಬೆನೆಂದಾ ನಂಬಿಗ ಚೌಡಯ್ಯ”

ಈ ವಚನದ ಹೊಸ ಆಯಾಮವೇನೆಂದರೆ ಲೌಕಿಕ ಜೀವನದ ಆಸೆ - ಆಕಾಂಕ್ಷೆಗಳು ಹೇಯವೆಂದು ತ್ಯಜಿಸಿ, ಅರ್ಥವಿಲ್ಲದೇ ತಲೆ - ಗಡ್ಡ - ಮೀಸೆ ಬೋಳಿಸಿಕೊಂಡು ಸನ್ಯಾಸಿ ವಿರಕ್ತನಾದ ಬಳಿಕ ಮತ್ತೆ ಅಂಗಕ್ಕೆ ಭಂದ ಅಲಂಕಾರಗಳು ಏಕೆ ಬೇಕು ಇಂತಹ ಭಂಡರನ್ನು ಕಂಡು ಶರಣ ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯ ನಿಷ್ಕರತನದಿಂದ ಖಂಡಿಸುತ್ತಾನೆ.

ಯಾವ ಮನುಷ್ಯನು ತನ್ನ ಬಾಳಿನಲ್ಲಿ ಸಕಲ ಜೀವರಾಶಿಗಳಲ್ಲಿ ದಯೆಯುಳ್ಳವನಾಗಿರುತ್ತಾನೆಯೋ ಅಂತವನು ಯಾವಾಗಲೂ, ಎಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಜೀವನದುದ್ದಕ್ಕೂ ಸುಖ ಸಂತೋಷದಿಂದಿರುತ್ತಾನೆ. ಎಂದು ಹೇಳುವ ಚೌಡಯ್ಯನ ವಚನ ಈ ಕೆಳಗಿನಂತಿದೆ

“ಘಟದ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ನಿಂದವನ
ಆತ್ಮನ ಚಿತ್ತದಲ್ಲಿ ಅರಿದವನ
ಅಲ್ಲಿ ಅಹುದೆಂಬ ಗೆಲ್ಲ ಸೋಲಕ್ಕೆ ಕೇರದವನ
ಎಲ್ಲಾ ಜೀವಂಗಳಲ್ಲಿ ದಯವುಳ್ಳವನ
ಆತನಲ್ಲಿಯೂ ಸುಖಿಯೆಂದ ನಂಬಿಗ ಚೌಡಯ್ಯ”

ಈ ವಚನದ ವಿಶೇಷತೆ ಎಂದರೆ ಬಸವಣ್ಣನವರ ದಯವೇ ಧರ್ಮದ ಮೂಲವಯ್ಯಾ ದಯೇವೇ ಬೇಕು ಸಕಲ ಪ್ರಾಣಿಗಳಲ್ಲಿ ಎಂಬ ವಚನವನ್ನು ನೆನಪಿಸುತ್ತದೆ. ಬಸವಣ್ಣ ಮತ್ತು ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯನವರು ಹೇಳಿದ್ದು ಒಂದೇ. ಸಕಲ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಮೇಲೆ ನಮ್ಮ ದಯೆ, ಅನುಕರಣೆ, ಇದ್ದಾಗ ಮಾತ್ರ ಅವನಿಗೆ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಯಾವ ತೊಂದರೆಯೂ ಬಾರದೇ ಸುಖಿಯಾಗಿರುತ್ತಾನೆ ಎಂದರ್ಥ. ಚೌಡಯ್ಯನ ವಚನದ ಹೊಸ ಆಯಾಮವೆಂದರೆ ಸರ್ವಜೀವಿಗಳು ಸಮಾನ ನಮ್ಮಂತೆಯೇ ಅವುಗಳಿಗೂ ಬದುಕುವ ಹಕ್ಕಿದೆ. ಆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಬದುಕಬಾರದು. ಬಾಳು ಮತ್ತು ಬಾಳಲು ಬಿಡು ಎಂಬ ನೀತಿಯನ್ನು ಈ ವಚನ ಸಾರುತ್ತದೆ.

ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯನ ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಹಿತ್ಯಿಕವಾಗಿ ಬಳಸಿದ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಶೇಷತೆಯೆಂದರೆ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರು ಆಡು ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಬಳಸಿದ ಪ್ರತಿಮೆಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಬಳಸಿರುವುದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ.

ಉದಾಹರಣೆಗೆ

ಅ. ತನ್ನೊಡಲೊಳಗೆ ಜ್ಞಾನವು ಮರಳಿದೆಡೆಗೆ ಹೇಸುವಂತೆ ಹೇಸಿ ಬಿಟ್ಟಡೆ (ವಚನ 227)

ಆ. ಮರಳ ಕಂಡ ಕನಸಿನಂತೆ, ಆಕಾರದಲ್ಲಿ ತೋರುವ ಲಿಪಿಯಂತೆ (ವಚನ 216)

ಇ. ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಕೂಡಿ ಬಾಳದ ಹೆಣ್ಣಿಗೆ ನ್ಯಾಯವನಾಡುವಂತೆ (ವಚನ 61)

ಹೀಗೆ ಹಲವಾರು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಚೌಡಯ್ಯ ಉಪಮೆಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ವಚನ ರಚಿಸಿದವನಲ್ಲದೇ ಈತನ ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ಅಂದಿನ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಬೇರೂರಿದ್ದ ನಂಬಿಕೆಗಳು, ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳು, ಆಚಾರಗಳು, ಭೋಜನ ಸಾಮಾಗ್ರಿಗಳು ಮತ್ತು ಅಂದು ಜನರು ತಮ್ಮ ಜೀವನದ ವೃತ್ತಿಗಳು ಮುಂತಾದವುಗಳ ಬಳಕೆ ಈತನ ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬಂದಿವೆ. ಇದರಿಂದ ಅಂಬಿಗ ಚೌಡಯ್ಯನು ಶ್ರೀ ಸಾಮಾನ್ಯ ಮಧ್ಯದಿಂದ ಬಂದವನೆಂದು ಹಾಗೂ ಅವರೊಡನೆ ಈತನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದ ನಿಕಟ ಸಂಪರ್ಕವನ್ನು ಗುರುತಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಚೌಡಯ್ಯನ ಸಮಕಾಲೀನ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಜನರು ಜಗದ್ಧರಿತನಾದ ಪರಶಿವನೊಬ್ಬನೇ, ನಿಜದೇವರೆಂದು ತಿಳಿಯದೇ, ಅಜ್ಞಾನದಿಂದ ಕಲ್ಲು ದೇವರನ್ನು ಮರದ ದೇವರನ್ನು, ಮಣ್ಣು ದೇವರನ್ನು ಪೂಜಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಇಂತಹವರು ಭಕ್ತರಲ್ಲಿ ದಾಸಭಾವದಿಂದ ಪರದೈವವಾದ ಶಿವನನ್ನು ಆರಾಧಿಸುವ ಭಕ್ತರ ಶ್ರೇಷ್ಠರೆಂದು ಹೇಳಿ ಜನತೆಯ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಶಿವನ ಸನ್ನಿಧಿಗೆ ಒಯ್ಯಲು ಈ ಮುಂದಿನ ವಚನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದ್ದಾರೆ.

“ಕಲ್ಲು ದೇವರ ಪೂಜೆಯ ಮಾಡಿ

ಕಲಿಯುಗದ ಕತ್ತೆಗಳಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿದರು

ಮಣ್ಣುದೇವರ ಪೂಜಿಸಿ ಮಾನಹೀನರಾದರು

ಮರನ ದೇವರೆಂದು ಪೂಜಿಸಿ ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕಂದೇ ಹೋದರು

ಜಗದ್ಧರಿತವಾದ ಪರಶಿವನೊಳಗೆ

ಕಿಂಕರನಾದ ಶಿವಭಕ್ತನೆ ಶ್ರೇಷ್ಠನೆಂದಾತ ನಮ್ಮ ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯ”

ಈ ವಚನದಲ್ಲಿ ಚೌಡಯ್ಯ ಏಕದೇವೋಪಾಸನೆಂದು ತಿಳಿಸಿರುವುದು ವಿಶೇಷವಾಗಿದೆ. ಕಲ್ಲು, ಮಣ್ಣು, ಮರ ಇವುಗಳಿಂದಾದ ದೇವರುಗಳನ್ನು ಪೂಜಿಸದೆ ಬಸವಾದಿ ಶಿವಶರಣರೆಲ್ಲ ಒಪ್ಪಿದ ಜಗದ್ಗುರಿತನಾದ ಶಿವನ ಇಷ್ಟಲಿಂಗವನ್ನು ಆರಾಧಿಸುವ ಆತನ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ 'ಲಿಂಗ - ಜಂಗಮ ದೇವರು ಬೇರಾವ ವಸ್ತುಗಳ ದೇವರಲ್ಲ' ಎಂದು ಹೇಳುವ ಚೌಡಯ್ಯನ ಪ್ರತಿಯೊಂದೂ ವೈಚಾರಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ನೋಡುವ ಜಾಯಮಾನವುಳ್ಳವನು. ಸಮಾಜದಲ್ಲಿನ ಜನರಲ್ಲಿ ಮೂಡಿದ ತಪ್ಪು ಕಲ್ಪನೆಯ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಡಗಿದ ರಹಸ್ಯ ಇಂತಹ ಹಲವಾರು ವಿಷಯಗಳ ಕುರಿತು ಮಾನವನು ಹೊಂದಿರುವ ಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ವಾಸ್ತವತೆಯ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಅರ್ಥೈಸಿರುವುದು ಈ ವಚನದ ಪ್ರಮುಖವಾದ ವಿಶೇಷತೆಯಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲದೇ ದೇವನೊಬ್ಬನೆ ನಾವು ಹಲವು ಎಂಬ ಸಂದೇಶವನ್ನು ಈ ವಚನವು ತಿಳಿಸುವುದು ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯನ ವಚನಗಳ ಹೊಸ ಆಯಾಮವಾಗಿದೆ.

ಹೀಗೆ ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯನ ವಚನಗಳ ವಿಶೇಷತೆ, ಆತನ ವಚನಾಂಕಿತದ ವಿಶೇಷತೆಯಿಂದ ಹಿಡಿದು ಆತ ಕೈಕೊಂಡ ಸಾಮಾಜಿಕ ವಿಡಂಬನೆ, ಸ್ತ್ರೀ ಸ್ಥಾನಮಾನ, ಕಾಯಕ - ದಾಸೋಹ, ಗುರು-ಲಿಂಗ-ಜಂಗಮ ಹಾಗೂ ಸಾಹಿತ್ಯಕವಾಗಿ, ಹೀಗೆ ಹಲವಾರು ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಭಾವಿಯಾಗಿ ರಚಿಸಿರುವ ಈತನ ವಚನಗಳು ವಿಶೇಷತೆಯಿಂದ ಕೂಡಿವೆ. ಚೌಡಯ್ಯನ ವಚನಗಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಶೇಷತೆಯೆಂದರೆ ಆತನು ತನ್ನ ವಚನದಲ್ಲಿ ಬಳಸಿದ ತನ್ನ ಕಾಯಕದ ಅಂಕಿತ ಅಂಬಿಗನೆಂದು ವಚನಾಂಕಿತವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದು, ನಂತರ ಜನಪದರು ಬಳಸುವ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ತನ್ನ ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಸಿರುವುದು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಅಂಶಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬರುವ ಚೌಡಯ್ಯನ ವಚನಗಳು ಬಹಳ ಕಠೋರ ಮತ್ತು ಮಾರ್ಮಿಕವಾಗಿವೆ. ಅಲ್ಲದೇ ಚೌಡಯ್ಯ ನಿಷ್ಕುರತೆಯೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯನ ವಚನಗಳು ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ ಮತ್ತು ಭಾಷಿಕ ಹಾಗೂ ಜನಪದದ ಆ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಬಹಳಷ್ಟು ಪ್ರಸಿದ್ಧಿ ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದೆ. ಹೀಗೆ ಹಲವಾರು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಚೌಡಯ್ಯನ ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷತೆಯನ್ನು ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಅಡಿ ಟಿಪ್ಪಣಿ :

೧. ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯ ಒಂದು ಅಧ್ಯಯನ - ಕೃಪಾನಿಧಿ (ಜಿ.ಆರ್. ರಾಚಪ್ಪ) ಪುಟ - ೩೦
೨. ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯ ಒಂದು ಅಧ್ಯಯನ - ಕೃಪಾನಿಧಿ (ಜಿ.ಆರ್. ರಾಚಪ್ಪ) ಪುಟ - ೩೧
೩. ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯ ಒಂದು ಅಧ್ಯಯನ - ಕೃಪಾನಿಧಿ (ಜಿ.ಆರ್. ರಾಚಪ್ಪ) ಪುಟ - ೧೦೦
೪. ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯ ಒಂದು ಅಧ್ಯಯನ - ಕೃಪಾನಿಧಿ (ಜಿ.ಆರ್. ರಾಚಪ್ಪ) ಪುಟ - ೧೫೯
೫. ಬಿ. ಮಹಾದೇವಪ್ಪ - ಅರಿವು - ಆಚಾರ ಪುಟ - ೪೦೦
೬. ಬಿ. ಮಹಾದೇವಪ್ಪ - ಅರಿವು - ಆಚಾರ ಪುಟ - ೪೦೧
೭. ಸಂಕೀರ್ಣ ವಚನ ಸಂಪುಟ 1 (ಸಂ) ಎಂ.ಎಂ. ಕಲಬುರ್ಗಿ ಪುಟ - ೧೩೪
೮. ಸಿದ್ಧಯ್ಯ ಪುರಾಣಿಕ - ಶರಣ ಚರಿತಾಮೃತ - ಪುಟ - ೪೨೫
೯. ವಚನ ಚಳುವಳಿ - (ಸಂ) ಡಾ|| ಬಸವರಾಜ ಸಬರದ - ಪುಟ - ೮೧
೧೦. ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯ ಒಂದು ಅಧ್ಯಯನ - ಕೃಪಾನಿಧಿ (ಜಿ.ಆರ್. ರಾಚಪ್ಪ) ಪುಟ - ೧೫೩
೧೧. ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯ ಒಂದು ಅಧ್ಯಯನ - ಕೃಪಾನಿಧಿ (ಜಿ.ಆರ್. ರಾಚಪ್ಪ) ಪುಟ - ೩೨
೧೨. ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯ ಒಂದು ಅಧ್ಯಯನ - ಕೃಪಾನಿಧಿ (ಜಿ.ಆರ್. ರಾಚಪ್ಪ) ಪುಟ - ೧೫೦
೧೩. ಡಾ||ಎನ್.ಬಿ. ಬುಳ್ಳಾ - ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯನವರ ವಚನಗಳು - ಪುಟ - ೨೧

ಅಧ್ಯಾಯ -2
ಸಮಾರೋಪ

ಅಧ್ಯಾಯ -2

ಸಮಾರೋಪ :

ಹನ್ನೆರಡನೆಯ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಧರ್ಮಗಳಿದ್ದರೂ ಅವೆಲ್ಲ ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ತನ್ನತನವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಜನತೆಯ ಲೌಕಿಕ ಮತ್ತು ಪರಮಾರ್ಥಿಕತೆಯ ಆಶೋತ್ತರಗಳಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ಅವರನ್ನು ಆತ್ಮೋದ್ಧಾರಕ ಪಥದಲ್ಲಿ ಮುನ್ನಡೆಸಲು ಅಸಹಾಯಕವಾಗಿದ್ದವು. ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಮೇಲು - ಕೀಳುಗಳೆಂಬ ಭೇದ - ಭಾವ ಹೋಗಲಾಡಿಸಿ ಎಲ್ಲರೂ ಒಂದೇ ಎಂಬ ಸಮಾನತೆಯ ತಳಹದಿಯ ಮೇಲೆ ಕಟ್ಟಿದ ಅನುಭವ ಮಂಟಪವು ಜ್ಞಾನ ದಾಸೋಹದ ಸಂಕೇತವಾಗಿ ಕಲ್ಯಾಣದಲ್ಲಿ ಬೆಳಗಿತು. ಇದರ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಶಿವಶರಣರ ಕ್ರಾಂತಿ ಸಮಗ್ರ ಅಹಿಂಸಾತ್ಮಕ ಮತ್ತು ವೈಚಾರಿಕ ನೆಲೆಗಟ್ಟಿನ ಮೇಲೆ ನಿಂತಿದ್ದು ಅವರ ಕ್ರಾಂತಿಯ ಧ್ಯೇಯ ಮಾನವ ನಿರ್ಮಿತವೂ ಮತ್ತು ಕೃತಕವೂ ಆದ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಸಮಾಜಿಕ ವಿಘಟನೆಗಳನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸಿ, ತಾರತಮ್ಯಗಳಿಂದ ಮುಕ್ತವಾದ ಆದರ್ಶ ಸಮಾಜವನ್ನು ತರುವುದಾಗಿತ್ತು.

ಆಗಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿನ ಸಂಸ್ಕೃತಮಯವಾದ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಸರಿಸಿ, ಸರಳವಾದ ಜನರಾಡುವ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಬಳಸಿ, ವಚನಗಳನ್ನು ರಚಿಸುವುದರ ಮುಖಾಂತರ ಜನರಲ್ಲಿ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಈ ಶರಣರ ಕ್ರಾಂತಿಯ ವಿಶೇಷತೆಗಳು ಇಂದಿಗೂ ಆಶ್ಚರ್ಯಕರವನ್ನುಂಟು ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಶರಣರ ಪ್ರಯತ್ನವು ಕಾಯಕ ನಿರ್ಭಂಧದ ಮೂಲಕ ಆರ್ಥಿಕತೆಯ ಸಮಾನತೆಯನ್ನು ತರುವದು. ಅಸ್ಥುಶ್ಯ ನಿವಾರಣೆಯ ಮೂಲಕ ಮನುಕುಲದ ಗೌರವವನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿಯುವುದು. ಇಷ್ಟಲಿಂಗ ದೀಕ್ಷೆಯ ಮೂಲಕ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸಮಾನತೆ ತರುವುದು ವೃತ್ತಿ ಗೌರವವನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿದು, ಅದನ್ನು ಕೀಳು ಎಂದು ಹೇಳುವ ಬಾಯಿ ಬೀಗ ಹಾಕುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರು. ಸ್ತ್ರೀಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಮೂಲಕ ಸಾಮಾಜಿಕ, ಆರ್ಥಿಕ, ಧಾರ್ಮಿಕ ಹಾಗೂ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಹಾಗೂ ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಆಕೆಗೆ ಪುರುಷರಿಗೆ ಸಮಾನವಾದ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ದೊರಕಿಸಿ ಕೊಡುವುದು ಮತ್ತು ಸರಳ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ವೀರಶೈವ ಧರ್ಮದ ತತ್ವ, ನೀತಿ, ಸಾಮಾಜಿಕ,

ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರಗಳ ನಿರೂಪಣೆ ಹಾಗೂ ಪ್ರಚಾರಕ್ಕಾಗಿ ವಚನಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ ಇವುಗಳು ಶಿವಶರಣರ ಕ್ರಾಂತಿಯ ಧೈಯೋದ್ದೇಶಗಳಾಗಿದ್ದವು. ಇಂತಹ ಧೈಯೋದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ ಮಹಾನ್ ಶರಣರಲ್ಲಿ ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯ ಪ್ರಮುಖರಾಗಿ ಕಾಣಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಭರತ ಭೂಮಿಯ ಪವಿತ್ರ ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಮಹಾನ್ ಸಂತರು ಶಿವಶರಣರು ಬಾಳಿ ಬದುಕಿ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಕನ್ನಡನಾಡು ಸಹ ಅನೇಕ ಮಹಾಶರಣರನ್ನು ಹೊತ್ತು ಮೆರೆದಿದೆ. ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆಯೊಳಗೆ ದೃವತಾರೆಯಂತೆ ಕಂಗೊಳಿಸಿ, ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟ ಅಪೂರ್ವ ಕೊಡುಗೆ ಚೌಡಯ್ಯನದಾಗಿದೆ. ಅಂತಹ ಕನ್ನಡ ಮಾತೆಯ ಪುಣ್ಯಗರ್ಭದೊಳಗೆ ವರ ಪುತ್ರನಾಗಿ, ವಚನಸಾಹಿತಿಯಾಗಿ, ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯ ಜನಿಸಿದನು. ಇವನು ತಾಯ್ನಾಡಿನ ಸೇವೆಗೆ ತನ್ನ ತನು-ಮನ-ಧನವನ್ನೇ ಮೀಸಲಾಗಿಟ್ಟ ಮಹಾನ್ ವ್ಯಕ್ತಿ.

ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯನವರ ವೈಯಕ್ತಿಕ ವಿಚಾರಗಳಾಗಲಿ, ಅವನು ಬದುಕಿದ ಕಾಲ ಸ್ಥಳವಾಗಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿಯದಿದ್ದರೂ ಈ ಭಾಗದ ಭಾಷೆಯನ್ನು ವಚನದಲ್ಲಿ ಬಳಸಿರುವುದರಿಂದ ಇವನು ೧೨ನೇ ಶತಮಾನದ ಬಸವಣ್ಣನವರ ಸಮಕಾಲೀನ ಶರಣನೆಂದು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಈತನ ಕಾಲ ಸುಮಾರು ಕ್ರಿ.ಶ. ೧೧೬೦ ಎಂದು ಗುರುತಿಸಲಾಗಿದೆ. ಎಲ್ಲಾ ವಿದ್ವಾಂಸರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಇಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಚೌಡಯ್ಯನ ಜನ್ಮಸ್ಥಳ 'ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಶಿವಪುರ (ಚೌಡದಾನಪುರ) ವಾಗಿದೆ'. ಇವರ ಗುರುಗಳು 'ಶಿವದೇವ', ಈ ಗುರುಗಳಿಗೆ ಗುರು ಕಾಣಿಕೆಯಾಗಿ ಚೌಡಯ್ಯ ಶಿವಪುರವನ್ನು ದಾನ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಶಿವಪುರಕ್ಕೆ ಚೌಡದಾನವೆಂದು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಚೌಡಯ್ಯ 'ಅಂಬಿಗ' ಜಾತಿಯವನೆಂದು ಆತನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಕಾಯಕ 'ನಾವೆ' ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದನೆಂದು ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ. ಹೀಗೆ ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯ ಒಬ್ಬ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಿ ಶರಣನಾಗಿ ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ತನ್ನದೇ ಆದ ಸೇವೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾನೆ.

ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯನು ಒಬ್ಬ ಆತ್ಮಾಭಿಮಾನದ ಶರಣ ಇವನಲ್ಲಿ ಆತ್ಮ ನಿರೀಕ್ಷೆಯ ಪ್ರವೃತ್ತಿ, ಬಸವಣ್ಣನವರೊಡನೆ ಹೋಲಿಕೆ ಮಾಡಿ ನೋಡಿದರೆ ಇಲ್ಲವೆಂದೇ ಹೇಳಬೇಕು. ಆದರೆ ಆತ್ಮಜ್ಞಾನ ಔನ್ನತ್ಯವನ್ನು 'ನಿನ್ನ ಆತ್ಮನ ನೀತಿಳಿ, ಜಗನ್ನೊಳಗೆಂದನಂಬಿಗ ಚೌಡಯ್ಯ' ಎಂಬ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿದಿದ್ದಾನೆ. ಅಲ್ಲದೇ ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯ ಒಬ್ಬ ನಿಜಶರಣನೆಂದು ಗುರುತಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ. ಎಲ್ಲ ಶರಣರಂತೆ ಇವನು ಆತ್ಮಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ

ಒತ್ತು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ. ಅಷ್ಟಮದಗಳನ್ನು ಅರಿಷಡ್ವರ್ಗಗಳನ್ನು ಮೆಟ್ಟಿನಿಂತು, ಗುಣತ್ರಯ, ಮಲತ್ರಯಗಳಿಂದ ದೂರವಾಗಿ ಸುತ್ತುವ ಮನದ ಸುಳಿಯು ತಪ್ಪಿಸಿದರೆ ಹುಟ್ಟು ಸಾವುಗಳಿಲ್ಲವೆಂದು ಬೋಧಿಸಿದ್ದಾನೆ.

ಶಿವ ಪಾರಮ್ಯವನ್ನು ಆಗಾಗೆ ತನ್ನ ವಚನದಲ್ಲಿ ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿದಿರುವ ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯನು ತನ್ನ ಮನಃಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿ ಆಚರಿಸಿದ ಶಿವಭಕ್ತಿಯು ಮುಕ್ತಿಯ ಸೋಪಾನವೆಂದು ಹೇಳಿರುವುದಲ್ಲದೇ, ಘಟವುಳ್ಳ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಶಿವಭಕ್ತರು ನಟಿಸಿ ಮುಕ್ತಿಯನ್ನು ಗಳಿಸಿಕೊಳ್ಳು ಎಂದು ನುಡಿದಿರುವುದು ಜನರ ಆತ್ಮೋದ್ಧಾರದಲ್ಲಿ ಅವನಿಗಿದ್ದ ಕಳಕಳಿಯನ್ನು ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆಯೇ 'ಗುರು - ಲಿಂಗ - ಜಂಗಮದ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಬಿತ್ತಿ ಬೆಳೆದು ಜೀವನಕ್ಕೆ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ' ಎಂದು ಸಂದೇಶವನ್ನು ತೋರಿದನು.

'ನುಡಿದ ನುಡಿಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ನಡೆಯುವುದು ಸದಾಚಾರವಾದರೆ', 'ನುಡಿದ ನುಡಿಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ನಡೆಯದಿರುವುದನ್ನು ದುರಾಚಾರವೆಂದು' ಹೇಳಿ ಸದಾಚಾರಿ ಜ್ಞಾನಿ, ದುರಾಚಾರಿ ಅಜ್ಞಾನಿ, ಇವರಲ್ಲಿ ಮೋಕ್ಷಪ್ರಾಪ್ತಿ ಯಾರಿಗೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೀವೇ ಊಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿದೆ. ಕಾಯಕ ದಾಸೋಹಗಳು ಶರಣರ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ನಾಣ್ಯದ ಎರಡು ಮುಖ್ಯಗಳಿದ್ದಂತೆ. ಚೌಡಯ್ಯ ಒಬ್ಬ ಕಾಯಕ - ದಾಸೋಹ ಎಂಬುದನ್ನು ತನ್ನ ಹಲವಾರು ವಚನಗಳ ಮೂಲಕ ತೋರಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ.

ಚೌಡಯ್ಯನ ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕಂಡು ಬರುವ ವಿಶೇಷತೆಗಳೆಂದರೆ ಹರಕಾಗಲಿ, ಮುರುಕಾಗಲಿ, ಎಣ್ಣೆ ಹೋಳಿಗೆ ಲೇಸು? ಕುರುಡಿಯಾಗಲಿ, ಕುಂಟಿಯಾಗಲಿ ಮನೆಯ ಹೆಂಡತಿಯೇ ಲೇಸು ಎಂದು ಹೇಳುವಲ್ಲಿ ಪರಸ್ತ್ರೀಯರನ್ನು ಸೋದರಿಯಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದನು ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಈ ಮಾತು ನಿದರ್ಶನವಾಗಿದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಜನಪದರ ರೊಟ್ಟಿ, ಗುಗ್ಗರಿ, ಮುಚಿಗೆ, ಸೀತನಿಗಳು, ಹಣ್ಣು, ಹಂಪಲು, ಮೊಸರು, ಮಜ್ಜಿಗೆ, ಬದನೆಕಾಯಿ, ಎಲ್ಲವನ್ನು ತನ್ನ ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಸಿರುವುದು ಒಂದು ಅನುಭವದ ವಿಶೇಷತೆಯಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ವಚನಗಳ ಭಾಷೆ, ಶೈಲಿ, ವಸ್ತು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಹೀಗೆ ಹಲವಾರು ರೀತಿಯ ಗಾದೆಗಳು, ತುಕದ ಮಾಪನಗಳೂ ಸಹಿತ ಚೌಡಯ್ಯ ವಚನದ ವಸ್ತುವನ್ನಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ.

ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯನು ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕಂಡು ಬರುವುದೇನೆಂದರೆ ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ ಭಾಷೆ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಅನುಕರಣ ಪದಗಳೆಂದರೆ ಲೋಟ ಲೋಟನೆ, ಪಿಟಪಿಟ, ಪಡ-ಪಡನೆ,

ಟೋಕಟೋಕನೆ ಇದಲ್ಲದೆ 'ಪಡಿಹಾರಿ ಉತ್ತಣ್ಣ ಎಡ ಪಾದದ ಎಕ್ಕಡದಿಂದ ಹೊಡೆ' ಎಂಬಂತಹ ಗಂಭೀರವಾದಂತಹ ಮಾತುಗಳನ್ನು ನಿಷ್ಕರವಾಗಿ ವಾಣಿಯೇ ನುಡಿದಿದ್ದಾರೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಚೌಡಯ್ಯನ ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ಗಂಭೀರತೆ, ನಿಷ್ಕರತೆ, ಬಂಡಾಯ, ಮಾನವೀಯತೆಯಿಂದ ಕೂಡಿವೆ. ಒಟ್ಟಾರೆಯಾಗಿ ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯ ಏನೇ ಹೇಳಿರಲಿ ಅದು ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಮತ್ತು ಲೋಕ ಕಲ್ಯಾಣದ ಆಶಯದಿಂದ ಕೂಡಿರುತ್ತದೆಂದು ತಿಳಿಯಬಹುದಾಗಿದೆ. ಅದರಿಂದಾಗಿ ಅವನು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಆದರ್ಶನಾದುದಲ್ಲದೆ ಆರಾಧ್ಯನೂ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ಪ್ರಬಂಧದುದ್ದಕ್ಕೂ ಆತನನ್ನು ಮೆರೆಸಿದ್ದೇನೆ. ಹೀಗೆ ನನ್ನ ಪ್ರಬಂಧದ ವಸ್ತು ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಗೆ ಅಧೀನಳಾಗಿ ಅಧ್ಯಯನ ಕೈಗೊಂಡು ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯನ ವಚನಗಳನ್ನು ಸಾಹಿತ್ಯಿಕವಾಗಿ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿದ್ದು ನನಗೆ ಸಂತೋಷ ತಂದಿದೆ.

ಅಡಿ ಟಿಪ್ಪಣಿ :

೧. ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯ ವಚನಗಳು - ಡಾ|| ಎನ್.ಬಿ. ಬುಳ್ಳಾ - ಪುಟ ೩೯
೨. ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯ ಒಂದು ಅಧ್ಯಯನ - ಜಿ.ಆರ್. ರಾಚಪ್ಪ - ಪುಟ ೧೭೮.
೩. ಜೇಡರ ದಾಸಿಮಯ್ಯ ನ ವಚನಗಳು ಬಾಷಕ ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ ಅಧ್ಯಯನ -
ಸೋಮಶಂಕರಯ್ಯಮಠ ಪುಟ ೯೭.

ಕಾಯಕದಲ್ಲ ನಿರತರಾಗಿರುವ ಅಂಬಿಗರ ಜೊಡಯ್ಯ

“ನಿಜ ಶರಣ ಅಂಬಗರ ಜೌಡಯ್ಯ”

ಆಧಾರ ಗ್ರಂಥಗಳು :

೧. ಮಹಾದೇವಪ್ಪ ಬಿ - ಅರಿವು ಆಚಾರ - ೧೯೯೯
- ಅರಿವು - ಆಚಾರ ಪ್ರಕಾಶನ, ಯಾದಗಿರಿ.
೨. ವಚನ ಚಳುವಳಿ - (ಸಂ) ಡಾ|| ಬಸವರಾಜ ಸಬರದ - ೧೯೯೯
- ಪಲ್ಲವಿ ಪ್ರಕಾಶನ, ಗುಲ್ಬರ್ಗ
೩. ಡಾ|| ಶ್ರೀಮತಿ ಬುಳ್ಳಾ ಎನ್.ಬಿ. - ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯನವರ ವಚನಗಳು - ೨೦೦೩
ರಾಜ ಪ್ರಿಂಟರ್ಸ್ & ಬುಕಂ ಮ್ಯಾನ್ಯೂಪ್ಯಾಕ್ಟರರ್ಸ್
ಗುಲ್ಬರ್ಗ
೪. ಕೃಪಾನಿಧಿ (ರಾಚಪ್ಪ ಜಿ.ಆರ್) - ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯನ ಒಂದು ಅಧ್ಯಯನ - ೧೯೮೫
(ಅಪ್ರಕಟಿತ)
೫. ಡಾ|| ವಿದ್ಯಾಶಂಕರ್ ಎಸ್. - ನೆಲದ ಮರೆಯ ನಿಧಾನ
ಪ್ರಿಯದರ್ಶಿನ ಪ್ರಕಾಶನ, ಬೆಂ - ೧೯೯೭
೬. ಬಸವಮಾರ್ಗ - ಪ್ರ.(ಸಂ) ....., ಲಿಂಗಣ್ಣ ಸತ್ಯಂಪೇಟೆ - ೨೦೦೧
ಅಗ್ನಿ ಅಂಕುರ ಪತ್ರಿಕೆ ಪ್ರಕಾಶನ,
ಶಾಹಾಪುರ ಜಿ|| ಗುಲ್ಬರ್ಗ
೭. ಗುಗಾನ್ನಿ -
೮. ಸ್ನೇಹಗಂಗಾ - (ಸಂ) ಪ್ರೊ|| ಪಟ್ಟೇದಾರ್ ಸಿ.ಎಂ. - ೨೦೦೮ ಜುಲೈ
ಅಖಿಲ ಕರ್ನಾಟಕ ಸ್ನೇಹಗಂಗಾ ವಾಹಿನಿ,
ಕಲ್ಬುರ್ಗಿ.
೯. ವಚನ ಸಂಕೀರ್ಣ ಸಂಪುಟ - ೧ - (ಸಂ) ಡಾ|| ಕಲಬುರ್ಗಿ ಎಂ.ಎಂ - ೨೦೦೩
ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ, ಕನ್ನಡ ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ ಬೆಂ.

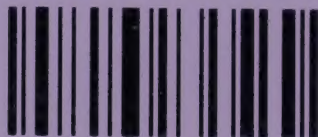

೧೦. ವಚನ ವಾಹಿನಿ - (ಸಂ) ಡಾ|| ವಿಜಯಶ್ರೀ ಸಬರದ - ೨೦೦೧
ಪಲ್ಲವಿ ಪ್ರಕಾಶನ, ಕಲ್ಬುರ್ಗಿ.
೧೧. ವಚನ ಕಮ್ಮಟ - (ಸಂ) ಮರುಳಸಿದ್ಧಪ್ಪ ಕೆ.
ನಾಗರಾಜ ಕೆ. ರಾ. - ೧೯೮೩
ಪ್ರಥಮ ವಿಶ್ವ ಕನ್ನಡ ಸಮ್ಮೇಳನ ಮಾಲೆ - ೭೫.
ವಿಚಾರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಬೆಂ.
೧೨. ಸಿದ್ಧಯ್ಯ ಪುರಾಣಿಕರು - ಶರಣ ಚರಿತಾಮೃತ
೧೩. ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಒಂದು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಅಧ್ಯಯನ
- ಡಾ|| ನಾರಾಯಣ ಪಿ.ವಿ. - ೧೯೮೩
ವೀರಶೈವ ಅಧ್ಯಯನ ಸಂಸ್ಥೆ
ಶ್ರೀ ಜಗದ್ಗುರು ತೋಟಂದಾರ್ಯ ಸಂಸ್ಥಾನ ಮಠ,
ಗದಗ.
೧೪. ಬಸವಣ್ಣನವರ ವಚನಗಳ ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ ಅಧ್ಯಯನ
- ಡಾ|| ಪ್ರಭೂಸ್ವಾಮಿಮಠ ಸಿ.ವಿ. - ೧೯೯೬
ಅಕ್ಷರ ಪ್ರಕಾಶನ, ಹೆಗ್ಗೋಡು (ನಾಗರ) ಕರ್ನಾಟಕ
೧೫. ಸೋಮಶೇಖರಯ್ಯ ವಿಶ್ವನಾಥ ಮಠ
- ಜೇಡರ ದಾಸಿಮಯ್ಯನ ವಚನಗಳು (ಅಪ್ರಕಟಿತ)
ಭಾಷಿಕ & ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ ಅಧ್ಯಯನ.
ಕನ್ನಡ ಅಧ್ಯಯನ ಸಂಸ್ಥೆ, ಗು.ವಿ.ಗು. - ೧೯೯೬.

AKSHARA GRANTHALAYA

ACC.NO. 048561

048561

